

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2025
(OR. en)

16772/25

**Διοργανικός φάκελος:
2025/0399 (COD)**

**ENER 677
TRANS 644
RELEX 1683
ECOFIN 1735
ENV 1384
CODEC 2126
IA 231**

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	11 Δεκεμβρίου 2025
Αποδέκτης:	κα Th���se BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 1006 final
Θ��μα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942, (ΕΕ) 2019/943 και (ΕΕ) 2024/1789 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 1006 final.

σνημμ.: COM(2025) 1006 final

Βρυξέλλες, 10.12.2025
COM(2025) 1006 final

2025/0399 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942, (ΕΕ) 2019/943 και (ΕΕ) 2024/1789 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869

{SEC(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2001 final}

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η παρούσα πρόταση έχει ως στόχο να συμβάλει στην έγκαιρη και αποτελεσματική ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα ανθεκτικών ενεργειακών υποδομών σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι υποδομές ενεργειακών δικτύων διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην αναζωογόνηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, στην κατοχύρωση της ασφάλειας της Ένωσής μας, καθώς και στην ενεργειακή μετάβαση και την απανθρακοποίηση. Ταυτόχρονα, η ανάπτυξη των ενεργειακών δικτύων αντιμετωπίζει νέες και σημαντικές προκλήσεις.

Τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να εξυπηρετούν την αυξανόμενη ζήτηση που συνδέεται με τον εξηλεκτρισμό των τελικών χρήσεων και την ανάπτυξη του συστήματος υδρογόνου. Ο στόχος είναι να αυξηθεί ο εξηλεκτρισμός της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στην Ένωση από περίπου 23 % επί του παρόντος σε περίπου 32 % το 2030, όπως ορίζεται στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία¹. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν επίπεδο διασυνδεσιμότητας ηλεκτρικής ενέργειας 15 % έως το 2030². Τα δίκτυα θα πρέπει να ενσωματώσουν δυναμικότητα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας 2,2-2,4 TW για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2040³. Τα δίκτυα θα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε η ΕΕ να αποκτήσει ένα πιο αποκεντρωμένο, ψηφιοποιημένο και ευέλικτο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας με εκατομμύρια ηλιακά πάνελ στέγης και τοπικές ενεργειακές κοινότητες με επιμερισμό πόρων. Έως το 2040, για τα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας θα απαιτηθούν επενδύσεις ύψους 1,2 τρισ. EUR ενώ για τα δίκτυα υδρογόνου επενδύσεις ύψους 240 δισ. EUR⁴. Μόνο οι υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να αυξηθούν έως και κατά 360 GW έως το 2050⁵ και να συνδεθούν με την ξηρά, μεταξύ άλλων μέσω των αναγκαίων ενισχύσεων του χερσαίου δικτύου. **Το υδρογόνο θα είναι σημαντικό για την απανθρακοποίηση των βιομηχανικών διαδικασιών και των διαδικασιών μεταφορών, όπου ο εξηλεκτρισμός δεν αποτελεί εφικτή λύση.** Τα δίκτυα υδρογόνου θα συνδέσουν κέντρα παραγωγής και ζήτησης σε ολόκληρη την Ευρώπη, όπου η επιτόπια παραγωγή υδρογόνου δεν είναι εφικτή.

Στην έκθεση Draghi⁶ ζητήθηκε η απλούστευση και ο εξορθολογισμός των διαδικασιών αδειοδότησης και των διοικητικών διαδικασιών, καθώς και μια συντονισμένη στρατηγική προσέγγιση για την ανάπτυξη διασυννοριακών υποδομών μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών. Το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να προτείνει ένα ενισχυμένο πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη των δικτύων ώστε να συμμορφώνονται με τους στόχους της

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση [COM(2025) 85 final].

² Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα.

³ Πρόταση κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας [COM(2025) 524 final].

⁴ Artelys, LBST, Trinomics, Finesso, A. et al., [Investment needs of European energy infrastructure to enable a decarbonised economy](#) (Επενδυτικές ανάγκες των ευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών για μια απανθρακοποιημένη οικονομία), 2025· οι επενδυτικές ανάγκες μόνο για τα δίκτυα διανομής ανέρχονται σε 730 δισ. EUR.

⁵ https://energy.ec.europa.eu/news/member-states-agree-new-ambition-expanding-offshore-renewable-energy-2024-12-18_el.

⁶ https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/draghi-report_el#paragraph_47059

ΕΕ⁷. Στα συμπεράσματά του της 16ης Ιουνίου 2025⁸, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να προτείνει δέσμη μέτρων για τα δίκτυα, η οποία θα αποτελείται από μέτρα, μεταξύ άλλων, για την απλούστευση των κανόνων της ΕΕ για τα δίκτυα, την ενσωμάτωση των ενωσιακών, περιφερειακών και εθνικών αναγκών, τη διασφάλιση της υλοποίησης των έργων, την ανάπτυξη αποτελεσματικών μηχανισμών επιμερισμού του κόστους για διασυνοριακά έργα κοινού ενδιαφέροντος και την αξιολόγηση της ανάγκης για περαιτέρω νομοθετικές προτάσεις για την επιτάχυνση της αδειοδότησης ενεργειακών υποδομών. Στα συμπεράσματά του, το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** ζήτησε επίσης να υπάρξει μακροπρόθεσμος επενδυτικός σχεδιασμός σε επίπεδο Ένωσης για την πλήρη ενοποίηση και διασύνδεση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ, με σκοπό τη συμβολή στην ενεργειακή ασφάλεια της Ένωσης, καθώς και στην προστασία και την ανθεκτικότητα των υποδομών⁹. Το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** τόνισε τη σημασία του εκσυγχρονισμού και της επέκτασης των δικτύων, καθώς και των επενδύσεων στην ψηφιοποίηση, με έμφαση στον ενοποιημένο διατομεακό και πολυεπίπεδο σχεδιασμό¹⁰. Δίνει επίσης έμφαση στις διασυνοριακές υποδομές ως προϋπόθεση για την επιτυχή εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς και για την αύξηση της ανθεκτικότητας της Ένωσης¹¹.

Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε, που εκδόθηκε το 2013, συνέβαλε στους βασικούς στόχους της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης με τη θέσπιση κανόνων για τον προσδιορισμό και τη διασφάλιση της έγκαιρης ανάπτυξης έργων κοινού ενδιαφέροντος (στο εξής: ΕΚΕ), τα οποία διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων, τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ένωση και την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας. Συνέβαλε επίσης στον εξορθολογισμό των διαδικασιών αδειοδότησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος και προέβλεψε κανονιστική συνδρομή, κανόνες και καθοδήγηση για τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους και κίνητρα σχετικά με τον κίνδυνο και τους όρους πρόσβασης σε χρηματοδότηση από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (στο εξής: ΜΣΕ). Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε αναθεωρήθηκε το 2022 προκειμένου να ευθυγραμμιστεί το πλαίσιο με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Μολονότι οι στόχοι του κανονισμού ΔΕΔ-Ε εξακολουθούν να ισχύουν σε μεγάλο βαθμό, πρέπει να αντιμετωπιστούν αρκετές ελλείψεις ώστε να διασφαλιστεί ότι το πλαίσιο είναι κατάλληλο για τη στήριξη ενός απανθρακοποιημένου, ανταγωνιστικού και ανθεκτικού ενεργειακού συστήματος με ορίζοντα το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία και το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα.

Πρώτον, τα υφιστάμενα και τα προγραμματισμένα έργα υποδομής δεν είναι επαρκώς στοχευμένα για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα. Υπάρχει σημαντικό χάσμα μεταξύ των αναγκών μας σε διασυνοριακές υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας και της ταχύτητας και του επιπέδου ανάπτυξης των υποδομών τόσο σε επίπεδο

⁷ Συμπεράσματα του Συμβουλίου Ενέργειας της 30ής Μαΐου 2024 σχετικά με την προώθηση βιώσιμων υποδομών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, 10459/24.

⁸ Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 10279/25.

⁹ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Μάρτιος 2025, EUCO 1/25.

¹⁰ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 19ης Ιουνίου 2025, σχετικά με τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας (2025/2006(INI)).

¹¹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 7ης Μαΐου 2025, σχετικά με τον [ανανεωμένο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό για την Ένωση σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο](#) (2024/2051(INI)).

δικτύων μεταφοράς όσο και σε επίπεδο δικτύων διανομής¹². Όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, περίπου το ήμισυ των διασυνοριακών αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας για το 2030 (41 από 88 GW) δεν θα καλυφθεί και το χάσμα αυτό αναμένεται να αυξηθεί την επόμενη δεκαετία. Έως το 2040, οι ανάγκες διασυνοριακής δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας θα ανέλθουν σε 108 GW¹³. Η μη αντιμετώπιση των αναγκών σε υποδομές μπορεί να παρεμποδίσει την απανθρακοποίηση του συστήματος, να υπονομεύσει την ασφάλεια του εφοδιασμού και ενδεχομένως να οδηγήσει σε περαιτέρω κατακερματισμό της αγοράς και υψηλότερες τιμές ενέργειας. Όσον αφορά την αποδοτικότητα του συστήματος, στο ισχύον πλαίσιο δεν λαμβάνεται υπόψη η χρήση εναλλακτικών λύσεων αντί της επέκτασης του δικτύου, όπως μη ενσύρματες ή ψηφιακές λύσεις. Επιπλέον, ο βελτιωμένος σχεδιασμός και η ενοποίηση των δικτύων υδρογόνου θα είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της βελτιστοποίησης του συστήματος και της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας.

Δεύτερον, η υλοποίηση διασυνοριακών έργων υποδομής είναι υπερβολικά αργή, με αποτέλεσμα να αυξάνεται το συνολικό κόστος των έργων και να παρεμποδίζεται η ανάπτυξη δικτύων. Για την ολοκλήρωση των έργων υποδομής ηλεκτρικής ενέργειας απαιτούνται έως και 10 έτη για τα δίκτυα μεταφοράς. Οι καθυστερήσεις οφείλονται συχνά σε δυσκολίες στην επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τον **επιμερισμό του κόστους** όταν τα έργα αποφέρουν οφέλη εκτός των κρατών μελών υποδοχής τους. Καθώς οι διασυνοριακές υποδομές ενοποιούνται όλο και περισσότερο, ο αριθμός των εν λόγω έργων με οφέλη

εκτός των κρατών μελών υποδοχής αναμένεται να αυξηθεί. Επιπλέον, οι καθυστερημένες **διαδικασίες αδειοδότησης** εξακολουθούν να αποτελούν βασικό εμπόδιο, καθώς αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το ήμισυ του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση ενός έργου υποδομής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Τέλος, υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με την ασφάλεια των υποδομών. Τα πρόσφατα περιστατικά υλικής ασφάλειας και κυβερνοασφάλειας ανέδειξαν τον κίνδυνο εχθρικών παραγόντων που στοχεύουν τις ενεργειακές υποδομές της Ένωσης, με επιπτώσεις στο οικονομικό κόστος και συνέπειες για τη σταθερότητα του ενεργειακού μας συστήματος. Υπάρχει επίσης αυξανόμενο ενδιαφέρον από φορείς τρίτων χωρών για επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές της ΕΕ, γεγονός που μπορεί να αυξήσει την έκθεση της Ένωσης σε κινδύνους που σχετίζονται με την ενεργειακή ασφάλεια. Πέρα από τις εσκεμμένες πράξεις δολιοφθοράς, οι αναδυόμενοι κίνδυνοι, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών κινδύνων και των επιπτώσεων που σχετίζονται με το κλίμα, επηρεάζουν επίσης την ανθεκτικότητα των ενεργειακών υποδομών της ΕΕ.

Η παρούσα πρόταση αναθεώρησης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε αποσκοπεί στην αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, τα οποία προσδιορίστηκαν στην εκτίμηση επιπτώσεων και στην έκθεση εφαρμογής που συνοδεύουν την παρούσα πρόταση. Συγκεκριμένα, η πρόταση θα επιφέρει αλλαγές στα εξής:

- Διασφάλιση ότι τα έργα που περιλαμβάνονται στα προγράμματα ανάπτυξης δικτύων και επιλέγονται ως ΕΚΕ/ΕΑΕ αντιμετωπίζουν κατάλληλα και

¹² ACER (2024): Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system (Ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας για τη στήριξη ενός ανταγωνιστικού και βιώσιμου ενεργειακού συστήματος) (Έκθεση παρακολούθησης 2024).

¹³ ΕΔΔΣΜ-ηλ (2025), ΔΠΑΔ 2024. Opportunities for a more efficient European power system by 2050 (Ευκαιρίες για ένα αποδοτικότερο ευρωπαϊκό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2050). Έκθεση εντοπισμού ελλείψεων στις υποδομές.

αποτελεσματικά τις ανάγκες σε υποδομές που έχουν προσδιοριστεί, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των μη ενσύρματων λύσεων.

- Διευκόλυνση της χρήσης εργαλείων επιμερισμού του κόστους για την ταχύτερη ανάπτυξη διασυνοριακών έργων υποδομής, με αποτέλεσμα την αυξημένη χρήση εργαλείων επιμερισμού του κόστους και τη μείωση του χρόνου ανάπτυξης των έργων.
- Απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για διασυνοριακά έργα ενεργειακών υποδομών (ΕΚΕ/ΕΑΕ), ώστε να καταστεί εφικτή η τήρηση των υφιστάμενων προθεσμιών.
- Ενίσχυση της υλικής ασφάλειας, της κυβερνοασφάλειας και της ανθεκτικότητας των διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών.

Επίσης, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αξιολογήθηκε και προσδιορίστηκε μια δέσμη μέτρων για την απλούστευση και τη βελτίωση της αποδοτικότητας του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, καθώς και για τη μείωση του κόστους συμμόρφωσης και του κανονιστικού κόστους για τους συμφεροντούχους (βλ. κατωτέρω), όπου αυτό είναι εφικτό.

• **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση ανταποκρίνεται στη δέσμευση της Επιτροπής στο σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια¹⁴ να προτείνει μια δέσμη μέτρων για τα ευρωπαϊκά δίκτυα, η οποία θα αποτελείται από νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα για την απλούστευση, μεταξύ άλλων, του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, τη διασφάλιση του ενοποιημένου διασυνοριακού σχεδιασμού και της υλοποίησης έργων, ιδίως όσον αφορά τις γραμμές διασύνδεσης· τον εξορθολογισμό της αδειοδότησης δικτύων, την ενίσχυση του σχεδιασμού των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας· την επιτάχυνση της ανάπτυξης της αγοράς υδρογόνου· την τόνωση της ψηφιοποίησης και της καινοτομίας. Η πρόταση βασίζεται στην αναθεώρηση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε το 2022, καθώς και στο σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα δίκτυα του 2023¹⁵, το οποίο είχε ως επίκεντρο την εφαρμογή του πλαισίου του κανονισμού ΔΕΔ-Ε.

Ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (στο εξής: ΜΣΕ) συμπληρώνει τον κανονισμό ΔΕΔ-Ε αντιμετωπίζοντας το χρηματοδοτικό έλλειμμα των ΕΚΕ με υψηλή κοινωνικοοικονομική και κοινωνική αξία, τα οποία, ωστόσο, υστερούν σε εμπορική βιωσιμότητα. Η επιλεξιμότητα για χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του ΜΣΕ συνδέεται με το πεδίο εφαρμογής των κατηγοριών υποδομών που καλύπτονται στο πλαίσιο του αναθεωρημένου κανονισμού ΔΕΔ-Ε δεδομένου ότι η απόκτηση του καθεστώτος ΕΚΕ ή ΕΑΕ αποτελεί προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση από τον ΜΣΕ όσον αφορά τα διασυνοριακά έργα υποδομών. Η πρόταση συνάδει με τον τρέχοντα ΜΣΕ στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (στο εξής: ΠΔΠ) 2021-2027, καθώς και με την πρόταση για τον ΜΣΕ στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2028-2034, στην οποία τονίζεται «η ζωτική σημασία μιας πραγματικής Ενεργειακής Ένωσης και άρτια ολοκληρωμένων δικτύων υποδομών της ΕΕ» διά της σημαντικής αύξησης του προϋπολογισμού που προτείνεται για τον ΜΣΕ-Ε¹⁶.

Η πρόταση συνάδει επίσης με τους σκοπούς και τους στόχους που ορίζονται στην οδηγία και τον κανονισμό για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, στον κανονισμό για τη διακυβέρνηση και στην οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς επιτρέπει ιδίως την ενοποίηση των

¹⁴ COM(2025) 79 final.

¹⁵ COM(2023) 757 final.

¹⁶ COM(2025) 547 final: Πρόταση κανονισμού για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034.

αγορών ενέργειας της Ένωσης και τη μεγάλης κλίμακας ανάπτυξη και ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και λύσεων ευελιξίας.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει άλλες πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη δημιουργία μιας πιο ενοποιημένης ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας. Συνάδει επίσης με τον προτεινόμενο κλιματικό στόχο της ΕΕ για το 2040 και την υποχρέωση κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 που κατοχυρώνεται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα. Η παρούσα πρόταση εκδίδεται μαζί με τροποποιητική οδηγία που αποσκοπεί στην επιτάχυνση της αδειοδότησης έργων ενεργειακών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων μεταφοράς και διανομής, σταθμών αποθήκευσης και επαναφόρτισης και έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία ανάπτυξή τους.

Η αναθεώρηση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε αποσκοπεί στη στήριξη των στόχων της νομοθεσίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, διασφαλίζοντας ότι οι υποδομές αποφέρουν πρόσθετη κοινωνικοοικονομική ευημερία και στην περαιτέρω ενίσχυση της αποδοτικής χρήσης των υφιστάμενων υποδομών. Πιθανά μέτρα για την ενίσχυση των στόχων διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας που κατοχυρώνονται στον κανονισμό για τη διακυβέρνηση θα αξιολογηθούν στο πλαίσιο της αναθεώρησης του εν λόγω κανονισμού και στο πλαίσιο της λήψης μέτρων για την περαιτέρω στήριξη των αναγκαίων εθνικών επιπέδων επενδύσεων σε ενεργειακές υποδομές.

Τα μέτρα που σχετίζονται με την ασφάλεια στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης βασίζονται στις απαιτήσεις της οριζόντιας νομοθεσίας για την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας της ΕΕ για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων¹⁷, της οδηγίας NIS 2¹⁸ και του κώδικα δικτύου σχετικά με ειδικούς τομεακούς κανόνες για τις πτυχές της κυβερνοασφάλειας στις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας¹⁹. Τα προτεινόμενα μέτρα στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης στηρίζουν τους στόχους και την εφαρμογή της, καθώς και το πλαίσιο για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση, επικεντρωόμενα ειδικά στις υποδομές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Η αναθεώρηση του πλαισίου της ΕΕ για την ενεργειακή ασφάλεια το 2026 θα αφορά οριζόντια την ενεργειακή ασφάλεια, συμπληρώνοντας την ειδική ανά δίκτυο προσέγγιση στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης.

Η πράξη για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας θα περιλαμβάνει μέτρα για την επιτάχυνση της αδειοδότησης έργων για την απανθρακοποίηση των ενεργοβόρων βιομηχανιών. Η επαρκής δυναμικότητα των δικτύων και η έγκαιρη σύνδεση με τα δίκτυα είναι ζωτικής σημασίας για τον εξηλεκτρισμό της βιομηχανίας και, ως εκ τούτου, και οι δύο

---

¹⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2557 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την κατάργηση της οδηγίας 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου.

¹⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (οδηγία NIS 2).

¹⁹ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2024/1366 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2024, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση κώδικα δικτύου σχετικά με ειδικούς τομεακούς κανόνες για τις πτυχές της κυβερνοασφάλειας στις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας.

πρωτοβουλίες αναπτύσσονται σε στενή συνεργασία²⁰. Η πρόταση αφορά επίσης τη διαμεσογειακή πρωτοβουλία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την καθαρή τεχνολογία (T-MED) και το σύμφωνο για τη Μεσόγειο.

Ενόψει της σχεδιαζόμενης δέσμης μέτρων για τη δέσμευση, τη χρήση και την αποθήκευση του διοξειδίου του άνθρακα (CCUS), στην παρούσα πρόταση δεν θα εξεταστεί ο σχεδιασμός διασυνοριακών υποδομών διοξειδίου του άνθρακα. Δεδομένης της ισχυρής σύνδεσης μεταξύ του σχεδιασμού δικτύων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και του τομέα της θέρμανσης και της ψύξης, η πρόσφατη αναθεώρηση της οδηγίας για το αέριο²¹ απαιτεί ισχυρότερο συντονισμό μεταξύ των τομέων. Η δέσμη μέτρων για τα δίκτυα αποσκοπεί στην αξιοποίηση αυτών των απαιτήσεων. Επιπλέον, το επικείμενο σχέδιο δράσης για τον εξηλεκτρισμό και ο στρατηγικός χάρτης πορείας για την ψηφιοποίηση και την τεχνητή νοημοσύνη στον τομέα της ενέργειας, καθώς και η στρατηγική για τη θέρμανση και την ψύξη, θα συμβάλουν σημαντικά στον μελλοντικό σχεδιασμό δικτύων. Η δέσμη μέτρων στηρίζει επίσης την επικείμενη πράξη για το υπολογιστικό νέφος και για την ανάπτυξη της TN με σκοπό την προσέλκυση επενδύσεων σε κέντρα δεδομένων.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 172 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), στο οποίο προβλέπεται η νομική βάση για την έγκριση κατευθυντήριων γραμμών που καλύπτουν τους στόχους, τις προτεραιότητες και τις γενικές γραμμές των μελετώμενων δράσεων στον τομέα των διευρωπαϊκών δικτύων, όπως ορίζονται στο άρθρο 171. Οι κατευθυντήριες γραμμές αφορούν τον προσδιορισμό των ΕΚΕ που απαιτούνται για να καταστεί ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε κατάλληλος για τον επιδιωκόμενο σκοπό και τον καθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες η Ένωση μπορεί να παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα ΕΚΕ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις τηρούν την αρχή της **επικουρικότητας**, καθώς η δράση σε επίπεδο Ένωσης θα συμβάλει στην περαιτέρω ενοποίηση της αγοράς ενέργειας της Ένωσης μέσω του εκσυγχρονισμού και της ανάπτυξης του διασυνοριακού ενεργειακού δικτύου της Ευρώπης αποτελεσματικότερα από τη δράση σε εθνικό επίπεδο.

Ανάγκη ανάληψης δράσης σε επίπεδο ΕΕ

Οι υποδομές μεταφοράς ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των υποδομών διασυνδεδεμένων υπεράκτιων δικτύων και των ευφύων δικτύων) έχουν προστιθέμενη αξία για την Ευρώπη, λόγω του διασυνοριακού αντικτύπου τους, ενώ είναι ταυτόχρονα απαραίτητες για την επίτευξη ενός κλιματικά ουδέτερου ενεργειακού συστήματος. Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε συνέβαλε στην επίτευξη αποτελεσμάτων όσον αφορά την ενοποίηση της αγοράς ενέργειας της Ένωσης, τον ανταγωνισμό και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Είναι απαραίτητο ένα πλαίσιο περιφερειακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την ανάπτυξη

²⁰ Για παράδειγμα, οι ανάγκες της βιομηχανίας όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται επαρκώς στα εθνικά προγράμματα ανάπτυξης δικτύων και, αντιστρόφως, υπάρχει ανάγκη αναγνώρισης του σχεδιασμού υποδομών στη βιομηχανική πολιτική, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για υποδομές δικτύων και αγωγών για το H₂ και το CO₂.

²¹ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (αναδιατύπωση).

διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών. Η εσωτερική αγορά ενέργειας απαιτεί διασυνοριακές υποδομές, η ανάπτυξη των οποίων απαιτεί τη συνεργασία δύο ή περισσότερων κρατών μελών, που διαθέτουν το δικό τους κανονιστικό πλαίσιο.

Η ρύθμιση και ο σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο δεν επαρκούν, καθώς οι επιμέρους εθνικές διοικήσεις δεν έχουν την εξουσία να χειρίζονται τον διασυνοριακό σχεδιασμό υποδομών. Τα στοιχεία του εσωτερικού δικτύου επηρεάζουν σημαντικά τις δυνατότητες ανάπτυξης διασυνοριακών υποδομών, γεγονός που με τη σειρά του επηρεάζει το διασυνοριακό εμπόριο. Είναι απαραίτητος ο στενότερος συντονισμός μεταξύ εθνικού και ευρωπαϊκού σχεδιασμού λόγω του χαρακτήρα του διασυνδεδεμένου δικτύου της ΕΕ καθώς και για την οικοδόμηση ενός πιο αποδοτικού ενεργειακού συστήματος.

Ενωσιακή προστιθέμενη αξία

Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε παρείχε προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με όσα θα μπορούσαν να έχουν επιτευχθεί μόνο σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Περισσότερα από 100 έργα ολοκληρώθηκαν χάρη στο καθεστώς ΕΚΕ κατά την περίοδο 2013-2025. Η επιτάχυνση του εξηλεκτρισμού, της απανθρακοποίησης και της ψηφιοποίησης της βιομηχανίας και η ανάπτυξη έργων ανανεώσιμης ενέργειας απαιτούν την ενίσχυση των ενεργειακών υποδομών με πρωτοφανή ρυθμό, ο οποίος δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο με εθνικά μέτρα. Ο αποτελεσματικότερος διασυνοριακός σχεδιασμός θα βελτιώσει την ενσωμάτωση των πηγών καθαρής ενέργειας, καθώς και την κάλυψη των αναγκών της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, γεγονός που θα βοηθήσει την ΕΕ να επιτύχει τους στόχους της για την ενέργεια και το κλίμα. Μια πιο ολοκληρωμένη αγορά ενθαρρύνει την ανάπτυξη και την υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη μεταφορά και τη διανομή ενέργειας και συμβάλει στην ευελιξία του συστήματος και στην ασφάλεια του εφοδιασμού. Σε αυτό το πλαίσιο, μπορεί να διαμορφωθεί ένα αποδοτικότερο δίκτυο και να βελτιωθεί το διασυνοριακό εμπόριο με αποτέλεσμα ένα οικονομικά αποδοτικότερο και ασφαλέστερο ενεργειακό σύστημα.

• **Αναλογικότητα**

Η πρωτοβουλία συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας. Εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της δράσης στον τομέα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων, όπως ορίζεται στο άρθρο 170 της ΣΛΕΕ. Η παρέμβαση σε επίπεδο πολιτικής είναι αναλογική με την κλίμακα και τον χαρακτήρα των προβλημάτων που καθορίζονται στην εκτίμηση επιπτώσεων και την επίτευξη των στόχων που έχουν οριστεί στην πρωτοβουλία. Η προτεινόμενη αναθεώρηση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του γενικού στόχου της διασφάλισης της έγκαιρης και αποδοτικής ανάπτυξης και διαλειτουργικότητας ανθεκτικών ενεργειακών υποδομών, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ευελιξίας, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών αποθήκευσης και επαναφόρτισης, σε ολόκληρη την ΕΕ.

Τα προτεινόμενα μέτρα συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των αναγκών της Ένωσης σε ενεργειακές υποδομές, διασφαλίζουν την ταχύτερη ανάπτυξη έργων και ενισχύουν την ανθεκτικότητα των υποδομών ενεργειακών δικτύων της ΕΕ, χωρίς να επιβάλλουν σημαντικό κόστος για τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και τους φορείς υλοποίησης έργων, τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τον Οργανισμό για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: ACER).

Με βάση τα αποτελέσματα της έκθεσης εφαρμογής, η Επιτροπή αξιολόγησε διάφορες επιλογές πολιτικής που καλύπτουν τέσσερις τομείς αντικτύπου του ισχύοντος πλαισίου ΔΕΔ-Ε και συγκεκριμένα τον σχεδιασμό υποδομών και την υλοποίηση έργων, τον επιμερισμό του κόστους και των οφελών, την αδειοδότηση και την ασφάλεια. Από τη σύγκριση των επιλογών (βλ. σημεία 6 και 7 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων) προκύπτει ότι η επιλογή πολιτικής 2 είναι η πλέον κατάλληλη για την επίτευξη του ειδικού στόχου της πρωτοβουλίας χωρίς την

επιβολή δυσανάλογης πρόσθετης επιβάρυνσης στους σχετικούς φορείς. Η πρόταση βασίζεται στην επιλογή πολιτικής 2, η οποία φαίνεται αναλογική προς τον χαρακτήρα του προβλήματος, εστιάζοντας στον εξορθολογισμό των υφιστάμενων διαδικασιών και προσφέροντας ουσιαστικά νέα εργαλεία που θεωρούνται αποτελεσματικά για την επίτευξη των στόχων της παρούσας πρωτοβουλίας.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Με βάση τη συνολική θετική εμπειρία από την εφαρμογή του ισχύοντος κανονισμού ΔΕΔ-Ε και τη θετική αξιολόγηση του προηγούμενου κανονισμού, το μέσο που επιλέχθηκε είναι ο κανονισμός, ένα αποτελεσματικό μέσο που έχει άμεση εφαρμογή και δεσμευτική ισχύ ως προς όλα τα μέρη διασφαλίζοντας ενιαία εφαρμογή και νομική βεβαιότητα.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΥΧΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Δεδομένου του πεδίου εφαρμογής της προτεινόμενης αναθεώρησης και της πρόσφατης τροποποίησης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε το 2022, δεν ήταν εφικτή η διενέργεια εκ των υστέρων αξιολόγησης. Αντ' αυτής, εκπονήθηκε έκθεση εφαρμογής, η οποία συμπεριλήφθηκε στην έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων. Η έκθεση εφαρμογής επικεντρώνεται στις επιδόσεις των ειδικών διατάξεων που θεσπίστηκαν και αναθεωρήθηκαν στο πλαίσιο της αναθεώρησης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε του 2022. Αντικαθιστά την πλήρη αξιολόγηση, η οποία αναμένεται μόνο στο πλαίσιο της επανεξέτασης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε που αναμένεται το 2027²². Στο παρελθόν είχε διενεργηθεί αξιολόγηση μεταξύ Ιανουαρίου 2019 και Σεπτεμβρίου 2020, στο πλαίσιο της αναθεώρησης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε του 2022²³.

Η έκθεση εφαρμογής παρείχε στοιχεία που αποδεικνύουν την ανάγκη για περαιτέρω βελτιώσεις, δηλαδή όσον αφορά την εκπόνηση σεναρίων, τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές και το επακόλουθο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (στο εξής: ΔΠΑΔ), την επιλογή και αξιολόγηση έργων ΕΚΕ/ΕΑΕ, καθώς και τα πλαίσια διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους και αδειοδότησης. Στην έκθεση διαπιστώθηκε ότι οι διαδικασίες εκπόνησης σεναρίων και εντοπισμού ελλείψεων στις υποδομές αντιμετωπίζουν προβλήματα, συμπεριλαμβανομένων των καθυστερήσεων που παρεμποδίζουν την αποτελεσματικότητά τους όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Η Επιτροπή και ο ACER διαθέτουν ελάχιστα μέσα για να κατευθύνουν τη διαδικασία προς τον προσδιορισμό των βασικών έργων για την Ένωση. Επιπλέον, ενώ οι σχετικές με την αδειοδότηση τροποποιήσεις της αναθεώρησης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε του 2022 πέτυχαν γενικά τον επιδιωκόμενο στόχο τους για αύξηση της σαφήνειας και της ευελιξίας των διαδικασιών, μπορούν να πραγματοποιηθούν περαιτέρω βελτιώσεις για τη στήριξη της επιτάχυνσης των διαδικασιών οι οποίες θα συμβάλουν στη συνολική αποδοτικότητα της διαδικασίας. Όσον αφορά τον

²² Βλ. άρθρο 22 του κανονισμού ΔΕΔ-Ε.

²³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Ενέργειας, ECORYS, Ramboll, REKK, Shepherd and Wedderburn, Akkermans, F, Le Den, X, Heidecke, L, Jansen, L, Juárez, V, Kácsor, E, Mezösi, A, Nigohosyan, D, Nguyen, N, Rodger, S, Selei, A, Takácsné Tóth, B, Møller Thomsen, S, Til, H. v. Yagafarova, A, *Support to the evaluation of Regulation (EU) No 347/2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure – Final report* [Στήριξη της αξιολόγησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές – Τελική έκθεση], Υπηρεσία Εκδόσεων, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/154438>.

διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, οι διατάξεις του κανονισμού ΔΕΔ-Ε διευκόλυναν τον επιμερισμό του επενδυτικού κόστους για ΕΚΕ/ΕΑΕ, κυρίως για τη στήριξη των αιτήσεων ΜΣΕ. Ωστόσο, οι περιπτώσεις συμμετοχής χωρών που δεν ήταν χώρες υποδοχής στις αποφάσεις διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους ήταν ελάχιστες και καμία δεν αφορούσε τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Ως εκ τούτου, η αποτελεσματικότητα των διατάξεων ήταν περιορισμένη όσον αφορά την πραγματοποίηση πρόσθετων επενδύσεων από χώρες που δεν είναι χώρες υποδοχής, οι οποίες διαφορετικά θα μπορούσαν να επωφεληθούν σημαντικά από τα έργα.

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων που προσδιορίζονται στην έκθεση εφαρμογής που επισυνάπτεται στην έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων, μέσω στοχευμένων τροποποιήσεων του κανονισμού ΔΕΔ-Ε.

• Διαβουλεύσεις με τους συμφεροντούχους

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η Επιτροπή διεξήγαγε ολοκληρωμένη διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση από τις 13 Μαΐου έως τις 5 Αυγούστου 2025 στον ιστότοπο «Πείτε την άποψή σας». Η διαβούλευση κάλυψε τα ακόλουθα θέματα: i) τη γενική λειτουργία του κανονισμού ΔΕΔ-Ε, ii) τον σχεδιασμό υποδομών της ΕΕ, iii) τον σχεδιασμό δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας σε εθνικό επίπεδο, iv) τη δυναμικότητα υποδοχής των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, v) την αδειοδότηση, vi) τις επενδύσεις σε υποδομές δικτύων, vii) τις αλυσίδες εφοδιασμού, viii) την ψηφιοποίηση και την ανθεκτικότητα και ix) την απλούστευση.

Κατά τη διαβούλευση ελήφθησαν συνολικά 197 απαντήσεις. Επιπλέον, ελήφθησαν 2 μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μέσω υπηρεσιακής ηλεκτρονικής θυρίδας για τη διαβούλευση. Στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης δόθηκαν 197 απαντήσεις σε κάθε ερώτηση πολλαπλών επιλογών, γεγονός που σημαίνει ότι κάθε απαντήσας απάντησε σε κάθε ερώτηση. Για ορισμένες ερωτήσεις, οι απαντήσαντες κλήθηκαν να απαντήσουν με βάση κλίμακα πέντε βαθμίδων σχετικά με τον βαθμό στον οποίο συμφωνούσαν ή διαφωνούσαν με τις δηλώσεις. Η κλίμακα περιλάμβανε τις εξής βαθμίδες i) Διαφωνώ πολύ ii) Διαφωνώ λίγο, iii) Δεν έχω άποψη, iv) Συμφωνώ λίγο, v) Συμφωνώ πολύ. Υπήρχε, επίσης, η επιλογή «Δεν γνωρίζω».

Οι απόψεις των συμφεροντούχων δίσταντο όσον αφορά το αν το ΔΠΑΔ και τα εθνικά σχέδια ανάπτυξης της μεταφοράς διασφαλίζουν ολοκληρωμένο και συνεκτικό σχεδιασμό σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Οι γνώμες, επίσης, διέφεραν ως προς τον βαθμό στον οποίο το ΔΠΑΔ προσδιορίζει όλες τις ανάγκες σε διασυνοριακές υποδομές. Ωστόσο, η πλειονότητα (54 %) ανέφερε ότι το ισχύον πλαίσιο διακυβέρνησης των ΔΠΑΔ, συμπεριλαμβανομένων των ρόλων των συμφεροντούχων, θα πρέπει να αναθεωρηθεί ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητά του. Επιπλέον, σε συμφωνία με τη νομοθετική πρόταση, περίπου οι μισοί απαντήσαντες (44 %) θεωρούσαν ότι το ΔΠΑΔ δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν στις υποδομές ενώ οι περισσότεροι εξ αυτών (60 %) συμφώνησαν ότι τα εθνικά έργα θα πρέπει να στηρίζουν σαφέστερα τις προτεραιότητες σε επίπεδο ΕΕ. Επιπλέον, η πλειονότητα των απαντησάντων (61 %) συμφώνησε επίσης ότι υπάρχει ανάγκη για μεγαλύτερη ευθυγράμμιση μεταξύ των εθνικών σχεδίων ανάπτυξης της μεταφοράς. Επίσης, η πλειονότητα των απαντησάντων (59 %) ήταν θετικοί στον εξορθολογισμό της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων ΕΚΕ/ΕΑΕ με την τροποποίηση των απαιτήσεων για έργα με καθεστώς ΕΚΕ/ΕΑΕ ώστε να υποβάλλονται εκ νέου αιτήσεις κατά τη διάρκεια κάθε διαδικασίας (εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις), σε συμφωνία με την παρούσα πρόταση.

Στην ερώτηση αν το ΔΠΑΔ θα πρέπει να ακολουθήσει μια περισσότερο από την κορυφή προς τη βάση προσέγγιση όσον αφορά τον σχεδιασμό υποδομών με στόχο την ευθυγράμμιση της

ανάπτυξης δικτύων με τους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους της ΕΕ και των κρατών μελών, το 41 % των απαντησάντων (πολλοί εκ των οποίων ήταν διαχειριστές συστημάτων) διαφώνησε, ενώ το 36 % συμφώνησε. Ομοίως, το 41 % των απαντησάντων (πολλοί εκ των οποίων ήταν διαχειριστές συστημάτων) εξέφρασε διαφωνία ως προς την υιοθέτηση στο πλαίσιο του ΔΠΑΔ μιας περισσότερο από την κορυφή προς τη βάση ευρωπαϊκής προσέγγισης με σκοπό την καλύτερη σύνδεση των προσδιορισμένων αναγκών και των έργων προτεραιότητας κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ενώ το 36 % συμφώνησε. Παρότι η παρούσα νομοθετική πρόταση ενισχύει την καθοδήγηση σε επίπεδο ΕΕ στο πλαίσιο της διαδικασίας σχεδιασμού υποδομών, παρέχοντας στην Επιτροπή τη δυνατότητα να αναλαμβάνει την εκπόνηση κεντρικών σεναρίων και την εξουσιοδότηση να δημοσιεύει προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για την αντιμετώπιση των ελλείψεων στις υποδομές, η πρόταση διατηρεί την ισχυρή συμμετοχή των κρατών μελών και την επικύρωση των σταδίων της διαδικασίας και διασφαλίζει την ισορροπία ώστε να ευθυγραμμίζεται επίσης με τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης. Όσον αφορά τη συχνότητα των διαδικασιών, οι περισσότεροι συμφεροντούχοι (85 %) έκριναν κατάλληλο τον τρέχοντα διετή κύκλο. Η νομοθετική πρόταση παρατείνει τον τρέχοντα διετή κύκλο του ΔΠΑΔ σε τέσσερα έτη, αλλά διατηρεί ένα περιθώριο ευελιξίας σε περίπτωση που απαιτούνται επικαιροποιήσεις.

Η πλειονότητα όσων απάντησαν τάχθηκαν υπέρ της συμπερίληψης εσωτερικών ενισχύσεων (72 %) και μη ενσύρματων λύσεων (54 %) στο πλαίσιο του προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές, ευθυγραμμιζόμενοι σε ικανοποιητικό βαθμό με τη νομοθετική πρόταση. Η πλειονότητα (62 %) των συμφεροντούχων συμφώνησε επίσης ότι απαιτείται περισσότερη δράση σε επίπεδο ΕΕ για την ενίσχυση της ορατότητας και των ποσοτικά προσδιορισμένων οφελών των ψηφιακών, καινοτόμων τεχνολογιών και των τεχνολογιών ενίσχυσης του δικτύου. Μια μεγαλύτερη πλειονότητα, το 76 %, υποστήριξε ότι απαιτούνται περαιτέρω μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας του υφιστάμενου δικτύου.

Όσον αφορά τον **επιμερισμό του κόστους**, το 38 %²⁴ όσων απάντησαν δήλωσε ότι το ισχύον πλαίσιο δεν είναι κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό και το 36 %²⁵ τάχθηκε υπέρ της περαιτέρω ανάπτυξης του πλαισίου διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους με σκοπό τη διευκόλυνση του επιμερισμού του επενδυτικού κόστους μεταξύ των χωρών, πέραν των κρατών μελών υποδοχής, κατ' αναλογία προς τα αναμενόμενα οφέλη, υποδηλώνοντας τη στήριξή τους στη νομοθετική αναθεώρηση. Επιπλέον, το 37 %²⁶ όσων απάντησαν θεώρησε ότι ένα αίτημα επένδυσης εντός του πλαισίου διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους μπορεί επίσης να καλύπτει περισσότερα του ενός έργα («ομαδοποίηση») με σκοπό τη διευκόλυνση του επιμερισμού του κόστους μεταξύ περισσότερων δικαιούχων των κρατών μελών, σε συμφωνία με την παρούσα πρόταση.

Η **αδειοδότηση** χαρακτηρίστηκε από τους περισσότερους απαντήσαντες ως βασικό εμπόδιο για την ανάπτυξη υποδομών δικτύου με τον αναγκαίο ρυθμό για την ενεργειακή μετάβαση, γεγονός που καταδεικνύει τη στήριξη στην ενίσχυση, ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα, του πλαισίου ΔΕΔ-Ε. Επιπλέον, περίπου το ένα τρίτο όσων απάντησαν ανέφεραν ότι οι διατάξεις αδειοδότησης του κανονισμού ΔΕΔ-Ε δεν είναι σαφείς ούτε εύκολο να εφαρμοστούν, με το 16 % να παραμένει ουδέτερο και το 34 % αβέβαιο. Η συντριπτική πλειονότητα των συμφεροντούχων υποστηρίζει την απλούστευση και τον εξορθολογισμό των εκτιμήσεων

²⁴ Το 20 % όσων απάντησαν ήταν ουδέτεροι και το 35 % δεν εξέφρασαν γνώμη (βλ. παράρτημα 2 της εκτίμησης επιπτώσεων).

²⁵ Το 18 % όσων απάντησαν ήταν ουδέτεροι και το 31 % αβέβαιοι (βλ. παράρτημα 2 της εκτίμησης επιπτώσεων).

²⁶ Το 25 % όσων απάντησαν ήταν ουδέτεροι και το 32 % αβέβαιοι (βλ. παράρτημα 2 της εκτίμησης επιπτώσεων).

περιβαλλοντικών επιπτώσεων, την ψηφιοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης, τη συντόμευση των νόμιμων προθεσμιών για την αδειοδότηση των δικτύων, σε συμφωνία με τη νομοθετική πρόταση.

Όσον αφορά τα μέτρα που σχετίζονται με την ασφάλεια, πάνω από το ένα τρίτο των συμφεροντούχων συμφώνησαν ότι το νομικό πλαίσιο της ΕΕ δεν αντιμετωπίζει επαρκώς τους αναδυόμενους κινδύνους για την ασφάλεια (38 %)²⁷ και ότι απαιτούνται πρόσθετα κριτήρια ασφάλειας για τα ΕΚΕ και τα ΕΑΕ ώστε να ενισχυθεί η προστασία από φυσικούς κινδύνους και κινδύνους στον κυβερνοχώρο (36 %)²⁸, σε συμφωνία με τη νομοθετική πρόταση. Επιπλέον, μόνο το 14 % ανέφερε ότι το πλαίσιο αντιμετωπίζει το θέμα του αποκλεισμού των μη αξιόπιστων φορέων από τη συμμετοχή σε έργα κρίσιμων υποδομών, ενώ το 19 % δήλωσε ουδετερότητα και σχεδόν η πλειονότητα, το 45 % (εταιρείες 41 %, επιχειρηματικές ενώσεις 48 %, ΜΚΟ 86 %, δημόσιες αρχές 40 %) δήλωσε αβεβαιότητα.

Οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν από τους συμφεροντούχους στο πλαίσιο της διαβούλευσης ελήφθησαν υπόψη κατά την κατάρτιση της πρότασης. Ως εκ τούτου, τα μέτρα στο πλαίσιο της παρούσας νομοθετικής πρότασης ευθυγραμμίζονται ικανοποιητικά με τις απόψεις των συμφεροντούχων.

Για λεπτομερή ανάλυση των αποτελεσμάτων της δημόσιας διαβούλευσης, ανατρέξτε στο παράρτημα 2 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρωτοβουλία.

• Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Η πρόταση και η συνοδευτική εκτίμηση επιπτώσεων βασίζονται σε στοιχεία από την έκθεση εφαρμογής σχετικά με τον κανονισμό ΔΕΔ-Ε, σε στοιχεία που υπέβαλαν οι συμφεροντούχοι στο πλαίσιο των εκτενών διαβουλεύσεων που διενεργήθηκαν για τον σκοπό αυτόν, καθώς και από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, την ανάλυση χαρτοφυλακίου και τη μοντελοποίηση των ΕΚΕ.

Στην ανάλυση εξετάστηκαν επίσης τα επίσημα συμπεράσματα που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του φόρουμ της Κοπεγχάγης το 2023, το 2024 και το 2025. Το φόρουμ της Κοπεγχάγης συγκεντρώνει ετησίως εκπροσώπους των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, των φορέων υλοποίησης έργων, των ρυθμιστικών αρχών, των εταιρειών ενέργειας, των ΜΚΟ και της κοινωνίας των πολιτών και της χρηματοδοτικής κοινότητας για να συζητήσουν τις προκλήσεις της ανάπτυξης των ενεργειακών υποδομών της Ευρώπης.

Στις ετήσιες ενοποιημένες εκθέσεις παρακολούθησης του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER) σχετικά με την πρόοδο των ΕΚΕ για την ηλεκτρική ενέργεια και το αέριο, εξετάστηκαν επίσης τα έργα επαυξημένης δυναμικότητας και τα εικονικά σημεία διασύνδεσης, σχετικά με την παρακολούθηση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, την κατανομή δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης, καθώς και άλλες επικαιροποιήσεις σχετικά με αποφάσεις για τον διασυνοριακό επιμερισμό κόστους.

Η πρόταση και η συνοδευτική εκτίμηση επιπτώσεων βασίζονται σε στοιχεία από την έκθεση εφαρμογής σχετικά με τον κανονισμό ΔΕΔ-Ε, σε στοιχεία που υπέβαλαν οι συμφεροντούχοι και σε στοιχεία από τις εκτενείς διαβουλεύσεις που διενεργήθηκαν για τον σκοπό αυτόν, καθώς και από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, την ανάλυση χαρτοφυλακίου και τη

²⁷ Το 18 % όσων απάντησαν ήταν ουδέτεροι και το 32 % αβέβαιοι (βλ. παράρτημα 2 της εκτίμησης επιπτώσεων).

²⁸ Το 14 % όσων απάντησαν ήταν ουδέτεροι και το 27 % αβέβαιοι (βλ. παράρτημα 2 της εκτίμησης επιπτώσεων).

μοντελοποίηση των ΕΚΕ. Περαιτέρω πληροφορίες συγκεντρώθηκαν μέσω διαφόρων υποστηρικτικών μελετών για την υποστήριξη της ανάπτυξης επιλογών πολιτικής και της αξιολόγησης των επενδυτικών αναγκών όσον αφορά τις υποδομές, τον σχεδιασμό των υποδομών και το κόστος των καθυστερήσεων.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η Επιτροπή προέβη στη διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων διαφόρων επιλογών πολιτικής. Η εν λόγω εκτίμηση επιπτώσεων στηρίχθηκε σε διαρθρωμένες διαβουλεύσεις εντός της Επιτροπής, μέσω της διωπηρεσιακής συντονιστικής ομάδας. Η εκτίμηση επιπτώσεων παρουσιάστηκε και συζητήθηκε με την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου. Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη με επιφυλάξεις στις 26 Σεπτεμβρίου 2025, οι οποίες αντιμετωπίστηκαν κυρίως με τους ακόλουθους τρόπους: i) την περαιτέρω αποσαφήνιση των παραγόντων και των βαθύτερων αιτιών των προβλημάτων, καθώς και της σύνδεσής τους με τα προτεινόμενα μέτρα, ii) την περαιτέρω ανάπτυξη της αξιολόγησης των ζητημάτων επικουρικότητας, iii) την αναθεώρηση των γενικών και ειδικών στόχων, τον προσδιορισμό της μορφής της επιτυχίας, τη βελτίωση των χαρακτηριστικών S.M.A.R.T (ειδικοί, μετρήσιμοι, εφικτοί, κατάλληλοι και χρονικά προσδιορισμένοι) των επιχειρησιακών στόχων και την επεξεργασία των ρυθμίσεων παρακολούθησης, iv) τη σαφέστερη παρουσίαση και αιτιολόγηση της συγκριτικής αξιολόγησης των διαφόρων επιλογών από την άποψη του κόστους και των οφελών, v) την περαιτέρω περιγραφή του περιεχομένου των μέτρων αδειοδότησης και των επιπτώσεών τους, vi) την επισήμανση πιθανών συμβιβασμών με άλλους στόχους της ΕΕ (βλ. παράρτημα 1 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων).

Στην εκτίμηση επιπτώσεων εντοπίστηκαν τρία βασικά προβλήματα και οι αντίστοιχες αιτίες τους. Καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών εκτίμησης επιπτώσεων, εξετάστηκε σειρά μέτρων σε τέσσερις τομείς παρέμβασης —i) σχεδιασμός υποδομών και υλοποίηση έργων, ii) επιμερισμός κόστους και οφελών, iii) αδειοδότηση και iv) ασφάλεια— με σκοπό την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν και την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων της πρωτοβουλίας. Τα μέτρα στο πλαίσιο κάθε τομέα παρέμβασης ομαδοποιήθηκαν σε τρεις επιλογές πολιτικής, βάσει μιας λογικής διαφορετικού βαθμού παρέμβασης και συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ και λαμβανομένης υπόψη της εσωτερικής συμβατότητας και συνοχής των μέτρων (βλ. σημείο 5.2.2 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων).

Η επιλογή πολιτικής 1 συνεπάγεται **την υιοθέτηση μιας ενισχυμένης προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή**, η οποία εισάγει περιορισμένο μόνο αριθμό αλλαγών στο ισχύον νομοθετικό και πολιτικό πλαίσιο της ΕΕ σε σύγκριση με το σενάριο διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης και συνεπάγεται ελάχιστη πρόσθετη παρέμβαση σε επίπεδο ΕΕ. Όσον αφορά τον *σχεδιασμό των υποδομών και την υλοποίηση των έργων*, ενισχύει το υφιστάμενο πλαίσιο διά του καλύτερου καθορισμού ορισμένων απαιτήσεων και της απλούστευσης των διαδικασιών (συμπεριλαμβανομένης της επιλογής ΕΚΕ/ΕΑΕ και των εγκρίσεων από την Επιτροπή και τον ACER), ώστε να διασφαλιστεί μια πιο ευέλικτη και αξιόπιστη διαδικασία σχεδιασμού. Επίσης, ευθυγραμμίζει το πεδίο εφαρμογής των κατηγοριών έργων ΕΚΕ/ΕΑΕ, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση των απαιτήσεων που σχετίζονται με τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες και την κατάργηση της κατηγορίας ευφών δικτύων φυσικού αερίου. Όσον αφορά τον *επιμερισμό του κόστους και των οφελών*, ενισχύει τη διαφάνεια και τις αρχές της ΕΕ και βελτιώνει τη δυνατότητα χρήσης του εισοδήματος συμφόρησης για τη χρηματοδότηση διασυννοριακών υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας ως κίνητρο για τον επιμερισμό του κόστους. Όσον αφορά την *αδειοδότηση*, υποστηρίζει την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, μεταξύ άλλων με την έκδοση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων πτυχών του πλαισίου εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Όσον αφορά την *ασφάλεια*, εισάγει παραμέτρους

ανθεκτικότητας έναντι των φυσικών κινδύνων και των κινδύνων στον κυβερνοχώρο κατά την παρακολούθηση των ΕΚΕ και των ΕΑΕ.

Η επιλογή πολιτικής 2 συνεπάγεται τη **μετάβαση από μια προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή σε μια προσέγγιση από την κορυφή προς τη βάση**, με ισχυρότερη καθοδήγηση από την ΕΕ και ενισχυμένο συντονισμό με τους υφιστάμενους φορείς σε επίπεδο κρατών μελών. Εισάγει σημαντικότερες αλλαγές στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ σε σύγκριση με την επιλογή πολιτικής 1, με πρόσθετο συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ και ανακατανομή ορισμένων αρμοδιοτήτων μεταξύ των οικείων συμφεροντούχων. Όσον αφορά τον *σχεδιασμό των υποδομών και την υλοποίηση των έργων*, ενισχύει ιδίως τον ρόλο της Επιτροπής, αναθέτοντας σε αυτήν την εκπόνηση κεντρικών σεναρίων για τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές και εισάγει μηχανισμό αναπλήρωσης ελλειμμάτων, ώστε να διασφαλίζεται ότι όλες οι ανάγκες σε υποδομές καλύπτονται από προτάσεις έργων. Επίσης, διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της κατηγορίας ΕΚΕ ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να περιλαμβάνει περισσότερο εμφανώς μη ενσύρματες λύσεις και να αναγνωρίζει καλύτερα τον ρόλο των εσωτερικών γραμμών. Όσον αφορά τον *επιμερισμό κόστους-οφέλους*, εισάγει ένα ευνοϊκό πλαίσιο για την εθελοντική ομαδοποίηση διασυνοριακών έργων, ώστε να καταστούν δυνατές και να ενθαρρυνθούν οι συζητήσεις μεταξύ των οικείων κρατών μελών και τρίτων χωρών. Όσον αφορά την *αδειοδότηση*, συνεπάγεται στοχευμένες νομοθετικές αλλαγές για την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για διασυνοριακές υποδομές που καλύπτονται από τον κανονισμό ΔΕΔ-Ε. Όσον αφορά την *ασφάλεια*, εισάγει πρόσθετες απαιτήσεις διαφάνειας σχετικά με τους τελικούς πραγματικούς δικαιούχους υποψήφιων ΕΚΕ/ΕΑΕ και περιλαμβάνει εξοπλισμό σχετικό με την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα για την αναβάθμιση των υφιστάμενων διασυνοριακών υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού ΔΕΔ-Ε.

Η επιλογή πολιτικής 3 συνεπάγεται την υιοθέτηση μιας **προσέγγισης που θα είναι πλήρως από την κορυφή προς τη βάση** για τις διασυνοριακές υποδομές. Περιλαμβάνει ουσιαστικές διαρθρωτικές και θεσμικές αλλαγές στην υφιστάμενη κατάσταση και υψηλότερο βαθμό συγκέντρωσης και εξορθολογισμού σε επίπεδο ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της ανάθεσης του *σχεδιασμού των υποδομών* και του συντονισμού της *αδειοδότησης* για διασυνοριακά έργα υποδομών σε οργανισμούς της ΕΕ. Όσον αφορά τον *επιμερισμό κόστους-οφέλους*, βασίζεται στα μέτρα της επιλογής πολιτικής 2, αλλά εισάγει επίσης τον υποχρεωτικό περιφερειακό σχεδιασμό και επιμερισμό του κόστους για τα υπεράκτια διασυνοριακά έργα υποδομών. Όσον αφορά την *ασφάλεια*, οι επιλογές πολιτικής 2 και 3 είναι πανομοιότυπες.

Η σύγκριση των επιλογών πολιτικής πραγματοποιήθηκε με βάση την **αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνοχή και την αναλογικότητά τους**. Οι επιλογές πολιτικής 2 και 3 θεωρούνται πιο αποτελεσματικές, αποδοτικές και συνεκτικές με το συνολικό πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ απ' ό,τι η επιλογή πολιτικής 1. Η επιλογή πολιτικής 1 έχει ελαφρώς καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά την επικουρικότητα και την αναλογικότητα. Ως εκ τούτου, η επιλογή πολιτικής 1 δεν θεωρείται πιθανή προτιμώμενη επιλογή πολιτικής. Ενώ οι επιλογές πολιτικής 2 και 3 παρουσιάζουν καλύτερες επιδόσεις από την επιλογή πολιτικής 1 όσον αφορά την αποτελεσματικότητά τους στην επίτευξη των ειδικών στόχων, η επιλογή πολιτικής 2 φαίνεται συνολικά πιο αποτελεσματική στο παρόν στάδιο ως προς το ότι διασφαλίζει ότι τα έργα που περιλαμβάνονται στα προγράμματα δικτύων και επιλέγονται ως ΕΚΕ/ΕΑΕ ανταποκρίνονται στις δεόντως προσδιορισμένες ανάγκες σε υποδομές, καθώς και για τη συντόμευση και την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης. Όσον αφορά την αποδοτικότητα, η επιλογή πολιτικής 3 θεωρείται λιγότερο αποδοτική λόγω των πρόσθετων πόρων που απαιτούνται και του αυξημένου αρχικού κόστους για τη σύσταση δύο νέων οντοτήτων σε επίπεδο ΕΕ (ή την ενίσχυση των υφιστάμενων) που είναι αρμόδιες για τον

σχεδιασμό των υποδομών και τις συντονισμένες διαδικασίες αδειοδότησης. Όσον αφορά την επικουρικότητα και την αναλογικότητα, τα μέτρα που προτείνονται στην επιλογή πολιτικής 3 (δηλαδή οι οντότητες της ΕΕ που είναι αρμόδιες για τον σχεδιασμό και την αδειοδότηση υποδομών, καθώς και για τον υποχρεωτικό σχεδιασμό υπεράκτιων δικτύων) με υψηλό βαθμό παρέμβασης σε επίπεδο ΕΕ φαίνονται δυσανάλογα στο παρόν στάδιο, δεδομένου ότι δεν οδηγούν σε υψηλότερο επίπεδο αποτελεσματικότητας και αναμένεται να επιφέρουν σημαντικά υψηλότερο πρόσθετο κόστος.

Μετά τη σύγκριση των επιλογών πολιτικής, **η επιλογή πολιτικής 2 προσδιορίστηκε ως η προτιμώμενη επιλογή**, η οποία είναι η πλέον κατάλληλη για την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων της πρωτοβουλίας με αναλογικό τρόπο. Η επιλογή πολιτικής 2 αναμένεται να **έχει θετικές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις**. Οι βασικές ομάδες-στόχοι που αναμένεται να επηρεαστούν από την παρούσα πρωτοβουλία είναι οι Ευρωπαίοι πολίτες και καταναλωτές, οι φορείς υλοποίησης έργων (συμπεριλαμβανομένων των ΔΣΜ), οι ευρωπαϊκές ενώσεις ΔΣΜ (ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, ΕΔΔΣΜ Αερίου και ΕΔΔΔΥ), οι εθνικές αρμόδιες αρχές και οι τοπικοί και περιφερειακοί εκπρόσωποί τους, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, οι ρυθμιστικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι διαχειριστές συστημάτων διανομής και οι κλαδικές οργανώσεις ΔΣΔ, καθώς και οι παραγωγοί ενέργειας / βιομηχανία ενέργειας.

Όσον αφορά τις οικονομικές επιπτώσεις, αναμένεται να μειώσει σημαντικά το κόστος του ενεργειακού συστήματος σύμφωνα με το βέλτιστο σενάριο δικτύου, διασφαλίζοντας ότι τα προσδιορισμένα έργα ανταποκρίνονται καλύτερα και καλύπτουν πλήρως τις προσδιορισμένες ανάγκες. Για το 2040, οι επενδύσεις ύψους 6 δισ. EUR/έτος στο βέλτιστο δίκτυο θα επιφέρουν μείωση του κόστους του συστήματος κατά 14 δισ. EUR/έτος, δηλαδή καθαρή εξοικονόμηση 8 δισ. EUR/έτος. Αναμένεται επίσης να έχει σημαντικό αντίκτυπο στις τιμές χονδρικής της ηλεκτρικής ενέργειας διά της βελτίωσης της διασυνδεσιμότητας, με αποτέλεσμα σύγκλιση των τιμών και, συνολικά, σταθερότερες και χαμηλότερες τιμές σε ολόκληρη την ΕΕ. Το βελτιωμένο πλαίσιο επιμερισμού του κόστους αναμένεται να διευκολύνει την πραγματοποίηση και την ταχύτερη υλοποίηση διασυνοριακών έργων, με σημαντικά οφέλη για την κοινωνικοοικονομική ευημερία. Επιπλέον, οι ταχύτεροι χρόνοι αδειοδότησης και, ως εκ τούτου, υλοποίησης των έργων, αναμένεται να αποφέρουν οικονομικά οφέλη από την άποψη της αποφυγής του κόστους των καθυστερήσεων για τους φορείς υλοποίησης των έργων. Τέλος, μέσω της βελτίωσης της ασφάλειας των ενεργειακών υποδομών, η προτιμώμενη επιλογή μπορεί να αποφέρει οφέλη όσον αφορά την αποφυγή της απώλειας οικονομικής ευημερίας και του κόστους επισκευών.

Οι μειώσεις του κόστους του ενεργειακού συστήματος αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις στην *ανταγωνιστικότητα*, διά της αποφυγής του κόστους και του μετριασμού των αυξήσεων των τιμολογίων δικτύου για τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένης της βιομηχανίας. Η προτιμώμενη επιλογή έχει επίσης θετικές επιπτώσεις στην *ψηφιοποίηση*, καθώς δίνει μεγαλύτερη έμφαση στη χρήση μη ενσύρματων λύσεων στον σχεδιασμό των δικτύων και στην ψηφιοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης. Η προτιμώμενη επιλογή αναμένεται συνολικά να *μειώσει το διοικητικό κόστος και το κόστος προσαρμογής* για τις επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών ενέργειας, των φορέων υλοποίησης έργων, των ΔΣΜ και των ΕΔΔΣΜ) μέσω του εξορθολογισμού του σχεδιασμού των υποδομών, των διαδικασιών υποβολής αιτήσεων και αξιολόγησης ΕΚΕ/ΕΑΕ, καθώς και των διαδικασιών αδειοδότησης. Ενώ η ετήσια εξοικονόμηση κόστους για τις επιχειρήσεις δεν μπορεί να εκτιμηθεί πλήρως, καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμα σχετικά δεδομένα, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η προτιμώμενη επιλογή θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση επαναλαμβανόμενων δαπανών. Για τα κράτη μέλη και τις εθνικές αρχές, η επιλογή πολιτικής

2 θα δημιουργήσει πρόσθετες διοικητικές δαπάνες βραχυπρόθεσμα, οι οποίες σχετίζονται με την εφαρμογή του αναθεωρημένου νομοθετικού πλαισίου.

Η πρωτοβουλία αναμένεται να έχει θετικές κοινωνικές επιπτώσεις, αν και είναι δύσκολο να εκτιμηθούν οι ποσοτικές επιπτώσεις και οι διανεμητικές επιπτώσεις. Ο βελτιστοποιημένος σχεδιασμός δικτύων με βάση ακριβείς εκτιμήσεις της μελλοντικής εξέλιξης της ζήτησης και της προσφοράς θα πρέπει να αποφεύγει μελλοντικά μη αξιοποιήσιμα πάγια στοιχεία, ελαχιστοποιώντας το κόστος του δικτύου για τους καταναλωτές, και να καθιστά δυνατό τον περαιτέρω εξηλεκτρισμό που επιτρέπει την κατανομή του επενδυτικού κόστους του δικτύου σε μεγαλύτερο αριθμό kWh.

Όσον αφορά τα περιβαλλοντικά οφέλη, η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής αναμένεται να οδηγήσει σε μείωση των εκπομπών CO₂ (περίπου 27 εκατ. τόνοι/έτος) μέσω της ευθυγράμμισης με το βέλτιστο σενάριο δικτύου και της μείωσης της περικοπής της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι πρόσθετες διασυνοριακές δυναμικότητες 108 GW που απαιτούνται έως το 2040 σύμφωνα με το ΔΠΑΔ του 2024 θα επιτρέψουν επίσης την αντικατάσταση 65 TWh ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από αέριο με παραγωγή από ΑΠΕ, διά της παροχής της δυνατότητας καλύτερης ενσωμάτωσης της παραγωγής ενέργειας που δεν συνδέεται με εκπομπές CO₂, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των ευρωπαϊκών εκπομπών CO₂ που εκτιμάται ότι αντιστοιχεί στην αποφυγή 27 εκατομμυρίων τόνων εκπομπών CO₂ το 2040²⁹. Όσον αφορά την αδειοδότηση, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία και την τοποθεσία των πάγιων στοιχείων, καθώς και από την περιβαλλοντική κατάσταση της περιβάλλουσας πανίδας και χλωρίδας. Ωστόσο, οι πιθανές επιπτώσεις αντιμετωπίζονται κατά τον σχεδιασμό των προτεινόμενων μέτρων μέσω της θέσπισης διασφαλίσεων.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Ο αναθεωρημένος κανονισμός ΔΕΔ-Ε αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο όσον αφορά την απλούστευση και τη βελτίωση της αποδοτικότητας. Η πρωτοβουλία αναμένεται να μειώσει τον διοικητικό φόρτο για τα ΕΔΔΣΜ, τους ΔΣΜ και τους φορείς υλοποίησης έργων, ιδίως όσον αφορά τον σχεδιασμό υποδομών, λόγω του ότι η Επιτροπή θα αναλάβει την εκπόνηση κεντρικών σεναρίων και μέσω απλουστεύσεων, όπως η μείωση της συχνότητας σε τετραετή κύκλο και η τροποποίηση της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων και αξιολόγησης για ώριμα ΕΚΕ. Οι εξορθολογισμένες, απλουστευμένες και ψηφιοποιημένες διαδικασίες αδειοδότησης για τα ΕΚΕ και τα ΕΑΕ θα μειώσουν επίσης τον διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις. Η ετήσια εξοικονόμηση κόστους για τις επιχειρήσεις δεν μπορεί να εκτιμηθεί πλήρως, καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμα σχετικά στοιχεία, αλλά μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η πρόταση θα οδηγήσει σε εξοικονόμηση επαναλαμβανόμενων δαπανών.

Δεν προσδιορίζονται άμεσες επιπτώσεις όσον αφορά τη συμμόρφωση ή το διοικητικό κόστος για τις ΜΜΕ ή τις πολύ μικρές επιχειρήσεις. Οι ΜΜΕ μπορούν να επωφεληθούν από τις θετικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα ως αποτέλεσμα του χαμηλότερου κόστους του ενεργειακού συστήματος, καθώς και από την αυξημένη ανταγωνιστικότητα στους τεχνολογικούς τομείς που περιλαμβάνονται ή ενισχύονται στην πρόταση (π.χ. τεχνολογίες υψηλής τάσης).

Η πρωτοβουλία συνάδει με τον ψηφιακό έλεγχο και τις ανάγκες του διαδικτύου και είναι κατάλληλη τόσο για το φυσικό όσο και για το ψηφιακό περιβάλλον. Η πρόταση περιλαμβάνει μέτρα για την προώθηση της ψηφιοποίησης (βλ. νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο).

---

²⁹ ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας ΔΠΑΔ 2024 Έκθεση εντοπισμού ελλείψεων στις υποδομές.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρωτοβουλία δεν αναμένεται να έχει αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις που συνδέονται με την πρόταση αφορούν τους πόρους της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Κοινού Κέντρου Ερευνών, καθώς και του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER). Η Επιτροπή θα αναλάβει σημαντικές πρόσθετες αρμοδιότητες για την εκπόνηση κεντρικών σεναρίων στο πλαίσιο της διαδικασίας προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων. Οι αρμοδιότητες αυτές θα απαιτήσουν πρόσθετους πόρους (βλ. νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο).

Ο ACER θα επιφορτιστεί με πρόσθετες αρμοδιότητες όσον αφορά την εποπτεία του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, καθώς και του πλαισίου διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους. Αυτές οι πρόσθετες αρμοδιότητες θα απαιτήσουν επίσης πρόσθετους πόρους (βλ. νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο).

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Βάσει των υφιστάμενων διαδικασιών για την παρακολούθηση των δεδομένων από τις τακτικές εκθέσεις που καταρτίζονται από τους φορείς υλοποίησης των έργων και τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, έχουν αναπτυχθεί διάφοροι δείκτες για τη μέτρηση της επίτευξης καθενός από τους ειδικούς στόχους του αναθεωρημένου κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Οι εν λόγω επιπτώσεις της νομοθεσίας θα παρακολουθούνται και θα αξιολογούνται με βάση ένα σύνολο δεικτών που είναι προσαρμοσμένοι στους ειδικούς στόχους πολιτικής που πρέπει να επιτευχθούν με τη νομοθεσία.

Όλα τα δεδομένα θα παρακολουθούνται με βάση τις τακτικές εκθέσεις των φορέων υλοποίησης των έργων και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων παρακολούθησης του ACER, συμπεριλαμβανομένης της διετούς παρακολούθησης της συνέπειας μεταξύ του ΔΠΑΔ σε επίπεδο Ένωσης και των εθνικών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων, της ετήσιας παρακολούθησης της προόδου των ΕΚΕ και των ΕΑΕ και των διαδικασιών αδειοδότησης, της ετήσιας έκθεσης παρακολούθησης σχετικά με τη διαχείριση της συμφόρησης και την κατανομή δυναμικότητας, της παρακολούθησης της εφαρμογής μη ενσύρματων τεχνολογιών και τεχνολογιών ενίσχυσης του δικτύου με βάση τα δεδομένα που διατίθενται από τη Joint Allocation Office και της ετήσιας παρακολούθησης της επίτευξης του στόχου διασύνδεσης, η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Έως τις 30 Ιουνίου 2033, η Επιτροπή προβαίνει σε επανεξέταση του παρόντος κανονισμού, με βάση τα αποτελέσματα της υποβολής εκθέσεων και της αξιολόγησης που προβλέπονται στο άρθρο 24 του παρόντος κανονισμού, καθώς και την παρακολούθηση, τις εκθέσεις και τις αξιολογήσεις που εκπονούνται δυνάμει των άρθρων 22 και 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Στο κεφάλαιο I του κανονισμού περιγράφονται οι γενικές διατάξεις, ιδίως δε το αντικείμενο, οι στόχοι και το πεδίο εφαρμογής του, καθώς και οι ισχύοντες ορισμοί. Εισάγει, με το συμπλήρωμα του παραρτήματος II, νέες κατηγορίες υποδομών σε σύγκριση με τον

κανονισμό (ΕΕ) 2022/869 για τη διασφάλιση ενισχυμένης ασφάλειας, προστασίας και αποδοτικότητας των υφιστάμενων δικτύων, ιδίως προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σε υφιστάμενα στοιχεία δικτύων υψηλής τάσης να ελέγχουν με ασφάλεια τα συστήματα μέσω επενδύσεων στον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις παρακολούθησης, ελέγχου και ψηφιοποίησης και προκειμένου να αυξηθεί η προστασία και η ανθεκτικότητα κρίσιμων στοιχείων δικτύου μέσω επενδύσεων σε εξοπλισμό ειδικά σχεδιασμένο για τον σκοπό αυτό και φυσικά συνδεδεμένο με τα εν λόγω στοιχεία. Επίσης, οι κατηγορίες και οι ορισμοί των έργων προσαρμόζονται ώστε να ευθυγραμμίζονται με τη δέσμη νομοθετικών μέτρων της ΕΕ για το απανθρακοποιημένο αέριο και το υδρογόνο, η οποία εγκρίθηκε το 2024 και καθορίζει κοινούς κανόνες για τη μετάβαση σε ανανεώσιμα αέρια και αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών· η εν λόγω δέσμη νομοθετικών μέτρων θέτει σε προτεραιότητα την παραγωγή και χρήση υδρογόνου στην καθαρή του μορφή και τη μεταφορά του στο ειδικό σύστημα υδρογόνου. Εισάγεται επίσης ορισμός των «μη ενσύρματων» λύσεων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας· οι λύσεις αυτές πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά, καθώς μπορεί να είναι φθηνότερες από την επέκταση του δικτύου, ώστε να διασφαλιστεί ο βέλτιστος από πλευράς κόστους σχεδιασμός του δικτύου.

Στο κεφάλαιο II παρατίθενται οι διατάξεις όσον αφορά τη διαδικασία κατάρτισης των ενωσιακών καταλόγων έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων, τα κριτήρια αξιολόγησης των έργων από τις ομάδες και παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων.

Στο άρθρο 3, το οποίο συμπληρώνεται με το παράρτημα III, προβλέπονται κανόνες για τη σύσταση περιφερειακών ομάδων, καθώς και για τη διαδικασία κατάρτισης του ενωσιακού καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Σε σύγκριση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/869, στο άρθρο 3 και το παράρτημα III προβλέπεται απλουστευμένη προσέγγιση για τα έργα σε προχωρημένο στάδιο που περιλαμβάνονται ήδη στον ενωσιακό κατάλογο, ώστε να διατηρηθεί το καθεστώς τους ως έργων κοινού ενδιαφέροντος ή έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Σε σύγκριση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/869, στο άρθρο 4, στο οποίο καθορίζονται τα κριτήρια για την αξιολόγηση των έργων από τις ομάδες και το οποίο συμπληρώνεται με το παράρτημα IV, διευκρινίζεται περαιτέρω ότι τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος εκτείνονται έως το πρώτο σημείο διασύνδεσης στην τρίτη χώρα και διασφαλίζεται ότι τα εν λόγω έργα συνοδεύονται από αντίστοιχη ανάπτυξη εσωτερικών υποδομών σε τρίτες χώρες. Για τις συμβαλλόμενες χώρες της Ενεργειακής Κοινότητας, τα οφέλη που προκύπτουν από μεμονωμένα έργα λαμβάνονται υπόψη τόσο για τις συμβαλλόμενες χώρες της ΕΕ όσο και για τις συμβαλλόμενες χώρες της Ενεργειακής Κοινότητας και όχι μόνο για την ΕΕ, όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα.

Στο άρθρο 5, οι διατάξεις σχετικά με την υλοποίηση και την παρακολούθηση των έργων του ενωσιακού καταλόγου ενισχύονται από απαιτήσεις που σχετίζονται με τις εκτιμήσεις κινδύνου όσον αφορά τη φυσική ασφάλεια και την κυβερνοασφάλεια, με βάση την οδηγία (ΕΕ) 2022/2557 για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση. Όσον αφορά τους Ευρωπαίους συντονιστές που μπορούν να οριστούν όταν ένα έργο αντιμετωπίζει σημαντικές δυσκολίες υλοποίησης, στο άρθρο 6 προβλέπεται ότι η περίοδος για την οποία ισχύει ο ορισμός μπορεί να ανανεωθεί.

Το κεφάλαιο III αφορά τη χορήγηση αδειών και τη δημόσια αποδοχή των έργων κοινού ενδιαφέροντος. Σε σύγκριση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/869, το κεφάλαιο αυτό αναθεωρήθηκε με τρεις κύριους στόχους: 1) να επικαιροποιηθεί το πλαίσιο αδειοδότησης ώστε να διασφαλιστεί ότι τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου

ενδιαφέροντος τυγχάνουν της βέλτιστης δυνατής μεταχείρισης σύμφωνα με τη στρατηγική σημασία και το ειδικό καθεστώς τους, ιδίως κατά την εξέταση των μέτρων αδειοδότησης που θεσπίστηκαν στη δέσμη μέτρων για την αγορά υδρογόνου και απανθρακοποιημένου αερίου και στην αναθεωρημένη οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· 2) να επικαιροποιηθεί το καθεστώς αδειοδότησης για τη στήριξη της ταχύτερης αδειοδότησης των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις ανάγκες που αναγνωρίζονται στην έκθεση Draghi και τις τροποποιήσεις που εισήχθησαν στην οδηγία (ΕΕ) 2019/944· 3) να αυξηθεί η σαφήνεια του καθεστώτος αδειοδότησης και να βελτιωθεί η αποδοτικότητά του.

Το άρθρο 7 σχετικά με το καθεστώς προτεραιότητας των έργων του ενωσιακού καταλόγου επικαιροποιείται ώστε να συμπεριλάβει απαιτήσεις σύμφωνα με τις οποίες τα έργα ηλεκτρικής ενέργειας κοινού και αμοιβαίου ενδιαφέροντος επωφελούνται από αυτόματο τεκμήριο υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος και, όταν περιλαμβάνονται σε εθνικό σχέδιο ανάπτυξης που υπόκειται σε στρατηγική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων και σε κατάλληλη εκτίμηση βάσει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ σε περίπτωση που υπάρχει πιθανή σημαντική επίπτωση σε τόπους Natura 2000, μπορούν, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, να εξαιρούνται από εκτιμήσεις βάσει καθορισμένης περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Στο άρθρο 8 σχετικά με την οργάνωση της διαδικασίας αδειοδότησης αποσαφηνίζονται οι αρμοδιότητες των εθνικών αρμόδιων αρχών που θεσπίζονται δυνάμει του κανονισμού σύμφωνα με τα διάφορα καθεστώτα αδειοδότησης, ιδίως όσον αφορά τη συνεργασία με άλλες αρχές και τη διαμεσολάβηση των επαφών με τους φορείς υλοποίησης έργων. Αυξάνονται επίσης οι απαιτήσεις διασυνοριακής συνεργασίας για έργα στα οποία περιλαμβάνονται πολλαπλές δικαιοδοσίες.

Το άρθρο 9 σχετικά με τη διαφάνεια και τη δημόσια συμμετοχή προβλέπει αυξημένη σαφήνεια και απλότητα της διαδικασίας, ιδίως με τη συγχώνευση των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων του εν λόγω άρθρου σε μία ενιαία έκθεση.

Στο άρθρο 10 σχετικά με τη διάρκεια και την εφαρμογή της διαδικασίας αδειοδότησης θεσπίζεται ιδίως η υποχρέωση ψηφιοποίησης των διαδικασιών αδειοδότησης· διευκρινίζεται τι θεωρείται ως ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας αδειοδότησης· καθίσταται σαφέστερος ο προαιρετικός χαρακτήρας του σταδίου πριν από την υποβολή της αίτησης· αναλύονται τα στάδια που την απαρτίζουν (οριοθέτηση πεδίου εφαρμογής, έλεγχος, προγραμματισμός, επαλήθευση φακέλου αίτησης)· αποσαφηνίζεται η ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενες μελέτες και άδειες για τη μείωση των αλληλεπικαλύψεων κατά τον καθορισμό της τεκμηρίωσης που απαιτείται για τη διαδικασία αδειοδότησης· και θεσπίζεται η σιωπηρή έγκριση των αποφάσεων που λαμβάνονται από τις οικείες εθνικές αρχές, με εξαίρεση τις περιβαλλοντικές αποφάσεις.

Στο κεφάλαιο IV περιγράφονται οι διατάξεις σχετικά με τον διατομεακό σχεδιασμό υποδομών, οι οποίες ενισχύονται σε σύγκριση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/689, με σκοπό την καλύτερη καθοδήγηση του σχεδιασμού, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό μελλοντικών σεναρίων, τον προσδιορισμό των μακροπρόθεσμων αναγκών σε ενεργειακές υποδομές και των σημείων συμφόρησης και την αντιμετώπιση των εν λόγω αναγκών με τις πλέον κατάλληλες λύσεις.

Το άρθρο 11 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη θέσπιση κεντρικού σεναρίου για τους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, του υδρογόνου και του αερίου, το οποίο θα χρησιμοποιείται για το ΔΠΑΔ σε επίπεδο Ένωσης, τη διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές, την ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα και τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους των έργων ενεργειακών υποδομών. Για να διασφαλιστεί ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την εκπόνηση του σεναρίου είναι επικαιροποιημένα, η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να τα ζητήσει από τα κράτη

μέλη, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και το ΕΔΔΔΥ, κατά περίπτωση. Το σενάριο θα πρέπει να εκπονείται με διατομεακό τρόπο. Μέχρι σήμερα έχουν εκπονηθεί σενάρια ΔΠΑΔ από το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και το ΕΔΔΔΥ.

Το άρθρο 12 αναθέτει στο ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και στο ΕΔΔΔΥ την κατάρτιση έκθεσης προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές για την ηλεκτρική ενέργεια και το υδρογόνο αντίστοιχα. Στην έκθεση θα πρέπει να εντοπίζονται οι ελλείψεις στις υποδομές που επηρεάζουν τους στόχους της Ένωσης σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια και το υδρογόνο, συγκεκριμένα βάσει δεσμευτικής μεθοδολογίας που θα καταρτίζεται από τον ACER και του κεντρικού σεναρίου σύμφωνα με το άρθρο 11. Το άρθρο προβλέπει ότι οι εκθέσεις προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές πρέπει να εγκρίνονται από το όργανο λήψης αποφάσεων της ομάδας ΔΕΔ-Ε, το οποίο είναι η διαπεριφερειακή σύνθεση συνεδριάσεων όλων των ομάδων που συγκροτούνται βάσει του κανονισμού. Ειδικά για την ηλεκτρική ενέργεια, στην έκθεση πρέπει να εξετάζονται μη ενσύρματες λύσεις κατά την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση των αναγκών.

Το άρθρο 13 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να δρομολογήσει διαδικασία αντιστοίχισης αναγκών στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας για τον εντοπισμό πιθανών λύσεων για μη αντιστοιχισμένες ανάγκες σε περίπτωση που στην έκθεση προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας συνάγεται το συμπέρασμα ότι τα έργα που υποβάλλονται προς ένταξη στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων δεν καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες σε υποδομές που εντοπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12. Η διαδικασία αντιστοίχισης των αναγκών θα πρέπει να βασίζεται στην υφιστάμενη περιφερειακή συνεργασία, υπό την καθοδήγηση της Επιτροπής και σε σύνδεση με τη διαδικασία του ΔΠΑΔ.

Στο άρθρο 14 ανατίθεται στο ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και στο ΕΔΔΔΥ να χρησιμοποιούν κατά την αξιολόγηση έργων συνεπείς μεθοδολογίες ενιαίου τομέα για εναρμονισμένη ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα σε επίπεδο Ένωσης (σε όλες τις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών εκτός από τα ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και το CO₂) με σκοπό τη συμπερίληψή τους στα αντίστοιχα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων. Οι μεθοδολογίες πρέπει να υποβάλλονται στην Επιτροπή προς έγκριση. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ υποχρεούνται να υπολογίζουν και να δημοσιεύουν, στο πλαίσιο του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, τα αποτελέσματα των αναλύσεων κόστους-οφέλους για όλα τα έργα, παρουσιάζοντας τον τρόπο κατανομής των οφελών μεταξύ των χωρών. Στο άρθρο διευκρινίζεται περαιτέρω ότι, για τα έργα ευφυών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και τα έργα CO₂, εναπόκειται στην Επιτροπή να αναπτύξει μεθοδολογίες για εναρμονισμένη ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα σε επίπεδο Ένωσης, όπως συμβαίνει σήμερα.

Με τις διατάξεις του κεφαλαίου V αντιμετωπίζεται η ανάγκη ανάπτυξης του δικτύου για την κάλυψη της αναμενόμενης σημαντικής κλιμάκωσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το κεφάλαιο στηρίζει τον συντονισμένο μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και την ανάπτυξη υπεράκτιων και χερσαίων υποδομών. Εν είδει καινοτομίας, σύμφωνα με το άρθρο 15, τα κράτη μέλη υποχρεούνται, στο πλαίσιο των μη δεσμευτικών συμφωνιών τους και εντός των συγκεκριμένων διαδρόμων προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων, να εξετάσουν το ενδεχόμενο καθορισμού ειδικών διασυνοριακών στόχων, όπως για υβριδικά ή διασυνοριακά ακτινωτά έργα, με σκοπό την επίτευξη των στόχων υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία θα πραγματοποιείται σε κάθε θαλάσσια λεκάνη με τον πλέον αποδοτικό τρόπο.

Το κεφάλαιο VI ενισχύει τις διατάξεις για ένα κανονιστικό πλαίσιο που επιτρέπει τις επενδύσεις με διασυνοριακό αντίκτυπο.

Πρώτον, στο άρθρο 17 προσδιορίζονται οι αρχές που πρέπει να εφαρμόζουν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές κατά τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, μεταξύ άλλων ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η επενδυτική ασφάλεια, ο διασυνοριακός επιμερισμός του κόστους πρέπει να βασίζεται σε εκ των προτέρων συμφωνία επιμερισμού του κόστους, με τη δυνατότητα εκ των υστέρων προσαρμογών, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω προσαρμογές ορίζονται ρητά στην απόφαση επιμερισμού του κόστους και είναι σαφώς διατυπωμένες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα χρονοδιαγράμματα και τις κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται. Κατά περίπτωση, η κατανομή του κόστους μεταξύ των κρατών μελών βασίζεται στην κατανομή των καθαρών οφελών. Επίσης, περιλαμβάνεται η διάταξη ότι, εάν το 10 % ή περισσότερο των εκτιμώμενων οφελών ενός έργου προκύπτει σε κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος και η εθνική ρυθμιστική αρχή του συμμετέχουν στη διαδικασία διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους. Ο ACER έχει λάβει εντολή να επικαιροποιήσει τη σύστασή του σχετικά με τον προσδιορισμό ορθών πρακτικών για τη διεκπεραίωση των επενδυτικών αιτημάτων για έργα σύμφωνα με τις προαναφερθείσες αρχές και να δημιουργήσει κεντρικό αποθετήριο όλων των αποφάσεων διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους που λαμβάνονται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και να το φιλοξενεί στον ιστότοπό του, καθώς και να παράσχει μη δεσμευτικό υπόδειγμα διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους με σκοπό τη διευκόλυνση του έργου των εθνικών ρυθμιστικών οργανισμών.

Δεύτερον, εισάγεται νέο άρθρο (άρθρο 18), το οποίο υποστηρίζει μια διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας οι φορείς υλοποίησης έργων μπορούν να ομαδοποιούν δύο ή περισσότερα έργα κοινού ενδιαφέροντος και έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος ώστε να διευκολύνονται οι συζητήσεις σχετικά με τον επιμερισμό του κόστους μεταξύ των οικείων κρατών μελών και με τρίτες χώρες, κατά περίπτωση, και οι αποφάσεις διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους μεταξύ των οικείων αρμόδιων αρχών των κρατών μελών ή μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και τρίτων χωρών, κατά περίπτωση. Στο άρθρο 18 αποσαφηνίζονται περαιτέρω οι κανόνες σχετικά με την κοινή ανάλυση κόστους-οφέλους και τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους που ισχύουν για τις εν λόγω ομάδες έργων με σκοπό τη διευκόλυνση πιθανής υποβολής αίτησης ΜΣΕ.

Τρίτον, εισάγεται νέο άρθρο (άρθρο 19), βάσει του οποίου απαιτείται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς (στο εξής: ΔΣΜ) να δεσμεύουν, για επενδύσεις δικτύου σε έργα του ενωσιακού καταλόγου που σχετίζονται με τη μείωση της συμφόρησης των γραμμών διασύνδεσης, το 25 % των μισθωμάτων συμφόρησης που δεν δαπανώνται για τη διασφάλιση της πραγματικής διαθεσιμότητας της κατανεμημένης δυναμικότητας και για την αποζημίωση των διαχειριστών υπεράκτιων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Στο άρθρο 19 καθορίζονται οι όροι χρήσης των κονδυλίων και εξουσιοδοτείται η Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τον περαιτέρω προσδιορισμό των όρων υπό τους οποίους οι ΔΣΜ μπορούν να χρησιμοποιούν τα εν λόγω κονδύλια, καθώς και των όρων αποδέσμευσής τους. Ο ACER υποχρεούται να επικαιροποιήσει την υφιστάμενη μεθοδολογία του σχετικά με τη χρήση των εσόδων από το εισόδημα συμφόρησης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, ώστε να διασφαλιστεί η συνοχή με τις νέες αυτές διατάξεις.

Τέλος, στο άρθρο 20 καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα κράτη μέλη και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μπορούν να παρέχουν κατάλληλα κίνητρα για έργα που ενέχουν υψηλότερους κινδύνους για την ανάπτυξη, την κατασκευή, τη λειτουργία ή τη συντήρηση, σε σύγκριση με τους κινδύνους που προκύπτουν συνήθως από συγκρίσιμο έργο υποδομής.

Στο κεφάλαιο VII καθορίζονται οι όροι επιλεξιμότητας των έργων που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο για χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», συμπεριλαμβανομένων των νέων κατηγοριών υποδομών. Ειδικότερα, σε σύγκριση με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/689, στο άρθρο 21 καθορίζονται λεπτομερέστερα τα κριτήρια που ισχύουν για έργα εκτός των ενεργειακών υποδομών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών. Δεδομένου ότι τα εν λόγω έργα δεν υπάγονται στον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, πρέπει να υποβάλλονται σε αξιολόγηση που διενεργείται από την αρμόδια εθνική αρχή και η διάταξη καθορίζει τις προϋποθέσεις για την εν λόγω αξιολόγηση. Το άρθρο 22 προβλέπει ότι τα ειδικά κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 και οι παράμετροι που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 του κανονισμού πρέπει να εφαρμόζονται για τον καθορισμό κριτηρίων χορήγησης της χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης στο πλαίσιο του κανονισμού για τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» και καθορίζει πρόσθετες απαιτήσεις για τα προϋπάρχοντα έργα αερίου που αφορούν την Κύπρο και τη Μάλτα σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού.

Το κεφάλαιο VIII περιλαμβάνει τελικές διατάξεις σχετικά με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, την υποβολή εκθέσεων και την αξιολόγηση, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ψηφιοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης, τη βελτίωση της ανθεκτικότητας της υλικής ασφάλειας και της κυβερνοασφάλειας των διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών και την υιοθέτηση μη ενσύρματων λύσεων, την επανεξέταση του κανονισμού, καθώς και τα μέτρα ενημέρωσης και δημοσιότητας των έργων. Επίσης, διατηρεί τις υφιστάμενες παρεκκλίσεις για τους αγωγούς διασύνδεσης αερίου της Μάλτας και της Κύπρου, έως ότου η Κύπρος ή η Μάλτα, αντίστοιχα, διασυνδεθούν απευθείας με το διευρωπαϊκό δίκτυο αερίου ή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Επιπλέον, στο κεφάλαιο απαριθμούνται οι τροποποιήσεις σε άλλο ενεργειακό κεκτημένο που προκύπτουν από τις τροποποιήσεις που εισάγονται στον κανονισμό και καθορίζονται μεταβατικές διατάξεις και διατάξεις για την κατάργηση του ισχύοντος κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Ειδικότερα, ο αναθεωρημένος κανονισμός δεν επηρεάζει τη χορήγηση, τη συνέχιση ή την τροποποίηση χρηματοδοτικής συνδρομής που είχε χορηγηθεί προηγουμένως στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και ο υφιστάμενος ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα παραμείνει σε ισχύ και θα παράγει αποτελέσματα έως ότου καταρτιστεί και τεθεί σε ισχύ νέος ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942, (ΕΕ) 2019/943 και (ΕΕ) 2024/1789 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 172,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2025, με τίτλο «Συμφωνία για καθαρή βιομηχανία»³ καθορίζεται ένας κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση. Η εξασφάλιση οικονομικά προσιτής ενέργειας αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα του ενωσιακού κλάδου παραγωγής, ιδίως για τους ενεργοβόρους τομείς. Ως εκ τούτου, η πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή ενέργεια αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία, καθώς και του σχεδίου δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια⁴. Ταυτόχρονα, οι πολιτικές απανθρακοποίησης αποτελούν ισχυρή κινητήρια δύναμη για ανάπτυξη όταν είναι επαρκώς ενσωματωμένες στις βιομηχανικές, ανταγωνιστικές, οικονομικές και εμπορικές πολιτικές, όπως ορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής,

¹ ΕΕ C , της , σ. .

² ΕΕ C , της , σ. .

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση [COM(2025) 85 final της 26ης Φεβρουαρίου 2025].

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια — Απελευθέρωση της πραγματικής αξίας της Ενεργειακής μας Ένωσης με σκοπό τη διασφάλιση οικονομικά προσιτής, αποδοτικής και καθαρής ενέργειας για όλους τους Ευρωπαίους» [COM(2025) 79 final της 26ης Φεβρουαρίου 2025].

της 29ης Ιανουαρίου 2025, με τίτλο «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ»⁵. Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶, η Ένωση καθόρισε ένα φιλόδοξο πλαίσιο για να καταστεί μια απανθρακοποιημένη οικονομία έως το 2050.

- (2) Στο πλαίσιο της φιλοδοξίας του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119, ο δεσμευτικός στόχος σε επίπεδο Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για το 2030 έχει αυξηθεί στο 42,5 % της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο ενεργειακό μείγμα της Ένωσης έως το 2030, με στόχο το 45 %⁷, και ο δεσμευτικός στόχος σε επίπεδο Ένωσης για την ενεργειακή απόδοση έχει καταστεί πιο φιλόδοξος, με μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας της Ένωσης κατά 11,7 % έως το 2030, σε σύγκριση με τις προβολές του 2020⁸. Δεδομένου ότι ο ενδιάμεσος στόχος για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990βρίσκεται σε καλό δρόμο, στις 2 Ιουλίου 2025 η Επιτροπή πρότεινε τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119⁹ για τον καθορισμό κλιματικού στόχου της Ένωσης για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 90 % για το 2040 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990.
- (3) Πρέπει να δημιουργηθούν υποδομές για τη στήριξη της ενεργειακής μετάβασης της Ένωσης σύμφωνα με τους εν λόγω στόχους, συμπεριλαμβανομένου του ταχέως εξηλεκτρισμού, της κλιμάκωσης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και χωρίς ορυκτά καύσιμα, της αυξημένης χρήσης ανανεώσιμων αερίων και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, της ενσωμάτωσης της ενέργειας και της αύξησης της υιοθέτησης καινοτόμων λύσεων. Οι τρέχουσες επενδύσεις σε διασυνοριακές ενεργειακές υποδομές είναι σαφώς ανεπαρκείς για τον μετασχηματισμό και την κατασκευή των ενεργειακών υποδομών που απαιτούνται για τη στήριξη των εν λόγω στόχων και υπάρχει σημαντικό χάσμα μεταξύ των αναγκών μας σε διασυνοριακές υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας και της ταχύτητας και του επιπέδου ανάπτυξης των υποδομών τόσο σε επίπεδο δικτύου μεταφοράς όσο και σε επίπεδο δικτύου διανομής¹⁰. Όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, περίπου το ήμισυ των διασυνοριακών αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας για το 2030 (41 από 88 GW) δεν θα καλυφθεί και το χάσμα αυτό αναμένεται να αυξηθεί την επόμενη δεκαετία. Έως το 2040, οι ανάγκες διασυνοριακής δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας θα ανέλθουν σε

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ» [COM(2025) 30 final της 29ης Ιανουαρίου 2025].

⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 της 18ης Οκτωβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 (ΕΕ L 231 της 20.9.2023, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>).

⁹ COM(2025) 524 final της 2ας Ιουλίου 2025.

¹⁰ ACER (2024): Ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας για τη στήριξη ενός ανταγωνιστικού και βιώσιμου ενεργειακού συστήματος (Εκθεση παρακολούθησης 2024).

108 GW¹¹. Ως εκ τούτου, απαιτούνται αυξημένες επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές, ενώ στην έκθεση Draghi¹² επισημάνθηκε ιδίως η ανάγκη ταχείας αύξησης της ανάπτυξης διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών για την απανθρακοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Στη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία¹³ και στο συνοδευτικό «Σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια»¹⁴, η Επιτροπή υπογράμμισε τον καίριο ρόλο της ολοκλήρωσης της Ενεργειακής Ένωσης μέσω επενδύσεων σε υποδομές ενέργειας και διασυνοριακά δίκτυα για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας του ενωσιακού κλάδου παραγωγής και της ευημερίας των πολιτών, καθώς και για την οικονομική προσιτότητα και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού.

- (4) Στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵ καθορίστηκαν κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διαδρόμων και των πεδίων προτεραιότητας διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών, με σκοπό να συμβάλουν στη διασφάλιση του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, ιδίως στην επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης για το 2030 και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο και στη διασφάλιση των διασυνδέσεων, της ενεργειακής ασφάλειας, της ενοποίησης της αγοράς και του συστήματος και του ανταγωνισμού προς όφελος όλων των κρατών μελών, καθώς και των προσιτών τιμών ενέργειας. Ειδικότερα, ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 προβλέπει τον προσδιορισμό των έργων κοινού ενδιαφέροντος και των έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος, διευκολύνει την υλοποίησή τους και καθορίζει τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των εν λόγω έργων για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση. Ωστόσο, δεδομένου του διασυνοριακού χαρακτήρα τους, τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος όχι μόνο δημιουργούν σημαντικές θετικές εξωτερικές επιδράσεις και προωθούν την αλληλεγγύη, αλλά συνεπάγονται επίσης ειδικές προκλήσεις για τους φορείς υλοποίησης έργων, λόγω του πολυδικαιοδοτικού χαρακτήρα τους, των προβλημάτων συντονισμού και της συχνά ασύμμετρης κατανομής κόστους και οφελών. Ως εκ τούτου, εξακολουθούν να χρήζουν ενός πλαισίου σε επίπεδο Ένωσης.
- (5) Παρόλο που οι στόχοι του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 εξακολουθούν να ισχύουν σε μεγάλο βαθμό, το υφιστάμενο πλαίσιο για τα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα θα πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να αντικατοπτρίζει πλήρως τις αναμενόμενες αλλαγές

¹¹ ΕΔΔΣΜ-ηλ (2025), ΔΠΑΔ 2024. Opportunities for a more efficient European power system by 2050 (Ευκαιρίες για ένα αποδοτικότερο ευρωπαϊκό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2050). Έκθεση εντοπισμού ελλείψεων στις υποδομές.

¹² M. Draghi (2025): «The future of European competitiveness» (Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας).

¹³ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση» [COM(2025) 85 final της 26ης Φεβρουαρίου 2025].

¹⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια — Απελευθέρωση της πραγματικής αξίας της Ενεργειακής μας Ένωσης με σκοπό τη διασφάλιση οικονομικά προσιτής, αποδοτικής και καθαρής ενέργειας για όλους τους Ευρωπαίους» [COM(2025) 79 final της 26ης Φεβρουαρίου 2025].

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2022, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2009, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και των οδηγιών 2009/73/ΕΚ και (ΕΕ) 2019/944 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 (ΕΕ L 152 της 3.6.2022, σ. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

στο ενεργειακό σύστημα που θα προκύψουν από το νέο πολιτικό πλαίσιο και, ειδικότερα, τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και τον προτεινόμενο ενδιάμεσο στόχο για το 2040. Ειδικότερα, υπάρχει ανάγκη για πιο ενοποιημένο σχεδιασμό δικτύων με σκοπό τη στήριξη μιας ολόενα και πιο αλληλεξαρτώμενης και αποκεντρωμένης εσωτερικής αγοράς ενέργειας, για ταχύτερες διαδικασίες αδειοδότησης, καθώς και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ασφάλεια και η ανθεκτικότητα των διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών αντικατοπτρίζεται επαρκώς στο αναθεωρημένο πλαίσιο για τα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα. Πέραν του νέου πολιτικού πλαισίου και των νέων στόχων, η τεχνολογική ανάπτυξη κατά την προηγούμενη δεκαετία ήταν ταχύτατη. Η εν λόγω ανάπτυξη θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό, στα κριτήρια επιλογής έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος, καθώς και στους διαδρόμους και στα πεδία προτεραιότητας. Ταυτόχρονα, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να επηρεάζουν το δικαίωμα κράτους μέλους να καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσης των ενεργειακών του πόρων, την επιλογή του μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού, σύμφωνα με το άρθρο 194 της Συνθήκης.

- (6) Η υλοποίηση των 13 διαδρόμων και θεματικών πεδίων προτεραιότητας των διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών που έχουν προσδιοριστεί είναι απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα, συμπεριλαμβανομένης της περαιτέρω ενοποίησης της αγοράς, της ενεργειακής ασφάλειας, του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, καθώς και της οικονομικής προσιτότητας των τιμών της ενέργειας. Οι εν λόγω προτεραιότητες καλύπτουν επενδύσεις στη μεταφορά και αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας, στα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας, στα ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, σε εξοπλισμό και εγκαταστάσεις που έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν την προστασία και την ανθεκτικότητα υφιστάμενων κρίσιμων στοιχείων δικτύου, στη μεταφορά, αποθήκευση και τους τερματικούς σταθμούς υδρογόνου, στις ηλεκτρολυτικές κυψέλες και στη μεταφορά και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και σε εξοπλισμό και εγκαταστάσεις παρακολούθησης, ελέγχου και ψηφιοποίησης που είναι απαραίτητα για τα υφιστάμενα δίκτυα υψηλής τάσης διασυνοριακού ενδιαφέροντος.
- (7) Οι ενεργειακές υποδομές της Ένωσης θα πρέπει να αναβαθμιστούν για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητά τους έναντι φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, σκόπιμων εχθρικών ενεργειών και απειλών ως προς την ασφάλειά της, ιδίως στην περίπτωση των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας κατά την οδηγία 2022/2557 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶.
- (8) Στο τρέχον γεωπολιτικό πλαίσιο, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η αδιάλειπτη διασυνοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας για την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού. Αυτό εξαρτάται όχι μόνο από την ανθεκτικότητα των γραμμών διασύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών, αλλά και από την ανθεκτικότητα των κρίσιμων στοιχείων δικτύου. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εισαγάγει μια νέα κατηγορία υποδομών με τη μορφή επενδύσεων σε εξοπλισμό και

¹⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2557 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και την κατάργηση της οδηγίας 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

εγκαταστάσεις που συνδέονται άμεσα και έχουν σχεδιαστεί για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της προστασίας των κρίσιμων στοιχείων δικτύου. Η εν λόγω νέα κατηγορία υποδομών θα πρέπει να καλύπτει τα κρίσιμα στοιχεία δικτύου, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷, τα οποία στηρίζουν την ασφάλεια του δικτύου και την ασφάλεια εφοδιασμού σύμφωνα με τα σενάρια κρίσης και τα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων των κρατών μελών δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸.

- (9) Ενώ οι ξένες επενδύσεις μπορούν να αποφέρουν οφέλη, όπως αυξημένες επιλογές χρηματοδότησης για έργα έντασης κεφαλαίου, μπορούν επίσης να αυξήσουν την έκθεση της Ένωσης σε κινδύνους που σχετίζονται με την ενεργειακή ασφάλεια, όπως διαταραχές ή μειωμένη αξιοπιστία των διασυνοριακών ροών, ιδίως όταν οι εν λόγω ξένες επενδύσεις προέρχονται από τρίτες χώρες με αποκλίνοντα γεωπολιτικά συμφέροντα σε σχέση με την Ένωση. Ως εκ τούτου, η διαφάνεια όσον αφορά την κυριότητα των διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών και των έργων με διασυνοριακό αντίκτυπο από τον τελικό δικαιούχο, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τον τελικό επενδυτή και τη συμμετοχή στο κεφάλαιο, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹, είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να αποτραπεί η εξάρτηση της Ένωσης από μη αξιόπιστες τρίτες χώρες και θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την επιλογή έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος.
- (10) Για να διασφαλιστεί η οικονομικά αποδοτική και ταχύτερη ανάπτυξη του δικτύου και η πρόσβαση σε δίκτυα στην Ένωση, οι μη ενσύρματες λύσεις θα πρέπει να διαδραματίσουν πρωτεύοντα ρόλο στην αντιμετώπιση των αναγκών του συστήματος παράλληλα με τη φυσική ενίσχυση του δικτύου, καθώς μπορούν να αναπτυχθούν ταχύτερα και με χαμηλότερο κόστος. Η ανάπτυξη αυτού του είδους τεχνολογιών θα πρέπει να εξετάζεται πριν από την επένδυση στην επέκταση των υποδομών δικτύου. Για τον σκοπό αυτό, μια νέα κατηγορία υποδομών θα πρέπει να καλύπτει τις επενδύσεις σε μη ενσύρματες τεχνολογίες και ψηφιακές λύσεις, συμπεριλαμβανομένων λύσεων λογισμικού, όταν αυτές αναπτύσσονται σε υφιστάμενα κρίσιμα στοιχεία δικτύου που σχετίζονται με το διασυνοριακό εμπόριο και όταν αποφέρουν ποσοτικά προσδιορισμένα οφέλη για την ενοποίηση της αγοράς με βάση την αύξηση της διασυνοριακής δυναμικότητας.
- (11) Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰ και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>).

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/ΕΚ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/941/oj>).

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ένωση (ΕΕ L 79I της 21.3.2019, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμου αερίου, φυσικού αερίου και υδρογόνου, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, (ΕΕ) 2017/1938, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2022/869 και της απόφασης (ΕΕ) 2017/684 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (ΕΕ L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>).

Συμβουλίου²¹ θεσπίστηκε δέσμη νομοθετικών μέτρων για το απανθρακοποιημένο αέριο και το υδρογόνο, με σκοπό τον καθορισμό κοινών κανόνων σε επίπεδο Ένωσης για τη μετάβαση σε ανανεώσιμα αέρια και αέρια χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Οι κατηγορίες υποδομών που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται πλήρως με τους στόχους της εν λόγω δέσμης μέτρων και να διασφαλίζουν ότι τα έργα ενεργειακών υποδομών έχουν σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο. Όπου είναι τεχνικά εφικτό και αποδοτικότερο, η δυνατότητα αναπροσαρμογής της χρήσης των υφιστάμενων υποδομών και εξοπλισμού θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την ανάπτυξη των εν λόγω έργων.

- (12) Θα πρέπει να συσταθούν περιφερειακές ομάδες (στο εξής: ομάδες) που θα προτείνουν και θα επανεξετάζουν έργα κοινού ενδιαφέροντος και έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, με απώτερο στόχο την κατάρτιση των περιφερειακών καταλόγων έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Για να διασφαλιστεί ευρεία συναίνεση, στις εν λόγω ομάδες θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα κράτη μέλη, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, οι φορείς υλοποίησης των έργων και οι οικείοι συμφεροντούχοι και θα πρέπει να διασφαλίζεται η μεταξύ τους συνεργασία. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει, όταν είναι αναγκαίο, να συμβουλευούν τις ομάδες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη δυνατότητα υλοποίησης των προτεινόμενων έργων από νομική άποψη σε εθνικό επίπεδο και το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα ρυθμιστικής έγκρισης.
- (13) Προκειμένου να αυξηθεί η αποδοτικότητα των διαδικασιών σχεδιασμού δικτύων και ανάπτυξης έργων, θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των ομάδων. Είναι απαραίτητο η Επιτροπή να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση της εν λόγω συνεργασίας, με γνώμονα την αντιμετώπιση του πιθανού αντικτύπου των έργων που αναπτύσσονται σε μια περιφέρεια σε άλλες περιφέρειες.
- (14) Προκειμένου να συμπληρωθούν οι ομάδες, έχουν συσταθεί διάφορα φόρουμ περιφερειακής συνεργασίας με την υποστήριξη της Επιτροπής. Η περιφερειακή συνεργασία εντός και μεταξύ των φόρουμ και των ομάδων αποτελεί βασικό εργαλείο προκειμένου να διασφαλιστεί η βαθύτερη ενοποίηση του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος. Οι τέσσερις ομάδες υψηλού επιπέδου καλύπτουν διαφορετικές ευρωπαϊκές περιφέρειες και με τη συμμετοχή τρίτων χωρών: το σχέδιο διασύνδεσης των αγορών ενέργειας της περιοχής της Βαλτικής (BEMIP), η Ενεργειακή Συνεργασία των Βορείων Θαλασσών (NSEC), η ομάδα υψηλού επιπέδου για τις διασυνδέσεις στη Νοτιοδυτική Ευρώπη (SWE) και η ομάδα υψηλού επιπέδου για την ενεργειακή συνδεσιμότητα της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (CESEC). Η περιφερειακή συνεργασία στα εν λόγω φόρουμ ήταν επιτυχής όσον αφορά τη στήριξη της παρακολούθησης και της επιτάχυνσης της υλοποίησης βασικών έργων ενεργειακών υποδομών περιφερειακής διάστασης και δράσεων ενοποίησης της αγοράς. Κατά συνέπεια, τα εν λόγω φόρουμ περιφερειακής συνεργασίας θα πρέπει να αξιοποιούνται όλο και περισσότερο για τη στήριξη της επίτευξης των στόχων του παρόντος κανονισμού.
- (15) Ανά διετία θα πρέπει να καταρτίζεται νέος ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος (στο εξής: ενωσιακός κατάλογος).

---

²¹ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμων αερίων, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (ΕΕ L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

Έργα κοινού ενδιαφέροντος και έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που έχουν ολοκληρωθεί ή δεν πληρούν πλέον τα σχετικά κριτήρια και τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον επόμενο ενωσιακό κατάλογο.

- (16) Τα υφιστάμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα υφιστάμενα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που πρόκειται να συμπεριληφθούν στον επόμενο ενωσιακό κατάλογο θα πρέπει να υπόκεινται στην ίδια διαδικασία επιλογής για την κατάρτιση περιφερειακών καταλόγων και για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου που εφαρμόζονται στα προτεινόμενα έργα, εκτός εάν έχουν λάβει έγκριση από την αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ή έχει εκδοθεί τελική επενδυτική απόφαση που παρέχει επαρκή διασφάλιση για την κατασκευή των έργων ή η κατασκευή τους βρίσκεται σε εξέλιξη και έχουν σημειώσει επαρκή πρόοδο στην ετήσια έκθεσή τους, οπότε θα πρέπει να παραμείνουν στον ενωσιακό κατάλογο.
- (17) Όταν υφιστάμενα έργα κοινού ενδιαφέροντος και υφιστάμενα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που πρόκειται να συμπεριληφθούν στον επόμενο ενωσιακό κατάλογο υπόκεινται στην ίδια διαδικασία επιλογής για την κατάρτιση περιφερειακών καταλόγων και για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου που εφαρμόζονται στα προτεινόμενα έργα, ο διοικητικός φόρτος θα πρέπει να μειώνεται στο μέτρο του δυνατού, για παράδειγμα με τη χρήση πληροφοριών για τα έργα που υποβλήθηκαν προηγουμένως στο πλαίσιο της αξιολόγησης, εάν εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.
- (18) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να πληρούν κοινά, διαφανή και αντικειμενικά γενικά και ειδικά κριτήρια, επειδή συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής. Για να είναι επιλέξιμα για συμπερίληψη στον ενωσιακό κατάλογο, τα προτεινόμενα έργα ηλεκτρικής ενέργειας, με εξαίρεση τα ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και τα έργα που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για την παροχή προστασίας και ανθεκτικότητας σε υφιστάμενα κρίσιμα στοιχεία δικτύου, θα πρέπει να αποτελούν μέρος του πλέον πρόσφατου διαθέσιμου διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων. Ομοίως, τα προτεινόμενα έργα υδρογόνου και ηλεκτρολυτικών κυψελών θα πρέπει να αποτελούν μέρος του πλέον πρόσφατου διαθέσιμου διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων.
- (19) Η βιωσιμότητα όσον αφορά την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο δίκτυο ή τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατά περίπτωση, αποτελεί βασικό κριτήριο για να διασφαλιστεί ότι η πολιτική για τα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα συνάδει με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης και τους στόχους της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων κάθε κράτους μέλους όσον αφορά την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας. Για τον σκοπό αυτό, ένα από τα κριτήρια αξιολόγησης που πρέπει να εφαρμόζονται για όλες τις κατηγορίες έργων είναι η βιωσιμότητα.
- (20) Υπάρχει αυξανόμενη ανάγκη για ισχυρότερη ενοποίηση της αγοράς και διασυνδεσιμότητα των δικτύων της Ένωσης με τα δίκτυα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (στο εξής: EOX) και της Ενεργειακής Κοινότητας. Ως εκ τούτου, τα οφέλη και το κόστος των έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος μεταξύ κράτους μέλους και χώρας του EOX ή συμβαλλόμενου μέρους της Ενεργειακής Κοινότητας θα πρέπει να εξετάζονται σωρευτικά για την Ένωση και για την οικεία χώρα του EOX ή το οικείο συμβαλλόμενο μέρος της Ενεργειακής Κοινότητας.

- (21) Η Ένωση θα πρέπει να διευκολύνει έργα υποδομών που συνδέουν τα δίκτυα της Ένωσης απευθείας με δίκτυα τρίτων χωρών, τα οποία είναι αμοιβαία επωφελή και απαραίτητα για την ενεργειακή μετάβαση και την επίτευξη των κλιματικών επιδιώξεων και τα οποία πληρούν επίσης τα ειδικά κριτήρια των σχετικών κατηγοριών υποδομών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Για να ενισχυθεί η έμφαση σε διασυνοριακά έργα και να διατηρηθεί η συμπληρωματικότητα με την εξωτερική πολιτική της Ένωσης στην περίπτωση των έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος, τα έργα θα πρέπει να συνδέουν απευθείας ένα κράτος μέλος με το πρώτο σημείο διασύνδεσης δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας ή το πρώτο σημείο διασύνδεσης υδρογόνου ή διοξειδίου του άνθρακα στην τρίτη χώρα.
- (22) Όσον αφορά τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που σχετίζονται με δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, μόνο τα έργα διασύνδεσης που συνδέουν ενεργειακά συστήματα θα πρέπει να είναι επιλέξιμα, υπό την προϋπόθεση ότι η ικανότητα μεταφοράς τους μπορεί να χρησιμοποιηθεί πλήρως για συναλλαγές στην αγορά. Αποτελεί ευθύνη των αντίστοιχων διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς να αξιολογούν εκ των προτέρων τις επιπτώσεις τυχόν έργων στην ασφάλεια και τη σταθερότητα του δικτύου, προκειμένου να επιβεβαιώνεται ότι το έργο μπορεί να ενσωματωθεί πλήρως στα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας των οικείων χωρών.
- (23) Είναι απαραίτητο να διασφαλίζεται ότι τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος στα οποία αποδίδεται προτεραιότητα προωθούν πραγματικά τους στόχους της Ένωσης για την εσωτερική αγορά, την ασφάλεια του εφοδιασμού και την κλιματική ουδετερότητα. Ως εκ τούτου, τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για ένταξη στον ενωσιακό κατάλογο μόνον εφόσον το πλαίσιο πολιτικής συμμετέχουσας τρίτης χώρας παρουσιάζει υψηλό επίπεδο σύγκλισης και εφόσον υποστηρίζονται από μηχανισμούς επιβολής, καθώς, επίσης, θα πρέπει να αποδεικνύουν ότι συμβάλλουν στους συνολικούς στόχους ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής της Ένωσης και των τρίτων χωρών όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού και την απανθρακοποίηση.
- (24) Το υψηλό επίπεδο σύγκλισης του πλαισίου πολιτικής θα πρέπει να θεωρείται ότι διασφαλίζεται για τα συμβαλλόμενα μέρη του ΕΟΧ ή της Ενεργειακής Κοινότητας ή μπορεί να αποδειχθεί, στην περίπτωση άλλων τρίτων χωρών, μέσω διμερών συμφωνιών που περιλαμβάνουν σχετικές διατάξεις για τους στόχους της κλιματικής και ενεργειακής πολιτικής όσον αφορά την απανθρακοποίηση και να αξιολογείται περαιτέρω από την κατάλληλη περιφερειακή ομάδα με την υποστήριξη της Επιτροπής. Επίσης, η τρίτη χώρα με την οποία συνεργάζεται η Ένωση για την ανάπτυξη έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να διευκολύνει την εφαρμογή παρόμοιου χρονοδιαγράμματος ταχύρρυθμης υλοποίησης και άλλων μέτρων στήριξης της πολιτικής, όπως ορίζει ο παρών κανονισμός.
- (25) Η συμμετέχουσα τρίτη χώρα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το τμήμα του έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος που υλοποιείται στην τρίτη χώρα και τυχόν πρόσθετες επενδύσεις που απαιτούνται για τα συνολικά οφέλη του έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος που πρόκειται να υλοποιηθεί, όπως ενισχύσεις εσωτερικού δικτύου, αντιμετωπίζονται επίσης κατά προτεραιότητα και αναπτύσσονται εγκαίρως ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης χρήση του έργου.
- (26) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα έργα αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα στα οποία συμμετέχουν τρίτες χώρες συμβάλλουν στη διασυνοριακή μεταφορά και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα με τρόπο συνεπή προς τις κλιματικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις της Ένωσης, τα εν λόγω έργα θα πρέπει να είναι επιλέξιμα μόνον εφόσον είναι αναγκαία για τη λειτουργία της διασυνοριακής

μεταφοράς και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και εφόσον η τρίτη χώρα διατηρεί και επιβάλλει αποτελεσματικά κατάλληλο νομικό πλαίσιο. Το εν λόγω νομικό πλαίσιο στην τρίτη χώρα θα πρέπει να διασφαλίζει την εφαρμογή προτύπων και διασφαλίσεων που αποτρέπουν τις διαρροές διοξειδίου του άνθρακα και εγγυώνται την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα της μόνιμης αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα για την προστασία του κλίματος, της ανθρώπινης υγείας και των οικοσυστημάτων. Τα εν λόγω πρότυπα και διασφαλίσεις θα πρέπει να παρέχουν επίπεδο προστασίας τουλάχιστον ισοδύναμο με εκείνο που προβλέπεται στο δίκαιο της Ένωσης. Θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι τα συμβαλλόμενα μέρη του ΕΟΧ ή της Ενεργειακής Κοινότητας πληρούν τα εν λόγω πρότυπα και διασφαλίσεις.

- (27) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να υλοποιούνται το συντομότερο δυνατόν και θα πρέπει να διασφαλίζεται η στενή παρακολούθησή τους από τις εθνικές αρμόδιες αρχές, τον Οργανισμό και τις ομάδες, ενώ οι απαιτήσεις για τη συμμετοχή των συμφεροντούχων και η περιβαλλοντική νομοθεσία θα πρέπει να τηρούνται δεόντως και η διοικητική επιβάρυνση για τους φορείς υλοποίησης των έργων θα πρέπει να διατηρείται στο ελάχιστο επίπεδο. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην εκτίμηση των κινδύνων όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και όσον αφορά την υλική ασφάλεια και την κυβερνοασφάλεια, με βάση, κατά περίπτωση, τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2022/2557 όσον αφορά την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων και τις απαιτήσεις της οδηγίας 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²² όσον αφορά τα μέτρα για υψηλό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, ενώ οι φορείς υλοποίησης έργων θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις στις εθνικές αρμόδιες αρχές σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα των εκτιμηθέντων κινδύνων. Επίσης, οι φορείς υλοποίησης των έργων θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και να αποδεικνύουν ότι τα έργα «δεν προκαλούν σημαντική επιβάρυνση» στο περιβάλλον, κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³. Στην περίπτωση υφιστάμενων έργων κοινού ενδιαφέροντος που έχουν φτάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας, οι εν λόγω παράμετροι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή έργων για τον επόμενο ενωσιακό κατάλογο από τις ομάδες.
- (28) Η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να διορίζει Ευρωπαίους συντονιστές για έργα που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες ή καθυστερήσεις, προκειμένου να διευκολύνεται η υλοποίηση έργων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.
- (29) Η διαδικασία αδειοδότησης δεν θα πρέπει να συνεπάγεται διοικητική επιβάρυνση δυσανάλογη με το μέγεθος ή την πολυπλοκότητα ενός έργου, ούτε να δημιουργεί εμπόδια στην ανάπτυξη των διευρωπαϊκών δικτύων και την πρόσβαση στην αγορά.

²² Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο κυβερνοασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 και της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/1148 (οδηγία NIS 2) (ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

²³ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

- (30) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να αποκτούν καθεστώς προτεραιότητας σε εθνικό επίπεδο, ώστε να διασφαλίζεται ταχεία διοικητική μεταχείρισή τους και επείγουσα μεταχείρισή τους σε όλες τις δικαστικές διαδικασίες και τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που τα αφορούν.
- (31) Τα κράτη μέλη που, επί του παρόντος, δεν δίνουν τη μέγιστη δυνατή εθνική σημασία σε έργα ενεργειακών υποδομών, όσον αφορά τη διαδικασία αδειοδότησης, ενθαρρύνονται να εξετάσουν το ενδεχόμενο να δώσουν τέτοια μεγάλη σημασία σε εθνικό επίπεδο, ειδικότερα σε περίπτωση που κάτι τέτοιο θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα μια ταχύτερη διαδικασία αδειοδότησης.
- (32) Τα κράτη μέλη που, επί του παρόντος, δεν διαθέτουν ταχείες ή επείγουσες δικαστικές διαδικασίες οι οποίες να εφαρμόζονται σε έργα ενεργειακών υποδομών θα πρέπει να ενθαρρυνθούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης τέτοιων διαδικασιών, ειδικότερα αξιολογώντας αν αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την ταχύτερη υλοποίηση των εν λόγω έργων.
- (33) Τα έργα που αφορούν τα πάγια στοιχεία υδρογόνου, τις εγκαταστάσεις ηλεκτρολυτικών κυψελών και τα πάγια στοιχεία διοξειδίου του άνθρακα συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ανάγκη επιτάχυνσης της ανάπτυξης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενσωμάτωσής της στο ενεργειακό τους μείγμα. Ως εκ τούτου, όλα τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που αφορούν το υδρογόνο, τις εγκαταστάσεις ηλεκτρολυτικών κυψελών και τα πάγια στοιχεία διοξειδίου του άνθρακα θα πρέπει να θεωρούνται έργα δημόσιου συμφέροντος από την άποψη της ενεργειακής πολιτικής και τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να τα θεωρούν έργα υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, εκτός από τις περιπτώσεις πολιτιστικής κληρονομιάς και όταν υπάρχουν σαφή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα εν λόγω έργα έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον οι οποίες δεν μπορούν να μετριαστούν ούτε να αντισταθμιστούν.
- (34) Λόγω του ρόλου τους στην ενσωμάτωση των πάγιων στοιχείων ανανεώσιμης ενέργειας, των λύσεων ευελιξίας, της αποθήκευσης ενέργειας και του εξηλεκτρισμού εν γένει, τα έργα υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας θεωρούνται απαραίτητα για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας. Ως εκ τούτου, έως ότου επιτευχθεί ο στόχος της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, τα εν λόγω έργα θα πρέπει να θεωρείται ότι εξυπηρετούν υπέρτερο δημόσιο συμφέρον και τη δημόσια υγεία και ασφάλεια σε περίπτωση που τίθεται ζήτημα εξισορρόπησης ανταγωνιστικών έννομων συμφερόντων, εκτός όταν πρόκειται για πολιτιστική κληρονομιά και όταν υπάρχουν σαφή στοιχεία ότι τα εν λόγω έργα έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον οι οποίες δεν μπορούν να μετριαστούν ούτε να αντισταθμιστούν, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴.
- (35) Λόγω της σημασίας τους για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και της στρατηγικής σημασίας τους ως έργων του ενωσιακού καταλόγου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν σε έργα κοινού ενδιαφέροντος και έργα

²⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

αμοιβαίου ενδιαφέροντος που αφορούν την ηλεκτρική ενέργεια²⁵, τα οποία έχουν συμπεριληφθεί ρητά σε εθνικό σχέδιο ανάπτυξης που υποβλήθηκε σε στρατηγική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶ και, εάν ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000, στη δέουσα εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, να εξαιρούνται από εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων δυνάμει της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, από εκτιμήσεις των επιπτώσεών τους στην προστασία των ειδών σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και το άρθρο 5 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, καθώς και από εκτιμήσεις των επιπτώσεών τους στους τόπους Natura 2000. Οι εξαιρέσεις αυτές θα πρέπει να είναι δυνατές έως ότου επιτευχθεί κλιματική ουδετερότητα.

- (36) Προκειμένου να μετριαστούν οι πιθανές επιπτώσεις των εν λόγω εξαιρέσεων, μετά τον έλεγχο, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να διασφαλίζουν την εφαρμογή κατάλληλων και αναλογικών μέτρων μετριασμού, εξετάζοντας τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες. Όταν δεν είναι εφικτό να εφαρμοστούν τα εν λόγω μέτρα μετριασμού, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι φορείς υλοποίησης έργων λαμβάνουν κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα για την αντιμετώπιση των εν λόγω επιπτώσεων, τα οποία, εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα άλλα αναλογικά αντισταθμιστικά μέτρα, μπορούν να λάβουν τη μορφή χρηματικής αποζημίωσης για προγράμματα προστασίας των ειδών. Επιπλέον, όταν ένα έργο ενδέχεται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου κράτους μέλους, οι εθνικές αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα οικεία κράτη μέλη έχουν συνεργαστεί με σκοπό να προσδιορίσουν μέτρα για την αποφυγή των σημαντικών επιπτώσεων ή, όπου απαιτείται, για τον μετριασμό ή την αντιστάθμισή τους.
- (37) Προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάπτυξη του διευρωπαϊκού ενεργειακού δικτύου, οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή ειδικών παρεκκλίσεων, όπως ορίζονται στην περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης, θα πρέπει να είναι σαφείς. Ειδικότερα, κατά την αξιολόγηση του αν υπάρχουν ικανοποιητικές εναλλακτικές λύσεις αντί των ενεργειακών έργων, το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω αξιολόγησης θα πρέπει να περιορίζεται σε εναλλακτικές λύσεις που διασφαλίζουν την επίτευξη του ίδιου στόχου εντός του ίδιου ή παρόμοιου χρονοδιαγράμματος και χωρίς να προκύπτει σημαντικά υψηλότερο κόστος. Κατά τη σύγκριση του χρονοδιαγράμματος και του κόστους των ικανοποιητικών εναλλακτικών λύσεων, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ανάπτυξης έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος με ταχύ και οικονομικά αποδοτικό τρόπο, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που καθορίζονται στα ενοποιημένα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και τις επικαιροποιήσεις τους που υποβάλλονται στην Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999.
- (38) Ομοίως, κατά την εφαρμογή της σχετικής παρέκκλισης που προβλέπεται στην οδηγία 92/43/ΕΟΚ, είναι σκόπιμο οι αρμόδιες αρχές να μπορούν, σε αιτιολογημένες

²⁵ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj> <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj>).

²⁶ Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων (ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30, <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

περιπτώσεις και εφόσον μπορεί εύλογα να αποδειχθεί ότι το σχέδιο ή έργο δεν θα παραβιάσει αμετάκλητα, πριν από τη θέσπιση των μέτρων, τη συνολική συνοχή του δικτύου Natura 2000, ότι διατηρείται η περιβαλλοντική ακεραιότητα του τόπου και διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας των τόπων Natura 2000, να επιτρέπουν τη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων παράλληλα με την υλοποίηση του σχεδίου ή έργου.

- (39) Προκειμένου να μειωθεί η πολυπλοκότητα, να αυξηθεί η αποδοτικότητα και η διαφάνεια και να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι υπάρχει μία ενιαία αρμόδια αρχή υπεύθυνη για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό όλων των διαδικασιών αδειοδότησης με σκοπό την έκδοση εμπεριστατωμένης απόφασης, σε συνεργασία με άλλες ενδιαφερόμενες αρχές και εθνικές αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών, η οποία ενεργεί ως μοναδικό σημείο επαφής για τους φορείς υλοποίησης και διαμεσολαβεί για την επικοινωνία τους με άλλες αρχές και η οποία παρακολουθεί την ανάπτυξη και τις καθυστερήσεις των έργων του ενωσιακού καταλόγου.
- (40) Για να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών, οι εθνικές αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να είναι υπεύθυνες να διασφαλίζουν ότι, για τα υβριδικά έργα μεταφοράς και παραγωγής, το χρονοδιάγραμμα αδειοδότησης ευθυγραμμίζεται με όλα τα πάγια στοιχεία του έργου με τρόπο που επισπεύδει τη διαδικασία αδειοδότησης για τα πάγια στοιχεία παραγωγής και μεταφοράς.
- (41) Προκειμένου να απλουστευθεί και να επισπευθεί η διαδικασία αδειοδότησης για έργα του ενωσιακού καταλόγου που υλοποιούνται σε δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, τα οικεία κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν από κοινού ένα μοναδικό σημείο επαφής μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών. Η ύπαρξη ενιαίας αρχής που διευκολύνει τη διαδικασία και εκδίδει την τελική εμπεριστατωμένη απόφαση αναμένεται να μειώσει τον διοικητικό φόρτο για τους φορείς ανάπτυξης έργων και την πολυπλοκότητα, να αυξήσει την αποδοτικότητα και να επιταχύνει τη διαδικασία αδειοδότησης, ιδίως όταν τα κράτη μέλη έχουν ορίσει κοινές διαδικασίες με ευθυγραμμισμένα χρονοδιαγράμματα και αξιολογήσεις. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική διασυνοριακή συνεργασία, η Επιτροπή θα πρέπει να επικεντρωθεί σε προσδιορισμένα έργα διασύνδεσης προτεραιότητας που ενισχύουν τον συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης και της αδειοδότησής τους. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη σε ό,τι αφορά τον προσδιορισμό κοινών διαδικασιών με σκοπό μια αποτελεσματική και αποδοτική διαδικασία αδειοδότησης.
- (42) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να συμπεριλαμβάνουν στις εμπεριστατωμένες αποφάσεις, όταν είναι σκόπιμο, αποφάσεις που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο διαπραγματεύσεων με μεμονωμένους ιδιοκτήτες γης για τη χορήγηση πρόσβασης, την παραχώρηση κυριότητας ή δικαιώματος χρήσης ακινήτου στο πλαίσιο του χωροταξικού σχεδιασμού, που καθορίζει τη γενική χρήση γης μιας καθορισμένης περιοχής, συμπεριλαμβανομένων άλλων εξελίξεων όπως αυτοκινητοδρόμων, σιδηροδρόμων, κτηρίων και περιοχών προστασίας της φύσης, και ο οποίος δεν υλοποιείται για τον συγκεκριμένο σκοπό του σχεδιαζόμενου έργου και τη χορήγηση αδειών λειτουργίας. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης, ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να μπορεί να περιλαμβάνει συναφείς υποδομές, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την κατασκευή ή τη λειτουργία του έργου.
- (43) Ο παρών κανονισμός, ιδιαίτερα οι διατάξεις περί αδειοδότησης, δημόσιας συμμετοχής και υλοποίησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των

διατάξεων για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας και των διατάξεων που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής και θαλάσσιας πολιτικής, ιδίως της οδηγίας 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁷.

- (44) Είναι απαραίτητο να ενημερώνονται οι συμφεροντούχοι, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και να ζητείται η γνώμη τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η επιτυχία των έργων και να περιορίζονται οι αντιρρήσεις σε αυτά. Παρά την ύπαρξη θεσπισμένων προτύπων που διασφαλίζουν τη δημόσια συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για το περιβάλλον, τα οποία εφαρμόζονται πλήρως στα έργα κοινού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να απαιτείται η λήψη επιπλέον μέτρων προκειμένου να διασφαλιστεί το υψηλότερο δυνατό επίπεδο διαφάνειας και δημόσιας συμμετοχής σε όλα τα σχετικά ζητήματα της διαδικασίας αδειοδότησης έργων κοινού ενδιαφέροντος. Σε περίπτωση που καλύπτεται ήδη από εθνικούς κανόνες σύμφωνα με τα ίδια ή αυστηρότερα πρότυπα από αυτά που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, η προκαταρκτική διαβούλευση πριν από τη διαδικασία αδειοδότησης θα πρέπει να καταστεί προαιρετική και θα πρέπει να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη νομικών απαιτήσεων.
- (45) Η σωστή και συντονισμένη εφαρμογή των οδηγιών 2001/42/ΕΚ και 2011/92/ΕΕ και, κατά περίπτωση, της σύμβασης της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη δημόσια συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος²⁸, η οποία υπογράφηκε στο Aarhus στις 25 Ιουνίου 1998 (στο εξής: σύμβαση του Aarhus) και της σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο²⁹, η οποία υπογράφηκε στο Espoo στις 25 Φεβρουαρίου 1991 (στο εξής: σύμβαση του Espoo), θα πρέπει να εξασφαλίζει την εναρμόνιση των βασικών αρχών για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και το κλίμα, μεταξύ άλλων και σε διασυνοριακό επίπεδο. Η Επιτροπή έχει εκδώσει καθοδήγηση για να στηρίζει τα κράτη μέλη για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για τις ενεργειακές υποδομές και για να διασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή των διαδικασιών εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που απαιτούνται βάσει του δικαίου της Ένωσης για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος.
- (46) Είναι σημαντικό να επιτευχθεί εξορθολογισμός και βελτίωση της διαδικασίας αδειοδότησης, με παράλληλο σεβασμό, στον μέγιστο δυνατό βαθμό και προκειμένου να λαμβάνεται δεόντως υπόψη η αρχή της επικουρικότητας, των εθνικών αρμοδιοτήτων και διαδικασιών για την κατασκευή νέων ενεργειακών υποδομών. Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της ανάπτυξης ενεργειακών υποδομών, η απλούστευση της διαδικασίας αδειοδότησης θα πρέπει να ορίζει σαφή προθεσμία για την απόφαση των σχετικών αρχών όσον αφορά την κατασκευή του έργου. Η προθεσμία αυτή θα πρέπει να ενθαρρύνει τον αποτελεσματικό καθορισμό και χειρισμό των διαδικασιών. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει μέγιστες προθεσμίες. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να επιδιώξουν να επιτύχουν βραχύτερες προθεσμίες, όπου είναι εφικτό και, ειδικότερα, όσον αφορά έργα όπως τα ευφυή δίκτυα, για τα

²⁷ Οδηγία 2014/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 135, <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj>).

²⁸ ΕΕ L 124 της 17.5.2005, σ. 4.

²⁹ ΕΕ C 104 της 24.4.1992, σ. 7.

οποία μπορεί να μην απαιτούνται περίπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης όπως συμβαίνει στην περίπτωση των υποδομών μεταφοράς.

- (47) Η έλλειψη πόρων των αρχών αδειοδότησης και η έλλειψη ψηφιοποίησης των διαδικασιών αδειοδότησης και διαθεσιμότητας δεδομένων αποτελούν εμπόδια που επιβραδύνουν τις διαδικασίες αδειοδότησης. Η ψηφιοποίηση και η κατάλληλη χρήση των λειτουργιών της τεχνητής νοημοσύνης αναμένεται να επιταχύνουν τις διαδικασίες και να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών, επιτρέποντας την ταχύτερη διεκπεραίωση των αιτήσεων και αυξάνοντας τη διαφάνεια μέσω της βελτιωμένης πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με τα διαδικαστικά στάδια και τις διαδικαστικές απαιτήσεις. Ωστόσο, η ψηφιοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης παρουσιάζει καθυστέρηση, καθώς τα δεδομένα συχνά είναι διασκορπισμένα σε διαφορετικές αρμόδιες αρχές χωρίς ενοποιημένες ψηφιακές διαδικασίες ή πλατφόρμες και χωρίς να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα. Το γεγονός αυτό οδηγεί σε έλλειψη σαφήνειας σχετικά με την κατάσταση των αιτήσεων και εμποδίζει τον εντοπισμό των σημείων συμφόρησης. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν μια ψηφιακή πλατφόρμα σε εθνικό επίπεδο για όλα τα στάδια των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας, αποθήκευσης και δικτύου, ώστε η ψηφιοποίηση των διαδικασιών να είναι ομοιόμορφη, διαλειτουργική και διαφανής και να μεγιστοποιεί τα οφέλη της όσον αφορά την επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης. Οι πλατφόρμες αυτές θα πρέπει να επιτρέπουν στους φορείς υλοποίησης έργων να υποβάλλουν αιτήσεις και να ελέγχουν την κατάστασή τους, να τις αναθέτουν στις αρμόδιες αρχές και να επιτρέπουν στις αρχές να τις επεξεργάζονται διά της απόκτησης πρόσβασης σε όλα τα σχετικά δεδομένα και πληροφορίες, χωρίς να απαιτούνται ενδιάμεσα στάδια σε έντυπη μορφή. Επιπλέον, η πλατφόρμα αυτή θα πρέπει να επιτρέπει την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη συνολική πρόοδο των διαδικασιών αδειοδότησης στα κράτη μέλη. Οι εν λόγω ψηφιακές πλατφόρμες θα πρέπει να βασίζονται σε ασφαλή και διαλειτουργικά μέσα που παρέχονται μέσω ευρωπαϊκών πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014, για τα φυσικά πρόσωπα και, στο μέλλον, με ευρωπαϊκά πορτοφόλια επιχειρήσεων, σύμφωνα με τον [κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX/20YY], για τα νομικά πρόσωπα, ώστε να καθίσταται δυνατή η ηλεκτρονική ταυτοποίηση και επαλήθευση ταυτότητας, η υπογραφή ή η σφράγιση εγγράφων, η υποβολή εγγράφων και η αποστολή ή η παραλαβή κοινοποιήσεων μεταξύ αρμόδιων αρχών και οικονομικών φορέων.
- (48) Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της τήρησης των προθεσμιών που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Επιπλέον, δεδομένης της επείγουσας ανάγκης ανάπτυξης ενεργειακών υποδομών και της στρατηγικής σημασίας των έργων κοινού ενδιαφέροντος και των έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα και στον βαθμό που η έννοια της σιωπηρής έγκρισης υφίσταται βάσει του εθνικού δικαίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η έλλειψη απάντησης από τις εθνικές αρμόδιες αρχές εντός της προθεσμίας που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό ή η έλλειψη απάντησης από την ενδιαφερόμενη αρχή εντός της προθεσμίας που ορίζεται από την εθνική αρμόδια αρχή συνεπάγεται σιωπηρή έγκριση ή θετική απάντηση στη συγκεκριμένη γνώμη, έγκριση ή άδεια, με εξαίρεση τις περιβαλλοντικές αποφάσεις, καθώς και ότι το εν λόγω συμπέρασμα δημοσιοποιείται.
- (49) Η διαδικασία αδειοδότησης θα πρέπει να προβλέπει δύο διαδικασίες, συγκεκριμένα την προαιρετική διαδικασία πριν από την υποβολή αίτησης, κατά την οποία οι εργασίες για την κατάρτιση πλήρους φακέλου αίτησης παραδίδονται και γίνονται

δεκτές από την εθνική αρμόδια αρχή και την υποχρεωτική εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης μεταξύ της αποδοχής του φακέλου και της στιγμής κατά την οποία οι αρχές εκδίδουν εμπειριστατωμένη απόφαση. Κατά το στάδιο πριν από την υποβολή της αίτησης, οι εθνικές αρμόδιες αρχές θα πρέπει να εκτελούν σειρά καθηκόντων. Θα πρέπει να ελέγχουν το έργο και να κοινοποιούν στον φορέα υλοποίησης του έργου τις εγκρίσεις, τις μελέτες, τις άδειες και τις εκτιμήσεις που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των μέτρων μετριασμού ή αντιστάθμισης που θα πρέπει να εφαρμοστούν. Θα πρέπει να καθορίζουν το πεδίο εφαρμογής και τον βαθμό λεπτομέρειας της τεκμηρίωσης που προσδιορίζεται στα συμπεράσματα του ελέγχου, διασφαλίζοντας ότι δεν απαιτείται μεταγενέστερη τεκμηρίωση από τον φορέα υλοποίησης του έργου, εκτός εάν έχει επέλθει ουσιώδης αλλαγή στο έργο ή στο περιβάλλον του, η οποία καθιστά άνευ αντικειμένου τις προϋποθέσεις και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής. Θα πρέπει να καταρτίζουν λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για τη διαδικασία αδειοδότησης. Αφού λάβουν το σχέδιο φακέλου της αίτησης, συμπεριλαμβανομένων όλων των προπαρασκευαστικών εγγράφων, θα πρέπει να αποφασίζουν αν ο φάκελος θεωρείται πλήρης ή απαιτούνται οι ελλείπουσες πληροφορίες σύμφωνα με όσα προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία πριν από την υποβολή της αίτησης.

- (50) Εφόσον θεωρείται αποδοτικό, οι εθνικές αρμόδιες αρχές μπορούν να σχεδιάζουν ένα συγκεκριμένο έργο με τρόπο ώστε οι απαιτήσεις αδειοδότησης για τη διαδικασία αδειοδότησης και η πραγματοποίηση των δημόσιων διαβουλεύσεων να έχουν σταδιακό χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι η διαδικασία αδειοδότησης απλουστεύεται και επιταχύνεται.
- (51) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στην αδειοδότηση έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος, τη δημόσια συμμετοχή σε αυτά και τη ρυθμιστική μεταχείρισή τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίζουν εθνικές διατάξεις για την εφαρμογή των ίδιων ή παρεμφερών κανόνων σε άλλα έργα που δεν έχουν το καθεστώς του έργου κοινού ενδιαφέροντος ή του έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος με βάση το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (52) Η διαδικασία του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων παρέχει στέρεη βάση για τον προσδιορισμό έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Ενώ το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (στο εξής: ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας), το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου (στο εξής: ΕΔΔΣΜ Αερίου), το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Δικτύων Υδρογόνου (στο εξής: ΕΔΔΔΥ) και οι ΔΣΜ εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία, απαιτείται μεγαλύτερος εξορθολογισμός και καθοδήγηση, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό των σεναρίων για το μέλλον, τον εντοπισμό μακροπρόθεσμων ελλείψεων στις υποδομές και σημείων συμφόρησης στις ενεργειακές υποδομές και την αντιμετώπιση των εν λόγω ελλείψεων με τις πλέον κατάλληλες λύσεις, ώστε να αυξηθεί το πολιτικό κύρος, η συνάφεια και η αξιοπιστία της διαδικασίας. Ως εκ τούτου, ο Οργανισμός και η Επιτροπή θα πρέπει να διαδραματίσουν ενισχυμένο ρόλο στη διαδικασία κατάρτισης των διενωσιακών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943 και (ΕΕ) 2024/1789.
- (53) Δεδομένου ότι το επιλεγμένο σενάριο και οι υποκείμενες παραδοχές του διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία διενωσιακού προγραμματισμού ανάπτυξης δικτύων, η Επιτροπή θα πρέπει να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στον

καθορισμό του. Ο εν λόγω ρόλος της Επιτροπής αναμένεται να συμβάλει στον εξορθολογισμό των εισροών και να διασφαλίσει καλύτερη συμμόρφωση με τους στόχους πολιτικής της Ένωσης. Είναι επίσης σκόπιμο τα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων να βασίζονται σε ένα κεντρικό σενάριο, με πιθανές αναλύσεις ευαισθησίας του σεναρίου σε περίπτωση μεταβολής των εξωτερικών συνθηκών, καθώς κύριος σκοπός του σεναρίου είναι η παροχή κοινής βάσης για την αξιολόγηση των ελλείψεων στις υποδομές και των οφελών των υποψήφιων έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Η αυξημένη σημασία του κεντρικού σεναρίου απαιτεί στενή συμμετοχή του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, του ΕΔΔΔΥ και του ΕΔΔΣΜ Αερίου, των κρατών μελών και του Οργανισμού, ώστε να διασφαλιστεί η παροχή σχετικών δεδομένων και πληροφοριών και η ευθυγράμμιση του σεναρίου με τις εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο. Η ομάδα αναφοράς συμφεροντούχων θα πρέπει να συνεχίσει να παρέχει συντονισμένη συμβολή και συμβουλές στους συμφεροντούχους σχετικά με την εκπόνηση σεναρίων.

- (54) Η διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές θα πρέπει να διαδραματίζει ισχυρότερο ρόλο για την καθοδήγηση των προγραμματισμένων επενδύσεων σε υποδομές. Σε σύγκριση με την τρέχουσα πρακτική, η διαδικασία θα πρέπει να είναι ευρύτερη και να εξετάζει διεξοδικότερα τις διατομεακές συνδέσεις και τις μη ενσύρματες λύσεις, προκειμένου να προσδιορίζονται σαφώς οι λύσεις που εξυπηρετούν καλύτερα το ενεργειακό σύστημα όσον αφορά την επίτευξη των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα. Ο Οργανισμός θα πρέπει να συμμετέχει περισσότερο στον καθορισμό του πλαισίου για τη διαδικασία και την επαλήθευσή της, ώστε να αυξηθεί η αποδοχή των επακόλουθων λύσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των ελλείψεων. Ο Οργανισμός θα πρέπει να αναπτύξει μεθοδολογίες για τη διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές που πρέπει να διεκπεραιώνεται από το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα αποτελέσματα είναι επαρκώς αξιόπιστα και σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Η τελική έγκριση της έκθεσης προσδιορισμού των αναγκών από το όργανο λήψης αποφάσεων της ομάδας ΔΕΔ-Ε αναμένεται να αποτελεί ισχυρό μήνυμα προς τους φορείς υλοποίησης έργων όπου απαιτούνται τα πιθανά έργα.
- (55) Η πιο ολοκληρωμένη και αναλυτική διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές αναμένεται να καταστήσει δυνατή την καλύτερη αντιστοίχιση των προγραμματισμένων έργων με τις ανάγκες επέκτασης της δυναμικότητας μεταφοράς. Αναμένεται επίσης να παράσχει τη δυνατότητα μιας διαδικασίας μετα-παρακολούθησης για τον εντοπισμό νέων λύσεων που μπορούν να αντιμετωπίσουν μη αντιστοιχιζόμενες ανάγκες. Παρότι οι ΔΣΜ θα πρέπει να είναι η πρωτεύουσα οντότητα που θα προτείνει πιθανά έργα για την αντιμετώπιση των ελλείψεων, θα πρέπει επίσης να εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις που προέρχονται από άλλους συμφεροντούχους. Ως εκ τούτου, η διαδικασία αντιστοίχισης των αναγκών θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα περιφερειακής συνεργασίας και να εξασφαλίζει τη συμμετοχή των σχετικών συμφεροντούχων στις συζητήσεις. Ο κεντρικός ρόλος της Επιτροπής στη διαδικασία αναμένεται να ενισχύσει την περιφερειακή συνεργασία και τη συμμετοχή των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των φορέων υλοποίησης έργων και άλλων σχετικών συμφεροντούχων στην προσπάθεια υποβολής των καταλληλότερων έργων, είτε πρόκειται για μη ενσύρματες λύσεις είτε για λύσεις υποδομών που ανταποκρίνονται σε τυχόν μη καλυπτόμενες ανάγκες. Ως έσχατη λύση, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να προκηρύσσει πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την υπέρβαση της ανεπαρκούς προόδου όσον αφορά την αντιμετώπιση των επίμονων ελλείψεων. Θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα επιλέξιμα έργα

περιλαμβάνονται το συντομότερο δυνατόν στα επόμενα εθνικά προγράμματα ανάπτυξης, στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων και στον ενωσιακό κατάλογο.

- (56) Είναι απαραίτητη η εκπόνηση ανάλυσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο σχεδιασμός των υποδομών αντικατοπτρίζει τις εξελισσόμενες ανάγκες ενός ολοκληρωμένου και απανθρακοποιημένου συστήματος, με συνεπή εκτίμηση όλων των σχετικών δαπανών και οφελών, προκειμένου να προσδιοριστούν οι πλέον αποδοτικές λύσεις για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για την ενέργεια και το κλίμα. Οι μη ενσύρματες λύσεις, όπως οι δυναμικές ονομαστικές τιμές γραμμής και ισχύος μετασχηματιστών, τα προηγμένα συστήματα ελέγχου της ροής ηλεκτρικής ενέργειας ή οι ψηφιακές δίδυμες πλατφόρμες θα πρέπει να διαδραματίζουν σημαντικότερο ρόλο στην αντιμετώπιση των αναγκών του δικτύου τόσο από επιχειρησιακή άποψη όσο και από άποψη επέκτασης και, ως εκ τούτου, θα πρέπει επίσης να καλύπτονται από την ανάλυση κόστους-οφέλους για το σύνολο του ενεργειακού συστήματος.
- (57) Το διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων θα πρέπει να παρέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση των προγραμματισμένων έργων υποδομών που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις στην Ένωση. Οι μη ενσύρματες λύσεις και οι λύσεις ευελιξίας θα πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος, ώστε να παρέχεται πλήρης εικόνα των μελλοντικών επενδύσεων που είναι αναγκαίες για τη βέλτιστη λειτουργία των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και υδρογόνου. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει επίσης να δοθεί σε έργα που βελτιώνουν την ασφάλεια και την ανθεκτικότητα του δικτύου.
- (58) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους που προηγούνται της έγκρισης των διενωσιακών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ, ο Οργανισμός και η Επιτροπή θα πρέπει να διεξάγουν εκτενή διαδικασία διαβούλευσης με τη συμμετοχή όλων των σχετικών συμφεροντούχων. Στους εν λόγω συμφεροντούχους θα πρέπει να περιλαμβάνονται ο ευρωπαϊκός φορέας για τη συνεργασία των διαχειριστών συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι ενώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, στις αγορές φυσικού αερίου και υδρογόνου, στη θέρμανση και την ψύξη, στη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα και οι συμφεροντούχοι για τη δέσμευση και χρήση άνθρακα, οι ανεξάρτητοι φορείς συγκέντρωσης, οι φορείς απόκρισης ζήτησης, οι οργανώσεις που συμμετέχουν σε λύσεις ενεργειακής απόδοσης, οι βιομηχανικοί τομείς, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ψηφιοποίησης και των δεδομένων, καθώς και οι ενώσεις καταναλωτών ενέργειας, η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, κατά περίπτωση. Η ομάδα αναφοράς συμφεροντούχων έχει αποδειχθεί αποτελεσματικό φόρουμ συνεργασίας των συμφεροντούχων και θα πρέπει να υποστηριχθεί η περαιτέρω συμβολή της στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων. Η διαβούλευση θα πρέπει να είναι ανοικτή και διαφανής και να οργανώνεται εγκαίρως, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανατροφοδότηση από τους συμφεροντούχους κατά την προετοιμασία των βασικών φάσεων των διενωσιακών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων, όπως ο εντοπισμός ελλείψεων στις υποδομές και η μεθοδολογία ανάλυσης κόστους-οφέλους για την αξιολόγηση των έργων. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα στοιχεία που λαμβάνονται από τους συμφεροντούχους κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων και θα

πρέπει να εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο έλαβαν υπόψη τους τα στοιχεία αυτά κατά την υποβολή των τελικών προτάσεών τους.

- (59) Ο σχεδιασμός των ενεργειακών υποδομών θα πρέπει να αντικατοπτρίζει δεόντως τη σύζευξη τομέων και τις διασυνδέσεις μεταξύ των φορέων ενέργειας. Η εκπόνηση σεναρίων, η διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές και οι μεθοδολογίες για την ανάλυση κόστους-οφέλους θα πρέπει να βασίζονται σε μια ολοκληρωμένη, μακροπρόθεσμη και βελτιστοποιημένη προσέγγιση και μοντελοποίηση με βάση την ιδέα ενός «ενιαίου ενεργειακού συστήματος» που χρησιμοποιεί κοινές παραδοχές και συνεπείς μεθοδολογίες. Ο μεγαλύτερος συντονισμός του σχεδιασμού υποδομών σε όλους τους τομείς αναμένεται να συμβάλει στην ιεράρχηση προτεραιοτήτων και στην ανάπτυξη νέων λύσεων υποδομών με πιο βέλτιστο τρόπο.
- (60) Η σημασία της διασφάλισης ότι μόνο έργα υποδομής για τα οποία δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές λύσεις μπορούν να αποκτούν το καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος ή έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος συνεπάγεται επίσης ότι στον σχεδιασμό των ενεργειακών υποδομών και στις εργασίες των περιφερειακών ομάδων για την κατάρτιση των περιφερειακών καταλόγων προτεινόμενων έργων για τον ενωσιακό κατάλογο θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αρχή της «προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση». Σύμφωνα με την αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, για τη διασφάλιση των μελλοντικών αναγκών σε υποδομές θα πρέπει να εξετάζονται όλες οι σχετικές εναλλακτικές λύσεις αντί της δημιουργίας νέων υποδομών. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται σε μη ενσύρματες ή ψηφιακές λύσεις, στη χρήση της απόκρισης ζήτησης ή της ευελιξίας χωρίς ορυκτά καύσιμα, οι οποίες μπορούν να βελτιώσουν τη συνολική αποδοτικότητα των δικτύων. Για τον σκοπό αυτό, κατά την αξιολόγηση έργων επέκτασης του συστήματος οι λύσεις αυτές θα πρέπει να εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τους διαχειριστές συστημάτων. Θα πρέπει επίσης να δίνονται κίνητρα για την οικονομικά αποδοτική χρήση των δικτύων, ιδίως μέσω της χρήσης ενδείξεων τιμών βάσει γεωγραφικής διαφοροποίησης και χρόνου χρήσης στα τέλη δικτύου και στα καθεστώτα στήριξης.
- (61) Για να επιτευχθεί ο ενωσιακός στόχος της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, η Ένωση πρέπει να κλιμακώσει σημαντικά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι επενδύσεις σε υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να αυξηθούν με στόχο την επίτευξη τουλάχιστον 350 GW υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εγκατεστημένης σύμφωνα με τους σωρευτικούς μη δεσμευτικούς περιφερειακούς στόχους των κρατών μελών για την υπεράκτια ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που επικαιροποιήθηκαν τον Δεκέμβριο του 2024 και υποστηρίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2023, με τίτλο «Υλοποίηση των φιλοδοξιών της ΕΕ για την υπεράκτια ανανεώσιμη ενέργεια»³⁰. Τα πρώτα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων που δημοσίευσε το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας τον Ιανουάριο του 2024 αποτέλεσαν σημαντικό βήμα προόδου, εδραιώνοντας τις φιλοδοξίες των κρατών μελών για τις υπεράκτιες περιφερειακές υποδομές στον σχεδιασμό υπεράκτιων δικτύων. Το βήμα αυτό αναμένεται να στηρίξει τον προσδιορισμό διασυνοριακών υπεράκτιων έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των υβριδικών και των ακτινωτών διασυνοριακών συνδέσεων, ώστε να διασφαλιστεί η βελτιστοποιημένη και

³⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Υλοποίηση των φιλοδοξιών της ΕΕ για την υπεράκτια ανανεώσιμη ενέργεια [COM(2023) 668 final της 24ης Οκτωβρίου 2023].

οικονομικά αποδοτική ανάπτυξη υπεράκτιων δικτύων σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης. Η στρατηγική μακροπρόθεσμη λογική που περιλαμβάνεται στα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων θα πρέπει να επεκταθεί στα χερσαία δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και στα δίκτυα υδρογόνου.

- (62) Η εκτίμηση των οφελών και του κόστους των διαδρόμων προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη στην εκπόνηση προκαταρκτικής ανάλυσης επιμερισμού του κόστους σε επίπεδο διαδρόμων προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων, προκειμένου να υποστηριχθούν οι επακόλουθες κοινές πολιτικές δεσμεύσεις για διασυνοριακά έργα υπεράκτιων δικτύων. Οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τα πλαίσια συνεργατικών επενδύσεων για υπεράκτια έργα, της 27ης Ιουνίου 2024, θα πρέπει να αξιοποιούνται στο πλαίσιο της εκτίμησης του οφέλους και του κόστους των διαδρόμων προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και μπορούν να επικαιροποιούνται από την Επιτροπή, με τη συμμετοχή των κρατών μελών, των σχετικών ΔΣΜ, του Οργανισμού και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, όταν κρίνεται σκόπιμο.
- (63) Το κόστος για την ανάπτυξη, την κατασκευή, τη λειτουργία και τη συντήρηση έργων κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει κατά κανόνα να καλύπτεται από τους χρήστες των υποδομών. Ο επιμερισμός του κόστους θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι τελικοί χρήστες δεν επιβαρύνονται δυσανάλογα, ειδικά όταν αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε ενεργειακή φτώχεια. Έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, όταν από την αξιολόγηση της ζήτησης της αγοράς ή των αναμενόμενων επιπτώσεων στα τέλη προκύπτει ότι το κόστος δεν αναμένεται να καλυφθεί από τα τέλη που καταβάλλουν οι χρήστες της υποδομής.
- (64) Σε μια ολοένα και πιο διασυνδεδεμένη εσωτερική ενεργειακή αγορά, απαιτούνται σαφείς και διαφανείς κανόνες για τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους προκειμένου να επιταχυνθούν οι επενδύσεις στις διασυνοριακές υποδομές, καθώς και σε έργα με διασυνοριακό αντίκτυπο. Καθώς οι διασυνοριακές ενεργειακές υποδομές καθίστανται πιο ενοποιημένες, περισσότερα έργα αποφέρουν οφέλη πέραν των εδαφών όπου κατασκευάζονται. Το γεγονός αυτό καθιστά τον δίκαιο και διαφανή επιμερισμό του κόστους απαραίτητο για την αποφυγή δυσανάλογων επιβαρύνσεων για τους τοπικούς καταναλωτές. Η συζήτηση σχετικά με τον κατάλληλο επιμερισμό του κόστους θα πρέπει να βασιστεί στην ανάλυση του κόστους και του οφέλους ενός έργου υποδομών η οποία διενεργείται βάσει εναρμονισμένης μεθοδολογίας για ανάλυση σε επίπεδο ενεργειακού συστήματος, με τη χρήση του κεντρικού σεναρίου καθώς και τυχόν ανάλυσης ευαισθησίας που καταρτίζονται για τους σκοπούς των διενωσιακών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων που εκπονούνται σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943 και (ΕΕ) 2024/1789, ώστε να καθίσταται δυνατή η ενδεδειγμένη ανάλυση της συμβολής του έργου κοινού ενδιαφέροντος ή αμοιβαίου ενδιαφέροντος στις ενεργειακές πολιτικές της Ένωσης για την απανθρακοποίηση, την ενοποίηση της αγοράς, τον ανταγωνισμό, τη βιωσιμότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Τα κράτη μέλη και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές στην επικράτεια των οποίων υλοποιείται τουλάχιστον το 10 % των οφελών ενός έργου θα πρέπει να συμμετέχουν σε συζητήσεις σχετικά με τον επιμερισμό του κόστους, ώστε να διασφαλίζεται ότι το έργο μπορεί να υλοποιηθεί και να αποφέρει τα οφέλη του. Επιπλέον, στο πλαίσιο των διασυνοριακών συμφωνιών επιμερισμού του κόστους θα πρέπει να εξετάζεται το ενδεχόμενο εκ των υστέρων ρυθμίσεων ώστε να διασφαλίζεται η δίκαιη και αναλογική συμμετοχή των χωρών που δεν είναι χώρες

υποδοχής, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω προσαρμογές ορίζονται σαφώς και διαρθρώνονται κατά τρόπο που διασφαλίζει την επενδυτική ασφάλεια.

- (65) Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ένα σταθερό χρηματοδοτικό πλαίσιο για την ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος, ενώ παράλληλα να ελαχιστοποιείται η ανάγκη χρηματοδοτικής ενίσχυσης και ταυτόχρονα να ενθαρρυνθούν οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές, με τα κατάλληλα κίνητρα και τους κατάλληλους χρηματοοικονομικούς μηχανισμούς. Κατά τη λήψη των αποφάσεων σχετικά με τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να επιμερίζουν το πράγματι προκύψαν επενδυτικό κόστος, όπου ενδείκνυται σύμφωνα με τις εθνικές προσεγγίσεις και μεθοδολογίες που ακολουθούνται για παρόμοιες υποδομές, σε διασυνοριακό επίπεδο στο σύνολό του και να το συμπεριλαμβάνουν στα εθνικά τιμολόγια. Στη συνέχεια, κατά περίπτωση, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να προσδιορίζουν αν ο αντίκτυπός τους στα εθνικά τιμολόγια μπορεί να αποτελέσει δυσανάλογη επιβάρυνση για τους καταναλωτές στα αντίστοιχα κράτη μέλη τους. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να αποφεύγουν τους κινδύνους διπλής στήριξης για έργα, συνυπολογίζοντας τις τρέχουσες ή εκτιμώμενες επιβαρύνσεις και έσοδα. Οι εν λόγω επιβαρύνσεις και τα εν λόγω έσοδα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον αφορούν τα έργα και έχουν σχεδιαστεί για την κάλυψη των σχετικών δαπανών.
- (66) Για να διευκολυνθούν οι συζητήσεις σχετικά με τον επιμερισμό του κόστους μεταξύ των οικείων κρατών μελών και τρίτων χωρών, θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα ομαδοποίησης έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Επιτρέποντας σε ομάδες κρατών μελών να αντιμετωπίζουν μια ομάδα έργων ως αμοιβαία επωφελή, μπορούν να προωθηθούν αμοιβαία επωφελείς λύσεις, να μειωθούν οι κίνδυνοι και το κόστος συναλλαγών κατά τις διαπραγματεύσεις και να αυξηθεί η πιθανότητα υλοποίησης. Η πρόσθετη στήριξη σε επίπεδο Ένωσης, για παράδειγμα μέσω του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» ή σε περιφερειακό επίπεδο με τη χρήση του εισοδήματος συμφόρησης, μπορεί να διευκολύνει περαιτέρω τις εν λόγω συμφωνίες και να προωθήσει την έγκαιρη παράδοση υποδομών προτεραιότητας.
- (67) Στο άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 καθορίζονται τρεις σκοποί προτεραιότητας για τη χρήση των εσόδων που προέρχονται από την κατανομή διαζωνικής ικανότητας και συγκεκριμένα: α) η εξασφάλιση της πραγματικής διαθεσιμότητας της κατανεμημένης δυναμικότητας, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης λόγω παγίωσης· β) η διατήρηση ή αύξηση των διαζωνικών ικανοτήτων μέσω της βελτιστοποίησης των υφιστάμενων γραμμών διασύνδεσης ή η κάλυψη δαπανών που προκύπτουν από επενδύσεις στο δίκτυο για τη μείωση της συμφόρησης των γραμμών διασύνδεσης· και γ) η αποζημίωση φορέων εκμετάλλευσης υπεράκτιων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό. Οι ΔΣΜ θα πρέπει να διασφαλίζουν την επίτευξη και των τριών σκοπών προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένου του σκοπού του στοιχείου β). Προκειμένου να διευκολυνθεί η χρηματοδότηση έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος που μειώνουν τη συμφόρηση των γραμμών διασύνδεσης και να εξασφαλιστεί προβλεψιμότητα και διαφάνεια στις συζητήσεις σχετικά με τις αποφάσεις διασυνοριακού επιμερισμού κόστους σύμφωνα με το άρθρο 16 του παρόντος κανονισμού, είναι σκόπιμο να απαιτείται από τους ΔΣΜ να δεσμεύουν περιορισμένο μερίδιο του εισοδήματος συμφόρησης για τις εν λόγω επενδύσεις. Η απαίτηση αυτή δεν θίγει την ευθύνη των ΔΣΜ να αποφασίζουν σχετικά με τις προτεραιότητες χρηματοδότησης, υπό την εποπτεία των ρυθμιστικών αρχών και σύμφωνα με τη μεθοδολογία που εγκρίνεται δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 4

του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943. Η απαίτηση αυτή δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχει ανάγκη να κατασκευαστεί πρόσθετη διασυνοριακή δυναμικότητα στα σύνορα του οικείου κράτους μέλους.

- (68) Όταν σε ένα κράτος μέλος δεν υπάρχει ΔΣΜ, οι αναφορές σε ΔΣΜ στο σύνολο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στους διαχειριστές συστημάτων διανομής (στο εξής: ΔΣΔ).
- (69) Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας περί εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, τα τιμολόγια πρόσβασης σε δίκτυα οφείλουν να παρέχουν τα κατάλληλα επενδυτικά κίνητρα. Ωστόσο, διάφοροι τύποι έργων κοινού ενδιαφέροντος είναι πιθανόν να επιφέρουν εξωτερικές επιδράσεις που είναι πιθανόν να μην αποτυπώνονται και να μην ανακτώνται πλήρως μέσω του γενικού συστήματος τιμολογίων. Κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί εσωτερικής ενεργειακής αγοράς, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ένα σταθερό και προβλέψιμο ρυθμιστικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο με κίνητρα για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων κινήτρων, τα οποία αναλογούν στον ειδικό βαθμό επικινδυνότητας του έργου. Αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να εφαρμόζεται ειδικότερα σε διασυνοριακά έργα, σε καινοτόμες τεχνολογίες μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχουν δυνατότητα ενσωμάτωσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε μεγάλη κλίμακα, κατανεμημένων ενεργειακών πόρων ή της απόκρισης ζήτησης σε διασυνδεδεμένα δίκτυα και σε έργα ενεργειακής τεχνολογίας και ψηφιοποίησης, τα οποία είτε είναι πιθανόν να ενέχουν μεγαλύτερους κινδύνους σε σύγκριση με παρεμφερή έργα που υλοποιούνται εντός ενός κράτους μέλους είτε να έχουν προοπτικές για μεγαλύτερα οφέλη για την Ένωση. Επίσης, τα έργα με υψηλές λειτουργικές δαπάνες θα πρέπει να έχουν και αυτά πρόσβαση σε κατάλληλα κίνητρα για επενδύσεις. Ειδικότερα, τα υπεράκτια δίκτυα ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που έχουν διπλή λειτουργία, όντας γραμμές διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας και συνδέοντας έργα υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είναι πιθανόν να ενέχουν μεγαλύτερους κινδύνους απ' ό,τι συγκρίσιμα χερσαία έργα υποδομών, λόγω της εγγενούς σύνδεσής τους με πάγια στοιχεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας η οποία συνεπάγεται ρυθμιστικούς κινδύνους, χρηματοδοτικούς κινδύνους, όπως την ανάγκη για προληπτικές επενδύσεις, κινδύνους της αγοράς και κινδύνους που σχετίζονται με τη χρήση νέων καινοτόμων τεχνολογιών.
- (70) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 κατέδειξε την προστιθέμενη αξία της μόχλευσης ιδιωτικής χρηματοδότησης μέσω σημαντικής χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση, η οποία θα καταστήσει δυνατή την υλοποίηση έργων ενωσιακής σημασίας. Υπό το πρίσμα της οικονομικής και χρηματοοικονομικής κατάστασης και των δημοσιονομικών περιορισμών, θα πρέπει να συνεχιστεί η στοχοθετημένη στήριξη, στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, με σκοπό, επίσης, την ελαχιστοποίηση του κινδύνου των έργων και την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, ώστε να μεγιστοποιηθούν ο αντίκτυπος της δημόσιας χρηματοδότησης και τα οφέλη της για τους πολίτες της Ένωσης και να προσελκυσθούν νέοι επενδυτές στους διαδρόμους και στα πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού, διατηρώντας παράλληλα τη συνεισφορά από τον προϋπολογισμό της Ένωσης σε ελάχιστο επίπεδο.
- (71) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση για μελέτες και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, για εργασίες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου³¹ υπό τη μορφή επιχορηγήσεων ή καινοτόμων χρηματοοικονομικών μέσων, ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα παροχής προσαρμοσμένης στήριξης σε έργα κοινού ενδιαφέροντος που δεν είναι βιώσιμα με βάση το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο και τις συνθήκες της αγοράς. Έχει σημασία να αποφεύγεται κάθε στρέβλωση του ανταγωνισμού, ιδίως μεταξύ έργων που συμβάλλουν στην υλοποίηση του ίδιου διαδρόμου προτεραιότητας της Ένωσης. Η εν λόγω χρηματοδοτική συνδρομή θα πρέπει να διασφαλίζει τις απαραίτητες συνέργειες με άλλα διαθέσιμα κονδύλια της Ένωσης για τη χρηματοδότηση ευφύων δικτύων διανομής ενέργειας και με τον μηχανισμό χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2020/1294 της Επιτροπής³².

- (72) Όσον αφορά τις επενδύσεις στα έργα κοινού ενδιαφέροντος θα πρέπει να εφαρμόζεται μια λογική τριών σταδίων. Πρώτον, προτεραιότητα στις επενδύσεις θα πρέπει να έχει η αγορά. Δεύτερον, όταν δεν πραγματοποιούνται από την αγορά επενδύσεις, θα πρέπει να διερευνώνται ρυθμιστικές λύσεις, να προσαρμόζεται το σχετικό ρυθμιστικό πλαίσιο, κατά περίπτωση και να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή του σχετικού ρυθμιστικού πλαισίου. Τρίτον, όταν τα δύο πρώτα στάδια δεν επαρκούν για να υλοποιηθούν οι απαιτούμενες επενδύσεις σε έργα κοινού ενδιαφέροντος, θα πρέπει να είναι δυνατή η χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση σε περιπτώσεις στις οποίες το έργο κοινού ενδιαφέροντος πληροί τα εφαρμοστέα κριτήρια επιλεξιμότητας.
- (73) Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος δεν θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση όταν οι φορείς υλοποίησης έργων, οι διαχειριστές ή οι επενδυτές εμπίπτουν σε μία από τις περιπτώσεις αποκλεισμού που αναφέρονται στο άρθρο 138 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³³, όπως σε περιπτώσεις καταδίκης για απάτη, διαφθορά ή πράξεις που σχετίζονται με εγκληματική οργάνωση. Έργο κοινού ενδιαφέροντος μπορεί να διαγραφεί από τον ενωσιακό κατάλογο εάν η συμπερίληψη του στον εν λόγω κατάλογο είχε βασιστεί σε εσφαλμένες πληροφορίες που αποτέλεσαν καθοριστικό παράγοντα για τη συμπερίληψη του έργου ή εάν το έργο αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης. Για έργο κοινού ενδιαφέροντος που υλοποιείται στα κράτη μέλη που επωφελούνται από παρέκκλιση δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα εν λόγω κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν, κατά τη στήριξη τυχόν αιτήσεων χρηματοδότησης για τέτοια έργα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/869, ότι τα έργα δεν ωφελούν άμεσα ή έμμεσα πρόσωπα ή οντότητες που εμπίπτουν σε κάποια από τις περιπτώσεις αποκλεισμού όπως αναφέρονται στο άρθρο 138 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
- (74) Επιχορηγήσεις για εργασίες που συνδέονται με έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να είναι διαθέσιμες υπό τους ίδιους όρους όπως και για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος όταν συμβάλλουν στους συνολικούς στόχους ενεργειακής και

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 (ΕΕ L 249 της 14.7.2021, σ. 38, <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).

³² Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/1294 της Επιτροπής, της 15ης Σεπτεμβρίου 2020, για τον μηχανισμό χρηματοδότησης της Ένωσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 303 της 17.9.2020, σ. 1, http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1294/oj).

³³ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

κλιματικής πολιτικής της Ένωσης και όταν οι στόχοι της τρίτης χώρας για την απανθρακοποίηση συνάδουν με τη συμφωνία του Παρισιού.

- (75) Η Ένωση θα πρέπει να διευκολύνει ενεργειακά έργα σε μειονεκτούσες, λιγότερο συνδεδεμένες, περιφερειακές, εξόχως απόκεντρες ή απομονωμένες περιοχές, ώστε να καταστεί δυνατή η πρόσβαση στα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα, προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία απανθρακοποίησης και να μειωθεί η εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα.
- (76) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 2011, κατά τα οποία κανένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να παραμείνει απομονωμένο από τα ευρωπαϊκά δίκτυα αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας μετά το 2015 ή να θέσει σε κίνδυνο την ενεργειακή του ασφάλεια λόγω έλλειψης κατάλληλων συνδέσεων, ο παρών κανονισμός αποσκοπεί να διασφαλίσει την πρόσβαση στα διευρωπαϊκά ενεργειακά δίκτυα τερματίζοντας την ενεργειακή απομόνωση της Κύπρου και της Μάλτας, που δεν είναι ακόμη διασυνδεδεμένες με το διευρωπαϊκό δίκτυο αερίου. Ο στόχος αυτός θα πρέπει να επιτευχθεί επιτρέποντας στα υπό ανάπτυξη ή υπό σχεδιασμό έργα στα οποία έχει χορηγηθεί καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 να διατηρήσουν το καθεστώς τους έως ότου η Κύπρος και η Μάλτα διασυνδεθούν με το διευρωπαϊκό δίκτυο αερίου ή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Εκτός από τη συμβολή στην ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την ευελιξία και την ανθεκτικότητα του ενεργειακού συστήματος και την ασφάλεια του εφοδιασμού, τα εν λόγω έργα θα διασφαλίσουν την πρόσβαση σε μελλοντικές αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, και θα συμβάλουν στην επίτευξη των συνολικών στόχων ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής της Ένωσης.
- (77) Για να διασφαλιστεί η συνέπεια των προτεινόμενων αλλαγών βάσει του παρόντος κανονισμού με το ενωσιακό πλαίσιο για τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου και υδρογόνου, προτείνονται αντίστοιχες τροποποιήσεις στα άρθρα 3 και 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁴, στο άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και στα άρθρα 60 και 61 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789. Οι εν λόγω τροποποιήσεις αφορούν τη χρήση του κεντρικού σεναρίου στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, την εξέταση μη ενσύρματων λύσεων και άλλων εναλλακτικών λύσεων αντί της επέκτασης του συστήματος και την αποσαφήνιση του χρονικού πεδίου εφαρμογής των προγραμμάτων. Επομένως, οι κανονισμοί αυτοί θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.
- (78) Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη ανάπτυξη βασικών έργων ενεργειακών υποδομών για την Ένωση, ο τρίτος ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος θα πρέπει να παραμείνει σε ισχύ έως ότου τεθεί σε ισχύ ο πρώτος ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος που καταρτίζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Επιπλέον, για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη, η παρακολούθηση και η χρηματοδότηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος που περιλαμβάνονται στον τρίτο ενωσιακό κατάλογο δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869, ορισμένες διατάξεις του

³⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/942/oj>).

κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 θα πρέπει να παραμείνουν σε ισχύ και να παράγουν αποτελέσματα έως την έναρξη ισχύος του πρώτου ενωσιακού καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος που καταρτίζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

- (79) Για να διασφαλιστεί ότι ο ενωσιακός κατάλογος περιορίζεται σε έργα που συμβάλλουν τα μέγιστα στην υλοποίηση των στρατηγικών διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης, ώστε να τροποποιεί τα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού προκειμένου να καταρτίζει και να αναθεωρεί τον ενωσιακό κατάλογο, με παράλληλο σεβασμό του δικαιώματος των κρατών μελών να εγκρίνουν έργα του ενωσιακού καταλόγου που σχετίζονται με την επικράτειά τους.
- (80) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για την ανάπτυξη του κεντρικού σεναρίου, το οποίο αποτελεί τη βάση για τον διευρωπαϊκό προγραμματισμό δικτύων.
- (81) Θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τον καθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι ΔΣΜ μπορούν να χρησιμοποιούν το εισόδημα συμφόρησης και των προϋποθέσεων υπό τις οποίες θεωρείται ότι πληρούνται επαρκώς ο στόχος του άρθρου 19 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.
- (82) Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου³⁵. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (83) Οι συζητήσεις στις ομάδες είναι καθοριστικής σημασίας για την έκδοση, από την Επιτροπή, των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που θεσπίζουν τον ενωσιακό κατάλογο. Επομένως, είναι σκόπιμο, στον βαθμό που είναι εφικτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να ενημερώνονται σχετικά με τα αποτελέσματα και να αποστέλλουν, ενδεχομένως, εμπειρογνώμονες στις συνεδριάσεις των ομάδων, σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού και δεδομένου του αριθμού των έργων που έχουν συμπεριληφθεί σε ενωσιακούς καταλόγους έως τώρα, ο συνολικός αριθμός των έργων του ενωσιακού καταλόγου θα πρέπει να παραμείνει διαχειρίσιμος και, επομένως, δεν θα πρέπει να υπερβαίνει σημαντικά τα 220.

³⁵ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου (ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj).

- (84) Συνεπώς, οι κανονισμοί (ΕΕ) 2019/942, (ΕΕ) 2019/943 και (ΕΕ) 2024/1789 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως και ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 θα πρέπει να καταργηθεί.
- (85) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διευρωπαϊκών ενεργειακών δικτύων και η σύνδεση με τα εν λόγω δίκτυα που συμβάλλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, ιδίως της επίτευξης των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης και του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο, καθώς και στη διασφάλιση διασυνδέσεων, ενεργειακής ασφάλειας, ενοποίησης της αγοράς και του συστήματος, ανταγωνισμού προς όφελος όλων των κρατών μελών και οικονομικά προσιτών τιμών ενέργειας, δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της προτεινόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διαδρόμων και των πεδίων προτεραιότητας διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών (στο εξής: διάδρομοι και πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών) που καθορίζονται στο παράρτημα Ι, οι οποίες συμβάλλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, ιδίως στην επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης και στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050 το αργότερο, και διασφαλίζουν τις διασυνδέσεις, την ενεργειακή ασφάλεια, την ενοποίηση της αγοράς και του συστήματος και τον ανταγωνισμό προς όφελος όλων των κρατών μελών, καθώς και τις προσιτές τιμές ενέργειας.
2. Ειδικότερα, ο παρών κανονισμός:
  - α) προβλέπει τον προσδιορισμό έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος στον ενωσιακό κατάλογο·
  - β) διευκολύνει την έγκαιρη υλοποίηση των έργων του ενωσιακού καταλόγου με τον εξορθολογισμό, τον στενότερο συντονισμό και την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης και με την αύξηση της διαφάνειας και της δημόσιας συμμετοχής,
  - γ) προβλέπει κανόνες για το διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους και κίνητρα σχετικά με τον κίνδυνο σε ό,τι αφορά τα έργα του ενωσιακού καταλόγου,

- δ) καθορίζει τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των έργων του ενωσιακού καταλόγου για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, επιπλέον των ορισμών στους κανονισμούς (ΕΕ) 2018/1999, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2019/943 και (ΕΕ) 2024/1789 και στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁶ και στις οδηγίες (ΕΕ) 2019/944 και (ΕΕ) 2024/1788, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «ενεργειακή υποδομή»: κάθε υλικός εξοπλισμός ή μέσο που εμπίπτει στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ και ο οποίος βρίσκεται στο έδαφος της Ένωσης ή συνδέει την Ένωση με τρίτες χώρες·
- 2) «σημείο συμφόρησης στις ενεργειακές υποδομές»: η περιορισμένη φυσική ροή σε ένα σύστημα ενέργειας λόγω ανεπαρκούς ικανότητας μεταφοράς, όπου περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η απουσία υποδομής,
- 3) «εμπεριστατωμένη απόφαση»: το δεσμευτικό έγγραφο που διατίθεται στους φορείς υλοποίησης έργων σε γραπτή ή ηλεκτρονική μορφή και περιλαμβάνει την απόφαση ή το σύνολο αποφάσεων που λαμβάνει αρμόδια αρχή ή αρμόδιες αρχές κράτους μέλους, εκτός των δικαστηρίων και το οποίο καθορίζει τη χορήγηση ή μη μιας έγκρισης σε φορέα υλοποίησης έργου για την κατασκευή των ενεργειακών υποδομών για την υλοποίηση έργου κοινού ενδιαφέροντος ή έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος μέσω της δυνατότητας έναρξης, ή προκήρυξης και έναρξης, των απαραίτητων κατασκευαστικών εργασιών (φάση έτοιμο για κατασκευή), με την επιφύλαξη οποιασδήποτε απόφασης λαμβάνεται στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας προσφυγής·
- 4) «έργο»: οποιοσδήποτε αριθμός γραμμών, αγωγών, μέσων, εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών και περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙ,
- 5) «έργο κοινού ενδιαφέροντος»: έργο το οποίο είναι απαραίτητο για την υλοποίηση των διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι και το οποίο περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κατάλογο·
- 6) «έργο αμοιβαίου ενδιαφέροντος»: έργο που προωθείται από την Ένωση σε συνεργασία με τρίτη χώρα, το οποίο υποστηρίζεται από τις κυβερνήσεις των άμεσα επηρεαζόμενων χωρών, συμβάλλει στον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, περιλαμβάνεται στον ενωσιακό κατάλογο και εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 1) στοιχεία α), δ) ή η), και το οποίο συνδέει το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης με το δίκτυο

³⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

ηλεκτρικής ενέργειας τρίτης χώρας, ή εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες υποδομών υδρογόνου που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 2) ή εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες υποδομών CO₂ που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 4) στοιχεία α) ή γ)·

- 7) «ανταγωνιστικά έργα»: έργα που αντιμετωπίζουν πλήρως ή εν μέρει τις ίδιες εντοπισθείσες ανάγκες σε υποδομές·
- 8) «φορέας υλοποίησης έργου»: ένα από τα κατωτέρω:
  - α) διαχειριστής συστήματος μεταφοράς (ΔΣΜ), διαχειριστής συστήματος διανομής (ΔΣΔ), διαχειριστής δικτύου υδρογόνου (στο εξής: ΔΔΥ) ή άλλος φορέας εκμετάλλευσης ή επενδυτής που δραστηριοποιείται στο πλαίσιο της υλοποίησης έργου στον ενωσιακό κατάλογο·
  - β) στην περίπτωση περισσότερων του ενός ΔΣΜ, ΔΣΔ, ΔΔΥ, άλλου φορέα εκμετάλλευσης ή επενδυτή ή οποιασδήποτε ομάδας φορέων, η οντότητα με νομική προσωπικότητα βάσει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου η οποία έχει καθοριστεί μέσω συμβατικής διευθέτησης μεταξύ αυτών και έχει την ικανότητα να αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκ μέρους των μερών της συμβατικής διευθέτησης·
- 9) «ευφύες δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας»: δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ άλλων σε νησιά που δεν είναι διασυνδεδεμένα ή δεν είναι επαρκώς συνδεδεμένα με τα διευρωπαϊκά δίκτυα ενέργειας, το οποίο επιτρέπει την οικονομικά αποδοτική ολοκλήρωση και τον ενεργό έλεγχο της συμπεριφοράς και των ενεργειών όλων των χρηστών που συνδέονται με αυτό, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών, των καταναλωτών και των παραγωγών-καταναλωτών, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα οικονομικά αποδοτικό και βιώσιμο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας με χαμηλές απώλειες και υψηλό επίπεδο ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ασφάλειας του εφοδιασμού και προστασίας, και στο οποίο ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου μπορεί να παρακολουθεί ψηφιακά τις ενέργειες των χρηστών που είναι συνδεδεμένοι με αυτό, και τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών για την επικοινωνία με σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας, εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας και καταναλωτές ή παραγωγούς-καταναλωτές, με στόχο τη μεταφορά και τη διανομή ηλεκτρικής ενέργειας με βιώσιμο, οικονομικά αποδοτικό και ασφαλή τρόπο,
- 10) «εθνική ρυθμιστική αρχή»: η οριζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 76 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 εθνική ρυθμιστική αρχή ή η ρυθμιστική αρχή σε εθνικό επίπεδο που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 57 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944·
- 11) «σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή»: η εθνική ρυθμιστική αρχή στα κράτη μέλη που φιλοξενούν τα έργα και στα κράτη μέλη στα οποία το έργο έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο,
- 12) «ενδιαφερόμενη αρχή»: η αρχή η οποία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, είναι αρμόδια να εκδίδει διάφορες άδειες και εγκρίσεις σχετικά με τον σχεδιασμό, τη μελέτη και την κατασκευή ακίνητων πάγιων στοιχείων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση έργου κοινού ενδιαφέροντος ή έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των ίδιων των ενεργειακών υποδομών,

και η αρχή που είναι αρμόδια να εκδίδει άδειες και εγκρίσεις σχετικά με τις εργασίες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του έργου·

- 13) «εργασίες»: η αγορά, η προμήθεια και η εφαρμογή συνιστωσών, συστημάτων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, η εκτέλεση δραστηριοτήτων ανάπτυξης, αναπροσαρμογής, κατασκευής και εγκατάστασης που σχετίζονται με ένα έργο, η αποδοχή των εγκαταστάσεων και η έναρξη λειτουργίας ενός έργου,
- 14) «μελέτες»: οι δραστηριότητες που απαιτούνται για την προετοιμασία της υλοποίησης έργου, όπως οι προμελέτες και οι μελέτες σκοπιμότητας, αξιολόγησης, ελέγχου και επικύρωσης, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, καθώς και κάθε άλλο μέτρο τεχνικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων προγενέστερων των εργασιών για τον καθορισμό και την ανάπτυξη του έργου και τη λήψη απόφασης σχετικά με τη χρηματοδότησή του, όπως η αποτύπωση των σχετικών τοποθεσιών και η προετοιμασία της δέσμης χρηματοδότησης·
- 15) «θέση σε λειτουργία»: η διαδικασία με την οποία τίθεται σε λειτουργία ένα έργο, μετά την αποπεράτωσή του,
- 16) «ειδικά πάγια στοιχεία υδρογόνου»: υποδομές υδρογόνου που έχουν σχεδιαστεί για την αποκλειστική χρήση ή τη μεταφορά καθαρού υδρογόνου χωρίς να υπάρχει ανάγκη περαιτέρω εργασιών προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων αγωγών ή των εγκαταστάσεων αποθήκευσης που είναι νεόδμητα ή έχουν αναπροσαρμοστεί από πάγια στοιχεία αερίου ή και τα δύο·
- 17) «αναπροσαρμογή»: η τεχνική αναβάθμιση ή τροποποίηση υφιστάμενων υποδομών φυσικού αερίου, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι είναι αφιερωμένες στην αποκλειστική χρήση υδρογόνου·
- 18) «προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»: διαδικασία που κατοχυρώνει ότι η ανθεκτικότητα των ενεργειακών υποδομών στις δυνητικές δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής επιτυγχάνεται με την αξιολόγηση της τρωτότητας και του κινδύνου που επιφέρει η κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων μέσω σχετικών μέτρων προσαρμογής·
- 19) «μη ενσύρματες λύσεις»: επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες μπορούν να αυξήσουν τη διαθέσιμη δυναμικότητα του δικτύου ή να βελτιώσουν την αποδοτικότητα της λειτουργίας του δικτύου με την ανάπτυξη τεχνολογιών ενίσχυσης του δικτύου, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών λύσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Έργα κοινού ενδιαφέροντος και έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος

Άρθρο 3

Ενωσιακός κατάλογος έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος

1. Συστήνονται περιφερειακές ομάδες («ομάδες») σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο παράρτημα III τμήμα 1. Η συμμετοχή στην κάθε ομάδα βασίζεται σε

κάθε διάδρομο και πεδίο προτεραιότητας και την αντίστοιχη γεωγραφική κάλυψή τους κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα Ι. Οι ομάδες μπορούν να συγχωνεύονται ή να συνέρχονται σε διαφορετικές συνθέσεις, εφόσον είναι αναγκαίο. Η διασυνοριακή σύνθεση των συνεδριάσεων όλων των ομάδων είναι η ομάδα ΔΕΔ-Ε. Οι εξουσίες λήψης αποφάσεων στις ομάδες περιορίζονται στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή (στο εξής από κοινού: όργανο λήψης αποφάσεων) και βασίζονται στη συναίνεση.

2. Η ομάδα ΔΕΔ-Ε εγκρίνει τον κανονισμό της, τηρουμένων των διατάξεων του παραρτήματος ΙΙΙ. Ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται σε όλες τις ομάδες.
3. Το όργανο λήψης αποφάσεων κάθε ομάδας εγκρίνει περιφερειακό κατάλογο έργων, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με: τη διαδικασία που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2· τη συμβολή του κάθε έργου στην υλοποίηση των διαδρόμων και πεδίων προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι· και το αν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 4.

Όταν το όργανο λήψης αποφάσεων μιας ομάδας καταρτίζει τον περιφερειακό της κατάλογο:

- α) για κάθε επιμέρους πρόταση έργου απαιτείται έγκριση από τα κράτη μέλη την επικράτεια των οποίων αφορά το έργο· εάν ένα κράτος μέλος δεν δώσει την έγκρισή του, προβάλλει τεκμηριωμένους λόγους στο όργανο λήψης αποφάσεων·
  - β) λαμβάνει υπόψη τις συμβουλές της Επιτροπής με στόχο να είναι διαχειρίσιμος ο συνολικός αριθμός έργων του ενωσιακού καταλόγου.
4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23 για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου, με την επιφύλαξη του άρθρου 172 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης.

Ο ενωσιακός κατάλογος καταρτίζεται ανά διετία, με βάση τους περιφερειακούς καταλόγους που εγκρίνουν τα όργανα λήψης αποφάσεων των ομάδων, όπως ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 1 σημείο 1), σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

Η Επιτροπή εκδίδει την κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την κατάρτιση του πρώτου ενωσιακού καταλόγου σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό έως τις 30 Νοεμβρίου 2029.

Εάν μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται από την Επιτροπή δυνάμει της παρούσας παραγράφου δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ λόγω αντίρρησης που διατυπώνει είτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε το Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 6, η Επιτροπή συγκαλεί αμέσως τις ομάδες προκειμένου να καταρτιστούν νέοι περιφερειακοί κατάλογοι, αφού συνυπολογιστεί η αιτιολόγηση της αντίρρησης. Η Επιτροπή εκδίδει, το συντομότερο δυνατόν, νέα κατ' εξουσιοδότηση πράξη για την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου.

5. Κατά την κατάρτιση του ενωσιακού καταλόγου με συνδυασμό των περιφερειακών καταλόγων που αναφέρονται στην παράγραφο 3, η Επιτροπή, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις εργασίες των ομάδων:
  - α) διασφαλίζει ότι περιλαμβάνονται μόνο τα έργα που πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 4,
  - β) διασφαλίζει τη διασυνοριακή συνέπεια·

- γ) λαμβάνει υπόψη τις γνωμοδοτήσεις κρατών μελών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 10),
- δ) έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι ο συνολικός αριθμός έργων του ενωσιακού καταλόγου είναι διαχειρίσιμος.
6. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 1) στοιχεία α), β), γ), δ), στ) και η) καθίστανται αναπόσπαστο τμήμα των σχετικών περιφερειακών επενδυτικών σχεδίων που εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και των σχετικών εθνικών δεκαετών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων που εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 51 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 2), κατά περίπτωση, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων υδρογόνου δυνάμει του άρθρου 55 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και άλλων εθνικών σχεδίων υποδομών, κατά περίπτωση. Σε καθένα από τα εν λόγω εθνικά σχέδια δίνεται η μεγαλύτερη δυνατή προτεραιότητα στα εν λόγω έργα κοινού ενδιαφέροντος και έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε ανταγωνιστικά έργα ή σε έργα που δεν έχουν φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να παρέχουν ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου όπως αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 1) στοιχείο δ).
7. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 1) στοιχεία α), β), γ), δ), στ) και η) και σημείο 2), κατά περίπτωση και τα οποία είναι ανταγωνιστικά έργα ή έργα που δεν έχουν φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να παρέχουν ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου, όπως αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 1) στοιχείο δ), μπορούν να περιλαμβάνονται στα σχετικά περιφερειακά επενδυτικά σχέδια, στα εθνικά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων και σε άλλα εθνικά σχέδια υποδομής, κατά περίπτωση, ως υπό εξέταση έργα.

Άρθρο 4

Κριτήρια για την αξιολόγηση έργων από τις ομάδες

1. Ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος πληροί τα ακόλουθα γενικά κριτήρια:
- α) το έργο είναι απαραίτητο για τουλάχιστον έναν από τους διαδρόμους και τα πεδία προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα Ι,
- β) τα συνολικά δυνητικά οφέλη του έργου, όπως προκύπτουν από αξιολόγηση που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα σχετικά ειδικά κριτήρια της παραγράφου 3, υπερτερούν του κόστους του, μεταξύ άλλων σε μακροπρόθεσμο επίπεδο,
- γ) το έργο πληροί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:
- ι) αφορά τουλάχιστον δύο κράτη μέλη διασχίζοντας τα σύνορα δύο ή περισσότερων κρατών μελών είτε άμεσα είτε έμμεσα, μέσω διασύνδεσης με τρίτη χώρα,

- ii) βρίσκεται στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, είτε στην ενδοχώρα είτε υπεράκτια, συμπεριλαμβανομένων των νησιών, και έχει σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο, όπως ορίζεται στο παράρτημα IV σημείο 1).

2. Το έργο αμοιβαίου ενδιαφέροντος πληροί όλα τα ακόλουθα γενικά κριτήρια:

- α) το έργο συμβάλλει σημαντικά στους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και στους στόχους της τρίτης χώρας, ιδίως χωρίς να παρεμποδίζει την ικανότητα της τρίτης χώρας να καταργήσει σταδιακά τα πάγια στοιχεία που αφορούν την παραγωγή ορυκτών καυσίμων για την εγχώρια κατανάλωση ενέργειάς της, καθώς και στη βιωσιμότητα·
- β) τα δυνητικά συνολικά οφέλη του έργου, τα οποία αξιολογούνται σύμφωνα με τα σχετικά ειδικά κριτήρια της παραγράφου 3, για την Ένωση, ή σωρευτικά για την Ένωση και το συμβαλλόμενο μέρος της Ενεργειακής Κοινότητας ή τη χώρα του ΕΟΧ που συμμετέχει άμεσα στο έργο, υπερτερούν του κόστους του για την Ένωση, ή σωρευτικά για την Ένωση και το συμβαλλόμενο μέρος της Ενεργειακής Κοινότητας ή τη χώρα του ΕΟΧ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων και μακροπρόθεσμα·
- γ) το έργο συνδέει απευθείας την επικράτεια τουλάχιστον ενός κράτους μέλους με την επικράτεια τρίτης χώρας, συνδέοντας απευθείας το οικείο κράτος μέλος με το πρώτο σημείο σύνδεσης στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της τρίτης χώρας ή με το πρώτο σημείο σύνδεσης υδρογόνου ή CO₂ στην τρίτη χώρα, και έχει σημαντικό διασυνοριακό αντίκτυπο, όπως ορίζεται στο παράρτημα IV σημείο 2)·
- δ) όσον αφορά το μέρος του έργου που υλοποιείται στην επικράτεια κράτους μέλους, το έργο συνάδει με τις οδηγίες (ΕΕ) 2019/944 και (ΕΕ) 2024/1788 σε περίπτωση που εμπίπτει στις κατηγορίες υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημεία 1) και 2) του παρόντος κανονισμού·
- ε) υπάρχουν αποδεδειγμένα ένα υψηλό επίπεδο σύγκλισης του πλαισίου πολιτικής της εμπλεκόμενης τρίτης χώρας και μηχανισμοί επιβολής του νόμου για τη στήριξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης, ιδίως για τη διασφάλιση:
  - i) της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ενέργειας στην Ένωση·
  - ii) της ασφάλειας του δικτύου και της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση με βάση, μεταξύ άλλων, τη διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών, τη συνεργασία και την αλληλεγγύη·
  - iii) ενός ενεργειακού συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής, της μεταφοράς και της διανομής, το οποίο συμβάλλει στον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού και τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050, και ιδίως το οποίο αποφεύγει τη διαρροή άνθρακα·
- στ) η εμπλεκόμενη τρίτη χώρα υποστηρίζει το καθεστώς προτεραιότητας του έργου, όπως ορίζεται στο άρθρο 7 και άλλες επενδύσεις στην τρίτη χώρα που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση των οφελών του έργου όπως ορίζεται στο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου και δεσμεύεται ρητά να τηρεί ένα παρεμφερές χρονοδιάγραμμα ταχύρρυθμης υλοποίησης και άλλα μέτρα

πολιτικής και ρυθμιστικής στήριξης όπως αυτά που εφαρμόζονται σε έργα κοινού ενδιαφέροντος στην Ένωση.

Όσον αφορά τα έργα αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα που εμπίπτουν στην κατηγορία των ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 4) στοιχείο γ), το έργο είναι αναγκαίο για να καταστεί δυνατή η διασυνοριακή μεταφορά και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα και η τρίτη χώρα στην οποία υλοποιείται το έργο διαθέτει κατάλληλο νομικό πλαίσιο βασισμένο σε αποδεδειγμένα αποτελεσματικούς μηχανισμούς επιβολής, ώστε να διασφαλίζεται ότι στο έργο εφαρμόζονται πρότυπα και διασφαλίσεις τα οποία αποτρέπουν τυχόν διαρροές διοξειδίου του άνθρακα. Όσον αφορά το κλίμα, την ανθρώπινη υγεία και τα οικοσυστήματα, διασφαλίζεται η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα της μόνιμης αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και επιτυγχάνεται τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο με εκείνο που προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης.

3. Για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, κατά περίπτωση, που εμπίπτουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες ενεργειακών υποδομών ισχύουν τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

α) για τα έργα μεταφοράς, διανομής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ), δ), στ) και η), το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, μέσω της ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο και μέσω της μεταφοράς ή της διανομής της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε σημαντικά κέντρα κατανάλωσης και χώρους αποθήκευσης, και στη μείωση των ενεργειακών περικοπών, κατά περίπτωση, και συμβάλλει σε τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

i) στην ενοποίηση της αγοράς, μεταξύ άλλων μέσω της άρσης της ενεργειακής απομόνωσης τουλάχιστον ενός κράτους μέλους και της μείωσης των σημείων συμφόρησης στις ενεργειακές υποδομές, στον ανταγωνισμό, στη διαλειτουργικότητα και στην ευελιξία των συστημάτων,

ii) στην ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της διαλειτουργικότητας, της ευελιξίας των συστημάτων, της κυβερνοασφάλειας, κατάλληλων συνδέσεων και της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας των συστημάτων,

β) για τα έργα ευφών δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών του παραρτήματος II σημείο 1) στοιχείο ζ), το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, μέσω της ενσωμάτωσης στο δίκτυο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και συμβάλλει σε τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:

i) στην ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της αποδοτικότητας και της διαλειτουργικότητας της μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην καθημερινή λειτουργία των δικτύων, μέσω της αποφυγής της συμφόρησης και μέσω της ενσωμάτωσης και συμμετοχής των χρηστών των δικτύων,

ii) στην ενοποίηση της αγοράς, μεταξύ άλλων μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των συστημάτων και της χρήσης διασυνδέσεων,

iii) στην ασφάλεια δικτύων, στην ευελιξία και στην ποιότητα του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της μεγαλύτερης εφαρμογής

- καινοτομίας στην εξισορρόπηση, των αγορών ευελιξίας, της κυβερνοασφάλειας, της παρακολούθησης, του ελέγχου των συστημάτων και της διόρθωσης σφαλμάτων,
- iv) στην έξυπνη ενοποίηση τομέων, είτε στο ενεργειακό σύστημα μέσω της σύνδεσης διάφορων φορέων και τομέων ενέργειας είτε με ευρύτερο τρόπο, ώστε να ευνοούνται οι συνέργειες και ο συντονισμός μεταξύ των τομέων της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών,
- γ) για τα έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακής υποδομής που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο ε), το έργο ανταποκρίνεται στα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
- i) στην ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων με την προστασία των πάγιων στοιχείων από κινδύνους και τη συμβολή στα μέτρα που προσδιορίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας·
- ii) στην ασφάλεια δικτύων, μεταξύ άλλων μέσω μέτρων που διευκολύνουν υψηλότερο βαθμό υλικής ασφάλειας και κυβερνοασφάλειας, παρακολούθησης και ελέγχου του συστήματος·
- δ) για τα έργα μεταφοράς και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 4), το έργο ανταποκρίνεται σημαντικά στη βιωσιμότητα μέσω της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις συνδεδεμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και συμβάλλει σε όλα τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
- i) στην αποφυγή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, με παράλληλη κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού,
- ii) στην αύξηση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας της μεταφοράς και της αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα,
- iii) στην αποδοτική χρήση των πόρων, με τη σύνδεση πολλαπλών πηγών διοξειδίου του άνθρακα και χώρων αποθήκευσης μέσω κοινών υποδομών και με την ελαχιστοποίηση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και των σχετικών κινδύνων,
- ε) για τα έργα υδρογόνου που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 2), το έργο συμβάλλει σημαντικά στη βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τη βελτίωση της ανάπτυξης του ανανεώσιμου υδρογόνου ή του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, με έμφαση στο υδρογόνο από ανανεώσιμες πηγές, ιδίως σε εφαρμογές τελικής χρήσης, όπως σε τομείς όπου η μείωση των εκπομπών είναι δύσκολη και όπου δεν είναι δυνατή η εφαρμογή λύσεων μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης, και με τη στήριξη της παραγωγής μεταβλητών μορφών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της παροχής ευελιξίας, λύσεων αποθήκευσης ή και των δύο, και το έργο συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό τουλάχιστον σε ένα από τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
- i) στην ενοποίηση της αγοράς, μεταξύ άλλων μέσω της σύνδεσης υφιστάμενων ή αναδύμενων δικτύων υδρογόνου των κρατών μελών ή με τη συμβολή με άλλο τρόπο στη δημιουργία ενός διενωσιακού δικτύου

μεταφοράς και αποθήκευσης υδρογόνου και με τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των συνδεδεμένων συστημάτων,

- ii) στην ασφάλεια του εφοδιασμού και στην ευελιξία, μεταξύ άλλων μέσω κατάλληλων συνδέσεων και της διευκόλυνσης της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας των συστημάτων,
  - iii) στον ανταγωνισμό, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής πρόσβασης σε πολλαπλές πηγές εφοδιασμού και χρήστες δικτύων με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις,
- στ) για τα έργα ηλεκτρολυτικών κυψελών που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακής υποδομής που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 3), το έργο ανταποκρίνεται σημαντικά σε όλα τα ακόλουθα ειδικά κριτήρια:
- i) στη βιωσιμότητα, μεταξύ άλλων μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της ενίσχυσης της ανάπτυξης του ανανεώσιμου υδρογόνου ή του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, ιδίως από ανανεώσιμες πηγές, καθώς των συνθετικών καυσίμων ίδιας προέλευσης,
  - ii) στην ασφάλεια του εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της συμβολής στην ασφαλή, αποδοτική και αξιόπιστη λειτουργία των συστημάτων και μέσω της παροχής λύσεων αποθήκευσης, λύσεων ευελιξίας ή και των δύο, όπως υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης και εξισορρόπησης,
  - iii) στην παροχή της δυνατότητας υπηρεσιών ευελιξίας, όπως η απόκριση ζήτησης και η αποθήκευση, με τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης του τομέα των ευφών ενεργειακών δικτύων μέσω της δημιουργίας συνδέσεων διάφορων φορέων ενέργειας και τομέων.

4. Για τα έργα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II, τα κριτήρια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου αξιολογούνται σύμφωνα με τους δείκτες που ορίζονται στο παράρτημα IV σημεία 3) έως 8).

5. Για να διευκολυνθεί η αξιολόγηση όλων των έργων που θα μπορούσαν να επιλεγούν ως έργα κοινού ενδιαφέροντος και να συμπεριληφθούν σε περιφερειακό κατάλογο, κάθε ομάδα αξιολογεί τη συμβολή του έργου στην υλοποίηση του ίδιου διαδρόμου ή πεδίου προτεραιότητας ενεργειακών υποδομών με διαφανή και αντικειμενικό τρόπο. Κάθε ομάδα καθορίζει τη μέθοδο αξιολόγησης που θα χρησιμοποιήσει με βάση τη σωρευτική συμβολή στην εκπλήρωση των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Η εν λόγω αξιολόγηση έχει ως αποτέλεσμα μια ιεράρχηση των έργων για εσωτερική χρήση από την ομάδα. Ούτε ο περιφερειακός κατάλογος ούτε ο ενωσιακός κατάλογος περιλαμβάνουν οποιαδήποτε ιεράρχηση και η ιεράρχηση δεν χρησιμοποιείται για σκοπό άλλον από αυτούς του παραρτήματος III τμήμα 2 σημείο 15).

Κατά την αξιολόγηση των έργων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ομάδες τηρούν μια συνεπή προσέγγιση ως προς την αξιολόγηση, λαμβάνονται δεόντως υπόψη από κάθε ομάδα:

- α) ο επείγων χαρακτήρας και η συμβολή κάθε προτεινόμενου έργου για την υλοποίηση των ενεργειακών και κλιματικών επιδιώξεων της Ένωσης και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας ως το 2050, της ενοποίησης της αγοράς, του ανταγωνισμού, της βιωσιμότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού,

- β) η συμπληρωματικότητα κάθε προτεινόμενου έργου με άλλα προτεινόμενα έργα, συμπεριλαμβανομένων των ανταγωνιστικών ή δυνητικά ανταγωνιστικών έργων,
- γ) οι πιθανές συνέργειες με διαδρόμους προτεραιότητας και θεματικά πεδία που προσδιορίζονται στο πλαίσιο των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών και τηλεπικοινωνιών,
- δ) για προτεινόμενα έργα τα οποία, κατά την πραγματοποίηση της αξιολόγησης, περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο, η πρόοδος στην υλοποίησή τους και η συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και διαφάνειας που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό·
- ε) οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση κυριότητα τρίτης χώρας ως δικαιούχου, μετόχου ή πραγματικού δικαιούχου ως φορέα υλοποίησης έργου σε οποιοδήποτε από τα προτεινόμενα έργα.

Όσον αφορά τα ευφυή δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας που εμπίπτουν στην κατηγορία των ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο ζ), καθώς και όσον αφορά τα έργα που εμπίπτουν στις κατηγορίες των ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο ε), πραγματοποιείται ιεράρχηση για εκείνα τα έργα που επηρεάζουν τα δύο ίδια κράτη μέλη και λαμβάνονται δεόντως υπόψη και ο αριθμός των χρηστών που αφορά το έργο, η ετήσια κατανάλωση ενέργειας και το ποσοστό παραγωγής από πόρους χωρίς δυνατότητα κατανομής στην περιοχή που καλύπτουν οι εν λόγω χρήστες.

Άρθρο 5

Υλοποίηση και παρακολούθηση των έργων του ενωσιακού καταλόγου

1. Οι φορείς υλοποίησης έργων καταρτίζουν σχέδιο υλοποίησης για έργα του ενωσιακού καταλόγου εντός δύο μηνών από τη συμπερίληψή τους στον ενωσιακό κατάλογο, με χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνει όλα τα ακόλουθα:
  - α) μελέτες σκοπιμότητας και σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένων μελετών εκτίμησης κινδύνου όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την υλική ασφάλεια και την κυβερνοασφάλεια, με βάση τις απαιτήσεις των οδηγιών (ΕΕ) 2022/2557 και (ΕΕ) 2022/2555, κατά περίπτωση, καθώς και τη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής επιβάρυνσης»·
  - β) την έγκριση από την εθνική ρυθμιστική αρχή ή από οποιαδήποτε άλλη ενδιαφερόμενη αρχή,
  - γ) την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία,
  - δ) τη διαδικασία αδειοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 9 στοιχείο γ).
2. Οι ΔΣΜ, ΔΣΔ, ΔΔΥ και άλλοι φορείς εκμετάλλευσης συνεργάζονται μεταξύ τους για να διευκολύνουν την ανάπτυξη έργων του ενωσιακού καταλόγου στην περιοχή τους.
3. Ο Οργανισμός για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (στο εξής: Οργανισμός) και οι εμπλεκόμενες ομάδες παρακολουθούν τη σημειωθείσα πρόοδο σχετικά με την υλοποίηση των έργων του ενωσιακού καταλόγου και, εάν είναι

απαραίτητο, διατυπώνουν συστάσεις για να διευκολύνουν την υλοποίησή τους. Οι ομάδες δύνανται να ζητούν περαιτέρω πληροφορίες σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6, να συγκαλούν συνεδριάσεις με τα εμπλεκόμενα μέρη και να καλούν την Επιτροπή να επαληθεύει τις επιτόπου παρεχόμενες πληροφορίες.

4. Έως τις 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο αρχίζει να ισχύει και να παράγει αποτελέσματα ο ενωσιακός κατάλογος στον οποίο περιλαμβάνεται το έργο και κάθε επόμενο έτος, οι φορείς υλοποίησης έργων υποβάλλουν έκθεση για κάθε έργο κοινού ενδιαφέροντος και έργο αμοιβαίου ενδιαφέροντος που προωθούν, στην εθνική αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1.

Στην εν λόγω έκθεση περιλαμβάνονται λεπτομέρειες σχετικά με:

- α) την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την ανάπτυξη, την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία του έργου, όπως ορίζεται στο σχέδιο υλοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ιδίως όσον αφορά τη διαδικασία αδειοδότησης και τη διαδικασία διαβούλευσης, καθώς και τη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία, με την αρχή ότι το έργο «δεν προκαλεί σημαντική επιβάρυνση» στο περιβάλλον, τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή που έχουν ληφθεί και τα μέτρα μετριασμού που έχουν ληφθεί ως αποτέλεσμα των κινδύνων που εκτιμήθηκαν όσον αφορά το έργο σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α), κατά περίπτωση, και με βάση τις απαιτήσεις των οδηγιών (ΕΕ) 2022/2557 και (ΕΕ) 2022/2555, κατά περίπτωση·
- β) κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις σε σχέση με το πρόγραμμα υλοποίησης, τους λόγους των καθυστερήσεων και τυχόν άλλες δυσκολίες,
- γ) κατά περίπτωση, αναθεωρημένο σχέδιο υλοποίησης για να ξεπεραστούν οι καθυστερήσεις.
5. Έως τις 28 Φεβρουαρίου κάθε έτους μετά την υποβολή από τον φορέα υλοποίησης της έκθεσης που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 υποβάλλουν στον Οργανισμό και στην αντίστοιχη ομάδα την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, συνοδευόμενη από πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο και, κατά περίπτωση, τις καθυστερήσεις στις διαδικασίες υλοποίησης και αδειοδότησης έργων του ενωσιακού καταλόγου που υλοποιούνται στην αντίστοιχη επικράτειά τους, καθώς και τους λόγους των εν λόγω καθυστερήσεων. Η συμβολή των αρμόδιων αρχών στην έκθεση επισημαίνεται σαφώς και συντάσσεται χωρίς να τροποποιείται το κείμενο της έκθεσης που υποβάλλουν οι φορείς υλοποίησης έργων.
6. Έως τις 30 Απριλίου κάθε έτους κατά το οποίο θα πρέπει να εγκριθεί νέος ενωσιακός κατάλογος, ο Οργανισμός υποβάλλει στις ομάδες συγκεντρωτική έκθεση σχετικά με τα έργα του ενωσιακού καταλόγου που υπόκεινται στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, στην οποία αξιολογείται η πρόοδος που έχει σημειωθεί, καθώς και η εξέλιξη του αναμενόμενου κόστους του έργου, και διατυπώνει, κατά περίπτωση, συστάσεις σχετικά με το πώς μπορούν να ξεπεραστούν οι καθυστερήσεις και οι δυσκολίες που έχουν προκύψει. Η εν λόγω συγκεντρωτική έκθεση αξιολογεί επίσης την εφαρμογή του άρθρου 3 παράγραφοι 6 και 7 όσον αφορά τα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ο Οργανισμός μπορεί να ζητήσει από τις αρμόδιες αρχές πρόσθετες πληροφορίες αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων του που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο.

7. Εάν η θέση σε λειτουργία ενός έργου στον ενωσιακό κατάλογο παρουσιάζει καθυστέρηση σε σχέση με το πρόγραμμα υλοποίησης για λόγους άλλους εκτός από ανωτέρα βία για την οποία δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος ο φορέας υλοποίησης έργου, εφαρμόζονται τα ακόλουθα μέτρα:
- α) στον βαθμό που είναι εφαρμοστέα τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 55 παράγραφος 7 στοιχεία α), β) ή γ) της οδηγίας 2024/1788 και στο άρθρο 51 παράγραφος 7 στοιχεία α), β) ή γ) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 σύμφωνα με το αντίστοιχο εθνικό δίκαιο, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές μεριμνούν για την υλοποίηση της επένδυσης·
  - β) εάν τα λαμβανόμενα σύμφωνα με το στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου μέτρα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών δεν είναι εφαρμοστέα, ο φορέας υλοποίησης του έργου, εντός 12 μηνών από την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία που δηλώνεται στο πρόγραμμα υλοποίησης, επιλέγει τρίτο μέρος για τη χρηματοδότηση ή την κατασκευή του έργου εν όλω ή εν μέρει·
  - γ) όταν δεν επιλέγεται τρίτο μέρος σύμφωνα με το στοιχείο β), το κράτος μέλος ή, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη του κράτους μέλους, η εθνική ρυθμιστική αρχή μπορεί να ορίσει, εντός δύο μηνών από τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στο στοιχείο β), τρίτο μέρος για τη χρηματοδότηση ή την κατασκευή του έργου το οποίο αποδέχεται ο φορέας υλοποίησης του έργου·
  - δ) όταν η καθυστέρηση σε σχέση με την ημερομηνία θέσης σε λειτουργία που δηλώνεται στο πρόγραμμα υλοποίησης υπερβεί τους 26 μήνες, η Επιτροπή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας και της πλήρους συνεργασίας των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, μπορεί να προκηρύξει πρόσκληση υποβολής προτάσεων ανοικτή σε οποιοδήποτε τρίτο μέρος ικανό να αποτελέσει φορέα υλοποίησης για να κατασκευάσει το έργο βάσει συμφωνημένου χρονοδιαγράμματος,
  - ε) όταν εφαρμόζονται τα μέτρα που αναφέρονται στο στοιχείο γ) ή δ), ο διαχειριστής του συστήματος στην περιοχή του οποίου πραγματοποιείται η επένδυση: παρέχει στους φορείς εκτέλεσης ή τους επενδυτές ή σε τρίτο όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την υλοποίηση της επένδυσης· συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς· ή, κατά περίπτωση, με το δίκτυο διανομής και, γενικά, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διευκολύνει την υλοποίηση της επένδυσης και την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία και συντήρηση του έργου στον ενωσιακό κατάλογο.
8. Έργο στον ενωσιακό κατάλογο δύναται να διαγραφεί από τον ενωσιακό κατάλογο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 3 παράγραφος 4, εάν η συμπερίληψη του στον κατάλογο αυτόν είχε βασιστεί σε εσφαλμένες πληροφορίες που ήταν καθοριστικός παράγοντας για τη συμπερίληψη του έργου ή εάν το έργο αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης.
9. Τα έργα που δεν περιλαμβάνονται πλέον στον ενωσιακό κατάλογο χάνουν κάθε δικαίωμα και απαλλάσσονται από κάθε υποχρέωση που σχετίζεται με το καθεστώς του έργου κοινού ενδιαφέροντος ή του έργου αμοιβαίου ενδιαφέροντος που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό.
- Ωστόσο, ένα έργο που δεν περιλαμβάνεται πλέον στον ενωσιακό κατάλογο αλλά ο φάκελος της αίτησης του οποίου έχει γίνει δεκτός προς εξέταση από την αρμόδια αρχή διατηρεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το κεφάλαιο

III, πλην των περιπτώσεων κατά τις οποίες το έργο έχει διαγραφεί από τον ενωσιακό κατάλογο για τους λόγους που ορίζονται στην παράγραφο 8 του παρόντος άρθρου.

10. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της παροχής τυχόν χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση για οποιοδήποτε έργο κοινού ενδιαφέροντος πριν από τη διαγραφή του από τον ενωσιακό κατάλογο.

Άρθρο 6

Ευρωπαϊοί συντονιστές

1. Όταν έργο κοινού ενδιαφέροντος ή έργο αμοιβαίου ενδιαφέροντος αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες σε ό,τι αφορά την υλοποίησή του, η Επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, δύναται να διορίζει Ευρωπαϊό συντονιστή για διάστημα έως ενός έτους με δυνατότητα ανανέωσης δύο φορές.
2. Ο Ευρωπαίος συντονιστής:
  - α) προωθεί τα έργα για τα οποία έχει διοριστεί ως ο Ευρωπαίος συντονιστής και τον διασυννοριακό διάλογο μεταξύ των φορέων υλοποίησης έργων και όλων των ενδιαφερόμενων συμφεροντούχων·
  - β) επικουρεί και συντονίζει όλα τα μέρη ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν σχετικά με τη διαβούλευσή τους με τους ενδιαφερόμενους συμφεροντούχους, σχετικά με συζητήσεις για εναλλακτική διαδρομή, κατά περίπτωση, και σχετικά με την παροχή των απαραίτητων αδειών για τα έργα·
  - γ) κατά περίπτωση, συμβουλεύει τους φορείς υλοποίησης έργου σχετικά με τη χρηματοδότηση του έργου,
  - δ) διασφαλίζει την παροχή της κατάλληλης στήριξης και στρατηγικής καθοδήγησης από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη για την προετοιμασία και την υλοποίηση των έργων,
  - ε) αρχής γενομένης από την ημερομηνία διορισμού του, υποβάλλει ετησίως και, κατά περίπτωση, μετά την ολοκλήρωση της εντολής του έκθεση στην Επιτροπή για την πρόοδο των έργων και για τυχόν δυσκολίες και εμπόδια που πιθανώς να προκαλέσουν σημαντικές καθυστερήσεις στην ημερομηνία θέσης σε λειτουργία των έργων· κατά περίπτωση, στην έκθεση διατυπώνονται συστάσεις για την υπέρβαση των εμποδίων και των δυσκολιών.

Η Επιτροπή διαβιβάζει την έκθεση του Ευρωπαϊού συντονιστή που αναφέρεται στο στοιχείο ε) του πρώτου εδαφίου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις ενδιαφερόμενες ομάδες.

3. Η επιλογή του Ευρωπαϊού συντονιστή γίνεται κατόπιν ανοικτής, αμερόληπτης και διαφανούς διαδικασίας και με βάση την πείρα του υποψηφίου όσον αφορά τα ειδικά καθήκοντα που του ανατίθενται για τα συγκεκριμένα έργα.
4. Η απόφαση διορισμού του Ευρωπαϊού συντονιστή καθορίζει τους όρους αναφοράς, που προσδιορίζουν αναλυτικά τη διάρκεια της εντολής, τα ειδικά καθήκοντα, τις αντίστοιχες προθεσμίες και τη μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί. Η προσπάθεια συντονισμού είναι ανάλογη προς την πολυπλοκότητα και τις εκτιμώμενες δαπάνες των έργων.
5. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη συνεργάζονται πλήρως με τον Ευρωπαϊό συντονιστή κατά την εκτέλεση των αναφερόμενων στις παραγράφους 2 και 4 καθηκόντων του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Αδειοδότηση και δημόσια συμμετοχή

Άρθρο 7

Καθεστώς προτεραιότητας για έργα του ενωσιακού καταλόγου

1. Ο ενωσιακός κατάλογος κατοχυρώνει, για τους σκοπούς ενδεχόμενων αποφάσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης, την αναγκαιότητα που χαρακτηρίζει τα έργα του ενωσιακού καταλόγου από την άποψη της ενεργειακής πολιτικής και κλιματικής προοπτικής, με την επιφύλαξη της ακριβούς θέσης, της χάραξης ή της τεχνολογίας του έργου.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε ανταγωνιστικά έργα ή σε έργα που δεν έχουν φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να παρέχουν ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου όπως αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 1) στοιχείο δ).

2. Για τη διασφάλιση της αποδοτικής διοικητικής επεξεργασίας των φακέλων αιτήσεων που αφορούν έργα στον ενωσιακό κατάλογο, οι φορείς υλοποίησης έργων και όλες οι ενδιαφερόμενες αρχές διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω φάκελοι διεκπεραιώνονται όσον το δυνατόν ταχύτερα σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.
3. Τα έργα στον ενωσιακό κατάλογο έχουν το καθεστώς της ύψιστης δυνατής εθνικής σημασίας, εφόσον υφίσταται τέτοιο καθεστώς στο εθνικό δίκαιο και αντιμετωπίζονται ως τέτοια κατά τη διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τον χωροταξικό σχεδιασμό και την απόκτηση δικαιωμάτων διέλευσης και απαλλοτρίωσης της αναγκαίας γης.
4. Όλες οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών, οι ένδικες διαφορές, οι προσφυγές και τα ένδικα μέσα σχετικά με έργα στον ενωσιακό κατάλογο ενώπιον οποιωνδήποτε εθνικών δικαστηρίων ή τμημάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαμεσολάβησης ή της διαιτησίας, όταν υφίστανται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, αντιμετωπίζονται ως επείγουσες, στην περίπτωση και στον βαθμό που το εθνικό δίκαιο προβλέπει τέτοιες επείγουσες διαδικασίες.
5. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που αντιμετωπίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο άρθρο 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στις εν λόγω οδηγίες, τα έργα του ενωσιακού καταλόγου που εμπίπτουν στις κατηγορίες υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ σημεία 2), 3) και 4) του παρόντος κανονισμού θεωρείται ότι συμβάλλουν στο δημόσιο συμφέρον από την άποψη της ενεργειακής πολιτικής και μπορεί να θεωρηθεί ότι υπαγορεύονται από λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος.

Όταν απαιτείται γνωμοδότηση της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, η Επιτροπή και η εθνική αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού διασφαλίζουν ότι η απόφαση σχετικά με τους λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος ενός έργου λαμβάνεται εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος κανονισμού.

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζονται σε ανταγωνιστικά έργα ή σε έργα που δεν έχουν φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να παρέχουν ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου όπως αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 1) στοιχείο δ).

6. Έως ότου επιτευχθεί κλιματική ουδετερότητα σε επίπεδο Ένωσης, κατά τη διαδικασία αδειοδότησης, ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η λειτουργία έργων που εμπίπτουν στην κατηγορία υποδομών που αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 1) εμπίπτουν στη διάταξη του άρθρου 8 παράγραφος 8 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και θεωρείται ότι εξυπηρετούν το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον και τη δημόσια υγεία και ασφάλεια κατά την εξισορρόπηση έννομων συμφερόντων σε μεμονωμένες περιπτώσεις για τους σκοπούς του άρθρου 6 παράγραφος 4 και του άρθρου 16 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, του άρθρου 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του άρθρου 9 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/147/ΕΚ. Τα κράτη μέλη μπορούν, σε δεόντως αιτιολογημένες και ειδικές περιστάσεις, να περιορίζουν την εφαρμογή της παραδοχής της εξυπηρέτησης των ως άνω στοιχείων σε ορισμένα τμήματα της επικράτειάς τους, σε ορισμένους τύπους τεχνολογίας ή σε έργα με ορισμένα τεχνικά χαρακτηριστικά.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά τη διαδικασία σχεδιασμού και αδειοδότησης, δίνεται προτεραιότητα στην κατασκευή και τη λειτουργία έργων που εμπίπτουν σε κατηγορία υποδομών που αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 1) κατά την εξισορρόπηση έννομων συμφερόντων σε μεμονωμένες περιπτώσεις για σκοπούς άλλους από εκείνους που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, με εξαίρεση την πολιτιστική κληρονομιά, βάσει νομικών κριτηρίων για τη διασφάλιση εναρμονισμένης εφαρμογής.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε ανταγωνιστικά έργα ή σε έργα που δεν έχουν φθάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να παρέχουν ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου όπως αναφέρεται στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 1) στοιχείο δ).

7. Έως ότου επιτευχθεί κλιματική ουδετερότητα σε επίπεδο Ένωσης, όσον αφορά έργα του ενωσιακού καταλόγου που εμπίπτουν στις κατηγορίες υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ σημείο 1) του παρόντος κανονισμού και περιλαμβάνονται ρητά σε εθνικό σχέδιο ανάπτυξης που έχει υποβληθεί σε στρατηγική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2001/42 και, όταν ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις σε τόπους Natura 2000, στη δέουσα εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη μπορούν, στον βαθμό που το έργο συμμορφώνεται και δεν υπερβαίνει το αξιολογούμενο εθνικό σχέδιο ανάπτυξης:
- α) να εξαιρούν τα εν λόγω έργα από την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, και
  - β) να εξαιρούν τα εν λόγω έργα από την εκτίμηση των επιπτώσεών τους στους τόπους Natura 2000 σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και από την εκτίμηση των επιπτώσεών τους στην προστασία των ειδών σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και το άρθρο 5 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Για έργα που υλοποιούνται ή διασχίζουν τους τόπους Natura 2000 και τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί στο πλαίσιο εθνικών συστημάτων προστασίας για τη διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας, οι εξαιρέσεις που αναφέρονται στο

πρώτο εδάφιο εφαρμόζονται μόνο σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αναλογικές εναλλακτικές λύσεις για την ανάπτυξή τους, λαμβανομένων υπόψη των στόχων του τόπου. Από τα έργα που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο γ) εξαιρούνται οι τόποι Natura 2000 και οι περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί στο πλαίσιο εθνικών καθεστώτων προστασίας.

8. Όταν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις εξαιρέσεις δυνάμει της παραγράφου 7, διασφαλίζουν ότι οι κανόνες σχετικά με τα αποτελεσματικά μέτρα μετριασμού που πρέπει να θεσπιστούν για τα έργα του ενωσιακού καταλόγου που εμπίπτουν στις κατηγορίες υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1) προσδιορίζονται βάσει του εθνικού σχεδίου ανάπτυξης, προκειμένου να αποφεύγονται οι δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις που ενδέχεται να προκύψουν ή, όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, να μετριάζονται σημαντικά. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα κατάλληλα μέτρα μετριασμού εφαρμόζονται εγκαίρως ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i) της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, να αποφεύγεται η υποβάθμιση και να επιτυγχάνεται καλή οικολογική κατάσταση ή καλό οικολογικό δυναμικό σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Εφόσον τα επιμέρους έργα συμμορφώνονται με τους κανόνες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου και εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα μετριασμού, τεκμαίρεται ότι τα έργα δεν παραβιάζουν τις διατάξεις που αναφέρονται στο εν λόγω εδάφιο, με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του παρόντος άρθρου.

9. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη δημόσια συμμετοχή όσον αφορά το εθνικό σχέδιο ανάπτυξης σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 της οδηγίας 2001/42/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού του κοινού που επηρεάζεται ή ενδέχεται να επηρεαστεί, καθώς και των κρατών μελών που ενδέχεται να επηρεαστούν από την εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου και των έργων του ενωσιακού καταλόγου που εμπίπτουν στις κατηγορίες υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1) του παρόντος κανονισμού και περιλαμβάνονται στο εν λόγω σχέδιο.
10. Για έργα για τα οποία τα κράτη μέλη αποφασίζουν να εφαρμόσουν εξαιρέσεις βάσει της παραγράφου 7, οι αρμόδιες αρχές διενεργούν έλεγχο για να προσδιορίσουν:
- α) εάν το έργο είναι πιθανό να προκαλέσει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις, οι οποίες δεν προσδιορίστηκαν κατά την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων του εθνικού σχεδίου ανάπτυξης που διενεργήθηκε σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ και, κατά περίπτωση, την οδηγία 92/43/ΕΟΚ.
  - β) εάν το έργο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και του άρθρου 2 της σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο λόγω της πιθανότητας να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου κράτους μέλους ή λόγω αιτήματος κράτους μέλους το οποίο ενδέχεται να επηρεαστεί σημαντικά.

Ο εν λόγω έλεγχος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο ολοκληρώνεται εντός 45 ημερών από την κοινοποίηση στον φορέα υλοποίησης του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 5.

11. Όταν ένα έργο στην επικράτεια ενός κράτους μέλους ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλων κρατών μελών, το κράτος μέλος στο οποίο υλοποιείται το έργο διασφαλίζει την εφαρμογή του άρθρου 7 της οδηγίας

2011/92/ΕΕ και των άρθρων 2 έως 7 της σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο.

12. Όταν κατά τη διαδικασία ελέγχου διαπιστώνεται ότι ένα έργο είναι πολύ πιθανό να προκαλέσει σημαντικές απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τον φορέα υλοποίησης του έργου ότι απαιτούνται οι εκτιμήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου και διασφαλίζουν ότι, βάσει των υφιστάμενων δεδομένων, εφαρμόζονται κατάλληλα και αναλογικά μέτρα μετριασμού για τα εν λόγω έργα, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με το άρθρο 12 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και το άρθρο 5 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ. Όταν δεν είναι εφικτό να εφαρμοστούν τα εν λόγω μέτρα μετριασμού, οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι φορείς υλοποίησης έργων λαμβάνουν κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα για την αντιμετώπιση των εν λόγω επιπτώσεων, τα οποία, εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα άλλα αναλογικά αντισταθμιστικά μέτρα, μπορούν να λάβουν τη μορφή χρηματικής αποζημίωσης για προγράμματα προστασίας των ειδών, προκειμένου να διασφαλιστεί ή να βελτιωθεί η κατάσταση διατήρησης των επηρεαζόμενων ειδών.
13. Όταν εξετάζεται το αν υπάρχουν ικανοποιητικές εναλλακτικές λύσεις σε έργα του ενωσιακού καταλόγου που εμπίπτουν στις κατηγορίες υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημεία 2), 3) και 4) του παρόντος κανονισμού, για τους σκοπούς του άρθρου 6 παράγραφος 4 και του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, του άρθρου 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του άρθρου 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ, η προϋπόθεση της απουσίας ικανοποιητικών εναλλακτικών λύσεων πληρούται εάν δεν υπάρχουν ικανοποιητικές εναλλακτικές λύσεις ικανές να επιτύχουν τον ίδιο στόχο του εν λόγω έργου, όσον αφορά την ανάπτυξη της ίδιας δυναμικότητας με χρήση της ίδιας τεχνολογίας, εντός του ίδιου ή παρόμοιου χρονικού πλαισίου και χωρίς να προκύπτει σημαντικά υψηλότερο κόστος.
14. Κατά την εφαρμογή αντισταθμιστικών μέτρων για έργα του ενωσιακού καταλόγου που εμπίπτουν στις κατηγορίες υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημεία 2), 3) και 4) του παρόντος κανονισμού για τους σκοπούς του άρθρου 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη μπορούν, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις και όταν μπορεί εύλογα να αποδειχθεί ότι το σχέδιο ή το έργο δεν θα επηρεάσει αμετάκλητα τις οικολογικές διεργασίες που είναι απαραίτητες για τη διατήρηση της δομής και των λειτουργιών του τόπου και θα θέσει σε κίνδυνο τη συνολική συνοχή του δικτύου Natura 2000 πριν από τη θέσπιση αντισταθμιστικών μέτρων, να επιτρέπουν την εφαρμογή των εν λόγω αντισταθμιστικών μέτρων παράλληλα με την υλοποίηση του έργου. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν, σύμφωνα με την αρχή της προφύλαξης, την προσαρμογή των εν λόγω αντισταθμιστικών μέτρων σε βάθος χρόνου, ανάλογα με το αν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα.
15. Όσον αφορά την εκτίμηση, τις ικανοποιητικές εναλλακτικές λύσεις για έργα που εμπίπτουν σε κατηγορία υποδομών που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 1) του παρόντος κανονισμού και την εφαρμογή αντισταθμιστικών μέτρων για τα εν λόγω έργα, εφαρμόζεται το άρθρο 8α της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

Οργάνωση της διαδικασίας αδειοδότησης

1. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι μόνο μία εθνική αρμόδια αρχή είναι αρμόδια:
  - α) να ενεργεί ως μοναδικό σημείο επαφής για τους φορείς υλοποίησης έργων στη διαδικασία αδειοδότησης, να απαντά στα ερωτήματά τους, να διαμεσολαβεί σε όλες τις επαφές με τις οικείες αρχές και να τις στηρίζει με γνώσεις και πληροφορίες που αποσκοπούν στην ταχύτερη δυνατή διαδικασία·
  - β) να παραλαμβάνει αιτήσεις αδειοδότησης από φορείς υλοποίησης έργων που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο και όλα τα σχετικά έγγραφα σε ηλεκτρονική μορφή και να τα διαβιβάζει στις ενδιαφερόμενες αρχές·
  - γ) να διευκολύνει και να συντονίζει τη διαδικασία αδειοδότησης έργων του ενωσιακού καταλόγου στην επικράτειά τους με άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, προσδιορίζοντας, σε συνεργασία με αυτές, τις εγκρίσεις, τις άδειες και τις αξιολογήσεις που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης και την έκδοση εμπεριστατωμένης απόφασης σύμφωνα με την παράγραφο 3. Στα ανωτέρω περιλαμβάνεται το πεδίο εφαρμογής και ο βαθμός λεπτομέρειας των μελετών, της αξιολόγησης και της τεκμηρίωσης που αναμένεται να καταρτίζουν οι φορείς υλοποίησης έργων·
  - δ) με συνεργασία και επικοινωνία με τις εθνικές αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών με σκοπό τη διευκόλυνση και τον συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης για έργα του ενωσιακού καταλόγου στην επικράτειά τους, καθώς και με τις αρχές αδειοδότησης σε τρίτες χώρες όσον αφορά έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος, μεταξύ άλλων: για την ευθυγράμμιση των δημόσιων διαβουλεύσεων για διασυνοριακά έργα, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 5· για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με πιθανές σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6· για την ευθυγράμμιση του χρονοδιαγράμματος και των απαιτήσεων για μελέτες, άδειες ή εγκρίσεις· και για την οργάνωση της διαδικασίας που προηγείται της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 9·
  - ε) για την παρακολούθηση της ανάπτυξης και των καθυστερήσεων έργων του ενωσιακού καταλόγου εντός της επικράτειας ευθύνης τους, μεταξύ άλλων με την παραλαβή και την έγκριση εκθέσεων που υποβάλλονται από φορείς υλοποίησης έργων σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 και την υποβολή εκθέσεων στον Οργανισμό και στις σχετικές ομάδες σχετικά με την ανάπτυξη και τις καθυστερήσεις έργων του ενωσιακού καταλόγου που υλοποιούνται στην επικράτειά τους σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5.

Σε περίπτωση επικαιροποίησης ή αλλαγών στην ορισθείσα εθνική αρμόδια αρχή, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή μόλις αποφασιστεί η αλλαγή και ενημερώνουν τότε οι αλλαγές αυτές παράγουν αποτελέσματα.
2. Οι ευθύνες της εθνικής αρμόδιας αρχής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και τα συναφή με αυτήν καθήκοντα μπορούν να εκχωρηθούν σε άλλη αρχή, ανά έργο του ενωσιακού καταλόγου ή ανά συγκεκριμένη κατηγορία έργων του ενωσιακού καταλόγου ή ανά γεωγραφική περιοχή, υπό τον όρο ότι:
  - α) η εθνική αρμόδια αρχή ενημερώνει την Επιτροπή για την εν λόγω εκχώρηση και διασφαλίζεται ότι η πληροφορία αυτή καθίσταται εύκολα προσβάσιμη από

το κοινό, συμπεριλαμβανομένου μέσω του ιστοτόπου που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7.

- β) μόνο μία αρχή είναι αρμόδια ανά έργο ή κατηγορία έργων του ενωσιακού καταλόγου και αποτελεί τον μόνο αρμόδιο επαφής για τους φορείς υλοποίησης των έργων, αναλαμβάνοντας όλες τις ευθύνες στη διαδικασία που οδηγεί στην εμπεριστατωμένη απόφαση εντός της νόμιμης προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 και συντονίζει την υποβολή όλων των συναφών εγγράφων και πληροφοριών, μεταξύ άλλων προς κάθε άλλη ενδιαφερόμενη αρχή.
- γ) ανεξάρτητα από την εκχώρηση, η εθνική αρμόδια αρχή παραμένει υπεύθυνη για τη συγκέντρωση των εκθέσεων που υποβάλλουν οι φορείς υλοποίησης έργων σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 και για την υποβολή εκθέσεων στον Οργανισμό και τις σχετικές ομάδες σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5.

Η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί επίσης να διατηρήσει την ευθύνη του καθορισμού των προθεσμιών, με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2.

- 3. Η εθνική αρμόδια αρχή μεριμνά για την έκδοση της εμπεριστατωμένης απόφασης εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2.

Τα κράτη μέλη επιλέγουν μεταξύ των ακόλουθων συστημάτων, λαμβάνοντας υπόψη το ποιο σύστημα είναι πιο αποτελεσματικό υπό το πρίσμα του εθνικού δικαίου, των εθνικών ιδιαιτεροτήτων όσον αφορά τον σχεδιασμό και τη διαδικασία αδειοδότησης, καθώς και το αν μπορεί να εφαρμοστεί με τρόπο που να συμβάλλει στην πλέον αποδοτική και έγκαιρη έκδοση της εμπεριστατωμένης απόφασης:

α) ολοκληρωμένο σύστημα:

- i) η εμπεριστατωμένη απόφαση εκδίδεται από την εθνική αρμόδια αρχή και είναι η μόνη νομικώς δεσμευτική απόφαση που προκύπτει από την εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης.
- ii) σε περίπτωση που εμπλέκονται άλλες αρχές στο έργο, μπορούν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να γνωμοδοτήσουν συμβάλλοντας στη διαδικασία και η συμβολή τους λαμβάνεται υπόψη από την εθνική αρμόδια αρχή.

β) συντονισμένο σύστημα:

- i) η εμπεριστατωμένη απόφαση περιλαμβάνει πολλαπλές επιμέρους νομικώς δεσμευτικές αποφάσεις που έχουν εκδώσει διάφορες ενδιαφερόμενες αρχές και συντονίζεται κεντρικά από την εθνική αρμόδια αρχή.
- ii) η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί να καθορίζει ομάδα εργασίας στην οποία εκπροσωπούνται όλες οι ενδιαφερόμενες αρχές προκειμένου να καταρτίσει τον έλεγχο ή το λεπτομερές διάγραμμα για τη διαδικασία αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 9 στοιχείο β) και προκειμένου να παρακολουθεί και να συντονίζει την εφαρμογή του.
- iii) η εθνική αρμόδια αρχή, μετά από διαβούλευση με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, καθορίζει, κατά περίπτωση, εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου εκδίδονται οι επιμέρους αποφάσεις, με στόχο

την ελαχιστοποίηση της διάρκειας της διαδικασίας, με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2·

- iv) η αρμόδια αρχή δύναται να λάβει επιμέρους απόφαση εξ ονόματος άλλης ενδιαφερόμενης εθνικής αρχής, εάν η απόφαση της εν λόγω αρχής δεν εκδοθεί εμπρόθεσμα και δεν συντρέχουν επαρκείς λόγοι για την καθυστέρηση. Η εθνική αρμόδια αρχή δύναται επίσης να αγνοήσει επιμέρους απόφαση άλλης ενδιαφερόμενης αρχής σε περίπτωση που δεν τη θεωρήσει επαρκώς τεκμηριωμένη σε σχέση με τα υποκείμενα στοιχεία που παρουσίασε η ενδιαφερόμενη αρχή·
- γ) συνεργατικό σύστημα:
- i) η εμπειριστατωμένη απόφαση περιλαμβάνει πολλαπλές επιμέρους νομικώς δεσμευτικές αποφάσεις που έχουν εκδώσει διάφορες ενδιαφερόμενες αρχές και συντονίζεται από την εθνική αρμόδια αρχή·
  - ii) η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί να καθορίζει ομάδα εργασίας στην οποία εκπροσωπούνται όλες οι ενδιαφερόμενες αρχές προκειμένου να καταρτίσει τον έλεγχο ή το λεπτομερές διάγραμμα για τη διαδικασία αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 9 και προκειμένου να παρακολουθεί και να συντονίζει την εφαρμογή του·
  - iii) η εθνική αρμόδια αρχή, μετά από διαβούλευση με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, καθορίζει, κατά περίπτωση, εύλογο χρονικό διάστημα εντός του οποίου εκδίδονται οι επιμέρους αποφάσεις, με στόχο την ελαχιστοποίηση της διάρκειας της διαδικασίας, με την επιφύλαξη των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2·
  - iv) η εθνική αρμόδια αρχή παρακολουθεί τη συμμόρφωση των ενδιαφερόμενων αρχών με τις προθεσμίες και, σε περίπτωση καθυστερήσεων, λαμβάνει μέτρα με στόχο την ελαχιστοποίηση της διάρκειας της διαδικασίας·
  - v) εάν ένα κράτος μέλος επιλέξει το συνεργατικό σύστημα, ενημερώνει την Επιτροπή για τους λόγους που το οδήγησαν στην επιλογή.

Οι ενδιαφερόμενες αρχές, σύμφωνα με το σύστημα αδειοδότησης που επιλέγουν τα κράτη μέλη, είτε εκχωρούν τις αναγκαίες αρμοδιότητες στην εθνική αρμόδια αρχή είτε διευκολύνουν τη συνεργασία με την εθνική αρμόδια αρχή, ώστε να διασφαλίζεται η έκδοση της εμπειριστατωμένης απόφασης εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2.

Όταν μια ενδιαφερόμενη αρχή δεν αναμένει ότι θα εκδώσει επιμέρους απόφαση εντός της καθορισμένης προθεσμίας, η εν λόγω αρχή ενημερώνει την εθνική αρμόδια αρχή αμελλητί, αιτιολογώντας την καθυστέρηση. Εν συνεχεία, η εθνική αρμόδια αρχή καθορίζει νέα προθεσμία εντός της οποίας εκδίδεται η εν λόγω επιμέρους απόφαση, τηρώντας τις συνολικές προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν τα συστήματα που ορίζονται στην παράγραφο 3 σε χερσαία και υπεράκτια έργα του ενωσιακού καταλόγου.

Στην περίπτωση έργων του ενωσιακού καταλόγου που συνδέονται άρρηκτα με πάγια στοιχεία παραγωγής, όπως τα έργα που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες υποδομών που προβλέπονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία β) ή η), η εθνική αρμόδια αρχή είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης του

αντίστοιχου έργου του ενωσιακού καταλόγου με την αδειοδότηση των πάγιων στοιχείων παραγωγής, ώστε τα χρονοδιαγράμματα να είναι συνεκτικά και να αποσκοπούν από κοινού στην πλέον αποδοτική και έγκαιρη αδειοδότηση όλων των πάγιων στοιχείων που σχετίζονται με το έργο.

5. Όταν ένα έργο του ενωσιακού καταλόγου υλοποιείται στην επικράτεια δύο ή περισσότερων κρατών μελών, οι αντίστοιχες εθνικές αρμόδιες αρχές τους ορίζουν από κοινού μία από αυτές για να ενεργεί ως μοναδικό σημείο επαφής, να είναι υπεύθυνη για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών και άλλων ενδιαφερόμενων αρχών σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης, καθώς και για την έκδοση των τελικών εμπειριστατωμένων αποφάσεων σε συνεργασία με τις άλλες ενδιαφερόμενες εθνικές αρμόδιες αρχές.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την πρόβλεψη κοινής διαδικασίας που διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων ενδιαφερόμενων εθνικών αρμόδιων αρχών, τη δημιουργία διαδικαστικών συνεργειών και την ευθυγράμμιση των χρονοδιαγραμμάτων για τη διευκόλυνση της διαδικασίας αδειοδότησης έργων, ιδιαίτερα για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και των δημόσιων διαβουλεύσεων που απαιτούνται βάσει του άρθρου 9.

Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, η Επιτροπή διαδραματίζει ρόλο διαμεσολαβητή για τη στήριξη της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων εθνικών αρμόδιων αρχών. Η Επιτροπή διευκολύνει την επίτευξη συμφωνίας για ενιαία κοινή διαδικασία παρέχοντας γνώμη και διατυπώνοντας συστάσεις σχετικά με διαδικαστικές πτυχές.

Άρθρο 9

Διαφάνεια και δημόσια συμμετοχή

1. Έως την 24η Οκτωβρίου 2027, το κράτος μέλος ή η εθνική αρμόδια αρχή, όταν απαιτείται, σε συνεργασία με άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, εκδίδει επικαιροποιημένο εγχειρίδιο διαδικασιών αδειοδότησης για έργα του ενωσιακού καταλόγου, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 1). Το εγχειρίδιο δεν αποτελεί νομικώς δεσμευτικό έγγραφο, αλλά παραπέμπει ή αναφέρεται σε συναφείς νομικές διατάξεις. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές, κατά περίπτωση, συνεργάζονται και εντοπίζουν συνέργειες με τις αρχές γειτονικών χωρών, με σκοπό την ευθυγράμμιση των χρονοδιαγραμμάτων και τη διευκόλυνση της διαδικασίας αδειοδότησης για έργα, συμπεριλαμβανομένου για την ανάπτυξη του εγχειριδίου διαδικασιών.
2. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων περί δημόσιας συμμετοχής που ισχύουν βάσει του περιβαλλοντικού δικαίου, της σύμβασης του Aarhus, της σύμβασης του Espoo και του σχετικού δικαίου της Ένωσης, όλοι οι συμμετέχοντες στη διαδικασία αδειοδότησης τηρούν τις αρχές περί δημόσιας συμμετοχής που καθορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 3).
3. Ο φορέας υλοποίησης του έργου, εντός ενδεικτικής περιόδου τριών μηνών από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης κατά το άρθρο 10 παράγραφος 5, καταρτίζει και υποβάλλει στην εθνική αρμόδια αρχή, ακολουθώντας τη διαδικασία που περιγράφεται στο εγχειρίδιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος

άρθρου και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζονται στο παράρτημα VI, ένα σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή.

4. Εντός τριών μηνών από τη λήψη του σχεδίου, η εθνική αρμόδια αρχή ζητεί τροποποιήσεις ή εγκρίνει το σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή, λαμβάνοντας υπόψη, χωρίς να απαιτείται η επανάληψή τους, οποιαδήποτε μορφή δημόσιας συμμετοχής και διαβούλευσης έλαβε χώρα πριν από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης, στον βαθμό που η εν λόγω συμμετοχή και διαβούλευση πληρούσαν τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.

Εφόσον ο φορέας υλοποίησης του έργου σκοπεύει να επιφέρει σημαντικές αλλαγές σε εγκεκριμένο σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή, ενημερώνει σχετικά την εθνική αρμόδια αρχή. Στην περίπτωση αυτή, η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει πρόσθετες τροποποιήσεις.

5. Σε περίπτωση στην οποία δεν απαιτείται ήδη σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ο φορέας υλοποίησης του έργου πραγματοποιεί τουλάχιστον μία δημόσια διαβούλευση σε πρώιμο στάδιο, πριν από την υποβολή της τελικής και πλήρους αίτησης αδειοδότησης στην εθνική αρμόδια αρχή δυνάμει του άρθρου 10 παράγραφος 10. Η δημόσια διαβούλευση μπορεί να πραγματοποιηθεί σε συνδυασμό με οποιαδήποτε δημόσια διαβούλευση μετά την υποβολή της αίτησης για τη συναίνεση ανάπτυξης κατά το άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ.
6. Η δημόσια διαβούλευση που απαιτείται στην προηγούμενη παράγραφο συμμορφώνεται με τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 5), ενώ με την εν λόγω διαβούλευση ενημερώνονται οι συμφεροντούχοι που αναφέρονται στο παράρτημα VI σημείο 3) στοιχείο α) σχετικά με το έργο σε πρώιμο στάδιο και διευκολύνονται ο προσδιορισμός της καταλληλότερης τοποθεσίας, διαδρομής ή τεχνολογίας, συμπεριλαμβάνοντας στον φάκελο της αίτησης μεταξύ άλλων, και κατά περίπτωση, την καταλληλότητα του έργου όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και ασφάλεια, κάθε σχετικό αντίκτυπο σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και τα σχετικά ζητήματα που θα αντιμετωπιστούν.
7. Με την επιφύλαξη των διαδικαστικών κανόνων και των κανόνων διαφάνειας στα κράτη μέλη, οι φορείς υλοποίησης έργων δημοσιεύουν στον ιστότοπο που αναφέρεται στην παράγραφο 10 έκθεση στην οποία περιγράφονται συνοπτικά τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δημόσια συμμετοχή όσον αφορά το έργο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν δραστηριοτήτων που προηγήθηκαν της πρώιμης δημόσιας διαβούλευσης και στην οποία επεξηγείται το πώς ελήφθησαν υπόψη οι γνώμες που εκφράστηκαν στις δημόσιες διαβουλεύσεις, παρουσιάζονται οι τροποποιήσεις που έγιναν στην τοποθεσία, τη διαδρομή και τον σχεδιασμό του έργου ή παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους δεν ελήφθησαν υπόψη οι εν λόγω γνώμες.

Η έκθεση υποβάλλεται στην εθνική αρμόδια αρχή από τον φορέα υλοποίησης του έργου μαζί με τον φάκελο της αίτησης. Στην εμπεριστατωμένη απόφαση λαμβάνεται δεόντως υπόψη το αποτέλεσμα αυτής της έκθεσης.

8. Για διασυνοριακά έργα στα οποία εμπλέκονται δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, οι δημόσιες διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται δυνάμει της παραγράφου 5 σε καθένα από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη λαμβάνουν χώρα, στο μέτρο του δυνατού, εντός χρονικού διαστήματος έως δύο μηνών μεταξύ τους και, ει δυνατόν, συνδυάζονται.

9. Για τα έργα που ενδέχεται να έχουν σημαντική διασυνοριακή επίπτωση σε ένα ή περισσότερα γειτονικά κράτη μέλη, στα οποία ισχύουν το άρθρο 7 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και η σύμβαση Espoo, οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται στις εθνικές αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων γειτονικών κρατών μελών. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων γειτονικών κρατών μελών γνωστοποιούν, στο πλαίσιο της διαδικασίας κοινοποίησης κατά περίπτωση, εάν αυτές ή οποιαδήποτε άλλη ενδιαφερόμενη αρχή επιθυμεί να συμμετάσχει στις εν λόγω διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης.
10. Ο φορέας υλοποίησης του έργου δημιουργεί και επικαιροποιεί τακτικά έναν ειδικό ιστότοπο για το έργο με σχετικές πληροφορίες για το έργο κοινού ενδιαφέροντος, ο οποίος συνδέεται με τον ιστότοπο της Επιτροπής και την πλατφόρμα διαφάνειας που αναφέρεται στο άρθρο 26 και ο οποίος πληροί τις απαιτήσεις που προσδιορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 6). Οι εθνικές αρμόδιες αρχές ελέγχουν την εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης από τους φορείς υλοποίησης έργων και λαμβάνουν μέτρα για να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση, όπου απαιτείται.

Άρθρο 10

Διάρκεια και εφαρμογή της διαδικασίας αδειοδότησης

1. Η διαδικασία αδειοδότησης προβλέπει τις ακόλουθες δύο διαδικασίες:
- α) την προαιρετική διαδικασία που προηγείται της αίτησης, η οποία καλύπτει την περίοδο μεταξύ της έναρξης της διαδικασίας αδειοδότησης και της αποδοχής του υποβληθέντος πλήρους φακέλου της αίτησης από την εθνική αρμόδια αρχή και η οποία ολοκληρώνεται εντός περιόδου έως 24 μηνών·
  - β) την υποχρεωτική εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης, η οποία καλύπτει την περίοδο από την ημερομηνία αποδοχής του υποβληθέντος πλήρους φακέλου της αίτησης έως την ημερομηνία της εμπειριστατωμένης απόφασης και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 18 μήνες.

Όσον αφορά το πρώτο εδάφιο στοιχείο β), ει δυνατόν, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εκ του νόμου διαδικασία αδειοδότησης που είναι βραχύτερη των 18 μηνών.

2. Η εθνική αρμόδια αρχή διασφαλίζει ότι η συνολική διάρκεια των δύο διαδικασιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν υπερβαίνει περίοδο 42 μηνών.

Ωστόσο, εάν η εθνική αρμόδια αρχή εκτιμά ότι δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση της μίας ή και των δύο διαδικασιών εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παράγραφο 1, μπορεί να παρατείνει τη μία ή και τις δύο προθεσμίες πριν από τη λήξη τους και κατά περίπτωση. Η εθνική αρμόδια αρχή δεν παρατείνει τη συνολική διάρκεια για τις δύο διαδικασίες για περισσότερο από έξι μήνες εκτός εάν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις.

Στην περίπτωση που η εθνική αρμόδια αρχή παρατείνει τις προθεσμίες, ενημερώνει την ενδιαφερόμενη ομάδα για τους λόγους της παράτασης και της παρουσιάζει τα μέτρα που έχει λάβει ή πρόκειται να λάβει για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης, όσο το δυνατόν συντομότερα. Η ομάδα δύναται να ζητήσει η εθνική αρμόδια αρχή να πραγματοποιεί τακτικές ενημερώσεις για την πρόοδο στο εν λόγω θέμα και να αιτιολογεί τυχόν καθυστερήσεις.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 διαθέτουν επαρκείς τεχνικούς, οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για τη λήψη εμπεριστατωμένης απόφασης εντός του χρονικού πλαισίου που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2.
4. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε:
- α) η έλλειψη απάντησης από τις εθνικές αρμόδιες αρχές εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 2 να έχει ως αποτέλεσμα η εμπεριστατωμένη απόφαση να θεωρείται εγκριθείσα·
  - β) η έλλειψη απάντησης από άλλες ενδιαφερόμενες αρχές εντός της εύλογης προθεσμίας που ορίζεται από εθνική αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 να έχει ως αποτέλεσμα η συγκεκριμένη γνώμη, έγκριση ή άδειά τους να θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί ή απαντηθεί θετικά.

Η παρούσα παράγραφος δεν παράγει αποτελέσματα για τις περιβαλλοντικές αποφάσεις και όταν η αρχή της σιωπηρής διοικητικής έγκρισης δεν υφίσταται στην έννομη τάξη του οικείου κράτους μέλους.

Όλες οι αποφάσεις δημοσιοποιούνται, συμπεριλαμβανομένων των τελικών αποφάσεων που εκδίδονται σιωπηρά ελλείψει απάντησης από τις σχετικές αρμόδιες αρχές ή ενδιαφερόμενες αρχές.

5. Όταν ζητούν την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης, οι φορείς υλοποίησης έργων κοινοποιούν, είτε εγγράφως είτε σε ηλεκτρονική μορφή, το έργο στην εθνική αρμόδια αρχή κάθε κράτους μέλους στο οποίο υλοποιείται το έργο, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών στα οποία το έργο διασχίζει την αποκλειστική οικονομική ζώνη τους και περιλαμβάνουν μια σύντομη παρουσίαση του έργου με εύλογο βαθμό ανάλυσης.

Εντός ενός μηνός από την παραλαβή της κοινοποίησης, η εθνική αρμόδια αρχή, σε ηλεκτρονική μορφή:

- α) εκδίδει έγγραφο αποδοχής της παραλαβής· ή
- β) αν το έργο δεν θεωρηθεί ότι έχει επαρκή βαθμό ωριμότητας για να περάσει στη διαδικασία αδειοδότησης, την απορρίπτει και αιτιολογεί την απόφασή της, μεταξύ άλλων εξ ονόματος άλλων ενδιαφερόμενων αρχών.

Η ημερομηνία αποδοχής της παραλαβής σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης. Όταν εμπλέκονται δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, η ημερομηνία αποδοχής της τελευταίας κοινοποίησης από την ενδιαφερόμενη εθνική αρμόδια αρχή σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δημιουργούνται ειδικές ψηφιακές πλατφόρμες για τη διαχείριση των αιτήσεων αδειοδότησης, των διαδικασιών αδειοδότησης, των αποφάσεων αδειοδότησης που βρίσκονται σε εξέλιξη και των αποφάσεων που εκδίδονται σε εύκολα προσβάσιμη μορφή.

Οι εν λόγω πλατφόρμες παρέχουν πρόσβαση στα σχετικά περιβαλλοντικά και γεωλογικά δεδομένα και αποφάσεις που είναι διαθέσιμα στην κεντρική διαδικτυακή

πύλη που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού [xxxxx]³⁷ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

6. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι η διαδικασία αδειοδότησης επισπεύδεται σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο για κάθε κατηγορία έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Προς τον σκοπό αυτόν, οι εθνικές αρμόδιες αρχές προσαρμόζουν τις απαιτήσεις τους όσον αφορά την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης και την αποδοχή του πλήρους φακέλου της αίτησης, σύμφωνα με τη σχετική κατηγορία έργων, τη φύση τους, τις διαστάσεις ή την έλλειψη απαίτηση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή τυχόν άλλων αξιολογήσεων βάσει του εθνικού δικαίου, ή το γεγονός ότι μπορεί να χρειάζονται εγκρίσεις και άδειες για να φτάσουν στο στάδιο ετοιμότητας προς κατασκευή.

Ως εκ τούτου, οι εθνικές αρμόδιες αρχές μπορούν να αποφασίσουν ότι η διαδικασία πριν από την υποβολή αίτησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 6 του παρόντος άρθρου δεν είναι αναγκαία σε περίπτωση που ο φορέας υλοποίησης του έργου δεν απαιτεί την εν λόγω περίοδο για τη διενέργεια μελετών, αξιολογήσεων και τη συγκέντρωση δεδομένων για τη συμπλήρωση του φακέλου της αίτησης αδειοδότησης.

7. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη, κατά τον έλεγχο για τον καθορισμό των απαιτήσεων για τη διαδικασία αδειοδότησης, τυχόν μελέτες που έχουν εκπονηθεί και άδειες ή εγκρίσεις που έχουν εκδοθεί έως και πέντε έτη πριν από την έναρξη του έργου στη διαδικασία αδειοδότησης σύμφωνα με το παρόν άρθρο, συμπεριλαμβανομένων αξιολογήσεων που διενεργούνται για την ανάπτυξη άλλων έργων που είναι συναφείς και μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν και δεν απαιτούν περαιτέρω ή διπλές μελέτες, αξιολογήσεις, άδειες ή εγκρίσεις.
8. Στα κράτη μέλη στα οποία ο καθορισμός της χάραξης ή της τοποθεσίας που διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο για τον συγκεκριμένο σκοπό του σχεδιαζόμενου έργου, περιλαμβανομένου του σχεδιασμού των ειδικών διαδρόμων της υποδομής του συγκεκριμένου δικτύου, δεν μπορεί να περιληφθεί στη διαδικασία αδειοδότησης που οδηγεί στην εμπεριστατωμένη απόφαση, η αντίστοιχη απόφαση λαμβάνεται εντός χωριστής περιόδου έξι μηνών, με αφετηρία την ημερομηνία υποβολής των τελικών και πλήρων εγγράφων από τον φορέα υλοποίησης του έργου.
9. Η διαδικασία που προηγείται της αίτησης περιλαμβάνει: τον έλεγχο και τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής των απαιτούμενων μελετών, εκθέσεων και τεκμηρίωσης που αναμένονται από τον φορέα υλοποίησης του έργου· την κατάρτιση του λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος· και την επαλήθευση του σχεδίου φακέλου της αίτησης, σύμφωνα με τα ακόλουθα στάδια:

- α) το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο τρεις μήνες μετά την κοινοποίηση από τον φορέα υλοποίησης του έργου που αναφέρεται στην παράγραφο 5, η εθνική αρμόδια αρχή καθορίζει και κοινοποιεί στον φορέα υλοποίησης του έργου τις εγκρίσεις, τις άδειες και τις αξιολογήσεις που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησης.

Η κοινοποίηση από την εθνική αρμόδια αρχή περιλαμβάνει τον κατάλογο ελέγχου που αναφέρεται στο παράρτημα VI σημείο 1) στοιχείο ε) και, κατά περίπτωση, το περιεχόμενο της καθορίζεται σε συνεργασία με τις άλλες ενδιαφερόμενες αρχές και με τις εθνικές αρμόδιες αρχές στα άλλα κράτη μέλη

³⁷ [παραπομπή στον κανονισμό για την επιτάχυνση των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων]

όπου υλοποιείται το έργο, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης κατά την οποία το έργο διασχίζει την αποκλειστική οικονομική ζώνη τους.

Κατά περίπτωση, στην κοινοποίηση περιγράφονται λεπτομερώς οι όροι υπό τους οποίους το έργο μπορεί να επωφεληθεί από την εξαίρεση του άρθρου 7 παράγραφος 7 και προσδιορίζονται τα ακόλουθα:

- i) το αν το έργο είναι πολύ πιθανό να προκαλέσει σημαντικές απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις, λαμβανομένης υπόψη της περιβαλλοντικής ευαισθησίας των γεωγραφικών περιοχών στο οποίο έχει σχεδιαστεί να υλοποιηθεί, οι οποίες δεν προσδιορίστηκαν κατά την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων των εθνικών σχεδίων ανάπτυξης που διενεργήθηκε σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ και, κατά περίπτωση, την οδηγία 92/43/ΕΟΚ·
  - ii) τα κατάλληλα και αναλογικά μέτρα μετριασμού ή χρηματική αποζημίωση για προγράμματα προστασίας ειδών που εφαρμόζονται στο έργο σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 8·
  - iii) αν οποιοδήποτε τμήμα του έργου ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου κράτους μέλους· στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια εθνική αρχή του κράτους μέλους στο οποίο υλοποιείται το έργο διασφαλίζει την εφαρμογή του άρθρου 7 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και των άρθρων 2 έως 7 της σύμβασης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο·
- β) στην κοινοποίηση αναφέρεται επίσης αν η εθνική αρμόδια αρχή εγκρίνει ή τροποποιεί το σχέδιο σχετικά με τη δημόσια συμμετοχή που υπέβαλε ο φορέας υλοποίησης του έργου σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3. Κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου, η εθνική αρμόδια αρχή, σε συνεργασία με άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, καθορίζει το πεδίο και τον βαθμό λεπτομέρειας των μελετών, των εκθέσεων και των εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων που απαιτούνται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, που αναμένεται να εκπονήσει και να υποβάλει ο φορέας υλοποίησης του έργου στο πλαίσιο του πλήρους φακέλου της αίτησης.
- Ούτε η εθνική αρμόδια αρχή ούτε καμία από τις ενδιαφερόμενες αρχές δεν ζητεί στη συνέχεια πρόσθετες πληροφορίες, μελέτες, εκθέσεις ή εκτιμήσεις πέραν εκείνων που καθορίστηκαν κατά την εν λόγω αρχική διαδικασία ελέγχου, εκτός εάν έχει επέλθει ουσιώδης μεταβολή στο έργο ή στον περιβάλλοντα χώρο του. Σε περίπτωση ανάλογης ουσιώδους αλλαγής, η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες από τον φορέα υλοποίησης του έργου βάσει εμπειριστατωμένης αιτιολόγησης·
- γ) η εθνική αρμόδια αρχή, σε στενή συνεργασία με τον φορέα υλοποίησης του έργου και άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, καθώς και τις εθνικές αρμόδιες αρχές στα άλλα κράτη μέλη όπου υλοποιείται το έργο, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης κατά την οποία το έργο διασχίζει την αποκλειστική οικονομική ζώνη και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου, καταρτίζει λεπτομερές διάγραμμα για τη διαδικασία αδειοδότησης, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που ορίζονται στο παράρτημα VI σημείο 2)·

- δ) μετά την παραλαβή του σχεδίου του φακέλου της αίτησης, η εθνική αρμόδια αρχή δύναται, είτε για δικό της λογαριασμό είτε για λογαριασμό άλλων ενδιαφερόμενων αρχών, να ζητήσει από τον φορέα υλοποίησης του έργου να υποβάλει τις πληροφορίες που λείπουν σχετικά με τα ζητούμενα στοιχεία που αναφέρονται στο στοιχείο α) εντός μέγιστης προθεσμίας ενός μηνός.

Η διαδικασία που προηγείται της αίτησης περιλαμβάνει την εκπόνηση τυχόν περιβαλλοντικών εκθέσεων από τους φορείς υλοποίησης του έργου, όπως είναι απαραίτητο, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων τεκμηρίωσης και των αξιολογήσεων της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της υλικής ασφάλειας και κυβερνοασφάλειας.

Σε συνεργασία με τον φορέα υλοποίησης του έργου και, κατά περίπτωση, με άλλες ενδιαφερόμενες αρχές ή άλλες εθνικές αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών στα οποία υλοποιείται το έργο, μεταξύ άλλων εάν το έργο διασχίζει την αποκλειστική οικονομική ζώνη τους, η εθνική αρμόδια αρχή μπορεί να σχεδιάζει τις απαιτήσεις για τη διαδικασία αδειοδότησης συγκεκριμένου έργου και το χρονοδιάγραμμα δημόσιας διαβούλευσης που ορίζεται στο παράρτημα VI σημείο 4) με τρόπο ώστε να έχουν σταδιακό χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν καθυστερεί τη συνολική ανάπτυξη του έργου και διασφαλίζει την απλούστευση και την επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης. Οι μέγιστες προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 ισχύουν για καθένα από τα διάφορα στάδια.

Εντός ενός μηνός από την υποβολή των πληροφοριών που έλειπαν και αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο δ), η αρμόδια αρχή αποδέχεται προς εξέταση την πλήρη αίτηση σε γραπτή ή ηλεκτρονική μορφή ή σε ειδικές ψηφιακές πλατφόρμες, ξεκινώντας την εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία αδειοδότησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β).

10. Ο φορέας υλοποίησης του έργου συνεργάζεται καλόπιστα με τις εθνικές αρμόδιες αρχές και με όλες τις ενδιαφερόμενες αρχές, προκειμένου να τους παρέχει πλήρεις και ορθές πληροφορίες, ιδίως όσον αφορά τις πληροφορίες που προσδιορίζονται κατά τη διαδικασία ελέγχου.

Ο φορέας υλοποίησης του έργου διασφαλίζει την πληρότητα και την καταλληλότητα του φακέλου της αίτησης, ζητώντας τη γνώμη της εθνικής αρμόδιας αρχής όσο το δυνατόν πιο νωρίς κατά τη διαδικασία αδειοδότησης.

Ο φορέας υλοποίησης του έργου συνεργάζεται πλήρως με την εθνική αρμόδια αρχή για την τήρηση των προθεσμιών που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Τυχόν καθυστερήσεις λόγω υπαιτιότητας του φορέα υλοποίησης του έργου καλή τη πίστει στο πλαίσιο αυτό δεν προσμετρώνται στη μέγιστη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης.

11. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οποιεσδήποτε τροποποιήσεις της εθνικής νομοθεσίας δεν οδηγούν σε παράταση καμίας διαδικασίας αδειοδότησης που ξεκίνησε πριν αρχίσουν να ισχύουν οι εν λόγω τροποποιήσεις. Προκειμένου να διατηρηθεί η ταχεία διαδικασία αδειοδότησης για έργα του ενωσιακού καταλόγου, οι εθνικές αρμόδιες αρχές προσαρμόζουν επαρκώς το χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται σύμφωνα με το στοιχείο β) της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, ώστε να διασφαλίζεται, στο μέτρο του δυνατού, ότι δεν σημειώνεται υπέρβαση των προθεσμιών για τη διαδικασία αδειοδότησης που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

12. Οι προθεσμίες που ορίζονται στο παρόν άρθρο τελούν υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο και των διαδικασιών προσφυγής ενώπιον των διοικητικών και δικαστικών αρχών.

Οι προθεσμίες που ορίζονται στο παρόν άρθρο για οποιαδήποτε από τις διαδικασίες αδειοδότησης δεν θίγουν τυχόν συντομότερες προθεσμίες που καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Διατομεακός σχεδιασμός υποδομών

Άρθρο 11

Κεντρικό σενάριο για τα δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων

1. Έως [δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος] και στη συνέχεια τουλάχιστον ανά τετραετία, η Επιτροπή εκπονεί κεντρικό σενάριο για τους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, του υδρογόνου και του αερίου, το οποίο θα χρησιμοποιείται για τα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων που αναφέρονται στο άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και στο άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789, τη διαδικασία προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές που αναφέρεται στο άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού, την ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα που αναφέρεται στο άρθρο 14 του παρόντος κανονισμού και τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους που αναφέρεται στο άρθρο 17 του παρόντος κανονισμού.
2. Το κεντρικό σενάριο:
  - α) συνάδει με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης και αφορά μακροπρόθεσμη προοπτική τουλάχιστον έως το 2050, σύμφωνα με τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα·
  - α) υιοθετεί διατομεακή προσέγγιση που διασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ των τομέων της ηλεκτρικής ενέργειας, του υδρογόνου και του αερίου, βελτιστοποιώντας την αποδοτικότητα του συστήματος·
  - β) περιλαμβάνει αναλύσεις ευαισθησίας, κατά περίπτωση.
3. Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας), το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Δικτύων Υδρογόνου (ΕΔΔΔΥ), το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς Αερίου (ΕΔΔΣΜ Αερίου) και τα κράτη μέλη παρέχουν, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, τα δεδομένα και τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκπόνηση του κεντρικού σεναρίου που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στα εν λόγω δεδομένα και πληροφορίες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, δεδομένα της αγοράς και των δικτύων, όπως προβλέψεις για τη ζήτηση και την προσφορά, χαρακτηριστικά της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, της παραγωγής υδρογόνου και των σχετικών δικτύων, πηγές ευελιξίας, παραδοχές για τις εισαγωγές, καθώς και δεδομένα για τα κλιματικά έτη. Η Επιτροπή καθορίζει εύλογη προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να υποβάλλονται τα δεδομένα και οι πληροφορίες, λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα των δεδομένων και των πληροφοριών και το πόσο επειγόντως

ζητούνται τα δεδομένα και οι πληροφορίες. Σε περίπτωση που ένας αποδέκτης του αιτήματος δεν παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες εντός της προθεσμίας που καθορίστηκε από την Επιτροπή ή παρέχει ελλιπείς πληροφορίες, η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει, με απόφασή της, την παροχή των πληροφοριών. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον Οργανισμό να επαληθεύσει τα δεδομένα που υποβάλλονται στην Επιτροπή, μεταξύ άλλων επαληθεύοντας τα εθνικά δεδομένα σε συνεργασία με τις σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές.

4. Η Επιτροπή διαβουλεύεται με τον Οργανισμό, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, το ΕΔΔΔΥ, το ΕΔΔΣΜ Αερίου, τον ευρωπαϊκό φορέα για τη συνεργασία των διαχειριστών συστημάτων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (φορέας ΔΣΔ της ΕΕ), τα κράτη μέλη, καθώς και άλλους σχετικούς συμφεροντούχους, σχετικά με τα δεδομένα που συλλέγονται για τους σκοπούς της διαδικασίας εκπόνησης κεντρικού σεναρίου, συμπεριλαμβανομένων των παραδοχών και της χρήσης τους στην κατάρτιση του κεντρικού σεναρίου.
5. Η Επιτροπή υποβάλλει το σχέδιο κεντρικού σεναρίου στην ομάδα ΔΕΔ-Ε, μαζί με πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις που ελήφθησαν κατά τη διαβούλευση που αναφέρεται στην παράγραφο 4. Τα μέλη της ομάδας ΔΕΔ-Ε υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους, εάν υπάρχουν, εντός ενός μηνός από την παραλαβή του σχεδίου κεντρικού σεναρίου.
6. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 23, για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με την εκπόνηση των κεντρικών σεναρίων δυνάμει του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή εγκρίνει το κεντρικό σενάριο λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις της ομάδας ΔΕΔ-Ε.
7. Μετά τη δημοσίευση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης για το κεντρικό σενάριο, η Επιτροπή δημοσιεύει τα υποκείμενα εισερχόμενα και εξερχόμενα δεδομένα για το κεντρικό σενάριο, με την επιφύλαξη των περιορισμών δυνάμει του εθνικού δικαίου και των σχετικών συμφωνιών εμπιστευτικότητας.
8. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του Οργανισμού, των κρατών μελών, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και των σχετικών συμφεροντούχων, μπορεί να εκπονή αναλύσεις ευαισθησίας για το κεντρικό σενάριο, εάν αυτό είναι αναγκαίο με βάση τις εξελίξεις της αγοράς ή της πολιτικής. Η Επιτροπή δύναται να τροποποιεί την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου προκειμένου να συμπεριλάβει τυχόν ανάλογες αναλύσεις ευαισθησίας.

Άρθρο 12

Έκθεση προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές

1. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ, αντίστοιχα, καταρτίζουν έκθεση προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές για τον εντοπισμό ελλείψεων στις υποδομές που επηρεάζουν τους στόχους της Ένωσης σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια και το υδρογόνο.
2. Οι εκθέσεις προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές:
  - α) βασίζονται στο κεντρικό σενάριο που έχει εκπονήσει η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 11 και στις οικείες αναλύσεις ευαισθησίας·

- β) συμμορφώνονται με τη μεθοδολογία που έχει αναπτύξει ο Οργανισμός σύμφωνα με την παράγραφο 11·
  - γ) συμμορφώνονται με τις αρχές που καθορίζονται στο παράρτημα VII του παρόντος κανονισμού·
  - δ) διασφαλίζουν τη διατομεακή προσέγγιση που εξασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ των τομέων της ηλεκτρικής ενέργειας και του υδρογόνου, καθώς και, κατά περίπτωση, των τομέων του αερίου, της τηλεθέρμανσης και του CO₂.
3. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ, αντίστοιχα, διαβουλεύονται με τους σχετικούς συμφεροντούχους σχετικά με τα πρόσθετα δεδομένα, τις παραδοχές και τη χρήση τους για την κατάρτιση της έκθεσης προσδιορισμού των αναγκών τους σε υποδομές.
  4. Εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση κεντρικού σεναρίου σύμφωνα με το άρθρο 11, εκτός εάν η δημοσίευση περιορίζεται στην προσθήκη ανάλυσης ευαισθησίας, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ υποβάλλουν στην ομάδα ΔΕΔ-Ε το αντίστοιχο σχέδιο έκθεσης προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης του τρόπου με τον οποίο τα έργα που υποβάλλονται προς ένταξη στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων ανταποκρίνονται στις προσδιορισθείσες ανάγκες. Σε περίπτωση που η δημοσίευση περιορίζεται στην προσθήκη ανάλυσης ευαισθησίας, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ να καταρτίσουν νέα έκθεση προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο παρόν άρθρο.
  5. Εντός δύο μηνών από την παραλαβή των σχεδίων εκθέσεων προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές από την ομάδα ΔΕΔ-Ε, ο Οργανισμός αξιολογεί τη συμμόρφωση των σχεδίων εκθέσεων προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης του βαθμού στον οποίο τα έργα που υποβάλλονται προς ένταξη στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων ανταποκρίνονται στις προσδιορισθείσες ανάγκες, με τη μεθοδολογία που αναφέρεται στην παράγραφο 12 και τις αρχές που ορίζονται στο παράρτημα VII και ενημερώνει την ομάδα ΔΕΔ-Ε.
  6. Εντός ενός μηνός από την ενημέρωσή τους από τον Οργανισμό σχετικά με τη συμμόρφωση των σχεδίων εκθέσεων προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές, τα μέλη της ομάδας ΔΕΔ-Ε, λαμβάνοντας υπόψη τη συμβολή του Οργανισμού σχετικά με τη συμμόρφωση, μπορούν να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους και να ενημερώσουν το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ αντίστοιχα.
  7. Εντός δύο μηνών από την παραλαβή των παρατηρήσεων των μελών της ομάδας ΔΕΔ-Ε, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ προσαρμόζουν τα σχέδια εκθέσεων προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις της ομάδας ΔΕΔ-Ε και του Οργανισμού, ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παραγράφου 2 και υποβάλλουν την τελική έκθεση προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές στην Επιτροπή.
  8. Η Επιτροπή υποβάλλει το τελικό σχέδιο έκθεσης προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές στο όργανο λήψης αποφάσεων της ομάδας ΔΕΔ-Ε προς έγκριση. Πριν από την υποβολή των τελικών σχεδίων εκθέσεων προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές στο όργανο λήψης αποφάσεων της ομάδας ΔΕΔ-Ε, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει επικαιροποιήσεις και βελτιώσεις με τη δέουσα αιτιολόγηση και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, εάν διαπιστώσει ότι τα τελικά σχέδια εκθέσεων

προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές δεν αποτυπώνουν δεόντως τις παρατηρήσεις των μελών της ομάδας ΔΕΔ-Ε και προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση με τις αρχές που ορίζονται στο παράρτημα VII. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ, αντίστοιχα, ανταποκρίνονται πλήρως στα εν λόγω αιτήματα εντός ενός μηνός και υποβάλλουν εκ νέου στην Επιτροπή τα αναθεωρημένα τελικά σχέδια εκθέσεων προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές.

9. Το όργανο λήψης αποφάσεων της ομάδας ΔΕΔ-Ε εγκρίνει τις τελικές εκθέσεις προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές εντός ενός μηνός από την παραλαβή τους.
10. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση των εκθέσεων προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές σύμφωνα με την παράγραφο 8, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ τις δημοσιεύουν στους αντίστοιχους ιστοτόπους τους. Κατά περίπτωση, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ επικαιροποιούν τις εκθέσεις προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές σύμφωνα με τις αναλύσεις ευαισθησίας που εγκρίνονται δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 8, εφόσον ζητηθεί από την Επιτροπή.
11. Έως [9 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού] ο Οργανισμός, αφού διεξαγάγει εκτενή διαβούλευση με τη συμμετοχή της Επιτροπής, των κρατών μελών, του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, του ΕΔΔΣΜ Αερίου, του ΕΔΔΔΥ, του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και άλλων σχετικών συμφεροντούχων, δημοσιεύει δεσμευτική μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές.
12. Η μεθοδολογία διασφαλίζει ότι η έκθεση προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές συμμορφώνεται με τις αρχές που ορίζονται στο παράρτημα VII.
13. Ο Οργανισμός, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, επικαιροποιεί τη μεθοδολογία, εφόσον απαιτείται.
14. Έως την 1η Ιανουαρίου 2027, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων που ορίζονται στο άρθρο 61 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789.

Άρθρο 13

Διαδικασία αντιστοίχισης αναγκών στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας

1. Όταν η έκθεση προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα έργα που υποβάλλονται προς ένταξη στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις ανάγκες σε υποδομές που προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 12, η Επιτροπή μπορεί να κινήσει διαδικασία για τον προσδιορισμό πιθανών λύσεων για την αντιμετώπιση των μη αντιστοιχισμένων αναγκών.
2. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, τα κράτη μέλη και τον Οργανισμό, καλεί τους διαχειριστές συστημάτων στις σχετικές ομάδες να προτείνουν, εντός έξι μηνών από την πρόσκληση, έργα ικανά να αντιμετωπίσουν τις μη αντιστοιχισμένες ανάγκες. Η Επιτροπή υποβάλλει τα προτεινόμενα έργα στις σχετικές ομάδες που συγκροτούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 προς συζήτηση. Η Επιτροπή μπορεί να εξασφαλίζει τη συμμετοχή άλλων σχετικών συμφεροντούχων και άλλων φόρουμ περιφερειακής συνεργασίας. Οι φορείς υλοποίησης έργων που είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις μη αντιστοιχισμένες ανάγκες υποβάλλουν επιλέξιμα έργα το συντομότερο δυνατόν προκειμένου να συμπεριληφθούν στα

επόμενα εθνικά σχέδια ανάπτυξης, στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων και στον ενωσιακό κατάλογο.

3. Όταν στο πλαίσιο της διαδικασίας της παραγράφου 2 δεν προσδιορίζονται έργα ικανά να αντιμετωπίσουν τις μη αντιστοιχισμένες ανάγκες, η Επιτροπή μπορεί να προκηρύξει πρόσκληση υποβολής προτάσεων ανοικτή σε οποιονδήποτε τρίτο ικανό να καταστεί φορέας υλοποίησης έργου, προκειμένου να προτείνει έργα ικανά να αντιμετωπίσουν τις μη αντιστοιχισμένες ανάγκες. Οι φορείς υλοποίησης έργων που είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις μη αντιστοιχισμένες ανάγκες υποβάλλουν επιλέξιμα έργα το συντομότερο δυνατόν προκειμένου να συμπεριληφθούν στα επόμενα εθνικά σχέδια ανάπτυξης, στο διενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων και στον ενωσιακό κατάλογο.
4. Η Επιτροπή παρακολουθεί το αποτέλεσμα της διαδικασίας και την πρόοδο των έργων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 και εξασφαλίζει την ενεργό συμμετοχή των σχετικών ομάδων που συγκροτούνται σύμφωνα με το άρθρο 3 και άλλων σχετικών φόρουμ περιφερειακής συνεργασίας.

Άρθρο 14

Ανάλυση κόστους-οφέλους για όλο το ενεργειακό σύστημα

1. Για τα έργα που εμπίπτουν στις κατηγορίες υποδομών που αναφέρονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ), δ), ε), στ) και η) και στα σημεία 2) και 3), το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ χρησιμοποιούν συνεπείς μεθοδολογίες ενιαίου τομέα για εναρμονισμένη ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα σε επίπεδο Ένωσης κατά την αξιολόγηση έργων με σκοπό τη συμπερίληψή τους στα αντίστοιχα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων.
2. Οι μεθοδολογίες:
  - α) καταρτίζονται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στο παράρτημα V·
  - β) βασίζονται σε κοινές παραδοχές που επιτρέπουν τη σύγκριση των έργων·
  - γ) συνάδουν με τις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης και τον στόχο της για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 και το κεντρικό σενάριο που αναφέρεται στο άρθρο 11, καθώς και με τους κανόνες και τους δείκτες που ορίζονται στο παράρτημα IV·
  - δ) επιτρέπουν την αξιολόγηση των ομάδων έργων σύμφωνα με το άρθρο 18 και, στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, την εξέταση μη ενσύρματων λύσεων·
  - ε) υιοθετούν διατομεακή προσέγγιση.
3. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ καταρτίζουν και δημοσιεύουν προκαταρκτικά σχέδια μεθοδολογιών με σκοπό τη διαβούλευση με τον φορέα ΔΣΔ της ΕΕ και άλλους σχετικούς συμφεροντούχους. Η διαδικασία διαβούλευσης είναι ανοικτή και γίνεται έγκαιρα και με διαφανή τρόπο. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ καταρτίζουν και δημοσιοποιούν έκθεση σχετικά με τη διαδικασία διαβούλευσης.
4. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ δημοσιεύουν και υποβάλλουν στα κράτη μέλη, στην Επιτροπή και στον Οργανισμό τα σχέδια μεθοδολογιών τους. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ παρέχουν αιτιολόγηση, όταν δεν

έχουν λάβει ή έχουν λάβει μόνο εν μέρει υπόψη τις παρατηρήσεις των κρατών μελών, των εθνικών αρχών ή άλλων συμφεροντούχων. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ δημοσιεύουν και υποβάλλουν στα κράτη μέλη, στην Επιτροπή και στον Οργανισμό τα πρώτα συνεπή σχέδια μεθοδολογιών τους ενιαίου τομέα έως τον Δεκέμβριο του 2027.

5. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή των σχεδίων μεθοδολογιών, ο Οργανισμός και τα κράτη μέλη μπορούν να γνωμοδοτήσουν προς το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, το ΕΔΔΔΥ και την Επιτροπή. Η Επιτροπή δύναται να διοργανώσει ειδικές συνεδριάσεις των ομάδων για να συζητηθούν τα σχέδια μεθοδολογιών.
6. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή των γνωμοδοτήσεων του Οργανισμού και των κρατών μελών, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ τροποποιούν τις αντίστοιχες μεθοδολογίες τους λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις γνωμοδοτήσεις του Οργανισμού και των κρατών μελών και τις υποβάλλουν στην Επιτροπή για την έγκρισή της.
7. Εντός τριών μηνών από την παραλαβή των αντίστοιχων μεθοδολογιών, η Επιτροπή εκδίδει την απόφασή της.
8. Εάν η Επιτροπή απορρίπτει το σχέδιο μεθοδολογίας, παρέχει αιτιολόγηση. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ, αντίστοιχα, αναθεωρούν το σχέδιο μεθοδολογίας και το υποβάλλουν εκ νέου στην Επιτροπή προς έγκριση.
9. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση της Επιτροπής, το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ δημοσιεύουν τις αντίστοιχες μεθοδολογίες τους στους ιστοτόπους τους.
10. Η Επιτροπή και ο Οργανισμός μπορούν να ζητήσουν από το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ, κατά περίπτωση, να επικαιροποιήσουν τις μεθοδολογίες τους και να καθορίσουν χρονοδιάγραμμα. Ο Οργανισμός μπορεί να ενεργεί με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν δεόντως αιτιολογημένου αιτήματος εθνικών ρυθμιστικών αρχών ή συμφεροντούχων. Ο Οργανισμός δημοσιεύει τα αιτήματα που λαμβάνει και όλα τα σχετικά μη εμπορικά ευαίσθητα έγγραφα στα οποία βασίζεται το αίτημά του.
11. Όταν ζητείται από τον Οργανισμό ή από την Επιτροπή, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ επικαιροποιούν τις συνεπείς μεθοδολογίες κόστους-οφέλους ενιαίου τομέα σύμφωνα με τη διαδικασία έγκρισης δυνάμει των παραγράφων 3 έως 9.
12. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ δημοσιεύουν, στο πλαίσιο κάθε διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, τα επικαιροποιημένα εισερχόμενα δεδομένα που αφορούν την εφαρμογή των μεθοδολογιών, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων υπολογισμού, των μοντέλων δικτύου και σχετικά δεδομένα για τη ροή φορτίου και την αγορά. Τα δεδομένα αυτά δημοσιεύονται σε επαρκώς ακριβή μορφή με την επιφύλαξη των περιορισμών βάσει του εθνικού δικαίου και των σχετικών συμφωνιών εμπιστευτικότητας. Η Επιτροπή και ο Οργανισμός διασφαλίζουν την εμπιστευτική μεταχείριση των δεδομένων που λαμβάνουν, τόσο από την πλευρά τους όσο και από την πλευρά οποιουδήποτε φορέα εκπονεί αναλύσεις για λογαριασμό τους με βάση τα εν λόγω δεδομένα.
13. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ υπολογίζουν και δημοσιεύουν, στο πλαίσιο του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, τα αποτελέσματα των αναλύσεων κόστους-οφέλους για όλα τα έργα, παρουσιάζοντας τον τρόπο κατανομής των οφελών μεταξύ των χωρών. Στα εν λόγω οφέλη

περιλαμβάνονται τα οφέλη τόσο για τις χώρες υποδοχής όσο και για τις χώρες που δεν είναι χώρες υποδοχής οι οποίες επωφελούνται από το αντίστοιχο έργο.

14. Για τα έργα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που ορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο ζ) και σημείο 4), η Επιτροπή διασφαλίζει την κατάρτιση μεθοδολογιών για εναρμονισμένη ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα σε επίπεδο Ένωσης. Οι εν λόγω μεθοδολογίες είναι συμβατές ως προς τα οφέλη και το κόστος με τις μεθοδολογίες που αναπτύσσονται από το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ. Οι μεθοδολογίες καταρτίζονται με διαφανή τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της εκτεταμένης διαβούλευσης με τον Οργανισμό, τα κράτη μέλη και όλους τους σχετικούς συμφεροντούχους.
15. Αρχής γενομένης από τον [Απρίλιο 2028] και ανά διετία, ο Οργανισμός καταρτίζει και δημοσιεύει δείκτες και αντίστοιχες τιμές αναφοράς για τη σύγκριση του επενδυτικού κόστους ανά μονάδα όσον αφορά συγκρίσιμα έργα των κατηγοριών ενεργειακών υποδομών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα II. Οι φορείς υλοποίησης του έργου παρέχουν τα ζητούμενα στοιχεία στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και στον Οργανισμό. Οι εν λόγω τιμές αναφοράς μπορούν να χρησιμοποιούνται από το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΔΥ για τις αναλύσεις κόστους-οφέλους που διενεργούνται για επακόλουθα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Υπεράκτια δίκτυα για την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Άρθρο 15

Σχεδιασμός υπεράκτιων δικτύων

1. Έως [6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος], τα κράτη μέλη, με τη στήριξη της Επιτροπής, εντός των ειδικών τους διαδρόμων προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων, όπως ορίζονται στο παράρτημα I τμήμα 2, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και την ανάπτυξη κάθε περιοχής, επικαιροποιούν τη μη δεσμευτική συμφωνία να συνεργαστούν όσον αφορά τους στόχους για την υπεράκτια παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία θα πραγματοποιείται σε κάθε θαλάσσια λεκάνη έως το 2030, το 2040 και το 2050, σύμφωνα με τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και τη δυναμικότητα κάθε θαλάσσιας λεκάνης για την παραγωγή ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές. Η συμφωνία περιλαμβάνει στόχους για το υδρογόνο από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κατά περίπτωση.

Στο πλαίσιο των μη δεσμευτικών συμφωνιών, τα κράτη μέλη, με την υποστήριξη της Επιτροπής, εντός των συγκεκριμένων διαδρόμων προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων, που ορίζονται στο τμήμα 2 του παραρτήματος I, εξετάζουν επίσης το αν θα πρέπει να καθοριστούν ειδικοί διασυνοριακοί στόχοι, όπως για υβριδικά ή διασυνοριακά ακτινωτά έργα, μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών στα αντίστοιχα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, με σκοπό την επίτευξη

των στόχων υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία θα πραγματοποιείται σε κάθε θαλάσσια λεκάνη με τον πλέον αποδοτικό τρόπο.

Η εν λόγω μη δεσμευτική συμφωνία είναι γραπτή όσον αφορά την κάθε θαλάσσια λεκάνη που συνδέεται με την επικράτεια των κρατών μελών και δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να αναπτύσσουν έργα στα χωρικά τους ύδατα και στην αποκλειστική οικονομική ζώνη τους. Η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση για την εργασία στο πλαίσιο των ομάδων.

2. Έως [12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος], και στη συνέχεια ανά τετραετία ως μέρος του ακόλουθου δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, με τη συμμετοχή των σχετικών ΔΣΜ, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των κρατών μελών και της Επιτροπής και σύμφωνα με τη μη δεσμευτική συμφωνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, καταρτίζει και δημοσιεύει, με τη μορφή χωριστής έκθεσης η οποία αποτελεί μέρος του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, υψηλού επιπέδου στρατηγικά ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων, για κάθε θαλάσσια λεκάνη, σύμφωνα με τους διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων που αναφέρονται στο παράρτημα Ι, λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και άλλες χρήσεις της θάλασσας.

Κατά την εκπόνηση των υψηλού επιπέδου στρατηγικών ενοποιημένων σχεδίων ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων εντός του χρονοδιαγράμματος που προβλέπεται στην παράγραφο 1, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας λαμβάνει υπόψη τις μη δεσμευτικές συμφωνίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για την ανάπτυξη του κεντρικού σεναρίου του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων.

Τα υψηλού επιπέδου στρατηγικά ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων παρέχουν γενική επισκόπηση της δυναμικότητας υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας και των προκύπτουσών αναγκών ενός υπεράκτιου δικτύου, συμπεριλαμβανομένων των δυναμικών αναγκών για αγωγούς διασύνδεσης, υβριδικά έργα, ακτινωτές συνδέσεις, ενισχύσεις και υποδομές υδρογόνου.

3. Τα υψηλού επιπέδου στρατηγικά ενοποιημένα σχέδια ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων είναι συνεπή ως προς τα περιφερειακά επενδυτικά σχέδια που δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και ενσωματώνονται στα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων, προκειμένου να διασφαλίζονται ο συνεκτικός σχεδιασμός χερσαίων και υπεράκτιων δικτύων και οι αναγκαίες ενισχύσεις.
4. Το αργότερο κάθε τέσσερα έτη μετά την έγκριση της μη δεσμευτικής συμφωνίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τις μη δεσμευτικές συμφωνίες τους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εφαρμογής της πλέον πρόσφατης ανάλυσης κόστους-οφέλους και του πλέον πρόσφατου επιμερισμού κόστους στους διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων.
5. Μετά από κάθε επικαιροποίηση των μη δεσμευτικών συμφωνιών σύμφωνα με την παράγραφο 4, για κάθε θαλάσσια λεκάνη, το ΕΔΔΣΜ-ηλ επικαιροποιεί το υψηλού επιπέδου στρατηγικό ενοποιημένο σχέδιο ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων στο πλαίσιο του επόμενου διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα πλαίσια συνεργατικών επενδύσεων για υπεράκτια ενεργειακά έργα

1. Η Επιτροπή, με τη συμμετοχή των κρατών μελών, των σχετικών ΔΣΜ, του Οργανισμού και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, εξετάζει το αν απαιτείται επικαιροποίηση της καθοδήγησης για πλαίσια συνεργατικών επενδύσεων για υπεράκτια ενεργειακά έργα στην οποία περιλαμβάνεται ειδική σχέση κόστους-οφέλους και επιμερισμού κόστους για την εφαρμογή των ενοποιημένων σχεδίων ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων θαλάσσιων λεκανών που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 2, σύμφωνα με τις μη δεσμευτικές συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, δημοσιεύει επικαιροποιημένη έκδοση της καθοδήγησης. Η εν λόγω καθοδήγηση είναι συμβατή με το άρθρο 17 παράγραφος 1. Η Επιτροπή επικαιροποιεί την καθοδήγησή της κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εφαρμογής της.
2. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, με τη συμμετοχή των σχετικών ΔΣΜ, του Οργανισμού, των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και της Επιτροπής, επικαιροποιεί τα αποτελέσματα της εφαρμογής της σχέσης κόστους-οφέλους και του επιμερισμού κόστους στους διαδρόμους προτεραιότητας υπεράκτιων δικτύων, μεταξύ άλλων κάθε φορά που η Επιτροπή δημοσιεύει οποιαδήποτε επικαιροποίηση των κατευθυντήριων γραμμών για συγκεκριμένη σχέση κόστους-οφέλους και επιμερισμό του κόστους για την ανάπτυξη των ενοποιημένων σχεδίων ανάπτυξης υπεράκτιων δικτύων θαλάσσιων λεκανών που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 σύμφωνα με τις μη δεσμευτικές συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Κανονιστικό πλαίσιο

Διευκόλυνση των επενδύσεων με διασυνοριακό αντίκτυπο

1. Το πράγματι προκύψαν επενδυτικό κόστος, εξαιρουμένου του κόστους συντήρησης, που σχετίζεται με έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ) δ), ε), στ) και η) και με έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα II σημείο 2), εφόσον εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών σε κάθε ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, βαρύνει τους αντίστοιχους ΔΣΜ, ΔΔΥ, άλλους φορείς εκμετάλλευσης ή τους φορείς υλοποίησης των υποδομών μεταφοράς των κρατών μελών όπου εντοπίζονται τα καθαρά θετικά αποτελέσματα του έργου και, στον βαθμό που δεν καλύπτεται από μισθώματα συμφόρησης ή άλλα τέλη, καταβάλλεται από τους χρήστες του δικτύου μέσω των τιμολογίων πρόσβασης στα δίκτυα στα εν λόγω κράτη μέλη.
2. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο άρθρο 27 και

στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ) δ), ε), στ) και η) και σημείο 2), όταν τουλάχιστον ένας από τους φορείς υλοποίησης του έργου ζητά από τις σχετικές εθνικές αρχές την εφαρμογή τους για τις δαπάνες του έργου.

Τα έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία ενεργειακών υποδομών που καθορίζεται στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχείο ζ) μπορούν να επωφεληθούν από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον τουλάχιστον ένας φορέας υλοποίησης του έργου ζητήσει την εφαρμογή του από τις σχετικές εθνικές αρχές.

Όταν υπάρχουν περισσότεροι του ενός φορείς υλοποίησης για ένα έργο, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές ζητούν αμελλητί από όλους τους φορείς υλοποίησης να υποβάλουν από κοινού το αίτημα επένδυσης σύμφωνα με την παράγραφο 4.

3. Για έργο κοινού ενδιαφέροντος στο οποίο εφαρμόζεται η παράγραφος 1, οι φορείς υλοποίησης του έργου ενημερώνουν τακτικά, τουλάχιστον μία φορά ανά έτος από τη συμπερίληψη του έργου στον ενωσιακό κατάλογο και έως ότου το έργο τεθεί σε λειτουργία, όλες τις σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές σχετικά με την πρόοδο του έργου και τον προσδιορισμό του κόστους και των συνεπειών που επιφέρει.
4. Αμέσως μόλις ένα σχετικό έργο κοινού ενδιαφέροντος φτάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας και εκτιμάται ότι η φάση κατασκευής είναι έτοιμη να ξεκινήσει εντός των επόμενων 36 μηνών, οι φορείς υλοποίησης του έργου, μετά από διαβούλευση με τους ΔΣΜ των κρατών μελών τα οποία λαμβάνουν σημαντικά καθαρά θετικά αποτελέσματα από το έργο, υποβάλλουν αίτημα επένδυσης. Το εν λόγω αίτημα επένδυσης περιλαμβάνει αίτημα για διασυνοριακό επιμερισμό κόστους και υποβάλλεται σε όλες τις σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές μαζί με τα ακόλουθα:
  - α) επικαιροποιημένη ειδική για το έργο ανάλυση κόστους-οφέλους, η οποία συνάδει με το κεντρικό σενάριο που αναφέρεται στο άρθρο 11 και τυχόν ευαισθησίες που αναφέρονται στο άρθρο 11 και τη μεθοδολογία για την εναρμονισμένη ανάλυση κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα που αναφέρεται στο άρθρο 14 και λαμβάνει υπόψη τα οφέλη πέραν των συνόρων των κρατών μελών στην επικράτεια των οποίων υλοποιείται το έργο·
  - β) επιχειρηματικό σχέδιο που αξιολογεί την οικονομική βιωσιμότητα του έργου, συμπεριλαμβανομένου του επιλεγθέντος τρόπου χρηματοδότησης, και, για έργο κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει σε κατηγορία ενεργειακών υποδομών που αναφέρεται στο παράρτημα II σημείο 3), τα αποτελέσματα της δοκιμής αγοράς,
  - γ) εάν είναι δυνατή η συμφωνία των φορέων υλοποίησης του έργου, τεκμηριωμένη πρόταση για διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους.

Εάν ένα έργο υλοποιείται από διάφορους φορείς υλοποίησης, υποβάλλουν από κοινού το αίτημά τους για επένδυση.

Οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές, μετά την παραλαβή του αιτήματος, διαβιβάζουν αμελλητί στον Οργανισμό αντίγραφο κάθε αιτήματος επένδυσης, προς ενημέρωση.

Οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές και ο Οργανισμός διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών.

5. Εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος επένδυσης από τη σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή που το παρέλαβε τελευταία, οι εν λόγω αρχές, κατόπιν διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς υλοποίησης του έργου,

λαμβάνουν από κοινού συντονισμένες αποφάσεις σχετικά με τον επιμερισμό του πράγματι προκύψαντος επενδυτικού κόστους που θα βαρύνει κάθε διαχειριστή συστήματος για το έργο, καθώς και σχετικά με τη συμπερίληψή του στα τιμολόγια, ή σχετικά με την απόρριψη του αιτήματος επένδυσης εξολοκλήρου ή εν μέρει, εάν η κοινή ανάλυση των σχετικών εθνικών ρυθμιστικών αρχών συμπεράνει ότι το έργο ή τμήμα αυτού δεν παρέχει σημαντικό καθαρό όφελος σε κάποιο από τα κράτη μέλη των σχετικών εθνικών ρυθμιστικών αρχών.

Οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές περιλαμβάνουν το πράγματι προκύψαν επενδυτικό κόστος στα τιμολόγια, όπως ορίζεται από τη σύσταση που αναφέρεται στην παράγραφο 14, σύμφωνα με τον επιμερισμό του επενδυτικού κόστους που βαρύνει κάθε διαχειριστή συστήματος για το έργο.

Για έργα που αφορούν την επικράτεια των αντίστοιχων κρατών μελών τους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές εκτιμούν, εφόσον είναι σκόπιμο, κατά πόσο μπορεί να προκύψουν ζητήματα οικονομικής προσιτότητας λόγω της συμπερίληψης του επενδυτικού κόστους στα τιμολόγια.

6. Κατά τον επιμερισμό του κόστους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα:

- α) πραγματικά ή εκτιμώμενα μισθώματα συμφόρησης ή άλλα τέλη·
- β) πραγματικά ή εκτιμώμενα έσοδα από τον μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς που ιδρύθηκε βάσει του άρθρου 49 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

Ο διασυνοριακός επιμερισμός του κόστους λαμβάνει υπόψη το οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος και τα αντίστοιχα οφέλη των έργων στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, καθώς και την ανάγκη να διασφαλιστεί ένα σταθερό χρηματοδοτικό πλαίσιο για την ανάπτυξη έργων κοινού ενδιαφέροντος, παράλληλα με την ελαχιστοποίηση της ανάγκης χρηματοδοτικής στήριξης. Κατά τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές, μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους ΔΣΜ, επιδιώκουν την επίτευξη αμοιβαίας συμφωνίας που βασίζεται μεταξύ άλλων και στις πληροφορίες που προσδιορίζονται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Η εκτίμησή τους βασίζεται στο κεντρικό σενάριο και σε τυχόν ευαισθησίες που αναφέρονται στο άρθρο 11, ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιόπιστη ανάλυση της συμβολής του έργου κοινού ενδιαφέροντος στην ενεργειακή πολιτική της Ένωσης όσον αφορά την απανθρακοποίηση, την ενοποίηση της αγοράς, τον ανταγωνισμό, τη βιωσιμότητα, και την ασφάλεια του εφοδιασμού.

7. Κατά τον επιμερισμό του κόστους, οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές εφαρμόζουν τις ακόλουθες γενικές αρχές:

- α) όταν τουλάχιστον το 10 % των εκτιμώμενων οφελών ενός έργου προκύπτει σε κράτος μέλος, το εν λόγω κράτος μέλος και η σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή συμμετέχουν στη διαδικασία διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους·
- β) κατά περίπτωση, ο επιμερισμός του κόστους μεταξύ των κρατών μελών βασίζεται στην κατανομή των καθαρών οφελών και διασφαλίζεται ότι η κλειδα κατανομής του κόστους αντικατοπτρίζει την εν λόγω κατανομή·
- γ) ο διασυνοριακός επιμερισμός του κόστους βασίζεται σε εκ των προτέρων συμφωνία επιμερισμού του κόστους που αποσκοπεί στη διασφάλιση της επενδυτικής ασφάλειας, ενώ η συμφωνία είναι διαφανής και προβλέψιμη και ο

διασυννοριακός επιμερισμός του κόστους μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα εκ των υστέρων προσαρμογών, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω προσαρμογές ορίζονται ρητά στην απόφαση επιμερισμού του κόστους και είναι σαφώς διατυπωμένες, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα χρονοδιαγράμματα και τις κατηγορίες του καλυπτόμενου κόστους.

Όταν ένα έργο κοινού ενδιαφέροντος μετριάξει αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις, όπως ροές κλειστού βρόγχου, και το έργο αυτό εκτελείται στο κράτος μέλος στο οποίο δημιουργείται η αρνητική εξωτερική επίδραση, τέτοιος μετριασμός δεν θεωρείται διασυννοριακό όφελος και δεν συνιστά, ως εκ τούτου, βάση για τον επιμερισμό του κόστους στον ΔΣΜ των κρατών μελών που πλήττονται από αυτές τις αρνητικές εξωτερικές επιδράσεις.

8. Οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές, με βάση τον διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές δαπάνες που προκύπτουν για ένα ΔΣΜ, ΔΔΥ ή άλλο φορέα υλοποίησης έργου ως αποτέλεσμα των επενδύσεων κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και το άρθρο 59 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, στο μέτρο που οι εν λόγω δαπάνες αντιστοιχούν στις δαπάνες ενός αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου φορέα εκμετάλλευσης.
9. Η σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή κοινοποιεί αμελλητί την απόφαση για τον επιμερισμό του κόστους στον Οργανισμό μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την εν λόγω απόφαση. Συγκεκριμένα, στην απόφαση για τον επιμερισμό του κόστους αναφέρονται αναλυτικά οι λόγοι για τον επιμερισμό του κόστους μεταξύ των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των εξής:
  - α) αξιολόγηση των εντοπιζόμενων επιπτώσεων σε καθένα από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων σχετικά με τα τιμολόγια των δικτύων,
  - β) αξιολόγηση του επιχειρηματικού σχεδίου που αναφέρεται στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο στοιχείο β),
  - γ) περιφερειακές ή διενωσιακές θετικές εξωτερικές επιδράσεις τις οποίες μπορεί να προκαλέσει το έργο, όπως ασφάλεια εφοδιασμού, ευελιξία συστήματος, αλληλεγγύη ή καινοτομία,
  - δ) το αποτέλεσμα της διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς υλοποίησης του έργου.

Η απόφαση επιμερισμού του κόστους δημοσιεύεται στους ιστοτόπους των σχετικών εθνικών ρυθμιστικών αρχών και κοινοποιείται στον Οργανισμό και την Επιτροπή.

[*Εντός 6 μηνών από την έναρξη ισχύος*], ο Οργανισμός δημιουργεί κεντρικό αποθετήριο όλων των αποφάσεων διασυννοριακού επιμερισμού του κόστους που λαμβάνονται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και το φιλοξενεί στον ιστότοπό του.

10. Εάν οι σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με το αίτημα επένδυσης εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος από την τελευταία σχετική εθνική ρυθμιστική αρχή, ενημερώνουν αμελλητί τον Οργανισμό.

Στην περίπτωση αυτή ή κατόπιν κοινού αιτήματος των σχετικών εθνικών ρυθμιστικών αρχών, η απόφαση σχετικά με το επενδυτικό αίτημα, συμπεριλαμβανομένου του διασυννοριακού επιμερισμού του κόστους που αναφέρεται

στην παράγραφο 5, λαμβάνεται από τον Οργανισμό εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της προσφυγής στον Οργανισμό.

Προτού λάβει σχετική απόφαση, ο Οργανισμός διαβουλεύεται με τις σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τους φορείς υλοποίησης του έργου. Η περίοδος τριών μηνών που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο μπορεί να επεκταθεί κατά δύο μήνες σε περίπτωση που ο Οργανισμός χρειάζεται επιπλέον πληροφορίες. Η εν λόγω επιπλέον προθεσμία αρχίζει την επομένη της ημέρας παραλαβής όλων των πληροφοριών.

Η εκτίμηση του Οργανισμού βασίζεται στο κεντρικό σενάριο που εκπονείται δυνάμει του άρθρου 11 και σε τυχόν ευαισθησίες, ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιόπιστη ανάλυση της συμβολής του έργου κοινού ενδιαφέροντος στους στόχους ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης όσον αφορά την απανθρακοποίηση, την ενοποίηση της αγοράς, τον ανταγωνισμό, τη βιωσιμότητα, και την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Ο Οργανισμός, κατά την απόφασή του σχετικά με το επενδυτικό αίτημα, συμπεριλαμβανομένου του διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους, αφήνει τον τρόπο με τον οποίο συμπεριλαμβάνεται το επενδυτικό κόστος στα τιμολόγια σύμφωνα με τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους που ορίζεται για τον καθορισμό των σχετικών εθνικών αρχών κατά τη στιγμή εφαρμογής της εν λόγω απόφασης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Η απόφαση επί του επενδυτικού αιτήματος, συμπεριλαμβανομένου του διασυνοριακού επιμερισμού κόστους, δημοσιεύεται. Εφαρμόζονται το άρθρο 25 παράγραφος 3 και τα άρθρα 28 και 29 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942.

11. Ο Οργανισμός κοινοποιεί αμελλητί αντίγραφο όλων των αποφάσεων επιμερισμού του κόστους, καθώς και όλων των σχετικών πληροφοριών, στην Επιτροπή. Ο Οργανισμός δημοσιεύει μη εμπιστευτικές εκδόσεις όλων των αποφάσεων στον ιστότοπό του. Τα εν λόγω στοιχεία είναι δυνατόν να παρέχονται σε συγκεντρωτική μορφή. Ο Οργανισμός και η Επιτροπή τηρούν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.
12. Οι αποφάσεις επιμερισμού του κόστους δεν επηρεάζουν το δικαίωμα των ΔΣΜ να επιβάλουν επιβαρύνσεις και των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να τις εγκρίνουν για την πρόσβαση στο δίκτυο σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943 και ΕΕ 2024/1789 και τις οδηγίες (ΕΕ) 2019/944 και (ΕΕ) 2024/1788.
13. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε έργα κοινού ενδιαφέροντος που επωφελούνται από ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:
  - α) εξαίρεση από τα άρθρα 31, 32, 33 και το άρθρο 78 παράγραφος 7 και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1788, σύμφωνα με το άρθρο 78 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789·
  - β) εξαίρεση από το άρθρο 19 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 ή το άρθρο 6, το άρθρο 59 παράγραφος 7 και το άρθρο 60 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, δυνάμει του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·
  - γ) παρέκκλιση από τους κανόνες περί διαχωρισμού ή πρόσβασης τρίτων, δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁸ ή του άρθρου 64 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και του άρθρου 66 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

14. Έως [έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], ο Οργανισμός εκδίδει σύσταση για τον εντοπισμό ορθών πρακτικών που αφορούν τη διεκπεραίωση των επενδυτικών αιτημάτων για έργα κοινού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου.

Η εν λόγω σύσταση επικαιροποιείται τακτικά από τον Οργανισμό, ανάλογα με τις ανάγκες. Λαμβάνει υπόψη τις τομεακές ιδιαιτερότητες και διασφαλίζει τη συνέπεια με τις αρχές που αφορούν τον διασυνοριακό επιμερισμό κόστους για τα υπεράκτια δίκτυα ανανεώσιμης ενέργειας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1. Κατά την έκδοση ή την επικαιροποίηση της σύστασης, ο Οργανισμός διεξάγει εκτενή διαδικασία διαβούλευσης στην οποία συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί συμφεροντούχοι. Η εν λόγω σύσταση περιλαμβάνει επίσης μη δεσμευτικό υπόδειγμα διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους για τη διευκόλυνση του έργου των εθνικών ρυθμιστικών οργανισμών.
15. Για τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος εκδίδεται απόφαση διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες και όρους που αναφέρονται στο παρόν άρθρο όσον αφορά τα οφέλη που αποφέρουν για την Ένωση. Η απόφαση εκδίδεται με συντονισμένο τρόπο από τις σχετικές εθνικές ρυθμιστικές αρχές των δικαιούχων κρατών μελών.
16. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών σε ομάδες έργων δυνάμει του άρθρου 18.

Άρθρο 18

Δυνατότητα ομαδοποίησης έργων ενεργειακών υποδομών με σκοπό τον επιμερισμό του κόστους

1. Οι φορείς υλοποίησης έργων μπορούν να ομαδοποιούν δύο ή περισσότερα έργα του ενωσιακού καταλόγου για να διευκολύνουν τις συζητήσεις σχετικά με τον επιμερισμό του κόστους μεταξύ των σχετικών κρατών μελών και τρίτων χωρών, κατά περίπτωση, και τις αποφάσεις διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους μεταξύ των ενδιαφερόμενων αρμόδιων αρχών των κρατών μελών ή μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και τρίτων χωρών, κατά περίπτωση.
2. Η Επιτροπή μπορεί να καλέσει τους φορείς υλοποίησης έργων να υποβάλουν πρόταση για μία ή περισσότερες ομάδες δύο ή περισσότερων έργων του ενωσιακού καταλόγου στις σχετικές ομάδες προς συζήτηση. Μια ομάδα έργων μπορεί να περιλαμβάνει έργα σε διαφορετικά στάδια ωριμότητας, υπό την προϋπόθεση ότι η ομαδοποίησή τους δεν καθυστερεί την υλοποίηση των πλέον ώριμων έργων.
3. Μετά τις συζητήσεις στις ομάδες, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας ή το ΕΔΔΔΥ να παράσχουν κοινή ανάλυση κόστους-οφέλους για τις προτεινόμενες ομάδες δύο ή περισσότερων έργων του ενωσιακού καταλόγου. Η κοινή ανάλυση κόστους-οφέλους συνάδει με το κεντρικό σενάριο και τις

³⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/714/oj>).

ευαισθησίες που αναφέρονται στο άρθρο 11, καθώς και με τη μεθοδολογία που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 15. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας ή το ΕΔΔΔΥ παρέχουν την κοινή ανάλυση κόστους-οφέλους εντός 2 μηνών από την υποβολή του αιτήματος στην Επιτροπή.

4. Τα σχετικά κράτη μέλη, με τη συμμετοχή των σχετικών εθνικών ρυθμιστικών αρχών και με την υποστήριξη της Επιτροπής, καταλήγουν σε συμπέρασμα σχετικά με την ομάδα έργων και, κατά περίπτωση, καλούν τους φορείς υλοποίησης έργων να προσθέσουν έργα στην ομάδα ή να διαγράψουν έργα από την ομάδα, εάν αυτό διευκολύνει τις συζητήσεις σχετικά με τον επιμερισμό του κόστους, υπό την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των έργων του ενωσιακού καταλόγου που περιλαμβάνονται στην ομάδα παραμένει διαχειρίσιμος.
5. Τα σχετικά κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εγκρίνουν τις ομάδες και να καλέσουν τους φορείς υλοποίησης έργων να υποβάλουν κοινό αίτημα επένδυσης σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4. Η εν λόγω απόφαση κοινοποιείται στις αρμόδιες ομάδες και στην Επιτροπή. Για τους σκοπούς του άρθρου 17 παράγραφος 4, στο αίτημα επένδυσης περιλαμβάνονται μόνο μία επικαιροποιημένη ανάλυση κόστους-οφέλους και μία πρόταση για διασυννοριακό επιμερισμό του κόστους, με σκοπό τη διευκόλυνση πιθανής αίτησης για χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 21.

Άρθρο 19

Οριοθετημένο εισόδημα συμφόρησης για έργα του ενωσιακού καταλόγου

1. Οι ΔΣΜ δεσμεύουν το 25 % των μισθωμάτων συμφόρησης που δεν δαπανώνται με σκοπό την εξασφάλιση της πραγματικής διαθεσιμότητας της κατανεμημένης δυναμικότητας σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και για την αποζημίωση των φορέων εκμετάλλευσης υπεράκτιων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, για επενδύσεις στο δίκτυο σε έργα του ενωσιακού καταλόγου που σχετίζονται με τη μείωση της συμφόρησης των γραμμών διασύνδεσης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.
2. Οι ΔΣΜ εγγράφουν τα κονδύλια που αναφέρονται στο σημείο 1) του παρόντος άρθρου σε χωριστή γραμμή λογαριασμού έως ότου μπορέσουν να δαπανηθούν για τη χρηματοδότηση έργων του ενωσιακού καταλόγου που σχετίζονται με τη μείωση της συμφόρησης των γραμμών διασύνδεσης ή έως ότου αποδείξουν ότι οι στόχοι προτεραιότητας που ορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 έχουν εκπληρωθεί επαρκώς και δεν υπάρχει ανάγκη να δημιουργηθεί πρόσθετη διασυννοριακή δυναμικότητα στα σύνορα των ενδιαφερόμενων κρατών μελών για τη μείωση της συμφόρησης των γραμμών διασύνδεσης.
3. Κατά τη χρήση των κονδυλίων που αναφέρονται στην παράγραφο 1:
  - α) αντιμετωπίζεται το χρηματοδοτικό κενό των έργων του ενωσιακού καταλόγου τα οποία έχουν σημαντικά οφέλη εκτός των χωρών υποδοχής τους, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της αναμενόμενης χρηματοδότησης μέσω τιμολογίων·

- β) η χρήση των εν λόγω κονδυλίων αποτυπώνεται με διαφάνεια στις αιτήσεις για αποφάσεις διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος κανονισμού·
  - γ) αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση και διασφαλίζεται η αναλογικότητα, η διαφάνεια και η αποφυγή των διακρίσεων·
  - δ) δεν τίθεται σε κίνδυνο η εκπλήρωση των στόχων προτεραιότητας βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.
4. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 23 του παρόντος κανονισμού για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον καθορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι ΔΣΜ μπορούν να χρησιμοποιούν τα κονδύλια που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και των προϋποθέσεων υπό τις οποίες θεωρείται ότι πληρούται επαρκώς ο στόχος του άρθρου 19 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.
5. Εντός [6 μηνών] από την έναρξη ισχύος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4, ο Οργανισμός επικαιροποιεί τη μεθοδολογία σχετικά με τη χρήση των εσόδων από το εισόδημα συμφόρησης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943. Η επικαιροποιημένη μεθοδολογία συνάδει με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος άρθρου και με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 20

Κανονιστικά κίνητρα

1. Σε περίπτωση που ένας φορέας υλοποίησης έργου επωμίζεται υψηλότερους κινδύνους όσον αφορά την ανάπτυξη, την κατασκευή, τη λειτουργία ή τη συντήρηση ενός έργου κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, σε σχέση με τους κινδύνους που προκύπτουν συνήθως σε παρεμφερές έργο υποδομής, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές δύνανται να παρέχουν κατάλληλα κίνητρα στο εν λόγω έργο σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2019/943 και 2024/1789 και τις οδηγίες (ΕΕ) 2019/944 και (ΕΕ) 2024/1788.
- Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση που το έργο κοινού ενδιαφέροντος επωφελείται από ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:
- α) εξαίρεση από τα άρθρα 31, 32 και 33 και το άρθρο 78 παράγραφοι 7 και 9 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788, σύμφωνα με το άρθρο 78 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789·
  - β) εξαίρεση από το άρθρο 19 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 ή από το άρθρο 6, το άρθρο 59 παράγραφος 7 και το άρθρο 60 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, δυνάμει του άρθρου 63 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·
  - γ) εξαίρεση δυνάμει του άρθρου 36 της οδηγίας 2009/73/ΕΚ·
  - δ) παρέκκλιση δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009.
2. Σε περίπτωση απόφασης χορήγησης των κινήτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές λαμβάνουν υπόψη

τα πορίσματα της ανάλυσης κόστους-οφέλους που συνάδουν με τη μεθοδολογία που καταρτίζεται δυνάμει του άρθρου 14 και ιδιαίτερα τις θετικές εξωτερικές επιδράσεις του έργου σε περιφερειακό ή ενωσιακό επίπεδο. Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές αναλύουν περαιτέρω τους ειδικούς κινδύνους που οφείλονται στους φορείς υλοποίησης του έργου, τα μέτρα μετριασμού κινδύνου που έχουν ληφθεί και την αιτιολόγηση του κινδύνου με στόχο την επίτευξη του καθαρού θετικού αντικτύπου του έργου σε σύγκριση με μια λιγότερο επισφαλής εναλλακτική. Οι επιλέξιμοι κίνδυνοι αφορούν ιδιαίτερα τις νέες τεχνολογίες μεταφοράς, τόσο χερσαίες όσο και υπεράκτιες, το έλλειμμα είσπραξης των δαπανών και την ανάπτυξη.

3. Η απόφαση για τη χορήγηση κινήτρων λαμβάνει υπόψη τον ειδικό χαρακτήρα του κινδύνου που ενέχεται και μπορεί να χορηγεί κίνητρα που καλύπτουν, μεταξύ άλλων, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέτρα:
- α) τους κανόνες για τις προληπτικές επενδύσεις,
  - β) τους κανόνες για την αναγνώριση αποδοτικών δαπανών που προκύπτουν πριν από τη θέση σε λειτουργία του έργου,
  - γ) τους κανόνες παροχής επιπλέον απόδοσης για το επενδυθέν στο έργο κεφάλαιο,
  - δ) οποιοδήποτε άλλο μέτρο θεωρείται απαραίτητο και κατάλληλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

Χρηματοδότηση

Άρθρο 21

Επιλεξιμότητα έργων για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153

1. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο άρθρο 27 και στο παράρτημα II είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για μελέτες και χρηματοοικονομικών μέσων.
2. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο άρθρο 27 και στο παράρτημα II σημείο 1) στοιχεία α), β), γ), δ), ε), στ) και η) και σημείο 2) και υπάγονται στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εφόσον πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:
  - α) η ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου που καταρτίζεται δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 4 στοιχείο α) τεκμηριώνει την ύπαρξη σημαντικών θετικών εξωτερικών επιδράσεων, όπως η ασφάλεια του εφοδιασμού, η ευελιξία του συστήματος, η αλληλεγγύη και η καινοτομία,
  - β) για το έργο υπάρχει απόφαση διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους δυνάμει του άρθρου 17.

- γ) το έργο δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από την αγορά ή μέσω του κανονιστικού πλαισίου σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο και άλλες εκτιμήσεις, ιδίως εκείνες που διενεργούνται από δυνητικούς επενδυτές, πιστωτές ή την εθνική ρυθμιστική αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν απόφαση σχετικά με τα κίνητρα και τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 20 παράγραφος 2, κατά την αξιολόγηση της ανάγκης του έργου για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση.
3. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που υλοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 7 στοιχείο δ) είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εφόσον πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
4. Τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στις κατηγορίες ενεργειακών υποδομών που καθορίζονται στο παράρτημα II, εκτός εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2, με εξαίρεση την κατηγορία υποδομών που ορίζεται στο σημείο 3) του εν λόγω παραρτήματος, είναι επίσης επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τη μορφή επιχορηγήσεων για εργασίες, εφόσον πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:
- α) η ειδική ανάλυση κόστους-οφέλους του έργου που καταρτίζεται από τον φορέα υλοποίησης του έργου κατ' εφαρμογή της σχετικής μεθοδολογίας ανάλυσης κόστους-οφέλους που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 τεκμηριώνει την ύπαρξη σημαντικών θετικών εξωτερικών επιδράσεων, όπως η ασφάλεια του εφοδιασμού, η ευελιξία του συστήματος, η αλληλεγγύη ή η καινοτομία·
- β) το έργο δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί από την αγορά σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο που καταρτίζει ο φορέας υλοποίησης του έργου και άλλες εκτιμήσεις, ιδίως εκείνες που διενεργούνται από δυνητικούς επενδυτές, πιστωτές ή την εθνική ρυθμιστική αρχή·
- γ) το έργο έχει υποβληθεί σε αξιολόγηση που διενεργήθηκε από την αρμόδια εθνική αρχή ή, κατά περίπτωση, την εθνική ρυθμιστική αρχή, σε διαβούλευση με τους ΔΣΜ ή τους σχετικούς ΔΣΔ από τα κράτη μέλη όπου το έργο έχει σημαντικό καθαρό θετικό αντίκτυπο, η οποία καταδεικνύει σαφώς την ύπαρξη σημαντικών θετικών εξωτερικών επιδράσεων, όπως η ασφάλεια του εφοδιασμού, η ευελιξία του συστήματος, η αλληλεγγύη ή η καινοτομία, που δημιουργούνται από το έργο και περιλαμβάνει αξιολόγηση αυτών, και παρέχει σαφή αποδεικτικά στοιχεία για την έλλειψη εμπορικής βιωσιμότητάς τους, σύμφωνα με την ανάλυση κόστους-οφέλους, το επιχειρηματικό σχέδιο και τις εκτιμήσεις που διενεργήθηκαν από τον φορέα υλοποίησης του έργου και δυνητικούς επενδυτές ή πιστωτές και, κατά περίπτωση, από εθνική ρυθμιστική αρχή.
5. Η αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου βασίζεται στο σενάριο που καταρτίζεται δυνάμει του άρθρου 11 και σε τυχόν υφιστάμενες αναλύσεις ευαισθησίας αυτού και περιλαμβάνει ακριβή αξιολόγηση και εκτίμηση των αποδοτικών δαπανών, ακριβή περιγραφή των οφελών του έργου, συμπεριλαμβανομένου του διασυνοριακού επιμερισμού τους στα επιμέρους κράτη μέλη ή στις επιμέρους τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων χωρών που δεν είναι χώρες υποδοχής, περιγραφή του διασυνοριακού επιμερισμού των δαπανών και όλων των πηγών χρηματοδότησης που σχετίζονται με το έργο και είναι ήδη εξασφαλισμένες.

6. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, σε έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος και ομάδες έργων, δυνάμει του άρθρου 18.

Τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό τους όρους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153. Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις για εργασίες, τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος είναι επιλέξιμα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στην παράγραφο 2 ή 4 του παρόντος άρθρου, κατά περίπτωση και εφόσον το έργο συμβάλλει στους συνολικούς στόχους ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής της Ένωσης.

Άρθρο 22

Καθοδήγηση για τα κριτήρια χορήγησης της χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση

Τα ειδικά κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού και οι παράμετροι που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται για τον καθορισμό των κριτηρίων χορήγησης της χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ένωσης στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153. Για τα έργα κοινού ενδιαφέροντος που εμπίπτουν στο άρθρο 27 του παρόντος κανονισμού, πέραν των απαιτήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2, ισχύουν τα κριτήρια ενοποίησης της αγοράς, ασφάλειας εφοδιασμού, ανταγωνισμού και βιωσιμότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 23

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4, στο άρθρο 11 παράγραφος 6 και στο άρθρο 19 παράγραφος 4 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο επτά ετών από την 23η Ιουνίου 2027. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των επτά ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσία που ανατίθεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4, το άρθρο 11 παράγραφος 6 και το άρθρο 19 παράγραφος 4 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 4, του άρθρου 11 παράγραφος 6 και του άρθρου 19 παράγραφος 4 αρχίζει να ισχύει μόνο εάν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός περιόδου δύο μηνών από την κοινοποίησή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας αυτής, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο ενημερώσουν την Επιτροπή ότι δεν θα διατυπώσουν αντίρρηση. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 24

Υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση

Έως τις 30 Ιουνίου 2032, η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των έργων του ενωσιακού καταλόγου και την υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στο πλαίσιο της εν λόγω έκθεσης αξιολογούνται:

- α) η πρόοδος που σημειώνεται όσον αφορά τον προγραμματισμό, την ανάπτυξη, την κατασκευή και τη θέση σε λειτουργία έργων στον ενωσιακό κατάλογο και, κατά περίπτωση, οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση και άλλες δυσκολίες που προέκυψαν,
- β) τα κονδύλια που δεσμεύτηκαν και εκταμιεύθηκαν από την Ένωση για έργα του ενωσιακού καταλόγου σε σύγκριση με τη συνολική αξία των χρηματοδοτούμενων έργων του ενωσιακού καταλόγου,
- γ) η πρόοδος που σημειώνεται όσον αφορά την ενσωμάτωση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και μειωμένων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω του σχεδιασμού, της ανάπτυξης, της κατασκευής και τη θέσης σε λειτουργία έργων του ενωσιακού καταλόγου,
- δ) για τους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας και του υδρογόνου, η εξέλιξη του επιπέδου διασύνδεσης μεταξύ των κρατών μελών και η αντίστοιχη εξέλιξη των τιμών της ενέργειας·
- ε) η διαδικασία αδειοδότησης και η δημόσια συμμετοχή, ιδίως:
  - i) η μέση και η μέγιστη συνολική διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης έργων του ενωσιακού καταλόγου, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας κάθε σταδίου της διαδικασίας που προηγείται της αίτησης, σε σχέση με το χρονοδιάγραμμα που προβλέπουν οι βασικοί ενδιάμεσοι στόχοι που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 9,
  - ii) οι βέλτιστες και πλέον καινοτόμες πρακτικές όσον αφορά τη συμμετοχή συμφεροντούχων,
  - iii) οι βέλτιστες και πλέον καινοτόμες πρακτικές όσον αφορά τον μετριασμό του περιβαλλοντικού αντικτύπου, συμπεριλαμβανομένης της

προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, κατά τη διαδικασία χορήγησης αδειών και εκτέλεσης έργων,

- iv) η αποτελεσματικότητα των συστημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 όσον αφορά την τήρηση των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2,
  - v) το ποσοστό ψηφιοποίησης των διαδικασιών αδειοδότησης·
- στ) η ρυθμιστική μεταχείριση, ιδίως:
- i) ο αριθμός των έργων κοινού ενδιαφέροντος ή των ομάδων έργων για τα οποία υπάρχει απόφαση διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους δυνάμει του άρθρου 17·
  - ii) ο αριθμός και το είδος των έργων κοινού ενδιαφέροντος στα οποία έχουν παρασχεθεί ειδικά κίνητρα δυνάμει του άρθρου 20,
- ζ) η αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τη συμβολή του στις ενεργειακές και κλιματικές επιδιώξεις της Ένωσης και στην επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 το αργότερο·
- η) η βελτίωση της ανθεκτικότητας της υλικής ασφάλειας και της κυβερνοασφάλειας των διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών·
- θ) η υιοθέτηση μη ενσύρματων λύσεων όσον αφορά τον αριθμό των έργων και η αντίστοιχη αύξηση της δυναμικότητας του δικτύου.

Άρθρο 25

Επανεξέταση

Έως τις 30 Ιουνίου 2033, η Επιτροπή προβαίνει σε επανεξέταση του παρόντος κανονισμού, με βάση τα αποτελέσματα της υποβολής εκθέσεων και της αξιολόγησης που προβλέπονται στο άρθρο 24 του παρόντος κανονισμού, καθώς και την παρακολούθηση, τις εκθέσεις και τις αξιολογήσεις που εκπονούνται δυνάμει των άρθρων 22 και 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153.

Άρθρο 26

Ενημέρωση και δημοσιότητα

Η Επιτροπή δημιουργεί και διατηρεί πλατφόρμα διαφάνειας η οποία είναι εύκολα προσβάσιμη για το ευρύ κοινό μέσω του διαδικτύου. Η πλατφόρμα επικαιροποιείται τακτικά με πληροφορίες από: τις εκθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 4· τον ιστότοπο που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 7· και άμεσες πληροφορίες από τους φορείς υλοποίησης έργων όσον αφορά έργα που δεν περιλαμβάνονται πλέον στον ενωσιακό κατάλογο. Η πλατφόρμα περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) γενικές, ενημερωμένες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών πληροφοριών, για κάθε έργο στον ενωσιακό κατάλογο,
- β) το πρόγραμμα υλοποίησης κάθε έργου στον ενωσιακό κατάλογο, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, το οποίο παρουσιάζεται με τρόπο που

επιτρέπει την αξιολόγηση της προόδου όσον αφορά την υλοποίηση ανά πάσα στιγμή,

- γ) τα κύρια αναμενόμενα οφέλη και τη συνεισφορά στους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και το κόστος των έργων, με εξαίρεση τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες,
- δ) τον ενωσιακό κατάλογο,
- ε) τα κονδύλια που διέθεσε και εκταμίευσε η Ένωση για κάθε έργο στον ενωσιακό κατάλογο,
- στ) τους συνδέσμους προς το εθνικό εγχειρίδιο διαδικασιών που αναφέρεται στο άρθρο 9,
- ζ) επικαιροποιήσεις πληροφοριών και κατάστασης όσον αφορά έργα που περιλαμβάνονταν στον ενωσιακό κατάλογο, αλλά δεν περιλαμβάνονται πλέον.

Άρθρο 27

Παρέκκλιση για διασυνδέσεις που αφορούν την Κύπρο και τη Μάλτα

1. Στην περίπτωση της Κύπρου και της Μάλτας, οι οποίες δεν είναι διασυνδεδεμένες με το διευρωπαϊκό δίκτυο αερίου, εφαρμόζεται παρέκκλιση από το άρθρο 3, το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), το άρθρο 4 παράγραφος 5 και τα παραρτήματα I, II και III. Μία διασύνδεση για καθένα από τα εν λόγω κράτη μέλη διατηρεί το καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος δυνάμει του παρόντος κανονισμού με όλα τα σχετικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, όταν η εν λόγω διασύνδεση:
  - α) βρισκόταν στο στάδιο της ανάπτυξης ή του σχεδιασμού την 23η Ιουνίου 2022·
  - β) στην εν λόγω διασύνδεση έχει χορηγηθεί καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁹.
  - γ) η εν λόγω διασύνδεση είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί η μόνιμη διασύνδεση των εν λόγω κρατών μελών με το διευρωπαϊκό δίκτυο φυσικού αερίου.

Τα εν λόγω έργα αυτά διασφαλίζουν τη μελλοντική ικανότητα πρόσβασης σε νέες αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου.

2. Οι φορείς υλοποίησης έργων τεκμηριώνουν με επαρκείς αποδείξεις τον τρόπο με τον οποίο οι διασυνδέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θα επιτρέψουν την πρόσβαση σε νέες αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, σύμφωνα με τους συνολικούς στόχους ενεργειακής και κλιματικής πολιτικής της Ένωσης. Στις αποδείξεις αυτές περιλαμβάνονται αξιολόγηση του εφοδιασμού με και της ζήτησης για ανανεώσιμο υδρογόνο ή υδρογόνο χαμηλών ανθρακούχων

---

³⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/347/oj>).

εκπομπών, καθώς και υπολογισμός της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που καθιστά δυνατή το έργο.

Η Επιτροπή επαληθεύει τακτικά την εν λόγω αξιολόγηση και τον εν λόγω υπολογισμό, καθώς και την έγκαιρη υλοποίηση του έργου.

3. Επιπλέον των ειδικών κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 21 για τη χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης, οι διασυνδέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σχεδιάζονται με σκοπό τη διασφάλιση της πρόσβασης σε μελλοντικές αγορές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου, δεν οδηγούν σε παράταση της διάρκειας ζωής των πάγιων στοιχείων φυσικού αερίου και διασφαλίζουν τη διαλειτουργικότητα των γειτονικών δικτύων σε διασυνοριακό επίπεδο. Τυχόν επιλεξιμότητα για χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση δυνάμει του άρθρου 21 λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2027.
4. Κάθε αίτημα για χρηματοδοτική συνδρομή της Ένωσης για εργασίες καταδεικνύει σαφώς τον στόχο της μετατροπής του πάγιου στοιχείου σε ειδικό πάγιο στοιχείο υδρογόνου έως το 2036, εφόσον το επιτρέπουν οι συνθήκες της αγοράς, μέσω χάρτη πορείας με ακριβές χρονοδιάγραμμα.
5. Η παρέκκλιση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ισχύει έως ότου η Κύπρος ή η Μάλτα, αντίστοιχα, διασυνδεθούν απευθείας με το διευρωπαϊκό δίκτυο αερίου ή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη.

Άρθρο 28

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/942 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 3 παράγραφος 2, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Κατόπιν αιτήσεως του ACER, οι ρυθμιστικές αρχές, το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, το ΕΔΔΣΜ Αερίου, το ΕΔΔΔΥ, τα περιφερειακά κέντρα συντονισμού, ο φορέας ΔΣΔ της ΕΕ, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, οι διαχειριστές δικτύων υδρογόνου, οι ορισθέντες διαχειριστές αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και οι οντότητες που έχουν συσταθεί από διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου, διαχειριστές συστημάτων ΥΦΑ, διαχειριστές συστημάτων αποθήκευσης φυσικού αερίου ή διαχειριστές αποθήκευσης υδρογόνου ή διαχειριστές τερματικού σταθμού υδρογόνου παρέχουν στον ACER τις αναλυτικές πληροφορίες που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων του ACER δυνάμει του παρόντος κανονισμού, εκτός εάν ο ACER έχει ήδη ζητήσει και λάβει τις πληροφορίες αυτές.»

2) Στο άρθρο 11, τα στοιχεία γ) και δ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) εκτελεί τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 5, 11, 12, 14, 17 του κανονισμού (ΕΕ) .../... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου* [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx] και στο παράρτημα ΙΙΙ τμήμα 2 σημείο 8) του εν λόγω κανονισμού·

δ) λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με αιτήματα επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένου του διασυνοριακού επιμερισμού κόστους, δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) .../... [κανονισμός ΔΕΔ_Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx].

---

* Κανονισμός (ΕΕ) .../... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx] (ΕΕ [...], ΕΛΙ: ...)

Άρθρο 29

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943

Το άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 48

Δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων

1. Το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού βασίζεται στο κεντρικό σενάριο και στην έκθεση προσδιορισμού των αναγκών του συστήματος σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του κανονισμού (ΕΕ) .../... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου* [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx] και περιλαμβάνει μοντελοποίηση του ενοποιημένου δικτύου και εκτίμηση της ανθεκτικότητας του συστήματος. Οι σχετικές παράμετροι εισαγωγής στη μοντελοποίηση του κεντρικού σεναρίου, όπως οι παραδοχές αναφορικά με τις τιμές των καυσίμων και του άνθρακα ή τις εγκαταστάσεις συστημάτων ανανεώσιμης ενέργειας και οι παραδοχές για την εκτίμηση της επάρκειας των πόρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο που διενεργείται δυνάμει του άρθρου 23 του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι συνεπείς στο μέτρο του δυνατού.

Συγκεκριμένα, το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου:

- α) βασίζεται σε έργα διασυνοριακού ενδιαφέροντος που περιλαμβάνονται σε εθνικά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων και εθνικά επενδυτικά προγράμματα, λαμβάνοντας υπόψη τα περιφερειακά επενδυτικά προγράμματα που αναφέρονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, ενωσιακές πτυχές του σχεδιασμού δικτύου όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) .../... [κανονισμός ΔΕΔ-Ε, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2025)xxxx]: υπόκειται σε ανάλυση κόστους-οφέλους στην οποία χρησιμοποιείται η μεθοδολογία που ορίζεται στο άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού·
- β) εξετάζει κατά προτεραιότητα εναλλακτικές λύσεις αντί της επέκτασης του δικτύου, όπως μη ενσύρματες λύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) .../... [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx] ή ευελιξία χωρίς ορυκτά καύσιμα·
- γ) όσον αφορά τις διασυνοριακές διασυνδέσεις, βασίζεται επίσης στις εύλογες ανάγκες των διαφορετικών χρηστών του συστήματος και περιλαμβάνει μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις των επενδυτών που αναφέρονται στα άρθρα 44 και 51 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944·
- δ) εντοπίζει επενδυτικές ελλείψεις, ιδίως όσον αφορά τη διασυνοριακή δυναμικότητα.

Όσον αφορά το στοιχείο δ) του δεύτερου εδαφίου, στο διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, μπορεί να επισυνάπτεται ανασκόπηση των φραγμών στην αύξηση της διασυνοριακής δυναμικότητας του δικτύου λόγω διαφορετικών διαδικασιών ή πρακτικών έγκρισης.

2. Ο ACER γνωμοδοτεί για τα δεκαετή εθνικά προγράμματα ανάπτυξης δικτύων για να αξιολογήσει τη συνοχή τους με το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του άρθρου 3 παράγραφοι 6 και 7 του κανονισμού (ΕΕ) .../... [κανονισμός ΔΕΔ-Ε, όπως προτείνεται στο έγγραφο COM(2025)xxxx]. Εάν ο ACER εντοπίσει ανακολουθίες μεταξύ εθνικού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων και του διενωσιακού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, συνιστά την τροποποίηση του εθνικού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων ή του διενωσιακού προγράμματος ανάπτυξης δικτύων, ανάλογα με την περίπτωση, εντός δύο μηνών από την παραλαβή του. Εάν το εν λόγω εθνικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων έχει καταρτιστεί σύμφωνα με το άρθρο 40α της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 ο ACER συνιστά στη ρυθμιστική αρχή να τροποποιήσει το εθνικό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων σύμφωνα με το άρθρο 40α παράγραφος 7 της εν λόγω οδηγίας και πληροφορεί την Επιτροπή σχετικά.

---

* Κανονισμός (ΕΕ) .../... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx] (ΕΕ [...], ELI: ...)

Άρθρο 30

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1789 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Το άρθρο 60 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 60

Διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου

1. Το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου βασίζεται στο κεντρικό σενάριο και στην έκθεση προσδιορισμού των αναγκών του δικτύου σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του κανονισμού (ΕΕ) .../... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου* [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx] και περιλαμβάνει τη μοντελοποίηση του ενοποιημένου δικτύου υδρογόνου, ευρωπαϊκή πρόβλεψη επάρκειας του εφοδιασμού και εκτίμηση της ανθεκτικότητας του συστήματος.

Συγκεκριμένα, το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου:

- α) βασίζεται στην υποβολή εθνικών σχεδίων για την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς υδρογόνου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 55 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 και σε ενωσιακές πτυχές του σχεδιασμού δικτύου όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) .../... [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx]·
- β) όσον αφορά τις διασυνοριακές διασυνδέσεις, βασίζεται στις εύλογες ανάγκες των διαφορετικών χρηστών του δικτύου και περιλαμβάνει μακροπρόθεσμες

δεσμεύσεις των επενδυτών όπως αναφέρεται στο άρθρο 55 παράγραφος 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788·

γ) εντοπίζει επενδυτικές ελλείψεις, ιδίως όσον αφορά τις αναγκαίες διασυνοριακές δυναμικότητες, για την υλοποίηση των διαδρόμων προτεραιότητας για το υδρογόνο και τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες όπως αναφέρεται στο παράρτημα Ι σημείο 3) του κανονισμού (ΕΕ) .../... [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx].

Όσον αφορά το στοιχείο γ) του δεύτερου εδαφίου, στο διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου, μπορεί να επισυνάπτεται ανασκόπηση των φραγμών στην αύξηση της διασυνοριακής δυναμικότητας του δικτύου λόγω διαφορετικών διαδικασιών ή πρακτικών έγκρισης. Η εν λόγω επανεξέταση μπορεί να συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από ολοκληρωμένο σχέδιο για την άρση των εν λόγω φραγμών και την επιτάχυνση της υλοποίησης των διαδρόμων προτεραιότητας για το υδρογόνο και τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες.

2. Ο ACER γνωμοδοτεί, κατά περίπτωση, επί των εθνικών σχεδίων ανάπτυξης δικτύου μεταφοράς υδρογόνου για να αξιολογήσει το αν συνάδουν με το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του άρθρου 3 παράγραφοι 6 και 7 του κανονισμού (ΕΕ) .../... [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx]. Εάν ο ACER εντοπίσει ανακολουθίες μεταξύ ενός εθνικού σχεδίου για την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς υδρογόνου και του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου, συνιστά την τροποποίηση του εθνικού σχεδίου για την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς υδρογόνου ή του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου, κατά περίπτωση, το αργότερο δύο μήνες από την παραλαβή του εθνικού σχεδίου για την ανάπτυξη δικτύου μεταφοράς υδρογόνου.
3. Κατά την εκπόνηση του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου, το ΕΔΔΔΥ συνεργάζεται με το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και με το ΕΔΔΣΜ Αερίου, ιδίως όσον αφορά την εκπόνηση ανάλυσης κόστους-οφέλους για το σύνολο του ενεργειακού συστήματος που αναφέρεται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) .../... [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx] και τον εντοπισμό ελλείψεων στις υποδομές που αναφέρονται στο άρθρο 13 του εν λόγω κανονισμού.

---

* Κανονισμός (ΕΕ) .../... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ... [κανονισμός ΔΕΔ-Ε όπως προτείνεται με το έγγραφο COM(2025)xxxx] (ΕΕ [...], ELI: ...)

- 2) Το άρθρο 61 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 61

Σχεδιασμός ενοποιημένων δικτύων σε επίπεδο Ένωσης

1. Κατά τη μεταβατική περίοδο έως την 1η Ιανουαρίου 2027, το ΕΔΔΣΜ Αερίου καταρτίζει το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου για το 2026, με την πλήρη συμμετοχή των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς υδρογόνου και από κοινού με το ΕΔΔΔΥ μόλις συσταθεί. Το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του

δικτύου υδρογόνου του 2026 αποτελείται από δύο χωριστά κεφάλαια, ένα για το υδρογόνο και ένα για το φυσικό αέριο. Το ΕΔΔΣΜ Αερίου διαβιβάζει αμελλητί στο ΕΔΔΔΥ όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων και αναλύσεων που έχει συλλέξει κατά την κατάρτιση των διενωσιακών προγραμμάτων ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου έως την 1η Ιανουαρίου 2027.

2. Το ΕΔΔΔΥ καταρτίζει το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου υδρογόνου για το 2028 σύμφωνα με το παρόν άρθρο και το άρθρο 60.
3. Το ΕΔΔΔΥ συνεργάζεται στενά με το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΣΜ Αερίου, συνεργάζονται στενά για την ανάπτυξη ενοποιημένων διενωσιακών προγραμμάτων ανάπτυξης δικτύων σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 60 του παρόντος κανονισμού και το άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 αντίστοιχα.
4. Όταν χρειάζεται να ληφθούν αποφάσεις για τη διασφάλιση της αποδοτικότητας του συστήματος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4) της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σε όλους τους φορείς ενέργειας, η Επιτροπή διασφαλίζει τη στενή συνεργασία του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, του ΕΔΔΣΜ Αερίου και του ΕΔΔΔΥ.
5. Την αποδοτική, συμπεριληπτική και διαφανή συνεργασία του ΕΔΔΔΥ, του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και του ΕΔΔΣΜ Αερίου, τη διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων με συναίνεση και την ανάπτυξη των αναγκαίων ρυθμίσεων εργασίας με σκοπό τη διευκόλυνση της εν λόγω συνεργασίας και τη διασφάλιση της δίκαιης εκπροσώπησής τους.

Το ΕΔΔΔΥ, από κοινού με το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και το ΕΔΔΣΜ Αερίου, δύναται να συγκροτεί ομάδες εργασίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο στοιχεία α), β) και δ) και μεριμνά για τη δίκαιη και ισότιμη εκπροσώπηση των κλάδων του υδρογόνου, της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου στις ομάδες εργασίας.

Άρθρο 31

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη χορήγηση, τη συνέχιση ή την τροποποίηση της χρηματοδοτικής συνδρομής που παρέχει η Επιτροπή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁰ και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1153.
2. Κάθε διαδικασία κατάρτισης της μεθοδολογίας ανάλυσης κόστους-οφέλους που δρομολογείται από το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας ή το ΕΔΔΔΥ σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 πριν από την/τις [ημερομηνία έναρξης ισχύος / έναρξης εφαρμογής του παρόντος κανονισμού] συνεχίζεται δυνάμει του άρθρου 14 του παρόντος κανονισμού.

⁴⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129, <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj>).

Κάθε ενέργεια που εκτελείται σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 14 του παρόντος κανονισμού.

Κάθε μεθοδολογία ανάλυσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα που εγκρίνεται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 θεωρείται ότι έχει εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 7 του παρόντος κανονισμού και παραμένει σε ισχύ έως ότου αντικατασταθεί από νέα μεθοδολογία ανάλυσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα που αναπτύσσεται σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος κανονισμού.

3. Τα κοινά σενάρια που εκπονούνται από το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, το ΕΔΔΣΜ Αερίου και το ΕΔΔΔΥ δυνάμει του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 εξακολουθούν να εκπονούνται και να εγκρίνονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο. Τα εν λόγω κοινά σενάρια, αφού εγκριθούν από την Επιτροπή, θεωρούνται κεντρικά σενάρια αναφοράς σύμφωνα με το άρθρο 11 του παρόντος κανονισμού και παραμένουν σε ισχύ έως ότου αντικατασταθούν από νέα κεντρικά σενάρια αναφοράς που εκπονούνται σύμφωνα με το άρθρο 11 του παρόντος κανονισμού.
4. Το παράρτημα VII του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 για τον καθορισμό του [ ] ενωσιακού καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος, καθώς και τα άρθρα [ ] του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869 και τα παραρτήματα [ ] του εν λόγω κανονισμού εξακολουθούν να εφαρμόζονται στα έργα κοινού ενδιαφέροντος και τα έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που περιλαμβάνονται στον [ ] ενωσιακό κατάλογο έως ότου αρχίσει να εφαρμόζεται η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού για την κατάρτιση του πρώτου ενωσιακού καταλόγου.

Άρθρο 32

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/869 καταργείται. Οι παραπομπές στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/869 νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 33

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*

NΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1.	FRAMEWORK OF THE PROPOSAL/INITIATIVE.....	3
1.1.	Title of the proposal/initiative.....	3
1.2.	Policy area(s) concerned.....	3
1.3.	Objective(s).....	3
1.3.1.	General objective(s).....	3
1.3.2.	Specific objective(s).....	3
1.3.3.	Expected result(s) and impact.....	4
1.3.4.	Indicators of performance.....	4
1.4.	The proposal/initiative relates to:.....	4
1.5.	Grounds for the proposal/initiative.....	5
1.5.1.	Requirement(s) to be met in the short or long term including a detailed timeline for roll-out of the implementation of the initiative.....	5
1.5.2.	Added value of Union involvement (it may result from different factors, e.g. coordination gains, legal certainty, greater effectiveness or complementarities). For the purposes of this point 'added value of Union involvement' is the value resulting from Union intervention, which is additional to the value that would have been otherwise created by Member States alone.....	5
1.5.3.	Lessons learned from similar experiences in the past.....	8
1.5.4.	Compatibility with the Multiannual Financial Framework and possible synergies with other appropriate instruments.....	8
1.5.5.	Assessment of the different available financing options, including scope for redeployment.....	8
1.6.	Duration of the proposal/initiative and of its financial impact.....	10
1.7.	Method(s) of budget implementation planned.....	10
2.	MANAGEMENT MEASURES.....	11
2.1.	Monitoring and reporting rules.....	11
2.2.	Management and control system(s).....	11
2.2.1.	Justification of the budget implementation method(s), the funding implementation mechanism(s), the payment modalities and the control strategy proposed.....	11
2.2.2.	Information concerning the risks identified and the internal control system(s) set up to mitigate them.....	11
2.2.3.	Estimation and justification of the cost-effectiveness of the controls (ratio of "control costs ÷ value of the related funds managed"), and assessment of the expected levels of risk of error (at payment & at closure).....	12
2.3.	Measures to prevent fraud and irregularities.....	12
3.	ESTIMATED FINANCIAL IMPACT OF THE PROPOSAL/INITIATIVE.....	14

3.1.	Heading(s) of the multiannual financial framework and expenditure budget line(s) affected.....	14
3.2.	Estimated financial impact of the proposal on appropriations.....	15
3.2.1.	Summary of estimated impact on operational appropriations.....	15
3.2.1.1.	Appropriations from voted budget.....	15
3.2.2.	Estimated output funded with operational appropriations (not to be completed for decentralised agencies).....	18
3.2.3.	Summary of estimated impact on administrative appropriations.....	20
3.2.3.1.	Appropriations from voted budget.....	20
3.2.3.2.	Total appropriations.....	20
3.2.4.	Estimated requirements of human resources.....	20
3.2.4.1.	Financed from voted budget.....	21
3.2.4.2.	Total requirements of human resources.....	21
3.2.5.	Overview of estimated impact on Digital related investments.....	22
3.2.6.	Compatibility with the current multiannual financial framework.....	23
3.2.7.	Third-party contributions.....	23
3.3.	Estimated impact on revenue.....	26
4.	DIGITAL DIMENSIONS.....	26
4.1.	Requirements of digital relevance.....	26
4.2.	Data.....	27
4.3.	Digital solutions.....	28
4.4.	Interoperability assessment.....	28
4.5.	Measures to support digital implementation.....	29

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2019/942, (ΕΕ) 2019/943 και (ΕΕ) 2024/1789 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2022/869.

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Τομέας: Ενέργεια

Δραστηριότητα: Συμφωνία για καθαρή βιομηχανία

1.3. Στόχοι

1.3.1. Γενικοί στόχοι

Γενικός στόχος είναι η έγκαιρη και αποδοτική ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα ανθεκτικών ενεργειακών υποδομών, ανανεώσιμης ενέργειας και ευελιξίας, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών αποθήκευσης και επαναφόρτισης, σε ολόκληρη την ΕΕ. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσει η ΕΕ να επιτύχει τους στόχους της για την ενέργεια και το κλίμα, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης της οικονομικής προσιτότητας της ενέργειας μέσω της βελτίωσης της διασυνδεσιμότητας, με αποτέλεσμα τη σύγκλιση των τιμών, τη μείωση των τιμών χονδρικής της ηλεκτρικής ενέργειας και τη μείωση της αστάθειας των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την επιτάχυνση της σύνδεσης της παραγωγής και της ζήτησης.

1.3.2. Ειδικοί στόχοι

Για την επίτευξη του γενικού στόχου, η παρούσα πρωτοβουλία καλύπτει τέσσερις ειδικούς στόχους (στο εξής: ΕΣ):

i) ΕΣ1: Διασφάλιση του ότι τα έργα που περιλαμβάνονται στα προγράμματα ανάπτυξης δικτύων και επιλέγονται ως ΕΚΕ/ΕΑΕ αντιμετωπίζουν δεόντως και αποτελεσματικά τις ανάγκες σε υποδομές που έχουν προσδιοριστεί και, παράλληλα, διασφάλιση της έγκαιρης και αποδοτικής ανάπτυξης των ενεργειακών υποδομών·

ii) ΕΣ2: Διευκόλυνση της χρήσης εργαλείων επιμερισμού του κόστους για την ταχύτερη ανάπτυξη διασυνοριακών έργων υποδομής, με αποτέλεσμα την αυξημένη χρήση εργαλείων επιμερισμού του κόστους και τη μείωση του χρόνου ανάπτυξης των έργων·

iii) ΕΣ3: Συντόμευση και απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης για έργα ενεργειακών υποδομών, ανανεώσιμης ενέργειας και αποθήκευσης, καθώς και για σταθμούς επαναφόρτισης, με αποτέλεσμα τη μείωση του χρόνου για την απόκτηση των αναγκαίων αδειών, την εξασφάλιση της δυνατότητας τήρησης των υφιστάμενων προθεσμιών και την απλούστευση των απαιτήσεων αδειοδότησης·

iv) ΕΣ4: Ενίσχυση της υλικής ασφάλειας και της κυβερνοασφάλειας και της ανθεκτικότητας των διασυνοριακών ενεργειακών υποδομών (ΕΚΕ/ΕΑΕ) με την αύξηση του αριθμού του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων προστασίας και ανθεκτικότητας σε κρίσιμα στοιχεία δικτύου.

Η πρόταση συνεπάγεται **νέα απαίτηση για την Επιτροπή**, η οποία συνδέεται με την επίτευξη του **ΕΣ1**:

- Απαίτηση 1 (συνδέεται με τον ΕΣ1): Η Επιτροπή επιφορτίζεται με την εκπόνηση ολοκληρωμένου κεντρικού σεναρίου και αναλύσεων ευαισθησίας, ανάλογα με τις ανάγκες, τουλάχιστον ανά τετραετία για τους τομείς της ηλεκτρικής ενέργειας, του υδρογόνου και του αερίου, τα οποία θα χρησιμοποιούνται για τα διενωσιακά δεκαετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων (ΔΠΑΔ) (άρθρο 11).

Η πρόταση συνεπάγεται **νέες απαιτήσεις για τον ACER**, οι οποίες συνδέονται με την επίτευξη των **ΕΣ1 και ΕΣ2**:

- Απαίτηση 2 (συνδέεται με τον ΕΣ1): Για τους σκοπούς της εκπόνησης του κεντρικού σεναρίου, ο ACER επιφορτίζεται με την υποστήριξη και την επαλήθευση της συλλογής δεδομένων από την Επιτροπή (άρθρο 11). Επιπλέον, ο ACER υποχρεούται να καταρτίσει και να δημοσιεύσει δεσμευτική μεθοδολογία-πλαίσιο για τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές (θα πραγματοποιείται από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΔΥ).
- Απαίτηση 3 (συνδέεται με τον ΕΣ2): Ανατίθεται στον ACER η εντολή να επικαιροποιήσει τη σύστασή του για τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους και να δημιουργήσει κεντρικό αποθετήριο όλων των αποφάσεων διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους (άρθρο 17).

1.3.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους στοχευόμενους δικαιούχους / τις στοχευόμενες ομάδες.

Οι πρόσθετοι πόροι θα παράσχουν στην Επιτροπή και τον ACER τη δυνατότητα να επιτελούν τα καθήκοντα που απαιτούνται για την εκπλήρωση της εντολής τους βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας πρότασης. Η πρόταση αναμένεται να έχει τις ακόλουθες επιπτώσεις στους δικαιούχους και στις ομάδες στις οποίες στοχεύει:

- **Απαίτηση 1:** Η ανάθεση στην Επιτροπή της εκπόνησης κεντρικών σεναρίων αναμένεται να διασφαλίσει μεγαλύτερη διαφάνεια, έλεγχο και συνοχή των εισροών που χρησιμοποιούνται στον σχεδιασμό δικτύου τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, με απώτερο στόχο να διασφαλιστεί ο προσδιορισμός και η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των αναγκών σε υποδομές, με αποτέλεσμα τη μείωση του χάσματος μεταξύ των προγραμματισμένων έργων υποδομής στο ΔΠΑΔ και των προσδιορισμένων διασυνοριακών αναγκών σε υποδομές σε βάθος χρόνου, προς όφελος όλων των διαχειριστών συστημάτων και δικτύων, διά της επίτευξης ταχύτερης προόδου προς ένα βέλτιστο δίκτυο,
- **Απαίτηση 2:** Η ανάθεση στον ACER καθηκόντων που σχετίζονται με την εκπόνηση κεντρικών σεναρίων και τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές θα διασφαλίσει ότι η διαδικασία και τα αποτελέσματά της είναι άρτια και αξιόπιστα, με παρόμοια οφέλη με την απαίτηση 1.
- **Απαίτηση 3:** Η ανάθεση στον ACER της επικαιροποίησης της σύστασής του για τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους θα δημιουργήσει ένα πιο εναρμονισμένο πλαίσιο επιμερισμού του κόστους, βελτιώνοντας τη συνέπεια μεταξύ των κρατών μελών και των αποφάσεων διασυνοριακού επιμερισμού

του κόστους και θα ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή των κρατών μελών που δεν είναι κράτη μέλη υποδοχής ανάλογων έργων, με στόχο τη διευκόλυνση της χρήσης εργαλείων επιμερισμού του κόστους για την ταχύτερη ανάπτυξη διασυνοριακών έργων υποδομής.

1.3.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και της επίτευξης των στόχων της πρωτοβουλίας απαριθμούνται στο παράρτημα 8 της εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει τη δέσμη μέτρων για τα δίκτυα. Ειδικότερα, οι εν λόγω δείκτες αφορούν:

- τον βαθμό στον οποίο τα έργα που περιλαμβάνονται στην ανάπτυξη δικτύων και επιλέγονται ως ΕΚΕ/ΕΑΕ ανταποκρίνονται δεόντως και αποτελεσματικά στις ανάγκες σε υποδομές που έχουν προσδιοριστεί,
- την αποτελεσματική και αυξημένη χρήση εργαλείων επιμερισμού του κόστους,
- την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης, τη συντόμευση των προθεσμιών αδειοδότησης και την τήρηση των ισχυουσών προθεσμιών,
- την ενίσχυση της υλικής ασφάλειας και της κυβερνοασφάλειας και της ανθεκτικότητας των ενεργειακών υποδομών.

Όσον αφορά τους ειδικούς στόχους με τους οποίους συνδέονται οι απαιτήσεις 1-3, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι δείκτες:

- **Δείκτες για τις απαιτήσεις 1 & 2 (που συνδέονται με τον ΕΣ1):** Ο αριθμός και η συνολική δυναμικότητα των νέων διασυνοριακών γραμμών διασύνδεσης που εγκρίθηκαν/υλοποιήθηκαν, ο βαθμός στον οποίο οι προσδιορισμένες ανάγκες σε υποδομές καλύπτονται από έργα υποδομής (δυναμικότητα) που περιλαμβάνονται στο ΔΠΑΔ (προγραμματισμένα, υπό κατασκευή ή σε ανάθεση) ή άλλες μη ενσύρματες λύσεις (ύπαρξη χάσματος μεταξύ αναγκών και έργων και μείωση του χάσματος): η υιοθέτηση μη ενσύρματων λύσεων εκτεφρασμένη ως αριθμός των έργων και αντίστοιχη αύξηση της δυναμικότητας του δικτύου.
- **Δείκτες για την απαίτηση 3 (που συνδέεται με τον ΕΣ2):** Ο αριθμός των δεσμευτικών συμφωνιών επιμερισμού του κόστους που καθιστούν δυνατή την υλοποίηση διασυνοριακών έργων, η μέση διάρκεια για την επίτευξη συμφωνίας επιμερισμού του κόστους, ο αριθμός των χωρών που δεν είναι χώρες υποδοχής και οι οποίες συμβάλλουν σε συμφωνίες επιμερισμού του κόστους, ο αριθμός των έργων που αποτελούν μέρος ομάδων που υποβάλλονται για καθεστώς ΕΚΕ/ΕΑΕ.

1.4. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

- νέα δράση
- νέα δράση έπειτα από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια⁷⁰
- την παράταση υφιστάμενης δράσης
- συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

⁷⁰ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Απαίτηση 1:

Εισάγεται νέα διάταξη βάσει της οποίας απαιτείται από την Επιτροπή να αναπτύσσει κεντρικό σενάριο που θα χρησιμοποιείται για το διενωσιακό ΔΠΑΔ μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού και στη συνέχεια τουλάχιστον ανά τετραετία (άρθρο 11). Η Επιτροπή πρέπει επίσης να καταρτίσει μεθοδολογία για τη συλλογή δεδομένων από το ΕΔΔΣΜ-ηλ, το ΕΔΔΔΥ και το ΕΔΔΣΜ Αερίου και να διαβουλευτεί με τους σχετικούς φορείς σχετικά με τα συλλεγόμενα δεδομένα. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να διαβουλευτεί για το σχέδιο κεντρικού σεναρίου με την ομάδα ΔΕΔ-Ε και να εγκρίνει και να δημοσιεύει το τελικό κεντρικό σενάριο. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να εκπονεί αναλύσεις ευαισθησίας του κεντρικού σεναρίου, εάν είναι αναγκαίο, με βάση τις εξελίξεις της πολιτικής για την αγορά. Η Επιτροπή θα πρέπει να προβαίνει σε ενέργειες μεταπαρακολούθησης όσον αφορά τις προσδιορισθείσες ανάγκες στα σχετικά περιφερειακά φόρουμ. Εντός της Επιτροπής, τα καθήκοντα αυτά θα ανατεθούν στη ΓΔ Ενέργειας και στο JRC.

Όσον αφορά τη ΓΔ Ενέργειας, για τη νέα απαίτηση που σχετίζεται με την εκπόνηση κεντρικών σεναρίων θα χρειαστούν πρόσθετοι πόροι για τη διαχείριση της διαδικασίας εκπόνησης σεναρίων, γεγονός που συνεπάγεται μεγάλο αριθμό αλληλεπιδράσεων με τους συμφεροντούχους, τα κράτη μέλη, υπηρεσίες υποστήριξης και εταιρείες. Με βάση την εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση, η εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων θα έχει ως αποτέλεσμα πρόσθετο φόρτο εργασίας για τη ΓΔ Ενέργειας που αντιστοιχεί συνολικά σε 6 ΠΠΑ. Οι εν λόγω πρόσθετοι πόροι θα καλύψουν τις ακόλουθες ανάγκες:

Καθοδήγηση της διαδικασίας:

- Συντονισμός της συνολικής διαδικασίας μεταξύ ΕΔΔΣΜ/ΔΣΜ, Επιτροπής και ACER, όπως απαιτείται από τη νομοθεσία για τα ΔΕΔ-Ε· διαβούλευση με τους συμφεροντούχους και τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια των διαφόρων σταδίων της διαδικασίας (μεταξύ άλλων μέσω εργαστηρίων και συνεδριάσεων) και κατάλληλη μετα-παρακολούθηση (όπως περιγράφεται στα άρθρα 11 έως 13),
- Διασφάλιση της συμβατότητας των σεναρίων δικτύου στο πλαίσιο της συνολικής αρχιτεκτονικής πολιτικής· ευθυγράμμιση του σχεδιασμού των σεναρίων με το τρέχον σενάριο πολιτικής (π.χ. σχετικά με τους στόχους για το 2040, την οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση, το ΣΕΔΕ κ.λπ.)· διασφάλιση της ευθυγράμμισης με τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια (στο εξής: ΕΣΕΚ) και το κλίμα και την ΕΡΑΑ· διαχείριση της διαδικασίας αξιολόγησης του σχεδίου και της τελικής έκθεσης προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές (η οποία διεκπεραιώνεται από τα ΕΔΔΣΜ),
- Συντονισμός της διαδικασίας αντιστοίχισης των αναγκών (μετά την έγκριση της αξιολόγησης των αναγκών σε υποδομές) με το ΕΔΔΣΜ-ηλ, τους ΔΣΜ, τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τους σχετικούς συμφεροντούχους και καθοδήγηση της διαδικασίας με τις σχετικές περιφερειακές ομάδες. Στενή παρακολούθηση της ανάλυσης κόστους-οφέλους για ολόκληρο το ενεργειακό σύστημα σε συνεργασία με τα ΕΔΔΣΜ και διασφάλιση της δέουσας εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των σχετικών συμφεροντούχων.

- Εκπόνηση και σύνταξη νομικών πράξεων και διαχείριση της διαδικασίας έκδοσης.

Εκπόνηση και συντονισμός σεναρίων:

- Διασφάλιση της συλλογής δεδομένων από κοινού με τα κράτη μέλη, το ΕΔΔΣΜ-ηλ, το ΕΔΔΣΜ Αερίου, το ΕΔΔΔΥ, τις εθνικές ρυθμιστές αρχές και άλλους συμφεροντούχους. Τήρηση αποθετηρίων και διασφάλιση της διαδικασίας ποιότητας των δεδομένων,
- Συντονισμός των εργασιών αξιολόγησης. Στην εν λόγω διαδικασία περιλαμβάνονται όλα τα στάδια της διαδικασίας μοντελοποίησης, δηλαδή η διασφάλιση της διαθεσιμότητας των δεδομένων, ο καθορισμός κρίσιμων παραδοχών, η επανεξέταση και ο έλεγχος ποιότητας των προσχεδίων αποτελεσμάτων μοντελοποίησης, η μετα-παρακολούθηση του προγράμματος εργασιών και ο σχεδιασμός της αλληλεπίδρασης δημιουργών μοντέλων/αναλυτών με τους σχετικούς συμφεροντούχους,
- Καταγραφή των διαφόρων σταδίων της διαδικασίας μοντελοποίησης και διάδοση των εκθέσεων και των συνόλων δεδομένων. Η τεκμηρίωση θα περιλαμβάνει τη μεθοδολογία, τα δεδομένα, τις βασικές παραδοχές, τα αποτελέσματα σε διάφορους μορφότυπους: εκθέσεις, αρχεία δεδομένων, διαδικτυακοί πόροι.

Όσον αφορά το JRC, θα είναι επιφορτισμένο με την υποστήριξη της ΓΔ Ενέργειας σε σχέση με την εκπόνηση των κεντρικών σεναρίων, καθώς και με την εκτέλεση της μοντελοποίησης. Η συλλογή δεδομένων από τα κράτη μέλη και τους ΔΣΜ για τη μοντελοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας, του αερίου και του υδρογόνου θα αποτελεί αρμοδιότητα της ΓΔ ENER με τη στήριξη του JRC. Με βάση την εκτίμηση επιπτώσεων, τα παραπάνω αναμένεται να δημιουργήσουν νέο φόρτο εργασίας για το JRC, ο οποίος ανέρχεται συνολικά σε 12 ΙΠΑ.

- Συνεργασία με τη ΓΔ Ενέργειας και παροχή τεχνικής εμπειρογνωσίας και εμπειρογνωσίας σε θέματα πολιτικής για την κατάρτιση της μεθοδολογίας για τη μοντελοποίηση του κεντρικού σεναρίου, καθώς και υποστήριξη της ΓΔ Ενέργειας με την αναγκαία συλλογή δεδομένων από το ΕΔΔΣΜ-ηλ, το ΕΔΔΔΥ και το ΕΔΔΣΜ Αερίου,
- Μοντελοποίηση του ενεργειακού συστήματος: Εκπόνηση σεναρίων και ευαισθησιών· διαχείριση δεδομένων που απαιτείται για τη μοντελοποίηση του ενεργειακού συστήματος,
- Μοντελοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας: Μοντελοποίηση της κατανομής ηλεκτρικής ενέργειας στα σενάρια· υπολογισμοί ροής ηλεκτρικής ενέργειας· διαχείριση δεδομένων που απαιτείται για τη μοντελοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας,
- Μοντελοποίηση αερίου και υδρογόνου: Επικαιροποίηση των μακροπρόθεσμων προσδοκιών για το αέριο και το υδρογόνο· μοντελοποίηση της αγοράς και του δικτύου αερίου στα σενάρια· μοντελοποίηση των ροών αερίου/υδρογόνου· περιλαμβάνεται μοντελοποίηση δεδομένων για μοντελοποίηση αερίου/υδρογόνου· διαχείριση δεδομένων που απαιτείται για τη μοντελοποίηση του αερίου και του υδρογόνου.

Συνολικά, εκτιμάται ότι η πρόταση θα οδηγήσει σε νέο φόρτο εργασίας για την Επιτροπή, ο οποίος θα ανέλθει συνολικά σε **18 ΙΠΑ** (6 ΙΠΑ για τη ΓΔ Ενέργειας

και 12 ΠΠΑ για το JRC, εκ των οποίων 4 θα ανακατανεμηθούν από τους τρέχοντες πόρους του και 9 θα χρηματοδοτηθούν μέσω διοικητικής συμφωνίας). Επιπλέον, θα απαιτηθούν 1 εκατ. EUR σε εφάπαξ λειτουργικές δαπάνες και 500 000 σε επαναλαμβανόμενες, ετήσιες λειτουργικές δαπάνες για τεχνικές επικαιροποιήσεις, επεκτάσεις και συντήρηση των μοντέλων ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου και υδρογόνου, για τη μοντελοποίηση των στόχων, των ΕΣΕΚ και των ενεργειακών μειγμάτων, καθώς και για τη διοργάνωση εργαστηρίων και αποστολών.

ACER

Απαίτηση 2:

Ο ACER επιφορτίζεται με την υποστήριξη και την επαλήθευση όλων των εισερχόμενων δεδομένων που συλλέγει η Επιτροπή στο πλαίσιο της εκπόνησης του κεντρικού σεναρίου (άρθρο 11). Επιπλέον, ο ACER υποχρεούται να καταρτίσει δεσμευτική μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές (άρθρο 12) και να αξιολογήσει τη συμμόρφωση του σχεδίου προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές που καταρτίζεται και υποβάλλεται από το ΕΔΔΣΜ-ηλ και το ΕΔΔΔΥ με την καταρτισθείσα μεθοδολογία-πλαίσιο και να υποβάλει έκθεση στην ομάδα ΔΕΔ-Ε. Ο ACER υποχρεούται επίσης να επικαιροποιεί τη μεθοδολογία-πλαίσιο, όταν είναι αναγκαίο, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής.

Η εκτέλεση αυτών των νέων καθηκόντων εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε πρόσθετο φόρτο εργασίας για τον ACER, ο οποίος ανέρχεται συνολικά σε 2 ΠΠΑ. Επιπλέον, ο ACER θα έχει λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένης της συμβουλευτικής υποστήριξης για την κατάρτιση της μεθοδολογίας προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές, την ανάπτυξη εργαλείου ΤΠ για τη διευκόλυνση της επαλήθευσης δεδομένων και γενικά έξοδα, με εκτιμώμενο εφάπαξ κόστος 130 000 EUR, καθώς και επαναλαμβανόμενες λειτουργικές δαπάνες ύψους 100 000 EUR ετησίως.

Απαίτηση 3:

Ο ACER υποχρεούται να εκδώσει σύσταση για τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, προσδιορίζοντας ορθές πρακτικές για την αντιμετώπιση των αιτημάτων επενδύσεων για ΕΚΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές του κανονισμού ΔΕΔ-Ε (άρθρο 17). Η εν λόγω σύσταση επικαιροποιείται τακτικά, ανάλογα με τις ανάγκες. Κατά την έκδοση ή την τροποποίηση της σύστασης, ο ACER διεξάγει εκτενή διαδικασία διαβούλευσης στην οποία συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί συμφεροντούχοι. Η εν λόγω σύσταση περιλαμβάνει επίσης μη δεσμευτικό υπόδειγμα διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους για τη διευκόλυνση του έργου των εθνικών ρυθμιστικών οργανισμών.

Η κατάρτιση και έγκριση σύστασης για τον διασυνοριακό επιμερισμό του κόστους, καθώς και η συντήρηση αποθετηρίου αποφάσεων διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους εκτιμάται ότι θα έχουν ως αποτέλεσμα πρόσθετο φόρτο εργασίας για τον ACER συνολικού ύψους 1 ΠΠΑ, καθώς και εκτιμώμενο εφάπαξ κόστος ύψους 70 000 EUR για την ανάπτυξη του εργαλείου ΤΠ για το αποθετήριο αποφάσεων διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους.

Για τη ΓΔ Ενέργειας, το JRC και τον ACER, οι ανωτέρω απαιτήσεις για την εφαρμογή της νομοθετικής πρότασης εκτείνονται πέραν του τρέχοντος ΠΔΠ 2021-2027.

- 1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την

ενωσιακή δράση και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Βλ. τμήματα της αιτιολογικής έκθεσης σχετικά με την επικουρικότητα και την αναλογικότητα.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Η αξιολόγηση του προηγούμενου κανονισμού ΔΕΔ-Ε έδειξε ότι βελτίωσε αποτελεσματικά την ενοποίηση των δικτύων των κρατών μελών, τόνωσε το εμπόριο ενέργειας και, ως εκ τούτου, συνέβαλε στην ανταγωνιστικότητα της Ένωσης. Τα ΕΚΕ έχουν συμβάλει σημαντικά στην ασφάλεια του εφοδιασμού ως βασικός κινητήριος μοχλός για τον σχεδιασμό του κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Μετά την αξιολόγησή του το 2020, ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε αναθεωρήθηκε το 2022. Η έκθεση εφαρμογής που επισυνάπτεται στην εκτίμηση επιπτώσεων αναλύει τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την εφαρμογή του αναθεωρημένου κανονισμού ΔΕΔ-Ε. Η έκθεση εφαρμογής παρέχει στοιχεία που αποδεικνύουν την ανάγκη για περαιτέρω βελτιώσεις, ιδίως όσον αφορά την εκπόνηση σεναρίων, τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές και το επακόλουθο ΔΠΑΔ, την επιλογή και την αξιολόγηση έργων ΕΚΕ/ΕΑΕ, καθώς και τα πλαίσια διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους και αδειοδότησης.

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Η παρούσα δέσμη μέτρων για τα δίκτυα αποτελεί βασικό παραδοτέο στο πλαίσιο της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία και του σχεδίου δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια, τα οποία αποτελούν μέρος του προγράμματος εργασιών της Επιτροπής για το 2025. Η πρόταση συμπληρώνει άλλες πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη δημιουργία μιας πιο ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας και στη μείωση του ενεργειακού κόστους για τα νοικοκυριά και τις βιομηχανίες. Οι ενεργειακές υποδομές είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την επίτευξη του προτεινόμενου κλιματικού στόχου της ΕΕ για το 2040 και του στόχου της ΕΕ για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Η πρόταση της Επιτροπής για το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (στο εξής: ΠΔΠ) 2028-2034 τονίζει «τη ζωτική σημασία μιας πραγματικής Ενεργειακής Ένωσης και άρτια ολοκληρωμένων δικτύων υποδομών της ΕΕ», η οποία αντικατοπτρίζεται στον σημαντικά αυξημένο προϋπολογισμό που προτείνεται για τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) για την ενέργεια. Ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε παρέχει τη βάση για έργα ενεργειακών υποδομών που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΜΣΕ.

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Στην έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση αναλύθηκαν διάφορες επιλογές πολιτικής για την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων της πρωτοβουλίας. Η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής που επιδιώκεται μέσω της παρούσας νομοθετικής πρότασης θεωρήθηκε η πλέον αποτελεσματική και οικονομικά αποδοτική προσέγγιση και σύμφωνη με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Η ΓΔ Ενέργειας, το JRC και ο ACER θεωρούνται οι πλέον κατάλληλοι φορείς για την εκτέλεση των πρόσθετων απαιτήσεων που απορρέουν από τη νομοθετική

πρόταση λόγω της προηγούμενης εμπειρίας τους από τη διαδικασία σχεδιασμού υποδομών και τη μοντελοποίηση του ενεργειακού συστήματος.

Η ΓΔ Ενέργειας έχει αποκτήσει σημαντική πείρα στη διαδικασία σχεδιασμού και συντονισμού υποδομών από την πρώτη έκδοση του κανονισμού ΔΕΔ-Ε το 2013. Ως εκ τούτου, είναι η πλέον κατάλληλη για τον συντονισμό των μηχανισμών προσδιορισμού των αναγκών σε υποδομές και κάλυψης των ελλείψεων σε επίπεδο ΕΕ με αμερόληπτο τρόπο. Το JRC διαθέτει σημαντικές τεχνικές γνώσεις όσον αφορά τη μοντελοποίηση του ενεργειακού συστήματος και έχει αναπτύξει τα δικά του εργαλεία μοντελοποίησης. Ως εκ τούτου, θεωρείται ο πλέον κατάλληλος φορέας για την εκτέλεση των καθηκόντων μοντελοποίησης που συνδέονται με την ανάπτυξη του κεντρικού σεναρίου.

Λόγω της εντολής του, ο ACER είναι ο πλέον κατάλληλος φορέας για την εφαρμογή των απαιτήσεων 1 & 2. Έχει αναπτύξει σημαντική τεχνική εμπειρογνωσία ως βασικός παράγοντας με επίσημο ρόλο τόσο στη διαδικασία σχεδιασμού των υποδομών όσο και στο πλαίσιο διασυνοριακού επιμερισμού του κόστους σε επίπεδο ΕΕ βάσει του ισχύοντος πλαισίου ΔΕΔ-Ε.

Τα πρόσθετα ΙΠΑ απαιτούνται για νέα καθήκοντα/απαιτήσεις που απορρέουν από την παρούσα νομοθετική πρόταση, ενώ τα υφιστάμενα καθήκοντα δεν θα μειωθούν στο άμεσο μέλλον.

1.6. Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών επιπτώσεών της

περιορισμένη διάρκεια

- με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE
- Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών

απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού

Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

- από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης·
- από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- σε διεθνείς οργανισμούς και στους οργανισμούς αυτών (να προσδιοριστούν)
- στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο και είναι επιφορτισμένοι με δημόσια υπηρεσία, στον βαθμό που τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στους οποίους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- σε οργανισμούς ή πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας βάσει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
- σε οργανισμούς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος, διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους ή το δίκαιο της Ένωσης και είναι επιλέξιμοι για να τους ανατεθεί, σύμφωνα με ειδικούς τομεακούς κανόνες, η εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης ή δημοσιονομικών εγγυήσεων, στον βαθμό που οι εν λόγω οργανισμοί ελέγχονται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή από οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο και είναι επιφορτισμένοι με δημόσια υπηρεσία και τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις υπό μορφή από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνης από τους ελέγχοντες οργανισμούς

ή ισοδύναμες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και οι οποίες μπορεί να περιορίζονται, για κάθε δράση, στο μέγιστο ποσό της στήριξης της Ένωσης.

Παρατηρήσεις

A.A.
------

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

ΓΔ Ενέργειας και JRC

Τα καθήκοντα που εκτελεί απευθείας η ΓΔ Ενέργειας θα ακολουθούν τον ετήσιο κύκλο σχεδιασμού και παρακολούθησης, όπως εφαρμόζεται στην Επιτροπή και στους εκτελεστικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένης της υποβολής εκθέσεων αποτελεσμάτων μέσω της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ Ενέργειας και της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του JRC.

ACER

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό του, ο ACER πρέπει να παρέχει, στο πλαίσιο του εγγράφου προγραμματισμού του, ετήσιο πρόγραμμα εργασίας που θα περιλαμβάνει λεπτομέρειες σχετικά με τους πόρους, τόσο τους οικονομικούς όσο και τους ανθρώπινους, για καθεμία από τις δραστηριότητες που διεξάγονται.

Ο ACER υποβάλλει μηνιαίες εκθέσεις στη ΓΔ Ενέργειας σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των αναλήψεων υποχρεώσεων, των πληρωμών ανά τίτλο του προϋπολογισμού, καθώς και των ποσοστών κενών θέσεων ανά είδος προσωπικού.

Επίσης, η ΓΔ Ενέργειας εκπροσωπείται άμεσα στα όργανα διακυβέρνησης του ACER. Μέσω των εκπροσώπων της στο διοικητικό συμβούλιο, η ΓΔ Ενέργειας θα ενημερώνεται για τη χρήση του προϋπολογισμού και τον πίνακα προσωπικού σε κάθε συνεδρίασή του κατά τη διάρκεια του έτους.

Τέλος, σύμφωνα και με τους δημοσιονομικούς κανόνες, ο ACER υπόκειται σε ετήσιες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις δραστηριότητες και τη χρήση των πόρων μέσω του διοικητικού συμβουλίου και της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. *Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται*

Απαίτηση 1:

Τα καθήκοντα στο πλαίσιο της απαίτησης θα ανατεθούν στην Επιτροπή.

Με την επιφύλαξη της απόφασης που θα ληφθεί κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, τα καθήκοντα αυτά μπορούν να εκτελεστούν εσωτερικά ή να ανατεθούν σε πάροχο υπηρεσιών μέσω διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης. Σε περίπτωση που τα καθήκοντα ανατεθούν σε πάροχο υπηρεσιών, η σύμβαση θα υλοποιηθεί υπό άμεση διαχείριση και με πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού. Η στρατηγική ελέγχου συμβάσεων της ΓΔ Ενέργειας και του JRC περιλαμβάνει ειδικούς εκ των προτέρων νομικούς, επιχειρησιακούς και δημοσιονομικούς ελέγχους σχετικά με τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων (έλεγχος από τη συμβουλευτική επιτροπή αγορών και συμβάσεων), καθώς και σχετικά με την υπογραφή των συμβάσεων. Επιπλέον, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών υπόκεινται σε εκ των προτέρων ελέγχους και, εφόσον απαιτείται, σε εκ των υστέρων και δημοσιονομικούς ελέγχους.

Απαιτήσεις 2 & 3:

Λόγω της εντολής του, ο ACER είναι ο πλέον κατάλληλος φορέας για να συγκεντρώσει εμπειρογνώσια σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων 4 και 3.

Η ΓΔ Ενέργειας κατάρτισε στρατηγική ελέγχου για τη διαχείριση των σχέσεων της με τον ACER, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής για το 2017. Ο οργανισμός αναθεώρησε και εξέδωσε το δικό του πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου τον Δεκέμβριο του 2018.

- 2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

ΓΔ Ενέργειας

Τα στοιχεία που διαχειρίζεται απευθείας η ΓΔ Ενέργειας ενδέχεται να υπόκεινται στους συνήθεις κινδύνους που επηρεάζουν τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Οι κίνδυνοι αυτοί θεωρούνται χαμηλοί όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών. Εφαρμόζονται κατάλληλοι και αποτελεσματικοί έλεγχοι σε επίπεδο οργάνου και ΓΔ.

Όσον αφορά τις επιδόσεις, ο κύριος κίνδυνος είναι εσφαλμένες εκτιμήσεις όσον αφορά τον φόρτο εργασίας που δημιουργεί η παρούσα πρόταση, δεδομένου ότι εισάγει νέα καθήκοντα. Ο κίνδυνος αυτός πρέπει να γίνει αποδεκτός, δεδομένου ότι, όπως έχει καταδείξει η πείρα, εάν δεν συμπεριληφθούν στην αρχική πρόταση οι ανάγκες για πρόσθετους πόρους, είναι πολύ δύσκολο να διορθωθεί η κατάσταση αυτή αργότερα.

ΓΔ JRC

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτίμησης κινδύνου για τις επιστημονικές δραστηριότητές του, το JRC εντοπίζει δυνητικούς κινδύνους, αξιολογεί το επίπεδό τους και σχεδιάζει τις αναγκαίες δράσεις μετριασμού και προσδιορίζει τους υφιστάμενους ελέγχους. Ο βασικός κίνδυνος που εντοπίστηκε αφορά α) την εκτίμηση του σχετικού φόρτου εργασίας για τα νέα καθήκοντα που συνδέονται με την παρούσα πρόταση (ο φόρτος εργασίας για ορισμένα από τα καθήκοντα ενδέχεται να υποτιμηθεί)· β) την ανεπαρκή ποσότητα ή ποιότητα των δεδομένων για την υποστήριξη των διαφόρων νέων καθηκόντων. Όσον αφορά το στοιχείο α) ο κίνδυνος πρέπει να γίνει αποδεκτός· στα μέτρα μετριασμού περιλαμβάνεται ο προσεκτικός προγραμματισμός του προσωπικού καθ' όλη τη διάρκεια των δραστηριοτήτων, ώστε να διασφαλιστεί η κατάλληλη εμπειρογνώσια. Όσον αφορά το στοιχείο β), οι δράσεις περιλαμβάνουν την έγκαιρη συμμετοχή στον σχεδιασμό και την πλαισίωση των διαδικασιών συλλογής δεδομένων, καθώς και τον έγκαιρο εντοπισμό, στο πλαίσιο κάθε εργασίας που απαιτεί δραστηριότητες έντασης δεδομένων, των πιθανών εμποδίων για την απόκτηση πρόσβασης στα δεδομένα ενδιαφέροντος και την έγκαιρη επικοινωνία με τη ΓΔ Ενέργειας και τους σχετικούς συμφεροντούχους ώστε να τεθεί το ζήτημα της διαθεσιμότητας των δεδομένων.

ACER

Όσον αφορά τα νέα καθήκοντα του ACER, η πρόταση περιλαμβάνει διάφορα νέα καθήκοντα που μετριάζουν αυτόν τον κίνδυνο, δεδομένου ότι, ενώ ο φόρτος εργασίας ορισμένων μελλοντικών καθηκόντων ενδέχεται να υποτιμάται, άλλοι φόρτοι εργασίας μπορεί να υπερεκτιμώνται και, έτσι, δημιουργείται περιθώριο για πιθανή μελλοντική ανακατανομή πόρων.

- 2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

ΓΔ Ενέργειας

Τα καθήκοντα που ανατίθενται στη ΓΔ Ενέργειας θα εκτελεστούν σύμφωνα με το ήδη υφιστάμενο σύστημα ελέγχου και ο δείκτης του κόστους ελέγχου αναμένεται να παραμείνει σταθερός (5 έως 6 % των κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης βάσει πρόσφατων διαδικασιών).

ACER

Η κατανομή πρόσθετων καθηκόντων για την υφιστάμενη εντολή του ACER δεν αναμένεται να επιφέρει ειδικούς πρόσθετους ελέγχους στο επίπεδο του Οργανισμού και, ως εκ τούτου, ο λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης θα παραμείνει αμετάβλητος για τον ACER.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

ΓΔ Ενέργειας

Η ΓΔ Ενέργειας ενέκρινε αναθεωρημένη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης το 2020 και, το 2023, αναθεωρημένο σχέδιο δράσης που καλύπτει τα έτη 2023-2025. Η ΓΔ Ενέργειας αναθεωρεί επί του παρόντος τη στρατηγική της για την καταπολέμηση της απάτης για τα έτη 2026-2028, σύμφωνα με τη μεθοδολογία της OLAF. Η στρατηγική της ΓΔ Ενέργειας για την καταπολέμηση της απάτης βασίζεται στη στρατηγική της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης και σε ειδική εκτίμηση κινδύνου που διενεργήθηκε εσωτερικά για την ταυτοποίηση των τομέων που είναι πιο ευάλωτοι σε περιπτώσεις απάτης, των ελέγχων που ήδη εφαρμόζονται και των δράσεων που απαιτούνται για τη βελτίωση της ικανότητας της ΓΔ Ενέργειας να προλαμβάνει, να εντοπίζει και να αντιμετωπίζει περιπτώσεις απάτης.

ΓΔ JRC

Η στρατηγική του JRC για την καταπολέμηση της απάτης, μαζί με το συνοδευτικό σχέδιο δράσης της, εγκρίθηκε το 2020 και τροποποιήθηκε το 2024 με σκοπό την αναθεώρηση και επικαιροποίηση του σχεδίου για την περίοδο 2025-2027. Το επικαιροποιημένο σχέδιο περιλαμβάνει τρεις νέες δράσεις: εκστρατεία ευαισθητοποίησης που επικεντρώνεται σε ζητήματα δεοντολογίας της Επιτροπής και σε μέτρα καταπολέμησης της απάτης, με σχετικά παραδείγματα προσαρμοσμένα στο επιστημονικό προσωπικό του JRC, η οποία δρομολογήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2025· διευρυνόμενο πρόγραμμα κατάρτισης με θεματικές συνεδρίες για θέματα όπως η σύγκρουση συμφερόντων, η διανοητική ιδιοκτησία, η χρήση της TN, οι διάυλοι καταγγελίας δυσλειτουργιών και αναφοράς, μεταξύ άλλων· επικαιροποιημένες σελίδες Sharepoint αφιερωμένες σε ζητήματα δεοντολογίας και μέτρα καταπολέμησης της απάτης. Οι νέες αυτές δράσεις συμπληρώνουν τις συνεχιζόμενες προσπάθειες του σχεδίου δράσης 2021-2024 και τη συμμετοχή του JRC στο σχέδιο δράσης της στρατηγικής της Επιτροπής για την καταπολέμηση της απάτης. Το JRC εκτιμά τη συνεργασία του με την OLAF, την ομάδα εσωτερικού ελέγχου και άλλους συμφεροντούχους στις συλλογικές μας προσπάθειες για την καταπολέμηση της απάτης.

ACER

Ο ACER εφαρμόζει τις αρχές καταπολέμησης της απάτης των αποκεντρωμένων οργανισμών της ΕΕ, σύμφωνα με την προσέγγιση της Επιτροπής και τις κατευθυντήριες γραμμές της OLAF του 2024 για τους αποκεντρωμένους οργανισμούς και τις κοινές επιχειρήσεις. Τον Δεκέμβριο του 2024, ο Οργανισμός εξέδωσε νέα στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, η οποία καταργεί την απόφαση 15/2021 του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού. Η νέα στρατηγική, η οποία καλύπτει την περίοδο 2025-2027, βασίζεται στους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους: βελτιστοποίηση των υφιστάμενων μέτρων πρόληψης της απάτης, ενίσχυση της έγκαιρης υποβολής και της ακρίβειας των υφιστάμενων συστημάτων εντοπισμού, ενίσχυση των πρωτοκόλλων έρευνας και βελτιστοποίηση των διορθωτικών μέτρων για ταχείες ανακτήσεις.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ⁷¹

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ⁷²	χωρών ΕΖΕΣ ⁷³	υποψηφίων για ένταξη χωρών και δυνάμει υποψηφίων μελών ⁷⁴	άλλων τρίτων χωρών	άλλα έσοδα με ειδικό προορισμό
01	02.03.02 Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Ενέργεια	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
01	02.01.22.01 Δαπάνες στήριξης για το μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Ενέργεια	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
01	02.10.06 Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας	ΔΠ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

⁷¹ Μολονότι το παρόν νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο καλύπτει μόνο το ΠΔΔ 2021-2027, η πρόταση αναμένεται να έχει δημοσιονομικό αντίκτυπο μετά το 2027.

⁷² ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

⁷³ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

⁷⁴ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη από τα Δυτικά Βαλκάνια.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις⁷⁵

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.1.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αριθμός	01
---	---------	----

ΓΔ: ENER			Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021-2027	ΜΕΤΑ ΤΟ 2027	
			2024	2025	2026	2027			
Επιχειρησιακές πιστώσεις									
Γραμμή του προϋπολογισμού: 02.03.02 Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Ενέργεια	Αναλήψεις υποχρεώσεων ν	(1α)					4,232	4,232 ⁷⁶	6,732
	Πληρωμές	(2α)					3,232	3,232	7,732
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων									
Γραμμή του προϋπολογισμού 02.01.22.01 Δαπάνες στήριξης για το μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Ενέργεια		(3)					0,428	0,428	2,996
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ Ενέργειας⁷⁷	Αναλήψεις υποχρεώσεων ν	=1α+1β+3	0,00	0,00	0,00	0,00	4,660	4,660	9,728
	Πληρωμές	=2α+2β+3	0,00	0,00	0,00	0,00	3,660	3,660	10,728

⁷⁵ Τα ποσά για την περίοδο μετά το 2027 είναι ενδεικτικά και δεν προδικάζουν την έκβαση των διαπραγματεύσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη για το επόμενο ΠΔΠ.

⁷⁶ Μέρος των επιχειρησιακών πιστώσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα διατεθεί σε διοικητική συμφωνία με το JRC για τα 9 ΙΠΑ (ΣΥ), όπως αναφέρεται στο σημείο 1.5.1.

⁷⁷

JRC				Έτος	Έτος	Έτος		Έτος	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2021-2027	ΜΕΤΑ ΤΟ 2027		
				2024	2025	2026		2027				
Επιχειρησιακές πιστώσεις												
Άνευ αντικειμένου				Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)							
				Πληρωμές	(2α)							
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων												
Γραμμή του προϋπολογισμού 01 01 01 11 Δαπάνες σχετικές με μόνιμους και έκτακτους υπαλλήλους που υλοποιούν το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» — Άμεση έρευνα					(3)				0,754	0,754	5,278	
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για το JRC⁷⁸				Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+1β+3	0,000	0,000	0,000		0,754	0,754	5,278
				Πληρωμές	=2α+2β+3	0,000	0,000	0,000		0,754	0,754	5,278

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

[Οργανισμός]: Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2021-2027	Μετά το 2027
Γραμμή του προϋπολογισμού: 02.10.06 Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας / Συνεισφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ στον οργανισμό				0,327	0,327	3,320

Οι πιστώσεις / η συνεισφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ στον οργανισμό θα αντισταθμιστούν από μείωση του κονδυλίου του επόμενου προγράμματος του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» – Ενέργεια / της γραμμής του προϋπολογισμού: 02.03.02/κατά το έτος/-η: 2027.

Οι πιστώσεις που διατίθενται στο επόμενο ΠΔΠ θα πρέπει να ενσωματωθούν στην επιχορήγηση του Οργανισμού λόγω του μόνιμου χαρακτήρα των καθηκόντων που ανατίθενται με την παρούσα πρόταση και θα αντισταθμιστούν, κατά περίπτωση, από ισοδύναμη

⁷⁸ Εκτιμήσεις με βάση το μέσο κόστος προσωπικού που ισχύουν από το 2026 και αντιστοιχούν σε τέσσερις υπαλλήλους της σχετικής κατηγορίας προς αναδιανομή εντός του JRC.

μείωση σχετικού κονδυλίου του προγράμματος στο πλαίσιο του ίδιου τομέα του ΠΔΠ, με την επιφύλαξη της μελλοντικής συμφωνίας του. Εάν απαιτείται αντισταθμιστική μείωση, οι πόροι που διατίθενται στον Οργανισμό θα πρέπει να αναθεωρηθούν.

			Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021- 2027	ΜΕΤΑ ΤΟ 2027
• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	0,000	0,000	0,000	4,559	4,559	10,052
	Πληρωμές	(5)	0,000	0,000	0,000	3,559	3,559	11,052
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)		(6)	0,000	0,000	0,000	1,182	1,182	8,274
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των τομέων 1 έως 6 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ποσό αναφοράς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	0,000	0,000	0,000	5,741	5,741	18,326
	Πληρωμές	=5+6	0,000	0,000	0,000	4,741	4,741	19,326

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
---	----------	-----------------------

ΓΔ: ENER	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2021- 2027 ⁷⁹	ΜΕΤΑ ΤΟ 2027
	• Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,000	0,000		
• Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,000	0,000	0,000	0,012	0,012	0,084
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ ENER	0,000	0,000	0,000	0,388	0,388	2,716

⁷⁹ Οι διοικητικές αυτές δαπάνες θα συνεχιστούν στο επόμενο ΠΔΠ.

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,000	0,000	0,388	0,388	2,716
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2021-2027	ΜΕΤΑ ΤΟ 2027
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,000	0,000	0,000	6,129	6,129	21,042
	Πληρωμές	0,000	0,000	0,000	5,129	5,129	22,042

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα ↓			Έτος 2024		Έτος 2025		Έτος 2026		Έτος 2027		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται ώστε να αποτυπώνεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)						ΣΥΝΟΛΟ		
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																		
	Είδος ⁸⁰	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολικός αριθ.
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ⁸¹ ...																			

⁸⁰ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ. αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χιλιομέτρων οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

⁸¹ Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.3.2. «Ειδικόί στόχοι»

- Αποτέλεσμα																	
- Αποτέλεσμα																	
- Αποτέλεσμα																	
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																	
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																	
- Αποτέλεσμα																	
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																	
ΣΥΝΟΛΑ																	

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.3.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ 2021-2027	ΜΕΤΑ ΤΟ 2027
	2024	2025	2026	2027		
ΤΟΜΕΑΣ 7						
Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,000	0,000	0,376	0,376	2,632
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,000	0,000	0,000	0,012	0,012	0,084
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,388	0,388	2,716
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7						
Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,000	0,000	1,910	1,910	13,370
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	0,000	0,000	0,000	0,024	0,024	0,168
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	1,934	1,934	13,538
ΣΥΝΟΛΟ						
	0,000	0,000	0,000	2,322	2,322	16,254

3.2.3.2. Σύνολο πιστώσεων

ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ + ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ 2021-2027	ΜΕΤΑ ΤΟ 2027
	2024	2025	2026	2027		
ΤΟΜΕΑΣ 7						
Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,000	0,000	0,376	0,376	2,632
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,000	0,000	0,000	0,012	0,012	0,084
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,388	0,388	2,716
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7						
Ανθρώπινοι πόροι	0,000	0,000	0,000	1,910	1,910	13,370
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	0,000	0,000	0,000	0,024	0,024	0,168
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	1,934	1,934	13,370
ΣΥΝΟΛΟ						
	0,000	0,000	0,000	2,322	2,322	16,254

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους του Τομέα 7 και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, οι οποίες θα συμπληρωθούν, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετα κονδύλια που μπορεί να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

3.2.4. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.4.1. Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό¹

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης (ΠΠΑ)

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Μετά το 2027
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)					
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	0	0	0	2	2
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0	
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)	0	0	0	0	
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)	0	0	0	4	4
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)	0	0	0	0	
• Εξωτερικό προσωπικό (σε ΠΠΑ)					
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)	0	0	0	0	
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0	
Γραμμή διοικητικής στήριξης [XX.01.YY.YY]	– στην έδρα	0	0	0	
	– στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0	
01 01 01 02 (AC, END — έμμεση έρευνα)	0	0	0	0	
01 01 01 12 (AC, END — άμεση έρευνα)	0	0	0	0	
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 7	0	0	0	0	
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (02 01 22 01 Δαπάνες στήριξης για τον ΜΣΕ-Ε) — Εκτός του τομέα 7	0	0	0	4	4
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	10	10

3.2.4.2. Σύνολο εκτιμώμενων αναγκών σε ανθρώπινους πόρους

ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ + ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027 ²	Μετά το 2027
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)					
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	0	0	0	2	2
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0	

¹ Δεδομένου ότι τα πρόσθετα ΠΠΑ θα καλύψουν νέα καθήκοντα που ανατίθενται στην Επιτροπή, επί του παρόντος δεν υπάρχουν ΠΠΑ που έχουν ήδη ανατεθεί στη διαχείριση της δράσης ή που μπορούν να ανακατανομηθούν εντός της ΓΔ όσον αφορά τη ΓΔ Ενέργειας.

² Όπως προαναφέρθηκε, η πρόταση έχει απεριόριστη διάρκεια και οι ανάγκες σε πόρους θα επεκταθούν πέραν του 2027 και στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2028-2034.

01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)	0	0	0	0	
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)	0	0	0	4	4
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)	0	0	0	0	
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδες ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης)					
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)	0	0	0	0	
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0	
Γραμμή διοικητικής στήριξης [XX.01.YY.YY]	– στην έδρα	0	0	0	
	– στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0	
01 01 01 02 (AC, END — έμμεση έρευνα)	0	0	0	0	
01 01 01 12 (AC, END — άμεση έρευνα)	0	0	0	0	
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 7	0	0	0	0	
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (02 01 22 01 Δαπάνες στήριξης για τον ΜΣΕ-Ε) — Εκτός του τομέα 7	0	0	0	4	4
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	10	10

	Εν ενεργεία προσωπικό που είναι διαθέσιμο στις υπηρεσίες της Επιτροπής	Πρόσθετο προσωπικό*		
		Θα χρηματοδοτηθεί από τον τομέα 7 / Έρευνα	Θα χρηματοδοτηθεί από τη γραμμή ΒΑ	Θα χρηματοδοτηθεί από τέλη/
Θέσεις απασχόλησης στον πίνακα προσωπικού	4 ΓΔ JRC (αναδιανομή) 2 ΓΔ ENER	0	0	0
Εξωτερικό προσωπικό (AC, END, INT)		0	4 CA ΓΔ ENER	

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμων και υπαλλήλων και έκτακτων	ΓΔ Ενέργειας: Οι 2 επιπλέον υπάλληλοι που ζητήθηκαν για τη ΓΔ Ενέργειας θα είναι επιφορτισμένοι με την εποπτεία, την καθοδήγηση και τον συντονισμό των νέων καθηκόντων της ΓΔ Ενέργειας που σχετίζονται με την ανάπτυξη κεντρικών σεναρίων (βλ. σημείο 1.5.1 ανωτέρω). Τα καθήκοντα αυτά αφορούν την καθοδήγηση της διαδικασίας (συμπεριλαμβανομένου του αποτελεσματικού συντονισμού του οικοσυστήματος συμφεροντούχων, της συμβατότητας των σεναρίων δικτύου με τη συνολική αρχιτεκτονική πολιτικής, του συντονισμού της διαδικασίας αντιστοίχισης των νέων αναγκών σε υποδομές και της κατάρτισης νομικών πράξεων), καθώς και την εκπόνηση και τον συντονισμό σεναρίων (συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας της συλλογής δεδομένων, του συντονισμού των εργασιών αξιολόγησης και της εποπτείας και τεκμηρίωσης της διαδικασίας μοντελοποίησης).
---------------------------------------	--

Εξωτερικού προσωπικού	ΓΔ Ενέργειας: Οι 4 πρόσθετοι συμβασιούχοι υπάλληλοι που ζητήθηκαν για τη ΓΔ Ενέργειας θα είναι επιφορτισμένοι με την ανάπτυξη κεντρικών σεναρίων, στηρίζοντας τους 2 υπαλλήλους στους οποίους ανατέθηκε η εποπτεία και η καθοδήγηση των εργασιών αυτών. Οι συμβασιούχοι υπάλληλοι θα εκτελούν καθήκοντα σχετικά με την καθοδήγηση της διαδικασίας και την εκπόνηση και τον συντονισμό σεναρίων (βλ. σημείο 1.5.1 ανωτέρω).
-----------------------	---

3.2.5. Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις ψηφιακής τεχνολογίας

Υποχρεωτικά: Στον πίνακα που ακολουθεί θα πρέπει να συμπεριληφθεί η βέλτιστη εκτίμηση των επενδύσεων ψηφιακής τεχνολογίας που συνεπάγεται η πρόταση/πρωτοβουλία.

Κατ' εξαίρεση, όταν απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης/πρωτοβουλίας, οι πιστώσεις του τομέα 7 θα πρέπει να παρατίθενται στην καθορισμένη γραμμή.

Οι πιστώσεις των τομέων 1-6 θα πρέπει να καταχωρίζονται ως «δαπάνες ΤΠ στο πλαίσιο πολιτικών προς υποστήριξη επιχειρησιακών προγραμμάτων». Οι δαπάνες αυτές αφορούν τον επιχειρησιακό προϋπολογισμό που θα χρησιμοποιηθεί για την επαναχρησιμοποίηση/αγορά/ανάπτυξη πλατφορμών/εργαλείων ΤΠ που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πρωτοβουλίας και τις συναφείς επενδύσεις (π.χ. άδειες, μελέτες, αποθήκευση δεδομένων κ.λπ.). Οι πληροφορίες στον παρόντα πίνακα θα πρέπει να συνάδουν με τα στοιχεία που παρατίθενται στο σημείο 4 «Ψηφιακές διαστάσεις».

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων ψηφιακού τομέα και πιστώσεων ΤΠ	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ Ο ΠΑΠ 2021- 2027	ΣΥΝΟΛΟ Ο ΠΑΠ μετά το 2027
ΤΟΜΕΑΣ 7						
Δαπάνες ΤΠ (εσωτερικές)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7						
Δαπάνες ΤΠ για πολιτικές που υποστηρίζουν επιχειρησιακά προγράμματα	0,000	0,000	0,000	1,120	1,120	3,500
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7	0,000	0,000	0,000	1,120	1,120	3,500
ΣΥΝΟΛΟ	0,000	0,000	0,000	1,120	1,120	3,500

3.2.6. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- Χ μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΑΠ).

Θα απαιτηθεί ανακατανομή εντός της γραμμής του προϋπολογισμού ΜΣΕ-Ε για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών δαπανών για το 2027.

Μπορεί να απαιτηθεί διυπηρεσιακή ανακατανομή σε επίπεδο ΓΔ ώστε να προβλεφθούν οι 2 υπάλληλοι που ζητήθηκαν για τη ΓΔ Ενέργειας με σκοπό την εκτέλεση των καθηκόντων της απαίτησης 1 που περιγράφεται στο σημείο 1.5.1.

- συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μέσων, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.
- συνεπάγεται αναθεώρηση του ΠΔΠ.

3.2.7. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- X δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης					
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων					

3.2.8. Εκτιμώμενοι ανθρώπινοι πόροι και χρησιμοποίηση των απαιτούμενων πιστώσεων σε αποκεντρωμένο οργανισμό

Απαιτούμενο προσωπικό (μονάδες ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης)

Οργανισμός: ACER	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Μετά το 2027
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD)				1	1
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)					
<i>Μερικό σύνολο έκτακτων υπαλλήλων (AD+AST)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Συμβασιούχοι υπάλληλοι				1	2
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες					
<i>Μερικό σύνολο συμβασιούχων υπαλλήλων και αποσπασμένων εθνικών εμπειρογνομώνων</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
ΣΥΝΟΛΟ προσωπικού	0	0	0	2	3

Πιστώσεις που καλύπτονται από τη συνεισφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Οι δαπάνες προσωπικού πρέπει να προσαρμόζονται στον προβλεπόμενο μήνα πρόσληψης (εάν η πρόσληψη πραγματοποιηθεί τον Ιούλιο, λαμβάνεται υπόψη μόνο το 50 % του μέσου κόστους).

Οργανισμός: ACER	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ 2021-2027	ΜΕΤΑ ΤΟ 2027 ³
Τίτλος 1: Δαπάνες προσωπικού				0,127	0,127	2,546
Τίτλος 2: Δαπάνες υποδομών και λειτουργίας						
Τίτλος 3: Επιχειρησιακές δαπάνες				0,200	0,200	0,773
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	0,000	0,000	0,000	0,327	0,327	3,320

Επισκόπηση / συνοπτική παρουσίαση των ανθρώπινων πόρων και των πιστώσεων (σε εκατ. EUR) που απαιτούνται για την πρόταση/πρωτοβουλία σε αποκεντρωμένο οργανισμό

Οργανισμός: ACER	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	ΣΥΝΟΛΟ 2021-2027	Μετά το 2027
Έκτακτοι υπάλληλοι (AD+AST)	0	0	0	1	1	1
Συμβασιούχοι υπάλληλοι	0	0	0	1	1	2
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες	0	0	0	0	0	0
Σύνολο προσωπικού	0	0	0	2	2	3
Πιστώσεις που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	0,000	0,000	0,000	0,327	0,327	3,320
Πιστώσεις που καλύπτονται από τέλη (κατά περίπτωση)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Συγχρηματοδοτούμενες πιστώσεις (κατά περίπτωση)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων	0,000	0,000	0,000	0,327	0,327	3,320

³ Αριθμητικά στοιχεία για το σύνολο του ΠΔΠ 2028-2034.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- X Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
  - στους ιδίους πόρους
  - στα λοιπά έσοδα
  - να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁴			
		Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027
Άρθρο					

Ως προς τα έσοδα με ειδικό προορισμό, να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

ά.α.

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

4. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

4.1. Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας

Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας στην πρόταση:

Η απαίτηση 1 (R1) αφορά τις διαδικασίες ανάπτυξης σεναρίων και τον προσδιορισμό των αναγκών σε υποδομές, στο πλαίσιο των οποίων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η δυνητική χρήση ψηφιακών και ευφυών λύσεων παράλληλα με την ανάπτυξη υλικού δικτύου ήδη στο μέρος του προγραμματισμού ανάπτυξης δικτύου που αφορά τη μοντελοποίηση. Ως σχετική απαίτηση, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούνται να εξετάζουν κατά προτεραιότητα μη ενσύρματες και ψηφιακές λύσεις όταν προτείνουν νέα έργα υποδομής, με τις εν λόγω απαιτήσεις να ισχύουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο (στο πλαίσιο του διενωσιακού δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύων), καθώς και σε εθνικό επίπεδο (εθνικά προγράμματα ανάπτυξης δικτύων σε επίπεδο μεταφοράς). Τα παραπάνω θα συμβάλουν στη διασφάλιση της μέγιστης αποδοτικότητας στην ανάπτυξη δικτύων και θα παράσχουν επίσης κίνητρα για τη χρήση ψηφιακών λύσεων στην πράξη.

Η απαίτηση αυτή ισχύει για τα θεσμικά όργανα της ΕΕ που είναι αρμόδια για τη διαδικασία μοντελοποίησης, τα κράτη μέλη, τους φορείς που εκπροσωπούν διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, ΕΔΔΣΜ Αερίου και ΕΔΔΔΥ), καθώς και για τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς σε εθνικό επίπεδο.

Η απαίτηση 2 (R2) αφορά την εισαγωγή νέας κατηγορίας μη ενσύρματης και ψηφιακής μεταφοράς για έργα κοινού ενδιαφέροντος. Η κατηγορία αυτή αποσκοπεί στην παροχή

⁴ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.

καλύτερων κινήτρων για τη χρήση τεχνολογιών ενίσχυσης του δικτύου και ψηφιακών τεχνολογιών από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, ώστε να αυξηθεί η αποδοτικότητα της χρήσης του δικτύου και να αυξηθεί η διασυννοιακή δυναμικότητα μεταφοράς. Κατά την υποβολή αίτησης για τη νέα κατηγορία, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς υποχρεούνται να υποβάλλουν δεδομένα σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά των προτεινόμενων συστημάτων ψηφιοποίησης, καθώς και τις αναμενόμενες επιπτώσεις στη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς. Υπεύθυνος για την επεξεργασία των σχετικών δεδομένων θα είναι ο ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, ως φορέας που προτείνεται για τον υπολογισμό του κόστους και των οφελών των νέων έργων.

Η απαίτηση 3 (R3) αφορά τη διαδικασία υποβολής αίτησης αδειοδότησης για έργα του ενωσιακού καταλόγου έργων κοινού ενδιαφέροντος και έργων αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Η εθνική αρμόδια αρχή των κρατών μελών πρέπει να είναι σε θέση να παραλαμβάνει τις αιτήσεις αδειοδότησης και όλα τα σχετικά έγγραφα σε ψηφιακή μορφή (άρθρο 8). Σύμφωνα με την πρόταση, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα ψηφιακής πλατφόρμας σε εθνικό επίπεδο για τη διαχείριση των σταδίων της διαδικασίας αδειοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων αδειοδότησης, των διαδικασιών αδειοδότησης, των αποφάσεων αδειοδότησης σε εξέλιξη) και τη διάθεση των αποφάσεων που εκδίδονται σε εύκολα προσβάσιμη μορφή (άρθρο 10 παράγραφος 4). Τα παραπάνω αναμένεται να συμβάλουν στην πιο ομοιόμορφη ψηφιοποίηση και διαφάνεια μεταξύ των διαφόρων αρχών αδειοδότησης στα κράτη μέλη και, τελικά, να επιταχύνουν την αδειοδότηση.

Οι ως άνω υποχρεώσεις θα προστεθούν στην υποχρέωση των κρατών μελών να εκδίδουν όλες τις αποφάσεις σε εύκολα προσβάσιμη μορφή.

4.2. Δεδομένα

Για την απαίτηση 1: Η απαίτηση αφορά τη συλλογή υφιστάμενων δεδομένων για τους σκοπούς της μοντελοποίησης δικτύου και της εκπόνησης σεναρίων και μπορεί να οδηγήσει στη συλλογή νέων δεδομένων σχετικά με τη μελλοντική χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών και τις δυνατότητές τους. Παρότι στη βιβλιογραφία υπάρχουν υποθέσεις σχετικά με το δυναμικό των εν λόγω τεχνολογιών, τα δεδομένα των κρατών μελών δεν είναι επί του παρόντος δημοσίως διαθέσιμα και δεν συλλέγονται για τον ίδιο σκοπό (η αρχή «μόνον άπαξ» έχει τηρηθεί δεόντως). Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς θα αρχίσουν να αξιολογούν τις ανάγκες ευελιξίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 από το 2026 και ορισμένα από τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς σχεδιασμού του δικτύου. Ωστόσο, η διάρκεια της αξιολόγησης είναι μόλις 10 έτη, ενώ ο σχεδιασμός του δικτύου σε επίπεδο Ένωσης καλύπτει τα προσεχή 10-20 έτη. Στο πλαίσιο αυτό, η συλλογή δεδομένων φαίνεται αναπόφευκτη για τη διασφάλιση πλήρους κάλυψης. Το παράγωγο δίκαιο σχετικά με τον συγκεκριμένο μορφότυπο των δεδομένων θα διασφαλίσει ότι λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενες συλλογές για τους σκοπούς των αξιολογήσεων των αναγκών ευελιξίας, ώστε να αποφευχθεί τυχόν αλληλεπικάλυψη των απαιτήσεων. Όσον αφορά τη ροή δεδομένων, τα δεδομένα παρέχονται από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, τις ρυθμιστικές αρχές και τα κράτη μέλη στην Επιτροπή βάσει κανόνα που πρόκειται να εγκριθεί μέσω παράγωγων νομικών πράξεων. Εάν χρειαστεί, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς πρέπει να παρέχουν πρόσθετα δεδομένα για τη μοντελοποίηση του δικτύου απευθείας στο ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Για την απαίτηση 2: Τα δεδομένα που σχετίζονται με την υποβολή αίτησης για το έργο

κοινού ενδιαφέροντος είναι μοναδικά για κάθε έργο και, ως εκ τούτου, πρέπει να συλλέγονται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης (επομένως, τηρείται πλήρως η αρχή «μόνον άπαξ»). Τα δεδομένα αυτά αφορούν το πεδίο εφαρμογής του έργου, τις οικονομικές εκτιμήσεις, τις χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες, την τοποθεσία, τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, κ.λπ. Τα δεδομένα θα υποβάλλονται από τους φορείς υλοποίησης των έργων (κυρίως τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς) στο ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με σκοπό την εκτίμηση του κόστους και του οφέλους στο πλαίσιο των διαδικασιών αξιολόγησης των έργων κοινού ενδιαφέροντος.

Για την απαίτηση 3: Οι ψηφιακές πλατφόρμες που θα υποχρεούνται να δημιουργήσουν τα κράτη μέλη θα αποθηκεύουν όλα τα δεδομένα που απαιτούνται για μια πλήρη άδεια ή άδειες για έργα κοινού ενδιαφέροντος και έργα αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Πρόκειται για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τον αιτούντα, είτε πρόκειται για φυσικό είτε για νομικό πρόσωπο, τα χαρακτηριστικά του έργου και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα.

4.3. Ψηφιακές λύσεις

Για την απαίτηση 1: Η πλατφόρμα που σχετίζεται με την απαίτηση 1 αφορά τη μοντελοποίηση δικτύου και τη μοντελοποίηση σεναρίων για τη μελλοντική ανάπτυξη υποδομών. Το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας χρησιμοποιεί ήδη ανάλογη πλατφόρμα και, ως εκ τούτου, η νέα απαίτηση αφορά την αναβάθμιση της πλατφόρμας για την επεξεργασία περισσότερων δεδομένων. Όσον αφορά τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη διαδικασία μοντελοποίησης σεναρίων, τα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν σε υφιστάμενα μοντέλα και, ως εκ τούτου, δεν προβλέπονται νέες απαιτήσεις για τη δημιουργία χωριστής πλατφόρμας λόγω αλλαγών.

Για την απαίτηση 2: Η απαίτηση αυτή δεν θα πρέπει να οδηγήσει στη δημιουργία νέων πλατφορμών συστημάτων για την επεξεργασία των δεδομένων, δεδομένου ότι η διαδικασία επιλογής ΕΚΕ είναι καλά εδραιωμένη και στόχος είναι η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των κατηγοριών (με παράλληλη διατήρηση των αρχών για την αξιολόγηση, χρήση των υφιστάμενων συστημάτων για την επεξεργασία των αιτήσεων και τον υπολογισμό του κόστους και του οφέλους).

Για την απαίτηση 3: Η ψηφιοποίηση και η συγκέντρωση των διαδικασιών αδειοδότησης θα διευκολυνθούν από τις ψηφιακές πλατφόρμες που θα κληθούν να δημιουργήσουν τα κράτη μέλη. Με τη συγκέντρωση των εν λόγω δεδομένων, αναμένουμε να απλουστεύσουμε τις διαδικασίες και να αποτρέψουμε την αλληλεπικάλυψη των ίδιων δεδομένων σε διαφορετικές πλατφόρμες. Στις αιτιολογικές σκέψεις, η Επιτροπή ζητά η διαδικτυακή πύλη να διαθέτει χαρακτηριστικά, μεταξύ άλλων με χρήση τεχνητής νοημοσύνης, που θα επιτρέπουν στον μοναδικό αρμόδιο επικοινωνίας, σε άλλες αρχές και αιτούντες να ελέγχουν την κατάσταση της αίτησης και τις περιπτώσεις καθυστερήσεων, καθώς και να ελέγχουν τη συμμόρφωση με τις προθεσμίες αδειοδότησης. Επιπλέον, θα πρέπει να επιτρέπει την εξαγωγή στατιστικών στοιχείων για τον έλεγχο της συνολικής προόδου των διαδικασιών αδειοδότησης στα κράτη μέλη. Η πύλη θα πρέπει να διευκολύνει τα καθήκοντα του μοναδικού αρμόδιου επικοινωνίας, ο οποίος θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά δεδομένα και πληροφορίες.

4.4. Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας

Οι απαιτήσεις 1 και 2 δεν συνεπάγονται διασυνοριακή αλληλεπίδραση μεταξύ των κρατών μελών, καθώς στόχος είναι η τροφοδότηση δεδομένων για αξιολογήσεις σε επίπεδο ΕΕ, με κεντρικό τρόπο. Επίσης, δεν σχετίζονται με τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα, καθώς τα δεδομένα που ανταλλάσσονται αφορούν μελλοντικές εκτιμήσεις ανάπτυξης έργων και όχι υφιστάμενες ροές δεδομένων που σχετίζονται με τη λειτουργία του συστήματος (τα οποία ανταλλάσσονται ήδη μέσω άλλων πλατφορμών συνεργασίας ΔΣΜ). Αναμένεται ότι τα δεδομένα θα κοινοποιούνται μόνο μία φορά, δηλαδή είτε στο ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας (το οποίο θα τα κοινοποιεί στη συνέχεια στην Επιτροπή) είτε απευθείας στην Επιτροπή (σε περίπτωση που το ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας δεν χρειάζεται πανομοιότυπα δεδομένα). Οι πληροφορίες ανταλλάσσονται μέσω αρχείων δεδομένων και όχι μέσω αμοιβαίας σύνδεσης δύο πλατφορμών.

Βάσει της απαίτησης 3 δεν απαιτείται αλληλεπίδραση πέραν των συνόρων των κρατών μελών, μεταξύ οντοτήτων της ΕΕ ή μεταξύ οντοτήτων της ΕΕ και φορέων του δημόσιου τομέα. Επίσης, δεν επηρεάζει τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα, καθώς τα δεδομένα σχετίζονται με τις εθνικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων και όχι με τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε επίπεδο ΕΕ. Το ενδεχόμενο μιας κεντρικής δομής δεδομένων εξετάστηκε και απορρίφθηκε, δεδομένου ότι, λόγω του ως επί το πλείστον εθνικού χαρακτήρα του μεγαλύτερου ποσοστού των διαδικασιών αδειοδότησης σε κάθε κράτος μέλος και των διαφορετικών συστημάτων αδειοδότησης, είναι λογικό η πραγματική απόφαση σχετικά με τη μορφή της υλοποίησης να επαφίεται στα κράτη μέλη, τα οποία μπορούν να αποφασίζουν τι ταιριάζει καλύτερα στο σύστημά τους και στη νέα ψηφιακή πλατφόρμα που θα δημιουργήσουν. Ενώ ο κανονισμός ΔΕΔ-Ε απαιτεί από τις εθνικές αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με την αδειοδότηση να συνεργάζονται σε διασυνοριακά έργα στο μέτρο του δυνατού, παρέχει στα κράτη μέλη την ελευθερία να αποφασίζουν σχετικά με τον καταλληλότερο τρόπο για να το πράξουν. Δεδομένου ότι μέρος των εν λόγω δεδομένων μπορεί επίσης να απαιτείται και να αξιολογείται για διαδικασίες που σχετίζονται με έργα που δεν καλύπτονται από τον κανονισμό ΔΕΔ-Ε, θα προταθεί επίσης οι πλατφόρμες αυτές να δημιουργηθούν ως πλατφόρμα πολλαπλών σκοπών που θα καλύπτει την αδειοδότηση ευρέος φάσματος ενεργειακών πάγιων στοιχείων (δίκτυα, αγωγοί, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αποθήκευση κ.λπ.).

Οι δημόσιες υπηρεσίες που επηρεάζονται από τις προτάσεις αυτές θα είναι όλες οι εθνικές αρχές που συμμετέχουν στην αδειοδότηση των ενεργειακών πάγιων στοιχείων, π.χ. το υπουργείο και/ή οι οργανισμοί ενέργειας, οι δημοτικές/τοπικές διοικητικές αρχές και οι περιβαλλοντικές αρχές. Θα επηρεαστούν επίσης οι διοικητικοί φορείς ή οι οντότητες που είναι αρμόδιες για τη γνωμοδότηση επί έργων ή την έγκριση έργων που επηρεάζουν τον χωροταξικό σχεδιασμό και τους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς.

4.5. Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής

Τα μέτρα αφορούν την απαίτηση 2, δηλαδή την εισαγωγή μιας νέας κατηγορίας μη ενσύρματης και ψηφιακής μεταφοράς για έργα κοινού ενδιαφέροντος. Η κατηγορία αυτή αποσκοπεί στην παροχή καλύτερων κινήτρων για τη χρήση τεχνολογιών ενίσχυσης του δικτύου και ψηφιακών τεχνολογιών από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, ώστε να αυξηθεί η αποδοτικότητα της χρήσης του δικτύου και η διασυνοριακή δυναμικότητα μεταφοράς. Η εν λόγω επένδυση, εάν αποκτήσει καθεστώς έργου κοινού ενδιαφέροντος, θα επωφεληθεί από την επιτάχυνση της αδειοδότησης και, εάν πληροί όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις, μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης από τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη». Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να στηρίζουν την εφαρμογή

ψηφιακών πλατφορμών εντός των δικτύων μεταφοράς και διανομής της ΕΕ.